

Tid: kl. 13:00

Plats: Tingshuset

Ordförande

Lars-Erik Olsson (S)

Ledamöter

Patrik Karlsson (KD), vice ordförande

Monika Hansson (M)

Tomas Bedö (M)

Hilja Lust (S)

Birgitta Rasmussen (SD)

Anneli Lindström (FR)

Ersättare

Christina Hein (S)

Johanna Gunnarsson (SD)

Sverre Fredriksson (M)

Mattias Ekenberg (MP)

Tomas Ridell (V)

Lisette Vermeulen (SD)

Stefan Larsson (FR)

Övriga

Rickard Olsson, Socialchef

Karolin Lindh, Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Susanne Härstedt , Ekonom

Anna Lindeblom , MAS

Lars-Göran Högeryd , Utvecklingsledare

Cecilia Klaesson , Utvecklingsledare

Emma Hartvigsson , HR-specialist

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Förslag på justering: digital justering måndag den 28 september 2026 kl. 09:00.

Föreslås att justera: Patrik Karlsson (KD).

3.	Delårsrapport socialnämnden 2026 (SN2026/110)	Rickard Olsson,
Förvaltningschef;
Susanne Härstedt,
Ekonom
4.	Halvårsrapport hälso- och sjukvårdsavvikelser 2026 (SN2026/108)	Anna Lindeblom, MAS
5.	Socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SN2026/80)	Lars-Göran Högeryd,
Utvecklingsledare
6.	Lex Sarah utredning	Rickard Olsson,
Förvaltningschef; Cecilia
Klaesson,
Utvecklingsledare

Ärendet i korthet

Informationspunkt - inga handlingar.

Sammanfattning

Rapport enligt lex Sarah gällande brist i utredning och genomförande av insatsen kontaktperson enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Händelsen bedömdes som en påtaglig risk för missförhållande.

7.	Medarbetarundersökning socialförvaltningen 2026 (SN2026/111)	Rickard Olsson,
Förvaltningschef; Emma
Hartvigsson, HR-
specialist
8.	Remiss: Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser (SN2026/95)	Rickard Olsson,
Förvaltningschef
9.	Remiss: Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun (SN2026/97)	Rickard Olsson,
Förvaltningschef
10.	Medborgarförslag om att ÅK6 ska kunna gå till ungdomsgården (SN2026/33)	Rickard Olsson,
Förvaltningschef
11.	Initiativärende (FR, SD) om bemötande inom demensomsorgen (SN2026/91)	Rickard Olsson,
Förvaltningschef

12. Statusuppdatering gällande demensverksamheten Rickard Olsson,
Förvaltningschef

Ärendet i korthet

Informationspunkt - inga handlingar.

Sammanfattning

Statusuppdatering av pågående arbete med handlingsplanen som socialnämnden antog den 15 juni 2026 med anledning av genomlysningen av demensverksamheten.

13. Förordnade polishandräckning enligt 43 § LVU och 8 kap. 7 Rickard Olsson,
§ LBSB (SN2019/96) Förvaltningschef
14. Sammanställning klagomål, kvartal 2 2025 (SN2026/9) Karolin Lindh,
Utvecklingsledare/nämnd sekreterare
15. Redovisning av ej verkställda beslut, kvartal 2 2025 Karolin Lindh,
(SN2026/5) Utvecklingsledare/nämnd sekreterare
16. Sammanträdestider för socialnämnden, presidium och sociala Karolin Lindh,
utskottet samt övriga möten 2027 (SN2026/102) Utvecklingsledare/nämnd sekreterare
17. Förvaltningen informerar
18. Ledamöter informerar
19. Meddelanden till socialnämnden
Ärendet i korthet
Inga meddelanden har anmälts till socialnämndens sammanträde.
20. Redovisning av delegeringsbeslut till socialnämnden, augusti
2026 (SN2026/1)

3. Delårsrapport socialnämnden 2026

SN2026/110

Tjänsteskrivelse

2026-09-02

Kristina Augustsson | T.f
utvecklingschef

Dnr 190974

0734-647418 |

kristina.augustsson@bollebygd.se

Delårsrapport socialnämnden 2026**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner delårsrapport 2026 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Ärendet

Socialnämnden har att ta ställning till delårsrapport för 2026. Årsrapporten beskriver deluppföljning av ekonomi, personal och verksamhet inom nämndens ansvarsområde samt arbete med politiska mål och uppdrag. I rapporten ingår även deluppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet och den interna kontrollplanen.

Samtliga av nämndens sex mål prognosticeras uppnås utifrån de aktiviteter som är genomförda och planerade inför hösten.

Ekonomiska förutsättningar

Aktuell budget för socialnämnden efter utökad ram är -234,9 mnkr. Socialnämnden prognosticerar ett årsresultat om -231,8 mnkr. Överskottet om 3,2 mkr beror främst på avvecklingen av systemet Millenium, vakanta tjänster under tillsättning, medarbetare som gått i pension och medarbetare som har lägre tjänstgöringsgrad än budgeterat. Inom Funktionsstöd genererar gruppboenden ett överskott då de ej är fullbelagda.

Barnkonsekvensanalys

Barn som potentiellt kan påverkas av verksamhetsplanen och dess resultat, som presenteras i föreliggande ärende, har inte fått uttrycka sina åsikter om årsrapporten eftersom beslut fattas på en strukturell nivå. Hänsyn är tagen till barns bästa i de enskilda ärenden som hanteras av socialnämnden.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport socialnämnden 2026, Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-09-02
- Delårsrapport socialnämnden 2025, rapport 2025-09-03

Skickas till

Kommunstyrelsen

Förvaltningschef

Verksamhetschefer

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Kristina Augustsson

Tjänsteskrivelse

2026-09-02

Förvaltningschef

T.f utvecklingschef

Dnr: SN2026/110

Delårsrapport 2026

socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	5
2 Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal	6
2.1 Företagande	6
<i>Företag i Bollebygd ska ha goda möjligheter att etableras, verka och utvecklas i kommunen.....</i>	<i>6</i>
2.2 Personalförsörjning – attraktiv arbetsgivare.....	7
<i>Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras.</i>	<i>7</i>
2.3 Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö.....	8
<i>Våra kommunala verksamhetsfastigheter ska vara energieffektiva och nybyggnation ska ske på ett långsiktigt hållbart och cirkulärt sätt.</i>	<i>8</i>
<i>Senast 2030 är kommunens fordon fossilfria i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter.....</i>	<i>8</i>
2.4 Nämndens egna mål	9
<i>Vi ger stöd, vård och omsorg som utgår från den enskildes individuella situation, behov och förmågor utifrån gällande lagstiftning.</i>	<i>9</i>
<i>Vi ger den enskilde möjligheten att bibehålla sin självständighet genom förebyggande, hälsofrämjande och trygghetsskapande åtgärder</i>	<i>10</i>
2.5 Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal	13
3 Utredningsuppdrag	14
3.1 Samtliga nämnder ges i uppdrag att analysera kostnadsnivån i sina verksamheter utifrån nettokostnadsavvikelsen och ta fram och genomföra åtgärder så att verksamheter med högre kostnader närmar sig genomsnittet i riket.....	14
3.2 Samtliga nämnder genomför en kartläggning av, för respektive verksamhet prioriterade hållbarhetsområden och formulerar aktiviteter och mål till sina verksamhetsplaner. Kartläggning aktualiseras varje mandatperiod	14
3.3 I beredning av alla politiska beslut som är strategiska, kommunövergripande eller med större samhällspåverkan ska konsekvensen för hållbarhetens tre dimensioner redovisas i beslutsunderlagen. Till stöd för bedömningen tas det fram en handbok.....	14

3.4 Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en verksamhetsanpassad hållbarhetsutbildning för såväl medarbetare som politiker. Utbildningen ska uppdateras var fjärde år.....	15
4 Prestationer och nyckeltal	16
4.1 Äldreomsorgen	16
4.2 Individ- och familjeomsorgen	16
4.3 Funktionsstöd	17
5 Ekonomi	19
5.1 Budget och budgetändringar	19
5.2 Resultat och prognos, övergripande.....	19
5.3 Resultat och prognos, per verksamhet.....	21
5.4 Prognoserna under året, samt eventuella åtgärder	22
5.5 Investeringar	22
6 Medarbetare	23
6.1 Personalstatistik	23
6.2 Kompetensförsörjning.....	24
6.3 Mångfald och jämställdhet	24
6.4 Arbetsmiljö och hälsa.....	25
7 Årets verksamhet i övrigt	26
8 Internkontroll	30
8.1 Nämndens internkontrollplan	30
8.2 Övriga delar i internkontrollen.....	31
9 Systematiskt kvalitetsarbete	33
9.1 Klagomål och synpunkter	33
9.2 Lex Sarah och sociala avvikelser	34
9.3 Ej verkställda beslut	34
9.4 Bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.....	35
9.5 Lex Maria	35
9.6 Anmälningar, överklaganden och tillsyn	35
9.7 Egenkontroll	36

10 Barnkonsekvensanalys..... 37

1 Sammanfattning

Delårsrapporten ger en bild av ekonomi, verksamhet och personalutveckling samt uppföljning av politiska mål och uppdrag. I rapporten ingår även deluppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet och den interna kontrollplanen.

Aktuell budget för socialnämnden efter utökad ram är -234,9 mnkr. Socialnämnden prognosticerar ett årsresultat om -231,8 mnkr.

Överskottet om 3,2 mnkr hänförs främst till verksamhetsområde Stab. Det beror främst på avvecklingen av systemet Millenium, vakanta tjänster under tillsättning, medarbetare som gått i pension och medarbetare som har lägre tjänstgöringsgrad än budgeterat. Inom Funktionsstöd genererar gruppboenden ett överskott då de ej är fullbelagda.

Utfallet för personalkostnader är högt jämfört med budget. Det beror främst på att bemanningen inom äldreomsorgen under sommaren varit högre än budgeterat. Beläggningen på särskilt boende och korttidsenheten har ökat stort vilket påverkat personalkostnaderna på alla enheter genom ökade tim- och sjuklöner. Hemtjänsten har haft en ökning av antal brukare och brukarnas behov har ökat. Förvaltningen har även en engångskostnad till följd av personalomställning.

Förvaltningen arbetar systematiskt för att säkerställa en bra arbetsmiljö och kompetensförsörjning. Sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period föregående år och ligger nu på 7,03 % jämfört med tidigare 8,81 %. Även medarbetarmöjligheten har höjts och Hållbart MedarbetarEngagemang ligger nu på 82 jämfört med 80 för 2025.

Samtliga av nämndens sex mål prognosticeras uppnås utifrån de aktiviteter som är genomförda och planerade inför hösten. Socialförvaltningen har vidare arbetat med de utredningsuppdrag som kommunfullmäktige tilldelat socialnämnden. Samtliga verksamheter har under våren analyserat kostnadsnivån i sina verksamheter utifrån nettokostnadsavvikelsen.

Under 2026 har antalet beslut för särskilt boende inom äldreomsorgen ökat. Trots den stigande efterfrågan har det inte uppstått någon kö och samtliga beslut har kunnat verkställas inom lagstadgad tid. Antalet brukare med hemtjänstinsatser har fortsatt att öka inom samtliga åldersgrupper. Den största ökningen är för personer över 80 år, vilket ligger i linje med kommunens demografiska utveckling.

Hösten 2025 och våren 2026 uppmärksammades brister i omsorgen vid Bollegårdens demensboende. Förvaltningsledningen beslutade i februari 2026 att en genomlysning av demensverksamheten skulle genomföras internt på socialförvaltningen för att komma fram till relevanta åtgärder för att säkra kvaliteten i vården och omsorgen på Bollegården.

Genomlysningen har sammanställts i en rapport som därefter ledde fram till en handlingsplan framtagen av förvaltningsledningen. Handlingsplanen fastställdes av socialnämnden 15 juni. Handlingsplanen rör områden och brister som framkommit i genomlysningen. Arbetet med handlingsplanen är pågående och kommer att rapporteras löpande till socialnämnden.

Bristerna på demensboendet har märkts även på antalet lex Sarah-rapporter och andra rapporterade avvikelser som har ökat stort jämfört med samma period förra året.

2 Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

2.1 Företagande

Företag i Bollebygd ska ha goda möjligheter att etableras, verka och utvecklas i kommunen.

Verksamhetsmål	Indikatorer	Indikatorer		
		Utfall	Mål	Period
		1	Antal ska öka jämfört med 2025 års resultat	2026
Socialförvaltningen ska samverka med näringslivet för att öka möjlighet till meningsfull sysselsättning och arbete	 Antal arbets- och sysselsättningsplatser i bruk för socialnämndens målgrupp via privata företag	1		2025

I verksamhetsplanen för 2026 angavs att nämnden hade noll platser för 2025. Det har nu justerats till en plats.

Socialförvaltningen ska samverka med näringslivet för att öka möjlighet till meningsfull sysselsättning och arbete

Målet för 2026 är att antalet arbets- och sysselsättningsplatser i bruk för socialnämndens målgrupp via privata företag ska öka jämfört med 2025. Socialförvaltningen har under perioden 1 januari - 31 juli 2026 haft en plats via ett privat företag och är därmed uppe i samma nivå som för helåret 2025.

I juni 2026 fattades beslut om en organisationsförändring i syfte att starta ett centrallager för att kunna möta ny lagstiftning kring aktivitetskrav för personer med försörjningsstöd. Organisationsförändringen innebär att verksamheten för individ- och familjeomsorg utökas med en ny enhet. Omorganisationen och centrallagret bedöms kunna öka möjligheterna att skapa fler arbets- och sysselsättningsplatser i kommunen.

Inom funktionsstödsområdet har en stödpedagog tillsatts. Under hösten planeras ett samarbete med arbetsmarknadsenheten i syfte att skapa praktikplatser för målgruppen. Förvaltningen kommer även att delta i näringslivets frukostmöten för att utveckla kontakterna med privata aktörer.

Prognosen är att målet kommer att uppnås.

2.2 Personalförsörjning – attraktiv arbetsgivare

Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras.

Verksamhetsmål	Indikatorer				
		Utfall	Mål	Målupp fyllnad	Period
Samtliga enheter ska arbeta med aktiviteter som bidrar till att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare förbättras	 Hållbart Medarbetar Engagemang (HME)	82	81	101 %	2026
		80	80	100 %	2025
		77	80	96 %	2024
		79	80	99 %	2023

Samtliga enheter ska arbeta med aktiviteter som bidrar till att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare förbättras

Socialförvaltningen har med 2026 års medarbetarenkät nått 82 i Hållbart Medarbetar Engagemang (HME) vilket överskrider målvärdet på 80. Samtliga enheter har arbetat med sitt resultat genom att ta fram en handlingsplan för att förbättra utvecklingsområden och bevara områden med god måluppfyllelse.

Inom myndighetsenheterna och funktionsstödsområdet arbetas med kompetensutvecklingsfrågor, medarbetarengagemang och frågor kopplat till hälsa och arbetsmiljö. Områdena närvarande ledarskap och ett aktivt medarbetarskap återkommer som bevarandemål.

Av äldreomsorgens handlingsplaner framkommer att man ska fortsätta att arbeta med delaktighet och ledarskap på enheterna. Ett återkommande bevarandeområde är att fortsätta skapa en meningsfull tillvaro för de äldre.

Under hösten ska alla enhetschefer inom äldreomsorgen gå ett ledarskapsprogram med fokus på bland annat teamdynamik, konflikthantering och kollegial handledning. Programmet är en del av den handlingsplan som tagits fram för att säkerställa god vård och omsorg på demensenheterna men bedöms relevanta för hela äldreomsorgen.

Förvaltningen har deltagit på tre mässor och en föreläsning på Hulebäcks gymnasiet i syfte att informera om vårdyrkena. Det har även gjorts aktiviteter som inlägg i sociala medier, grupppröva tillsammans med Folktandvården och primärvården samt hälsoagenter där förvaltningen informerar om vårdyrkena på förskolor.

Målet är uppnått genom 2026 års medarbetarenkät och utifrån de aktiviteter som genomförs prognosticeras målet uppnås även framåt.

2.3 Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö

Våra kommunala verksamhetsfastigheter ska vara energieffektiva och nybyggnation ska ske på ett långsiktigt hållbart och cirkulärt sätt.

Verksamhetsmål	Indikatorer		
Socialförvaltningen ska starta ett centrallager med fungerande logistikkedja	 Uppstart av centrallager	Utfall	Period
		Nej	2026
		Nej	2025

Socialförvaltningen ska starta ett centrallager med fungerande logistikkedja

Förvaltningen har arbetat med planering och förberedelse av centrallagret. Lokalerna för centrallagret har anpassats och arbetsgrupper har tillsatts för att gå igenom kommande uppdrag och utformning.

I juni 2026 fattades beslut om en organisationsförändring som innebär att verksamheten för individ- och familjeomsorg utökas med en ny enhet som ska ansvara för centrallagret. Under hösten 2026 ska chef, arbetsmarknadshandläggare och arbetsledare rekryteras till enheten och det ska bestämmas vilka uppdrag som ska hanteras genom centrallagret.

Centrallagret planeras att starta upp i december 2026 och prognosen är således att målet uppfylls.

Senast 2030 är kommunens fordon fossilfria i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter.

Verksamhetsmål	Indikatorer			
Socialförvaltningen ska arbeta för att öka antal fossilfria fordon i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter det	Andel fossilfria fordon ska öka varje år i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter det.	Andel	Mål	Period
		29 %	Andel ska öka jämfört med 2025 års resultat	2026
		14 %		2025

Socialförvaltningen ska arbeta för att öka antal fossilfria fordon i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter det

Socialförvaltningen har den 31 juli 2026 31 bilar varav 9 som är fossilfria vilket ger en andel på 29 %.

Målet, att andelen ska öka jämfört med 2025 års resultat, är alltså uppnått med marginal. Målet kommer att följas upp på nytt i årsrapporten.

2.4 Nämndens egna mål

Vi ger stöd, vård och omsorg som utgår från den enskildes individuella situation, behov och förmågor utifrån gällande lagstiftning.

Verksamhetsmål	Indikatorer				
		Utfall	Mål	Måluppfyllnad	Period
Brukare och klienter ska ha uppdaterade och aktuella genomförandeplaner.	 Andel insatser där brukaren har en upprättad genomförandeplan inom två veckor från det att beslutet som ligger till grund för insatsen verkställts	92 %	95 %	96,84 %	2026
		92 %	95 %	96,84 %	2025
		91 %	90 %	101,11 %	2024
		52 %			2023

Brukare och klienter ska ha uppdaterade och aktuella genomförandeplaner.

Alla som har en insats inom äldreomsorg, funktionsstöd och individ- och familjeomsorg ska ha en aktuell genomförandeplan som beskriver hur insatsen ska genomföras för den enskilde.

Andelen brukare som har en genomförandeplan är 92 % vilket är samma resultat som rapporterades för i årsrapporten för 2025. Inom äldreomsorgen har 98 % av brukarna en genomförandeplan medan Individ- och familjeomsorg och funktionsstöd ligger på 78%.

Genomförandeplanerna ska även följas upp minst var sjätte månad vilket har gjorts för 86 % av planerna. Även här ligger äldreomsorgen högre än Individ- och familjeomsorg och funktionsstöd med 93 % uppföljda planer mot 69%. Vad gäller uppföljningen har det skett en tydlig förbättring under 2026 jämfört med tidigare år.

Det finns planerade insatser för de delar av förvaltningen där andelen genomförandeplaner ligger på en lägre nivå. Prognosen är därför att målet kommer att uppnås.

Kvaliteten på dokumentation och genomförandeplaner kommer granskas i en egenkontroll under hösten 2026.

Vi ger den enskilde möjligheten att bibehålla sin självständighet genom förebyggande, hälsofrämjande och trygghetsskapande åtgärder

Verksamhetsmål	Indikatorer			
Vi ger god och nära vård, så långt som möjligt i den enskildes hem	 Antal SIP	Utfall	Mål	Period
		22	Antal ska öka jämfört med 2025 års resultat	2026
		53		2025
		23		2024
		14		2023
	 Antal personer med hemtjänst i ordinärt boende, 80 år eller äldre	Utfall	Mål	Period
		124	Att följa utveckling	2026
		91		2025
	 Genomsnittsålder på individer vid verkställande av insatsen särskilt boende för äldre	Utfall	Mål	Period
		85	Att följa utveckling	2026
		87		2025
Vi arbetar uppsökande och förebyggande innan problemen har hunnit växa sig stora	 Antal servicesamtal	Utfall	Mål	Period
		173	Antal ska öka jämfört med 2025 års resultat	2026
		313		2025
		140		2024
	 Antal ärenden, budget och skuldrådgivning	Utfall	Mål	Period
		14	Att följa utveckling	2026
		30		2024

Verksamhetsmål	Indikatorer			
Vi arbetar uppsökande och förebyggande innan problemen har hunnit växa sig stora	 Antal ärenden, familjerådgivning	Utfall	Mål	Period
		10	Att följa utveckling	2026
		19		2025
		19		2024

Fotnot: I verksamhetsplanen angavs att antalet servicesamtal för 2025 var 301. Siffran har nu justerats till 313 samtal

Vi ger god och nära vård, så långt som möjligt i den enskildes hem

Omställningen till god och nära vård sker på nationell, regional och kommunal nivå. För kommunerna innebär det att arbeta mer personcentrerat, sammanhållet, förebyggande och hälsofrämjande. Målet innebär att individer så långt som möjligt ska kunna få god vård i ordinärt boende för att minska behov i av behandling i slutenvård eller flytt till särskilt boende.

En samordnad individuell plan (nedan SIP) är en plan som tas fram när en person behöver insatser från både kommunen och regionen och det finns behov av att samordna dessa. SIP är ett nationellt arbetssätt som är fastställt av Socialstyrelsen. SIP är ett viktigt verktyg för att säkerställa samordnade och personcentrerade insatser varför det är av intresse att följa utvecklingen. Enligt statistik från Västra Götalandsregionen hade Bollebygd 22 SIP-ar under perioden 1 januari-31 juli 2026, vilket ska jämföras med 26 för samma period 2025. Det ska noteras att statistiken endast visar de SIP-ar som registrerats som påbörjade, upprättade och uppföljda i IT-systemet SAMSA och inte alla SIP-ar som finns på förvaltningen. Då minskningen är marginell är prognosen att målet kommer att uppnås eller att antal SIP-ar i vart fall kommer komma upp i samma nivå som 2025.

För att kunna följa utvecklingen av god och nära vård i ordinärt boende mäts även antalet individer i hemtjänst i ordinärt boende och genomsnittsåldern på individer vid verkställande av insatsen särskilt boende för äldre. Utifrån årets statistik ser ses en stor ökning av antal personer med hemtjänst i ordinärt boende för åldersgruppen 80 år och äldre vilket ligger i linje med den demografiska utvecklingen. Genomsnittsåldern på individer vid verkställande av insatsen särskilt boende har minskat något. Det är en utveckling som går emot målet att individer så långt som möjligt ska få vid vård i ordinärt boende. En minskande genomsnittsålder kan indikera att målgruppen, behovsbilden eller förvaltningens bedömningar ändrats. Frågan kommer följas på nytt i årsrapporten och då analyseras djupare om trenden kvarstår.

Vi arbetar uppsökande och förebyggande innan problemen har hunnit växa sig stora

Resursenheten har ett särskilt ansvar för det uppsökande och förebyggande arbetet inom individ- och familjeomsorgen. Enheten har under 2026 fortsatt prioritera tidiga och

biståndslösa insatser. Antalet serviceärenden och servicesamtal har ökat tydligt under de senaste åren. Antal genomförda servicesamtal uppgår under 2026 till 173 stycken, jämfört med 126 för samma period 2025. Utvecklingen bedöms vara ett resultat av ökad närvaro i familjecentralen, förebyggarnas arbete i hem, skola och fritid samt en väl utvecklad samverkan med andra aktörer. Arbetssättet har bidragit till att fler familjer söker stöd i ett tidigt skede. Samtidigt finns behov av att säkerställa tillräckliga resurser för att kunna möta efterfrågan utan att väntetiderna till behandlingsinsatser ökar. Prognosen är att målet kommer att uppnås under 2026.

Budget- och skuldrådgivningen har tidigare köpts in från Borås Stad men sedan 1 juni 2026 drivs rådgivningen i egen regi. Förvaltningen ser en tydlig ökning av antal ärenden efter övergången. Enheten har sedan övergången fått in 14 ärenden vilket kan jämföras med 11 ärenden som kom in till Borås under januari-maj 2026.

Familjerådgivningen bedrivs i egen regi sedan årsskiftet och befinner sig fortfarande i en uppbyggnadsfas. Under 2026 har 10 ärenden aktualiserats vilket ligger i linje med tidigare nivåer. Nämnden beslutade i juni 2026 att budget- och skuldrådgivningen och familjebehandling skulle utgöra insatser utan behovsprövning vilket kan påverka antalet ärenden. Förvaltningen kommer att fortsätta följa utvecklingen.

Även äldreomsorgen arbetar aktivt med uppsökande och förebyggande insatser. Den förebyggande verksamheten erbjuder hälsosamtal, arbetar för att motverka ofrivillig ensamhet och skapar trygghet genom träffpunkter i Bollebygd, Töllsjö och Olsfors med regelbundna aktiviteter i samverkan med pensionärsorganisationer och volontärer. Förvaltningens anhörigkonsulent ger också rådgivning, stöd och gruppaktiviteter för anhöriga till äldre personer med demenssjukdom eller psykisk ohälsa.

Under året vidareutvecklas det förebyggande arbetet genom att förvaltningens insatser samordnas inom en förebyggandeenhet som är organiserad under äldreomsorgen men arbetar mot hela förvaltningen.

2.5 Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

Mål	Prognosen är att målet kommer att		
	uppnås	delvis uppnås	ej uppnås
Företag i Bollebygd ska ha goda möjligheter att etableras, verka och utvecklas i kommunen.	x		
Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras.	x		
Våra kommunala verksamhetsfastigheter ska vara energieffektiva och nybyggnation ska ske på ett långsiktigt hållbart och cirkulärt sätt.	x		
Senast 2030 är kommunens fordon fossilfria i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter.	x		
Vi ger stöd, vård och omsorg som utgår från den enskildes individuella situation, behov och förmågor utifrån gällande lagstiftning.	x		
Vi ger den enskilde möjligheten att bibehålla sin självständighet genom förebyggande, hälsofrämjande och trygghetsskapande åtgärder	x		
Summa	6		

Samtliga av nämndens sex mål prognostiseras uppnås utifrån de aktiviteter som förvaltningen har arbetat med hittills samt de aktiviteter som planeras genomföras under resterande del av 2026.

3 Utredningsuppdrag

3.1 Samtliga nämnder ges i uppdrag att analysera kostnadsnivån i sina verksamheter utifrån nettokostnadsavvikelsen och ta fram och genomföra åtgärder så att verksamheter med högre kostnader närmar sig genomsnittet i riket

Under våren har samtliga verksamheter inom socialnämnden analyserat kostnadsnivån i sina verksamheter utifrån nettokostnadsavvikelsen. Analyserna har genomförts på enhetsnivå för att senare lyftas till övergripande analys på verksamhetsnivå och förvaltningsnivå.

Under hösten kommer verksamheterna fortsätta analysera nettokostnadsavvikelsen utifrån de nya siffror som publiceras i Kolada, som är en databas för nyckeltal för kommuner och regioner.

3.2 Samtliga nämnder genomför en kartläggning av, för respektive verksamhet prioriterade hållbarhetsområden och formulerar aktiviteter och mål till sina verksamhetsplaner. Kartläggning aktualiseras varje mandatperiod

Socialförvaltningen har påbörjat arbetet genom att sammanställa relevanta styrdokument som utgör grund för kartläggningen av uppdraget. Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett gemensamt underlag för arbetet, vilket skapar förutsättningar för en enhetlig metod och struktur inom kommunen.

Kartläggningen kommer att ligga till grund för identifiering av prioriterade hållbarhetsområden samt framtagande av mål och aktiviteter i kommande verksamhetsplan. Arbetet beräknas vara färdigställt och presenteras som ett förslag i socialnämndens verksamhetsplan för 2027.

3.3 I beredning av alla politiska beslut som är strategiska, kommunövergripande eller med större samhällspåverkan ska konsekvensen för hållbarhetens tre dimensioner redovisas i beslutsunderlagen. Till stöd för bedömningen tas det fram en handbok.

Socialförvaltningen har deltagit i en förvaltningsövergripande arbetsgrupp som haft i uppdrag att bidra till framtagandet av handboken. Arbetsgruppen har lämnat synpunkter och förslag på innehåll, bland annat kring hur olika typer av beslut kan identifieras och kategoriseras inom respektive förvaltnings verksamhetsområde. Syftet har varit att göra stödet så konkret och verksamhetsnära som möjligt.

Den föreslagna handboken har utformats med utgångspunkt i kommunens handbok för barnkonsekvensanalys och bygger på en liknande struktur för att underlätta användningen i beslutsprocessen. Arbetsgruppen har även identifierat och sammanställt olika former av stödmaterial som kan användas för att stärka förvaltningarnas bedömningar av hållbarhetskonsekvenser och bidra till en mer likvärdig tillämpning i hela kommunen.

Förslaget kommer att presenteras för kommunledningsgruppen för inhämtande av synpunkter innan det överlämnas till kommunstyrelsen för beslut under hösten 2026.

3.4 Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en verksamhetsanpassad hållbarhetsutbildning för såväl medarbetare som politiker. Utbildningen ska uppdateras var fjärde år.

Socialförvaltningen undersöker möjligheten att ta fram en gemensam utbildningsinsats för hela kommunen och ska delta på ett inledande möte med övriga förvaltningar. En sådan lösning bedöms kunna bidra till en enhetlig kunskapsnivå och ett gemensamt förhållningssätt till hållbarhetsfrågorna.

Det är oklart om det kommer att finnas något kommungemensamt utbildningsmaterial framtaget innan årets slut och det är därför troligt att de första utbildningsinsatserna kommer genomföras tidigast under nästa mandatperiod.

4 Prestationer och nyckeltal

4.1 Äldreomsorgen

Äldreomsorgen

Insatser äldreomsorg	Utfall januari-augusti 2026	Utfall januari-augusti 2025
Procentuell beläggning demens, snitt	93 %	95 %
Procentuell beläggning somatik, snitt	93 %	87 %
Procentuell beläggning korttid, snitt	93 %	72 %
Antal vårdtagare med beslut om hemtjänst, snitt	149	134

Under 2026 har antalet beslut om särskilt boende ökat. Trots stigande efterfrågan har det inte uppstått någon kö och samtliga beslut har kunnat verkställas inom lagstadgad tid.

För att möta det ökade behovet på demensenheterna har man använt platser på somatiska enheter och omplacerat de enskilda till avsedd demensenhet så fort en lägenhet blivit ledig.

Belägningsgraden inom korttidsverksamheten har i perioder överstigit 100 procent, med störst efterfrågan under vår- och sommarmånaderna. För att kunna tillgodose behoven har platser nyttjats tillfälligt på såväl somatiska enheter som demensenheter. Det har medfört behov av en tillfällig förstärkning av bemanningen. Efterfrågan på korttidsplatser har varit hög i hela Sjuhäradsområdet. Samtidigt har verksamheten periodvis haft tillgång till lediga platser inom särskilt boende, vilket möjliggjort försäljning av totalt 25 vårddygn till Borås Stad under perioden.

Antalet brukare med hemtjänstinsatser har fortsatt att öka inom samtliga åldersgrupper. Den mest påtagliga ökningen återfinns bland personer över 80 år, vilket ligger i linje med kommunens demografiska utveckling. Utöver den demografiska förändringen bedöms omställningen till god och nära vård bidra till utvecklingen. Utskrivning från slutenvården sker i ett tidigare skede än tidigare, vilket medför att fler individer har mer omfattande vård- och omsorgsbehov i ordinärt boende och därmed ett ökat behov av hemtjänstinsatser.

4.2 Individ- och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgen

Insatser individ- och familjeomsorg	Utfall januari-augusti 2026	Utfall januari - augusti 2025
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll snitt/mån	43	38
Placeringar vuxna missbruk (HVB+LVM) antal dagar	0	137

Insatser individ- och familjeomsorg	Utfall januari-augusti 2026	Utfall januari - augusti 2025
Övriga placeringar vuxna antal dagar	268	0
Placeringar BoU, HVB antal dagar	251	0
Aktualiseringar BoU och vuxen*	1 176	1 118

Ekonomiskt bistånd

Antal hushåll med försörjningsstöd har ökat något jämfört med samma period föregående år. Att ekonomiskt bistånd fortsätter öka bedöms fortsatt bero på att massflyktingdirektivet möjliggjort för vissa nyanlända att folkbokföra sig vilket ger rätt att söka om försörjningsstöd och andra välfärdstjänster.

Placeringar

Socialförvaltningen har inte haft några placeringar kopplade till missbruk under 2026. De 268 dagarna utgör bistånd till boende där annat boende inte var möjligt.

Barn och unga har haft tre placeringar under 2026 jämfört med noll under samma period föregående år, vilket genererar ett stort antal dygn.

Aktualiseringar och utredningar

Antal aktualiseringar inom Myndighet Vuxen ligger på ungefär samma nivå som under samma period förra året. Inom Barn- och Unga har antalet aktualiseringar minskat något. En bidragande faktor kan vara satsningarna som gjorts på kommunens förebyggande arbete med både familjecentral, förebyggare och servicesamtal vilket gör att individer snabbare kan få stöd utan föregående behovsprövning.

4.3 Funktionsstöd

Funktionsstöd

Insatser funktionsstöd	Utfall januari-augusti 2026	Utfall januari-augusti 2025
Bostad med särskild service unga/vuxna LSS	27	26
Daglig verksamhet LSS	34	34

Under hösten 2025 öppnades en ny gruppbostad, vilket har möjliggjort att personer som tidigare varit externt placerade kunnat erbjudas boende inom kommunen. Gruppboenden är ännu inte fullbelagd, men den samlade belägningsgraden inom verksamhetsområdet är god. För närvarande finns ett fåtal lediga platser inom gruppboendena medan serviceboendena är fullt belagda.

Under hösten planeras interna omflyttningar för att optimera nyttjandet av befintliga boendeplatser. Målsättningen är att uppnå full beläggning i gruppboendena och samtidigt skapa bättre förutsättningar för att möta stödbehoven hos de boende i serviceboendena.

Antal brukare med insatsen daglig verksamhet har varit stabil under de senaste åren. En del

av insatserna verkställs idag genom externa utförare. I takt med att brukare återvänder till kommunen från externa placeringar kommer daglig verksamhet att erbjudas i kommunens egen regi, vilket kommer öka antalet platser på hemmaplan.

5 Ekonomi

5.1 Budget och budgetändringar

Verksamhet	Beslut KF 2025	Tilläggsram	Löneökningar	Teknisk justering	Aktuell budget
Socialnämnden	-231,7	+1,1	-3,6	-0,7	-234,9

Tabellen visar belopp i mnkr. Avrundningar förekommer i tabellen.

Den ursprungliga budgetramen för socialnämnden var -231,7 mnkr. Därefter har Familjecentralen flyttats till utbildningsnämnden med en påverkan om +1,1 mnkr. Därtill har löneökningar med -3,6 mnkr tillkommit samt kompensation för tekniska justeringar med -0,7 mnkr.

Den aktuella budgeten för socialnämnden är -234,9 mnkr.

5.2 Resultat och prognos, övergripande

	Jan-aug 2026			Jan-aug 2025	Helår 2026			Helår 2025
	Utfall	Budg.	Avvik.	Utfall	Prog utfall	Budg.	Prog avvik.	Utfall
Försäljning varor mm	3,8	3,9	-0,1	3,6	5,8	5,9	-0,1	5,5
Avgiftsintäkter	3,5	3,8	-0,2	3,3	5,5	5,6	-0,2	5,1
Hysesintäkter	5,5	5,5	0,0	5,5	8,5	8,3	0,2	8,3
Bidragsintäkter	15,5	10,2	5,3	14,3	22,2	15,3	6,9	27,2
Försäljning av verksamhet	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4	0,1
Summa intäkter	28,8	23,5	5,4	26,8	42,4	35,2	7,2	46,2
Bidrag	-7,8	-8,7	0,8	-7,9	-12,3	-13,0	0,7	-12,1
Köpt huvudverksamhet	-11,5	-11,8	0,3	-21,0	-18,4	-17,6	-0,7	-31,2
Personalkostnader	-126,9	-120,9	-6,0	-112,9	-193,2	-189,6	-3,6	-174,5
Hyror	-14,4	-14,7	0,3	-13,5	-21,2	-22,0	0,8	-21,4
Fastighetskostnad	-0,9	-0,9	-0,1	-0,8	-1,4	-1,3	-0,1	-1,8
Bränsle, energi, vatten	-0,1	-0,1	0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	-0,1

Material och tjänster	-13,2	-13,8	0,6	-12,4	-21,7	-20,8	-0,9	-21,3
Övriga kostnader	-3,6	-3,1	-0,5	-2,6	-5,0	-4,7	-0,3	-5,2
Kapitalkostnader	-0,7	-0,6	-0,1	-0,9	-0,9	-0,9	0,0	-1,3
Generella statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-179,1	-174,6	-4,5	-172,1	-274,2	-270,1	4,0	-268,9
Nettokostnad	-150,3	-151,2	0,9	-145,3	-231,8	-234,9	3,2	-222,7

Belopp i mnkr. Avrundningar förekommer i tabellen.

På intäktssidan följer utfall budget, utom i delen som avser bidragsintäkter. I denna post återfinns bland annat riktade statsbidrag. Dessa statsbidrag kan endast användas till det ändamål och på det sätt som anges för det bidraget. En intäkt genereras vid användning av dessa bidrag. I periodens utfall har intäkter från statsbidrag genererat 7,7 mnkr jämfört med budgeterat 3,0 mnkr.

På kostnadssidan är utfallet för bidragskostnader lägre. Det beror främst på minskade utbetalningar för ersättning till Försäkringskassan på grund av minskat antal brukare inom funktionsstöd, samt lägre kostnader inom försörjningsstöd.

Utfallet för personalkostnader är högt jämfört med budget. Det beror främst på att bemanningen inom äldreomsorgen under sommaren varit högre än budgeterat. Beläggningen på särskilt boende och korttidsenheten har ökat stort vilket påverkat personalkostnaderna på alla enheter genom ökade övertidskostnader och timlöner. Hemtjänsten har haft en ökning av antal brukare och brukarnas behov har ökat. Förvaltningen har även en engångskostnad till följd av personalomställning.

På helåret prognosticeras förvaltningen använda mer av beviljade statsbidrag vilket ger en ökad avvikelse mot budget. Personalkostnaderna för äldreomsorgen förväntas fortsatt ligga något högre än budget och engångskostnaden gällande personalomställningen kommer slå igenom även på helår.

Prognostiserade intäkter beräknas vara 3,8 mnkr lägre jämfört med föregående år. Då kostnaderna prognosticeras att bli 5,3 mnkr högre jämfört med föregående år prognosticeras nettokostnaderna öka med 9,1 mnkr jämfört med föregående år.

5.3 Resultat och prognos, per verksamhet

	Jan-aug 2026			Jan-aug 2025	Helår 2026			Helår 2025
	Utfall	Budg.	Avvik.	Utfall	Prog utfall	Budg.	Prog avvik.	Utfall
Socialnämnd	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-1,0	-0,9	-0,1	-0,9
Stab	-10,3	-12,1	1,8	-10,8	-16,1	-18,9	2,9	-16,3
Äldreomsorg	-77,0	-72,3	-4,7	-70,2	-113,8	-112,6	-1,2	-107,8
Funktionsstöd	-31,9	-33,7	1,8	-34,6	-51,0	-52,1	1,0	-54,5
Individ- och familjeomsorg	-30,4	-32,4	2,1	-29,1	-49,9	-50,4	0,5	-43,2
Totalt	-150,2	-151,2	0,9	-145,3	-231,8	-234,9	3,2	-222,7

Belopp i mnkr. Avrundningar förekommer i tabellen.

Stab visar en positiv avvikelse för både perioden och helåret. Det beror främst på avvecklingen av systemet Millenium, vakanta tjänster under tillsättning, medarbetare som gått i pension och medarbetare som har lägre tjänstgöringsgrad än budgeterat.

Verksamheten Äldreomsorg har under perioden haft ett högt inflöde, främst under sommarmånaderna, Det har genererat högre personalkostnader genom högre övertidskostnader och högre timlöner. Beläggningen inom korttidsverksamheten har i perioder överstigit 100 procent, vilket gjort att platser fått nyttjas även inom demens- och somatiska enheter. Flera av de vårdade har krävt extra personal genom exempelvis vak under nätter. Inom hemtjänsten har antalet brukare ökat under året, och den mest påtagliga ökningen återfinns bland personer över 80 år. Ökningen har medfört ett behov av utökad personalstyrka både dag- och nattid.

Verksamheten Funktionsstöd genererar en positiv avvikelse både för perioden och helåret. Det beror främst på lägre personalkostnader inom gruppboende, som inte är fullbelagda. Personlig assistans samt daglig verksamhet visar också en positiv avvikelse under perioden. Gällande serviceboende och boendestöd ses högre personalkostnader än budgeterat då ny personal introducerats genom bredvidgångar.

Individ- och familjeomsorg visar en stor positiv avvikelse för perioden. På helåret blir avvikelsen dock mindre, då nya externa placeringar förväntas under hösten.

5.4 Prognoserna under året, samt eventuella åtgärder

Mnkr	februari	april	augusti
Prognos för helårsresultatet	+1,3	+6,7	+3,2

Prognos helår

Socialnämnden prognostiserar ett årsresultat om 3,2 mnkr, vilket utgör en försämring jämfört med den prognos som gjordes i april i år.

Avvikelser från tidigare prognoser beror främst på:

- Bemanningen inom äldreomsorgen under sommaren har varit högre än budgeterat. Beläggningen på särskilt boende och korttidsenheten har ökat stort vilket påverkat personalkostnaderna på alla enheter. Hemtjänsten har haft en ökning av antal brukare och brukarnas behov har ökat vilket påverkat personalkostnaderna.
- Funktionsstöd har en engångskostnad till följd av personalomställning.

5.5 Investeringar

Verksamhet/ område	Utfall 2026	Budget 2026	Avvikelse
Reinvesteringar	1,6	1,6	-
Investeringsprojekt	-	-	-
Summa	1,6	1,6	-

Belopp i mnkr.

Socialnämnden har fått 1,6 mnkr till reinvesteringar för 2026. Av den totala investeringsramen prognostiseras 1,6 mnkr att nyttjas.

Investeringsbudgeten är indelad i två delar; budget för reinvesteringar respektive investeringsprojekt. Budget för reinvestering är till för mindre investeringsprojekt, där även budget för digitalisering ingår.

Budget för investeringsprojekt avser större objekt där kompensation alltid ges för kapitalkostnader. Socialnämnden har inte tilldelats något investeringsprojekt för 2026.

6 Medarbetare

6.1 Personalstatistik

	Perioden innevarande år			Perioden föregående år		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	213	45	258	218	46	264
Andel tillsvidareanställda (%)	82,56	17,44	100	82,58	17,42	100
Antal visstidsanställda	18	10	28	25	13	38
Andel visstidsanställda (%)	64,29	35,71	100	65,79	34,21	100
Antal timavlönade (timmar)	26 891,7	16 951,3	43 843,0	12 570,8	8 920,6	21 491,3
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	949,55	344,82	1 294,37	541,59	243,25	784,84
Andel tillsvidare m. heltid (%)	97,65	100	98,06	87,61	91,30	88,26
Sjukfrånvaro (%)	7,44	5,26	7,03	9,71	4,78	8,81
Sjukfrånvaro mer än 60 dagar (%)	34,52	27,59	33,56	36,51	3,32	33,21
Sjukfrånvaro under 29 år (%)	9,11	4,77	7,77	6,27	3,72	5,50
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	5,42	4,18	5,19	8,27	3,04	7,23
Sjukfrånvaro över 50 år (%)	9,56	7,48	9,26	12,53	9,86	12,22

Avrundningar förekommer i tabellen.

Antal tillsvidareanställda ligger på ungefär samma nivå som föregående år. En ökning ses avseende andel tillsvidareanställda med heltid vilket är ett resultat av förvaltningens arbete med heltid som norm.

Antal visstidsanställda har minskat vilket beror på införandet av resursspass och heltid som norm där personer som tidigare arbetade visstid nu arbetar heltid.

Övertid/fyllnad/mertid har ökat. Det beror på en förändring rörande årsarbetstiden för Kommunals avtalsområde där varje arbetad timme som överstiger den avtalade arbetstiden nu räknas som övertid. Antalet timavlönande har mer än fördubblats. Det beror på att beläggningen på särskilt boende och korttidsenheten har ökat stort jämfört förra året. Det beror också på att grundbeläggningen på en särskild boendeenhet har minskat och att man varit tvungen att använda timanställda i högre utsträckning än tidigare år.

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med tidigare år. Om det är en tillfällig nedgång eller ett resultat av förvaltningens arbete med arbetsmiljöfrågor återstår att se i kommande statistik. Sjukfrånvaron har minskat i alla åldersspann förutom för de under 29 år. Sjukfrånvaron över 60 dagar ligger på ungefär samma nivå som förra året. Förvaltningens sjukfrånvaro bedöms ligga på en förhållandevis god nivå jämfört med liknande verksamheter men arbetet med att förebygga och minska sjukfrånvaron är ett ständigt pågående arbete.

6.2 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är och kommer fortsatt vara en huvudfråga för socialnämndens verksamheter. Med en ökad andel äldre i kommunen behövs fler medarbetare vilket leder till ökad konkurrens om arbetskraften. Flera reformer ställer också krav på kompetensen på personalen, exempelvis nya socialtjänstlagen och språkrav inom äldreomsorgen. Socialförvaltningen har en kompetensförsörjningsplan som utgör grunden för förvaltningens arbete. Planen ska revideras och beräknas vara klar senast under första halvåret 2027.

Kompetensförsörjning prioriteras även genom utbildningar samt individanpassad utveckling som identifieras i dialog med medarbetare, bland annat genom medarbetarsamtal.

Projektet En hållbar kunskapsorganisation startade i början av året 2025. Projektet planeras pågå under tre års tid där målet är att skapa en förvaltningstäckande kunskapsorganisation med fokus på lärande och utveckling av medarbetare. Temat för 2026 är bemötande och insatserna, som kommer genomföras under hösten 2026, riktar sig mot personal inom äldreomsorgen och funktionsstöd. Att fokusera på bemötande ligger i linje med de utvecklingsbehov som man sett i genomlysningen av demensenheter.

Under hösten ska enhetscheferna inom äldreomsorgen gå ett ledarskapsprogram med fokus på bland annat teamdynamik, konflikthantering och kollegial handledning. Programmet är en del av den handlingsplan som tagits fram för att säkerställa god vård och omsorg på demensenheter men bedöms relevant för hela äldreomsorgen.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att möjliggöra för ej utbildad personal att läsa till undersköterska via Äldreomsorgslyftet, ett arbete som lett till att äldreomsorgen har en mycket hög andel utbildad personal. Övergripande beskrivs att förvaltningen har haft goda möjligheter att erbjuda kompetensutveckling under året. Det beror både på den avsatta utbildningsbudgeten men även på förvaltningens arbete med statsbidrag.

6.3 Mångfald och jämställdhet

Mångfald och jämställdhet är en viktig fråga för socialförvaltningen. Enheterna utför de aktiviteter i årshjulet för systematiskt arbetsmiljöarbete som berör mångfald och jämställdhet.

Inför lönerevisionen har HR sett över löneutvecklingen ur ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv. Man har inte sett några oskäligen löneskillnader på socialförvaltningen i samband med översynen.

I juni 2026 började lönetransparensdirektivet gälla i Sverige men hur direktivet ska tillämpas och redovisas är ännu under tolkning. Syftet med direktivet är att stärka principen om lika

lön för lika arbete, öka transparensen i lönesättningen samt ge arbetssökande rätt till information om ingångslön eller löneintervall för aktuell tjänst. Direktivet innebär bland annat krav på tydliga lönekriterier, förbud mot att fråga arbetssökande om nuvarande eller tidigare lön samt krav på att arbetsgivare ska kunna redovisa löneskillnader. Kommunen arbetar redan med dessa frågor, exempelvis genom lönekartläggning och uppföljningsmodellen ”Den röda tråden”. Kommunen bevakar utvecklingen av direktivet.

6.4 Arbetsmiljö och hälsa

Socialförvaltningen har med 2026 års medarbetarenkät nått 82 i Hållbart Medarbetar Engagemang (HME) vilket överskrider förvaltningens målvärde på 80. Samtliga enheter har arbetat med sitt resultat genom att ta fram en handlingsplan för att förbättra utvecklingsområden och bevara områden med god måluppfyllelse.

Inom myndighetsenheterna och funktionsstödsområdet arbetas med kompetens utvecklingsfrågor, medarbetarengagemang och frågor kopplat till hälsa och arbetsmiljö. Området närvarande ledarskap och aktivt medarbetarskap återkommer som ett bevarandemål.

Av äldreomsorgens handlingsplaner framkommer att man ska fortsätta att arbeta med delaktighet och ledarskap på enheterna. Ett återkommande bevarandeområde är att fortsätta skapa en meningsfull tillvaro för de äldre.

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period tidigare år och ligger nu på 7,03 %. Om det är en tillfällig nedgång eller ett resultat av förvaltningens arbete med arbetsmiljöfrågor återstår att se i kommande statistik. Förvaltningens sjukfrånvaro bedöms ligga på en förhållandevis god nivå jämfört med liknande verksamheter men arbetet med att förebygga och minska sjukfrånvaron är ett ständigt pågående arbete.

7 Årets verksamhet i övrigt

Genomlysning på Bollegårdens demensboende

Hösten 2025 och våren 2026 uppmärksammades brister i omsorgen vid Bollegårdens demensboende. Tre av lex Sarah-utredningar visade så allvarliga missförhållanden att de anmälades till Inspektionen för vård och omsorg.

Förvaltningsledningen beslutade i februari 2026 att en genomlysning av demensverksamheten skulle genomföras internt på socialförvaltningen för att komma fram till relevanta åtgärder för att säkra kvaliteten i vården och omsorgen på Bollegården.

Genomlysningen har bestått av enskilda intervjuer med personal och chefer inom demensverksamheten. Man har också gått igenom inkomna KIA-anmälningar, lex Sarah och övriga inkomna synpunkter och klagomål. Genomlysningen har sammanställts i en rapport som utmynnade i en handlingsplan framtagen av förvaltningsledningen. Handlingsplanen fastställdes av socialnämnden den 15 juni 2026.

Handlingsplanen rör områden och brister som framkommit i genomlysningen. Det handlar bland annat om kompetensutveckling för trygg och säker vård, kultur på arbetsplatsen, gemensamma arbetssätt för en trygg arbetsmiljö och att hantera synpunkter och klagomål enligt gällande rutiner.

Arbetet med handlingsplanen är pågående och kommer att rapporteras löpande till socialnämnden.

Ny lagstiftning

Socialtjänstens område har genomgått många förändringar under perioden 1 januari-31 juli 2026. Det kommer komma fler ändringar under hösten 2026 och det finns även omfattande ändringsförslag för 2027.

Här redogörs för de lagändringar som bedöms ha påverkat verksamheten mest under 2026.

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft 1 juli 2025. Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig. Socialtjänsten ska också bli mer kunskapsbaserad och vila på forskning och beprövad erfarenhet.

Arbetet med att ställa om till den nya lagen är påbörjat och leds av en utvecklingsledare inom socialförvaltningen. Under de kommande åren behöver socialnämnden arbeta mer strategiskt med omställningen och involvera hela kommunen och dess invånare i arbetet.

Utökade registerkontroller vid anställning i kommun

Den 1 mars 2026 utökades möjligheten att göra en registerkontroll inför anställning i kommunen. En registerkontroll innebär att man tar information från belastningsregistret och i vissa fall misstankeregistret innan man anställer någon. De nya reglerna gäller för personer som ska arbeta med äldre i hemmet, vuxna med funktionsnedsättning, barn, eller anställas till vissa ledande befattningar.

Bollebygds kommunstyrelse beslutade den 14 april 2026 om hur de nya reglerna ska tillämpas genom riktlinjer om registerkontroll inför anställning i Bollebygds kommun.

Aktivitetskrav inom försörjningsstöd

Från och med 1 juli 2026 gäller nya regler om aktivitetskrav för den som fått försörjningsstöd under minst tre månader i följd. Aktivitetskravet innebär att kommunerna är skyldiga att erbjuda aktiviteter för personer som får försörjningsstöd och individerna är skyldiga att delta.

Det betyder att personer som fått försörjningsstöd sedan juli 2026 eller tidigare kommer omfattas av aktivitetskravet i oktober 2026 om de beviljas försörjningsstöd för den månaden.

Förvaltningen avser att möta den nya lagstiftningen bland annat genom ett centrallager som är planerat att starta upp under 2026. Arbetet med att införa centrallagret pågår sedan våren 2026 och kommer fortsätta under hösten 2026 och 2027.

Språkrav för äldreomsorgen

Den 1 juli 2026 infördes ett språkrav för all personal inom äldreomsorgen. Språkravet innebär att socialnämnden ska arbeta för att den personal som genomför insatser i socialtjänstens omsorg om äldre har en nivå av kunskaper i svenska språket som är relevant för insatserna. Det betyder att verksamheten behöver kartlägga personalens språkliga kompetens för att kunna bedöma behovet av språkutveckling. Verksamheterna behöver därefter arbeta fortlöpande och systematiskt med det språkutvecklande arbetet.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla mått som kan användas för att följa upp arbetet med språkravet inom äldreomsorgen. Socialstyrelsen ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 december 2026.

God och nära vård

God och nära vård är en stor omställningsreform inom hälso- och sjukvården som syftar till att flytta fokus från sjukhusvård till primärvård, förebyggande arbete och vård nära patienten.

Som ett led i reformen sker vissa lagändringar från och med 1 juli 2026.

Det ställs då nya krav på att:

- Det ska utses en fast vårdkontakt i kommunen om patienten begär det eller det inte är uppenbart obehövligt
- En patient ska få information om vem som är patientens fasta vårdkontakt, samt hur patienten kan komma i kontakt med sin fasta vårdkontakt och sina vårdenheter
- Alla kommuner ska ha en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). MAR ska vara legitimerad fysioterapeut eller arbetsterapeut.

Bollebygds kommun avser att dela MAR med Svenljunga kommun och arbete med samverkansavtal och rekrytering pågår.

Hälso- och sjukvårdsavtalet

SRO är ett politiskt samrådsorgan mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands 49 kommuner genom de fyra kommunalförbunden. Den 1 september 2025 ställde sig SRO bakom ett slutförslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande fyra överenskommelser i form av underavtal. Samtliga 49 kommuner har nu antagit det nya hälso- och sjukvårdsavtalet som börjar gälla den 1 januari 2027. Under september och

oktober 2026 kommer det hållas dialogkonferenser i Göteborg inför delregionalt och lokalt implementeringsarbete.

Boråsregionens gemensamma avfallsplan

Socialnämnden är huvudansvariga för följande delmål i avfallsplanen:

- Andel möbel- och textilinköp i kommunens verksamheter som återbrukat ska öka jämfört med år 2022.
- Invånarna ska ha möjlighet till enkel och tillgänglig återanvändning av produkter.

Återbruksverksamheten vid Råssa återvinningscentral är i drift och verksamheten drivs i samarbete med daglig verksamhet där syftet är att bidra till miljönytta och meningsfull sysselsättning.

I juni 2026 fattades beslut om en organisationsförändring i syfte att starta ett centrallager för att kunna möta ny lagstiftning kring aktivitetskrav för personer med försörjningsstöd. Organisationsförändringen innebär att verksamheten för individ- och familjeomsorg utökas med en ny enhet. Under våren har förvaltningen arbetat med planering och förberedelse av centrallagret. Inom ramen för denna verksamhet finns en ambition att i förlängningen även omhänderta återbruk av bland annat kontorsmöbler.

Socialnämnden är delaktiga i följande delmål i avfallsplanen:

- Matsvinnet ska minska till 35g/portion i kommunens verksamheter
- Konsumtionen av engångsartiklar i kommunens verksamheter ska minska jämfört med år 2022
- Livslängden på arbetskläder i kommunens verksamheter ska öka jämfört med år 2022
- Invånarnas förståelse om kopplingen mellan konsumtionsbeteende, avfallsmängder och miljöpåverkan ska öka jämfört med år 2023
- Alla kommunala verksamheter ska ha möjlighet att enkelt och nära sortera ut sitt avfall
- Nedskräpning ska minska med 50% jämfört med år 2022

Socialförvaltningen ska utse engångsartiklar som är lämpliga för verksamheten att minska. Förvaltningen kommer att utreda frågan och formulera mål i verksamhetsplanen för 2027. Vidare följer socialförvaltningen utvecklingen av de övriga delmålen där nämnden är delaktig och inväntar samverkan med de nämnder som har huvudansvaret för målen.

Verksamhetsförändringar

Under våren valde verksamhetschefen för Individ- och familjeomsorg och Funktionsstöd att gå vidare mot nya utmaningar utanför kommunen. Ny verksamhetschef är rekryterad och kommer påbörja sin anställning i mars 2027. Under mellantiden täcks rollen av förvaltningschef och tidigare verksamhetschef för Individ och funktionsstöd.

Även enhetschefen för bemanningsenheten har slutat på kommunen vilket föranledde en förändring av organisationen. Bemanningsenheten, som tidigare hade en administrationsdel,

har övergått till en renodlad bemanningsenhet. Bemanningsenheten består nu av en enhetschef, en bemanningscontroller, poolen med sex medarbetare samt tre bemanningsplanerare. Fyra medarbetare som arbetar med administration, huvudhandledarskap och som kvalitetssjukssköterska övergick till utvecklingsenheten. Förändringen innebär även att funktionsstöd fick ett administrativt stöd närmare verksamheten.

Genom omorganisationen kan bemanningsenheten och dess chef kan fokusera på bemanningsprocessen. Det skapas också förutsättningar att vidareutveckla leveransen till utbildningsnämndens och andra nämnders verksamheter om så önskas i framtiden. Central schemaläggning ligger nu på färre personer vilket gör att kompetensen kan höjas. De tjänster som fördes över till utvecklingsenheten har dessutom ett närmare samarbete med denna enhet. Organisationsförändringen trädde i kraft den 1 juni 2026.

I juni 2026 fattades beslut om en organisationsförändring där verksamheten för individ- och familjeomsorg (IFO) utökas med en ny enhet som arbetar med arbetsliv och sysselsättning. Enheten kommer bland annat driva det planerade centrallagret som startas för att kunna möta ny lagstiftning kring aktivitetskrav för personer med försörjningsstöd. Arbetsmarknadsenheten och integration som idag är organiserade under IFO resurs kommer att ligga under den nya enheten. Syftet är att få en sammanhållen process mellan målgrupperna samt att skapa bättre förutsättningar för resursenheten i omställningen till den nya socialtjänstlagen.

Under året vidareutvecklas det förebyggande arbetet genom att förvaltningens insatser samordnas inom en förebyggandeenhet som är organiserad under äldreomsorgen men som arbetar mot hela förvaltningen. Tidigare fanns en heltidstjänst inom äldreomsorgen samt en halvtidstjänst på verksamhetsområde individ- och familjeomsorg/funktionsstöd. Anhörigfrågorna flyttas nu helt till äldreomsorgen och utökas med en halvtid vilket finansieras genom statsbidrag.

Kommunfullmäktige beslutade den 4 juni 2026 att flytta Ungdomsgården från socialnämnden till utbildningsnämnden från och med 1 januari 2027. Budgeten för Ungdomsgårdens verksamhet kommer att flyttas till utbildningsförvaltningen i samband med övergången. Under hösten kommer förvaltningarna arbeta tillsammans för en smidig omställning.

8 Internkontroll

8.1 Nämndens internkontrollplan

Socialnämnden har utifrån en risk- och väsentlighetsanalys fastställt intern kontrollplan för 2026. I delårsrapporten görs en redovisning av de kontroller som gjorts under perioden 1 januari - 31 juli 2026. Fullständig redovisning kommer ske i årsrapporten.

Process	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Metod
1 Avancerade vård- och omsorgsbehov: Risk att verksamheten inte har förutsättningar att möta avancerade HSL-uppdrag och omsorgsbehov, vilket kan påverka kvalitet och patientsäkerhet	Kontroll av antal delegerade undersköterskor samt andel bekräftade avancerade HSL-uppdrag	Medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS)	MAS granskar verksamhetens utförande av avancerade insatser i form av venprovtagning (KVÅ-kod AV034) och insättning av urinkateter (KVÅ-kod TKC20) utifrån antal delegerade undersköterskor samt andel bekräftade HSL-uppdrag.
2 Kompetens: Risk att brukare/klienter inte får sina behov tillgodosedda på grund av att personal saknar tillräcklig kompetens, vilket kan leda till brister i rättssäkerhet, vård- och omsorg samt arbetsmiljö	Kontroll av huruvida rekryteringar leder till anställning av personal som uppfyller de formella kraven	Verksamhetschefer	Verksamhetschefer granskar samtliga rekryteringar under året för kontroll av huruvida rekryteringar leder till anställning av personal som uppfyller de formella kraven i annonsen.
3 Hantering av privata medel: Risk att brukarnas privata medel hanteras otydligt eller felaktigt, vilket kan leda till minskat förtroende eller ekonomiska oegentligheter	Stickprovskontroll utifrån rutin "Hantering av privata medel"	Enhetschefer SÄBO	Enhetschefer för särskilt boende utför stickprovskontroll ett tillfälle under året utifrån anvisningarna i gällande rutin.
4 Handlägningsrutiner : Risk att ärenden handläggs fel på grund av otydliga eller bristande rutiner, vilket kan leda till rättsosäkerhet och bristande kvalitet	Kontroll av avvikelser som beror på bristande rutiner	Enhetschefer myndighet	Enhetschefer myndighet med stöd av utvecklingsledare granskar samtliga rapporterade avvikelser för kontroll huruvida de beror på bristande rutiner inom myndighetsenheterna.

1. Avancerade vård- och omsorgsbehov

I januari 2026 hade förvaltningen 33 undersköterskor med delegering att göra venprovtagning och 17 med delegering att sätta kateter. Siffran kommer att följas upp i årsrapporten för 2026.

Under första halvåret 2026 beställdes 55 venprovtagningar. 33 av dem gjordes av delegerad undersköterska medan övriga gjordes av sjuksköterska. Det beställdes även 6 insättningar av kateter. Av dem gjordes 4 av delegerad undersköterska och övriga av sjuksköterska.

De vanligaste anledningarna till att beställningarna inte gjordes av delegerad undersköterska var att det inte fanns någon tillgänglig eller att undersköterskan var tvungen att prioritera andra arbetsuppgifter. I några fall berodde det på att undersköterskan inte lyckades och att sjuksköterska fick göra det istället. Ungefär en tredjedel av uppdragen gjordes alltså inte av undersköterska med delegering enligt beställningen.

Förvaltningen har inte så många sjuksköterskor så det är viktigt att erfarna undersköterskor kan prioritera dessa uppgifter vilket kräver att det finns tillräckligt med personal för andra uppgifter.

2. Kompetens

Socialförvaltningen har annonserat om tjänster vid 23 tillfällen under perioden. Av dessa har tre avbrutits eftersom de sökande inte uppfyllt de formella krav som ställts i annonsen.

3. Hantering av privata medel

Stickprovskontroll ska ske en gång per år. Kontrollen planeras att ske under hösten av enhetscheferna för särskilt boende och kommer att redovisas i årsrapporten för 2026.

4. Handläggningsrutiner

Det har registrerats 9 avvikelser på myndighetsenheterna under första halvåret 2026. Vissa av avvikelser bedöms i vart fall delvis bero på bristande rutiner. En mer utförlig granskning av huruvida de beror på bristande rutiner kommer att ske i årsrapporten.

8.2 Övriga delar i internkontrollen

Kontrollpunkter för dataskyddsarbetet

Kontrollpunkter för dataskyddsarbetet

En del av kommunens systematiska dataskyddsarbete är att genomföra kontroller av arbetet. Kontrollpunkterna utgår från dataskyddsförordningens (GDPR:s) grundläggande principer och hur väl dessa har integrerats i verksamhetens ordinarie processer.

Kontrollpunkt 1: Personuppgiftsincidenter

Kontrollpunkten handlar om verksamhetens förmåga att identifiera, rapportera och hantera personuppgiftsincidenter. För att uppfylla ansvarsskyldigheten ska kommunens rutin för hantering av personuppgiftsincidenter vara känd och tillämpas av medarbetarna. I

kontrollpunkten ingår även att det finns ett integrerat säkerhetsarbete i det dagliga arbetet och som regelbunden punkt i relevanta forum och möten.

Under perioden 1 januari–31 juli 2026 har en personuppgiftsincident rapporterats inom socialförvaltningen. Den rapporterade incidenten har hanterats enligt gällande rutin och följts upp i enlighet med fastställda processer.

Det är sannolikt att fler personuppgiftsincidenter har inträffat, men att dessa inte uppmärksammats eller rapporterats. Det kan bero på bristande kunskap om vad som utgör en incident, osäkerhet kring rapporteringsrutiner eller att händelser inte bedöms som allvarliga nog. Detta visar på vikten av fortsatt utbildning i rutinen för att säkerställa att incidenter identifieras och hanteras korrekt.

Kontrollpunkt 2: Registerförteckning

Kontrollpunkten gäller förvaltningens efterlevnad av kravet på att systematiskt dokumentera samtliga personuppgiftsbehandlingar i ett register. Här ingår även att ha arbetssätt och rutiner som säkerställer att registerförteckningen uppdateras löpande.

Förvaltningens register är inte fullständigt men arbetet med kartläggning och dokumentation fortsätter. Arbetet med dataskyddsfrågor sker med stöd av kommunens informationssäkerhetssamordnare.

Verksamhetens systematiska brandskyddsarbete

Utifrån Bollebygdskommuns handbok i systematiskt brandskyddsarbete ska alla förvaltningar och bolag en gång per år kontrollera, följa upp och göra en sammanställning över statusen på sina verksamheters systematiska brandskyddsarbete så att det kan redovisas till respektive nämnd årligen.

Genom att kontrollera dokumentationen säkerställs en god nivå på kommunens systematiska brandskyddsarbete. Det ger möjlighet att följa upp ansvarsområden, utbildningar och kontroller för att kunna åtgärda brister och lägga resurserna på rätt saker.

Inom socialförvaltningen ses rutinerna för systematiskt brandskyddsarbete över årligen inom samtliga verksamheter. Varje verksamhet har en uppdaterad pärm för systematiskt brandskyddsarbete, samt utsedda brandskyddsombud med skriftlig uppdragsbeskrivning. Verksamheterna är uppmanade att säkerställa att samtliga medarbetare genomgår brandskyddsutbildning enligt kommunens riktlinjer där det anges att alla medarbetare ska gå utbildningen vart tredje år.

Inom äldreomsorgen genomgick en stor del av personalen brandutbildning under 2025 och flera enheter har planerat in utbildning under hösten 2026. Även på individ- och familjeomsorg och funktionsstöd har de flesta gått utbildningen och för övriga finns en plan för deltagandet.

9 Systematiskt kvalitetsarbete

9.1 Klagomål och synpunkter

Under 2026 har socialförvaltningen har mottagit nio klagomål och synpunkter som avsåg förvaltningens verksamhet. Det utgör en ökning jämfört med motsvarande period för 2025, då fyra ärenden registrerades. En möjlig förklaring är att förvaltningen arbetat med att stärka följsamheten till rutinen för registrering av klagomål och synpunkter. Ökningen har främst skett under det andra kvartalet.

Inom äldreomsorgen inkom fem klagomål och synpunkter, varav ett var beröm. Övriga ärenden rörde det nya äldreboendets utformning, hantering av personliga tillhörigheter, rutiner, tillsyn och omsorg, den fysiska miljön samt verksamhetens måluppfyllelse. Två av ärendena bedömdes utgöra en brist i verksamheten. Samtliga ärenden hanterades inom föreskriven tid på tre veckor, förutom att återkoppling inte lämnades i ett fall där synpunktslämnaren avböjde svar.

Inom funktionsstöd inkom två klagomål och synpunkter som rörde verksamhetens kvalitet, bemötande, samspelet mellan brukare samt personalens engagemang. Utredningen visade att det inte förelåg några brister. Däremot hanterades inget av ärendena inom föreskriven tid.

Inom individ- och familjeomsorgen inkom två klagomål och synpunkter som avsåg avsaknaden av en digital möjlighet att lämna orosanmälan samt upplevt bemötande. Ett av ärendena bedömdes utgöra en brist i verksamheten. Det ena ärendet besvarades inte inom tre veckor och i det andra avböjde synpunktslämnaren återkoppling.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att stärka följsamheten till rutinen för hantering av klagomål och synpunkter. Särskilt viktigt är att säkerställa att samtliga inkomna klagomål och synpunkter registreras samt att återkoppling lämnas till den som framfört frågan inom den fastställda tidsramen om tre veckor.

Verksamhet	Brist	Ej brist	Oklart om brist	Svar inom 3 veckor	Antal
Kvartal 1					
Individ- och familjeomsorgen	1	1			2
Äldreomsorgen	1			1	1
Funktionsnedsättning					0
Socialförvaltningen					0
Kvartal 2					
Individ- och familjeomsorgen					0
Äldreomsorgen	1	3		3	4
Funktionsnedsättning		2			2
Socialförvaltningen					0
Totalt	3	6	0	4	9

9.2 Lex Sarah och sociala avvikelser

Lex Sarah

1 januari – 31 juli 2025 upprättades 12 rapporter enligt lex Sarah vilka resulterat i 11 utredningar. Det är en kraftig ökning jämfört med förra året då två rapporter gjordes för samma period. Sju av årets utredningar är avslutade. Tre händelser är anmälda som allvarligt missförhållanden eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg. Två av händelserna gällde särskilt boende och den tredje hemtjänsten.

Brister som identifierats i lex Sarah-utredningarna har föranlett åtgärder, bland annat utbildningsinsatser inom avvikelshantering och kompetensutveckling inom värdegrund och bemötande. Flera brister har pågått en längre tid, vilket visar behov av stärkt följsamhet till ledningssystem och följsamhet till nämndens avvikelseprocess.

Avvikelser SoL och LSS

1 januari – 31 juli 2026 har 107 avvikelser upprättats vilket är en ökning med 21 stycken jämfört med 2025.

Äldreomsorgen har 62 upprättade avvikelser för perioden. Det är en minskning jämfört med förra året då 75 stycken avvikelser upprättades. Avvikelserna inom äldreomsorgen avser främst brister i omsorg och kvalitet inom hemtjänsten och på det särskilda boendets demensenheter.

Antalet avvikelser inom funktionsstöd har ökat från 4 till 34 rapporter jämfört med samma period förra året. Avvikelserna är främst kopplade till bemötande, uteblivna insatser, dokumentation och verkställighet inom gruppboende och serviceboende.

Inom individ- och familjeomsorgen registrerades 11 avvikelser huvudsakligen avseende handläggning, kommunikation, samverkan och följsamhet till offentlighets- och sekretesslagstiftningen.

9.3 Ej verkställda beslut

Under de två första kvartalen har socialförvaltningen rapporterat totalt sex individrapporter till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Antalet rapporterade beslut ligger fortsatt på en låg nivå. De ej verkställda beslut som rapporteras för kvartal 2 avser uteslutande nya beslut. Det finns alltså inga kvarstående ej verkställda beslut från tidigare rapporteringsperioder.

De beslut som avser insatsen öppenvårdsverksamhet har verkställts och har därför avslutats i samband med rapporteringen till IVO.

Under årets två första kvartal har det inte förekommit några ej verkställda beslut inom äldreomsorgen.

Typ av insats	Skäl för dröjsmål	Nytt ej verkställt beslut	Kvarvarande ej verkställt beslut	Lagrum
Kvartal 1				
Kontaktperson	Personalrelaterat	X		9 § 4 LSS
Korttidsvistelse	Saknat plats		X	9 § 6 LSS
Kvartal 2				
Kontaktperson	Inte hittat kontaktperson	X		9 § 4 LSS
Öppenvårdsverksamhet	Otydlighet/brist i organisationen	X		11 kap. 1 § SoL
Öppenvårdsverksamhet	Hos den enskilde	X		11 kap. 1 § SoL
Öppenvårdsverksamhet	Hos den enskilde	X		11 kap. 1 § SoL

9.4 Bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete

Frågan kommer rapporteras senare i patientsäkerhetsberrättelse för året.

9.5 Lex Maria

Under 2026 har en lex Maria upprättats. Den rapporterade händelsen avsåg felaktig hantering och stöld av läkemedel. Ingen brukare påverkades på så sätt att det kunde klassas som en allvarlig händelse. Åtgärder som genomfördes var att revidera den lokala rutinen för läkemedelshantering tillsammans med checklista för narkotikasvinn och kontrollista för narkotika.

Berörd personal, anhöriga och nämnd har informerats löpande. Alla åtgärder är utförda och uppföljda enligt plan.

9.6 Anmälningar, överklaganden och tillsyn

Anmälningar

Under första halvåret av 2026 har socialförvaltningen gjort en anmälan till Arbetsmiljöverket. Ärendet gällde läkemedel som inte märkts på rätt sätt och vilket kan ha inneburit en risk för arbetsmiljön för personalen. Ärendet är fortfarande under handläggning hos Arbetsmiljöverket.

Överklaganden

Under första halvåret 2026 har tretton ärenden överklagats till domstol. Domstolen har fastställt nämndens beslut i tio fall, återförvisat för vidare utredning i ett fall och två

ärenden ligger fortfarande för prövning.

Tillsyn

Under våren genomfördes en livsmedelsinspektion av Bygg- och miljöförvaltningen i Bollebygd på Bollegården där fyra avvikelser rapporterades. Avvikelserna gällde bristande kunskap om hygienrutiner, rengöring av utrustning och ytor, rutiner för temperaturkontroll och brist på fungerande termometer. Verksamheten har vidtagit åtgärder och har fått besked från Bygg- och miljöförvaltningen att man ser avvikelserna som åtgärdade.

9.7 Egenkontroll

Egenkontroll innebär en systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem.

Under första halvåret 2026 har alla enheter inom äldreomsorgen och funktionsstöd haft egenkontroller avseende vårdhygien och läkemedel.

Kontrollerna för vårdhygien visar att flera områden fungerar väl men det finns också områden som behöver ses över. Det handlar bland annat om att personalen på särskilt boende behöver få bättre kännedom om riktlinjer och rutiner på området. Det saknas även återkommande utbildningar i basala hygienrutiner, klädregler och smittförebyggande åtgärder på flera enheter. Kontrollerna utmynnande i en handlingsplan med aktiviteter.

Egenkontroll läkemedel visar på goda resultat. Flera enheter saknade dock kontroll av temperatur i kylskåp där läkemedel förvaras. Åtgärder har vidtagits för att säkra att det ska fungera framåt.

Inom individ- och familjeomsorgen har egenkontroll genomförts på Myndighet Barn och Unga och Vuxen för att kontrollera att beslut fattas enligt delegeringsordningen. Under våren har enstaka beslut uppmärksammats som är fattade av fel delegat, vilket kunnat justeras i efterhand.

Ytterligare egenkontroll kommer att ske under hösten och kommer att redovisas i årsrapporten för 2026.

10 Barnkonsekvensanalys

Delårsrapporten utgör en rapport av verksamhetsplanen och andra aktuella händelser för perioden 1 januari -31 augusti 2026. Barn som potentiellt kan påverkas av verksamhetsplanen och dess resultat har inte fått uttrycka sin åsikt eftersom beslut fattas på strukturell nivå. Hänsyn är tagen till barns bästa i de enskilda ärenden som hanteras av socialnämnden och inga åtgärder har vidtagits med anledning av verksamhetsplan och delårsrapport för 2026 som bedöms strida mot barns bästa.

4. Halvårsrapport hälso- och sjukvårdsavvikelser 2026 SN2026/108

Tjänsteskrivelse

2026-08-28

Anna Lindeblom | Medicinskt ansvarig
sjuksköterska (MAS)

Dnr 190891

0734-64 74 02 |

anna.lindeblom@bollebygd.se

Halvårsrapport Hälso- och sjukvårdsavvikelser 2026**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner halvårsrapporten hälso- och sjukvårdsavvikelser med fokusområden 2026.

Ärendet

Rapporten beskriver syfte, mål och arbetet med hälso- och sjukvårdsavvikelser i förvaltningen under första halvåret av 2026. Redovisning av de avvikelser som är mest förekommande, ökat och minskat mest, analyser av dessa med fokusområden som mål under hösten. Rapporten redovisar även avvikelser i vårdssamverkan, både regionalt och lokalt.

Beslutsunderlag

- Halvårsrapport hälso- och sjukvårdsavvikelser 2026, tjänsteskrivelse 2026-08-28
- Halvårsrapport hälso- och sjukvårdsavvikelser januari-juni 2026, daterad 2026-08-28

Skickas till

Förvaltningschef

Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Tjänsteskrivelse

2026-08-28

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Anna Lindeblom

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

Handläggare

Anna Lindeblom | anna.lindeblom@bollebygd.se
0734-647402 | Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Halvårsrapport hälso- och sjukvårdsavvikelser januari- juni 2026

Bakgrund och syfte

En avvikelse är en icke förväntad händelse i verksamheten, tar tid och kostar pengar att rätta till, oavsett om det handlar om misstag, situationer som lett till eller kunnat leda till vårdskada. Syftet med avvikelshantering är att vidta adekvata åtgärder så att händelsen inte upprepas och patienten och patientens miljö blir säkerställd.

Rutin kring avvikelshantering i Bollebygd kommun

Den som upptäcker tillbud eller avvikelser oavsett personalkategori är skyldig att rapportera avvikelser. Rapporten skrivs in i Lifecare avvikelsemodul som därefter går till ansvarig enhetschef.

I Lifecare beslutar ansvarig enhetschef om att inleda utredning, inte inleda utredning (orsak måste då skrivas) eller koppla rapporten till annan utredning. Vid inledning av utredning kan legitimerad personal läggas som medutredare. De analyserar, lägger in åtgärder utifrån sin profession och följer därefter upp dem. Vid frågor som berör hela teamet (baspersonal, sjuksköterska, fysioterapeut, arbetsterapeut, biståndshandläggare) tas avvikelserna även upp på gemensamma teamträffar för diskussion. Teamet arbetar med olika delar runt patienten utifrån sin profession för att förebygga återupprepning av händelse och få samsyn vid upprepade avvikelser. Enhetschefen återkopplar till personal på verksamhetsmöte vad som åtgärdats och beslutats för enhetens brukare.

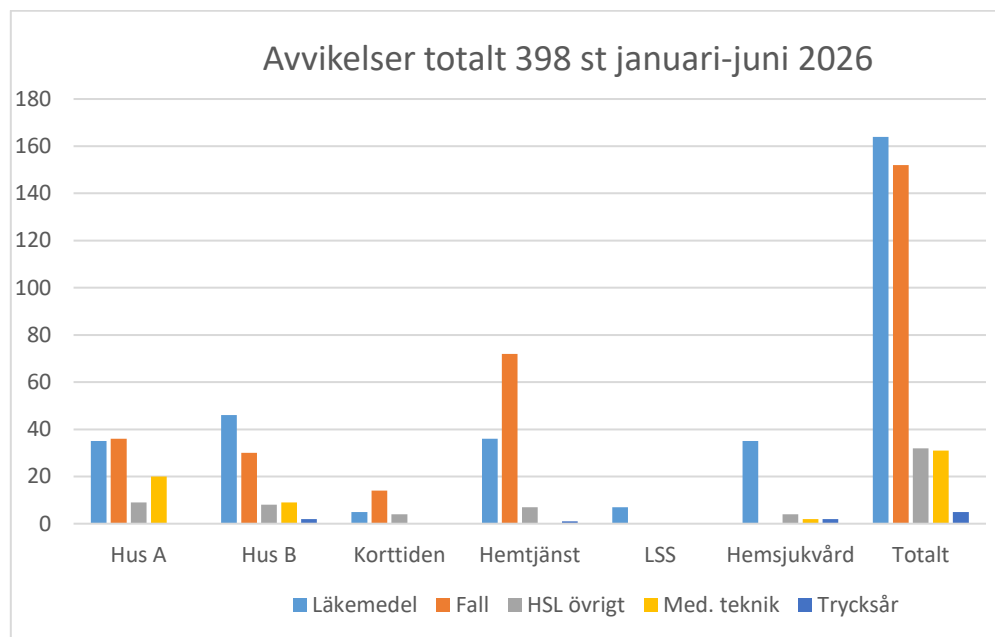
Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) bedömer avvikelser i kommunal hälso- och sjukvård, gör utvidgade utredningar och vidtar åtgärder för att förbättra rutiner. Om en patient i samband med vård, behandling eller undersökning drabbats av allvarlig skada eller sjukdom kan detta föranleda en anmälan enligt lex Maria till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Det är MAS som har anmälningsskyldigheten till IVO på delegation från ansvarig nämnd. Vid minsta misstanke om en allvarlig vårdskada lyfts avvikelserna från enhetschef till MAS som gör en utökad utredning av händelsen.

Lex Maria

Under första halvåret 2026 har Socialförvaltningen haft en allvarlig händelse som anmälts enligt lex Maria. Det var en händelse i början av 2026 där en personal bytte ut och stal narkotiska läkemedel från tre brukare på somatiska boendet. En av brukarna fick tillfälliga symtom men inga bestående men. Den aktuella personalen har sagt upp sig från arbetet.

Hälsö- och sjukvårdsavvikelser i Lifecare

Första halvåret 2026 har totalt 398 avvikelser rapporterats (380, 2025), vilket är något högre än föregående års halvårsrapportering.

Läkemedel

164 avvikelser med läkemedelshantering har rapporterats, vilket är liknande från första halvåret 2025.

- **Läkemedel avglömd dos**, 41 avvikelser (44) och det är huvudsakligen tabletter i dospåse. Antalet avvikelser i avglömd dos minskar lite varje år. Händelsen upptäcks oftast av en kollega som kommer på nästa besök hos vårdtagaren. Vid dessa tillfällen tas kontakt med sjuksköterska som får besluta om de avglömda läkemedlen ska ges eller kasseras. Vid flera tillfällen har bara en av två dospåsar givits trots att det tydligt står, obs två dospåsar i instruktionen.

Analys: Personalen har alla HSL-åtgärder de ska utföra digitalt i mobilen, åtgärden är tydligt markerad när den ej är utförd. Det finns rutiner på enheterna att gå in och även kontrollera i Lifecare utförare på enhetens ej utförda HSL-åtgärder under arbetspasset. Avglömd dos minskade betydligt 2024, då digital signering startade och minskar varje år men fortfarande glöms HSL-insatser av och rutinerna att kontrollera vad som är kvar följs inte. Det krävs fortsatt arbete på enheterna med att följa rutinerna och kontrollera att åtgärder är utförda på enheterna, avglömd dos bör minska och vara närmast noll.

- **Fel dos eller fel tid**, 50 avvikelser (59) och en minskning från föregående år. Personalen följer inte åtgärdens instruktion eller läkemedelslistan. Vid ändringar läser personalen inte det som är ändrat. Vanligt i denna grupp är att patienten inte får sina läkemedel i rätt tidsspann, att en av två dospåsar ges och patienten får inte hela sin dos. Vid några tillfällen ligger dosen kvar och är inte given trots att det är signerat.

Analys: Det är en minskning med avvikelserna att fel dos ges eller att dosen ges på fel tid till patienten. Vanligt är att läkemedel ges på fel tid utanför tidsspannet som finns angivet för HSL-åtgärden. Vissa läkemedel är av stor vikt att de ges inom rätt tidsspann, ofta har patienten samma läkemedel flera gånger per dygn och då är det

viktigt att det inte ges för tätt eller för långt mellan doserna. Det händer även att en av två dospåsar ges på morgonen, trots att det tydligt står i instruktionen: Obs! det är två påsar kl.08. Patienten får då inte alla sina morgontabletter utan det upptäcks på kvällsbesöket att en påse är kvar av morgondosen. Det blir då oftast för sent att ge resterande dos och sjuksköterska och ibland även läkare får kopplas in då patienten behöver extra tillsyn. Det är alltid patientens säkerhet som prioriteras. I dessa fall ses det tydligt att personalen slarvar med att räkna tabletter i dospåse/ dosett och jämföra med läkemedelslistan, hade personalen arbetat efter rutin så hade inte det blivit en avvikelse. Läkemedelsdelegering är ett mycket ansvarsfullt uppdrag som måste skötas enligt utbildning och rutin.

- **Läkemedel osignerad dos,** 10 avvikelser (20), minskar åter igen. Fler åtgärder signeras men signeras det i rätt tidsspann när läkemedel ges och ibland signeras det utan att läkemedel ges.

Analys: Personal som tar emot en delegerad arbetsuppgift ska ansvara för att signera utförd åtgärd i Lifecare direkt efter den är utförd eller markeras som ej utförd och en förklaring till varför det inte är utförd. Det ska inte finnas någon osignerad, ej utförd åtgärd kvar på enheten när personalen går av sitt arbetspass. Några gånger är åtgärden signerad men läkemedel ligger kvar på bord eller bänk och hela åtgärden har inte utförts. Det är positivt att osignerad dos minskar i antal varje år.

- **Narkotiskt läkemedel,** 13 avvikelser, (22). Avvikelserna med narkotiskt läkemedel minskar. De flesta av dessa tillfällen är att personalen glömmar skriva upp när de givit vid behovsläkemedel och därefter räkna ner på listan hur många som finns kvar, vilket fortfarande utförs på papper. Vid några tillfällen kan det röra sig om svinn och då en till två saknade tabletter. När det misstänkts att det förekommer svinn sätts insatser in av både sjuksköterska och omvårdnadspersonal med extra räkning av narkotika, i vissa fall flera gånger om dagen. Genom loggar kontrolleras vem som varit i läkemedelsskåpet för att ringa in när läkemedlet försvann. Vid ökad kontroll brukar svinn upphöra. MAS är alltid inkopplad i dessa ärenden. Under våren finns en händelse där stöld har utretts, där även en personal har bytt ut narkotiskt läkemedel i dospåse hos tre patienter.

Analys: Den vanligaste avvikelsen med narkotiskt läkemedel är att nedräkningslista inte stämmer med antalet tabletter i patientens skåp. Delegerad personal slarvar med att skriva på nedräkningslistan och räkna ner antalet tabletter när de ger vid behovs läkemedel. Enligt Läkemedelsverket måste narkotiska preparat kontrollräknas och det görs på en nedräkningslista i pappersform. Oftast går det att se vilka läkemedel som signerats digitalt men ej räknats ner på listan. Vid några få läkemedelsavvikelser där det oförklarligt saknas narkotiska läkemedel har åtgärder snabbt satts in enligt rutin med ökad närvaro och ökade kontroller av sjuksköterskor. Svinn av narkotiska läkemedel är ett litet problem i Bollebygd, det är enstaka tabletter det handlar om.

Vid händelsen i januari då narkotiskt läkemedel byttes ut och stals så upptäcktes det snabbt av personalen som var noga med kontrollräkning. MAS, sjuksköterska och enhetschef kunde snabbt ringa in vad som skett och stänga av en personal under utredningen. Händelsen lex Maria anmäldes. Fortsätt att vara noga med hantering av narkotiska läkemedel, både delegerad personal och sjuksköterska.

- **Läkemedel och sjuksköterskor**, i 36 rapporterade avvikelser (22) har sjuksköterskor gjort misstag runt läkemedelshantering. Dessa avvikelser ökar ständigt. Läkemedelslista saknas eller stämmer inte, HSL-åtgärd saknas eller är inte avslutad, feldelad dosett, bristande planering när ansvarig sjuksköterska inte finns på plats och bristande information till kollega vid överlämning. Det är sjuksköterskans ansvar att se till att läkemedelslistorna stämmer överens med HSL-åtgärd och är lätta att följa för omvårdnadspersonalen, dubbelkontrollera dosettdelning, att på ett säkert sätt hantera läkemedel, ha en god planering och ge relevant och viktig information runt patienten till kollegor.

Analys: Antalet avvikelser med sjuksköterska inblandad har åter igen ökat under det första halvåret. Avvikelseerna ökar med sjuksköterskan inblandad och åtgärder måste sättas in för att öka patientsäkerheten.

Avvikelseerna som rör läkemedelshantering handlar bland annat om:

- Feldelad dosett. Det finns en befintlig rutin "Läkemedelshantering-lokal rutin/ rubrik dosetthantering" som tydligt beskriver att en sjuksköterska delar dosetten och en annan sjuksköterska kontrollerar den. Rutinen ska följas vid all dosettdelning och när sjuksköterskan arbetar ensam vilket sker varje kväll och natt samt, får kontrollen ske av samma person men med extra noggrannhet.
 - Kontroll av dosrullar, kontrollera listor som bifogas vid leverans om något är förändrat i ordinationen speciellt efter läkarkontakt. Befintliga rutiner "Läkemedelshantering-lokal rutin/under rubrik ordinationshandling samt rutin Pascalordinationer och förskrivning av egenvårdsprodukter/ under rubrik kontroll av ordinationshandling.
 - Läkemedelslistor. Det är sjuksköterskans ansvar att se till att läkemedelslistor stämmer överens med HSL-åtgärden samt är lätta att följa för omvårdnadspersonal och kollegor. Sjuksköterskan ska alltid arbeta lugnt och prioritera säker läkemedelshantering.
 - Relevant dokumentation och god planering runt patienten är av största vikt speciellt när inte ansvarig sjuksköterska finns på plats.
 - Kommunikationen mellan sjuksköterskorna ska vara tydlig i både överrapporteringar, planerade insatser och dokumentation.
 - Några avvikelser handlar om kommunikation mellan läkare och sjuksköterska vid ändringar i ordinationer. Det är av vikt att läkaren förstår hur viktigt det är att kommunicera med sjuksköterskan i kommunal primärvård vid läkemedelsändringar men även att sjuksköterskan bevakar ordinationer efter rond/ läkarkontakt när de vet att en ändring kommer ske.
- 14 avvikelser har rapporterats som inte var en hälso- och sjukvårdavvikelse, de har ändrats till socialtjänstlagen (SoL) avvikelse och några räknas inte som en avvikelse men finns med i statistiken som inrapporterad avvikelse. Exempelvis är det inte en avvikelse när patienten/ brukaren själv tackar nej till sina läkemedel eller mår fysiskt dåligt och inte kan ta läkemedlen. Ingen personal har då brustit i sitt utförande vid läkemedelsgivning men det är viktigt att dokumentera ej utfört och kommentar varför samt ringa till sjuksköterskan och informera om händelsen.

Fall

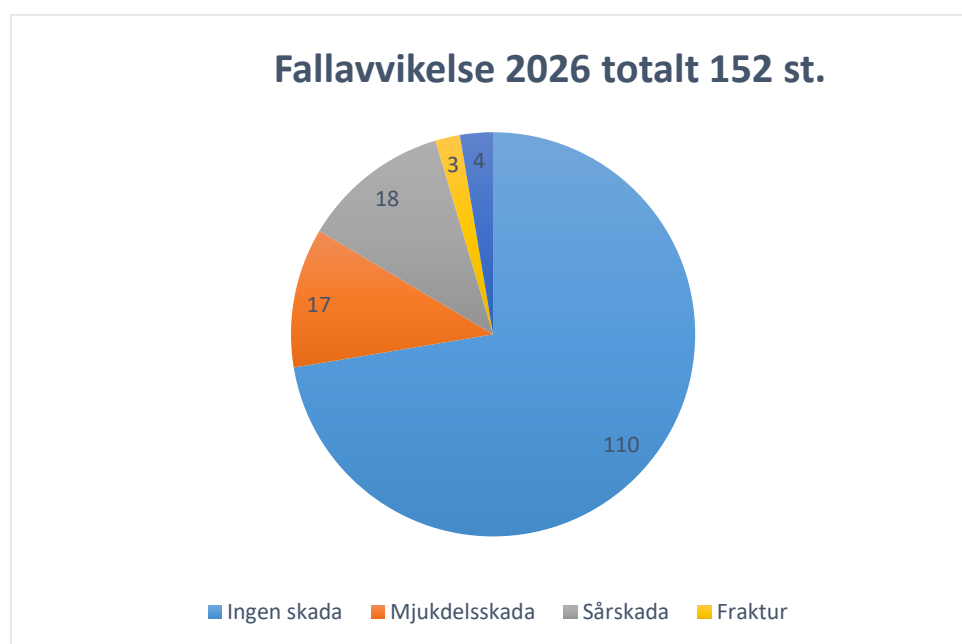
152 avvikelser är falltillbud (150=2025).

- Vid 110 fall har det inte uppkommit någon skada alls. (105, 2025)
- Vid 17 fall har det uppstått en mjukdelsskada. Ex. blåmärke, bula. (20, 2025)
- Vid 18 fall har det blivit en sårskada. Ex. skrapsår, hudflik, sår. (20, 2025)
- Vid 3 fall har händelsen orsakat en fraktur. (6, 2025)
- Vid 4 fall var brukaren inte inskriven i kommunal primärvård, SoL avvikelse.

Brukare som fallit mer än en gång/ månad samt hur många fall de genererat?

Ex. i januari så var det 30 fall totalt och 14 av dessa var fem brukare inblandade i.

Månad	Antal fall totalt	Antal brukare med flera fall	Antal fall/ brukare
Januari	33	5	2–3
Februari	25	3	2–3
Mars	27	4	2–3
April	32	5	2–3
Maj	17	3	2 med 2 fall, 1 med 4 fall
Juni	23	2	1 med 2 fall, 1 med 4 fall

Vid fall görs alltid en fallprevention med analys och åtgärdsförslag för att minska risken för skada vid fall eller återupprepade fall. Arbetsterapeut, fysioterapeut och sjuksköterska läggs som medutredare i utredningen. Teamet som finns runt patienten och består av olika professioner träffas en gång i månaden och arbetar med lösningar tillsammans. Åtgärder sätts in av olika professioner. Vid framför allt kognitiv svikt och rörliga patienter är falltillbuderna flest. Det finns ett bra teamarbete runt fallprevention i våra verksamheter för att få en säkrare miljö runt patienterna. Ständigt pågår arbete med att ge förutsättningar för teamet att kunna träffas och utveckla samarbetet. Under våren 2026 har sjuksköterskorna i ordinärt boende på vissa områden ökat riskbedömningarna i Senior Alert där fallriskbedömning ingår. Alla som skrivs in i kommunal primärvård ska riskbedömas enligt Senior Alert samt vid förändring i hälsan och därefter årligen. När patienterna får bedömning i förebyggande syfte kan relevanta åtgärder sättas in tidigt och säkra upp miljön och förhindra fall.

Analys:

Antalet fallavvikelser under första halvåret 2026 ligger på samma nivå som tidigare år. Mjukdelsskadorna och sår efter fall ligger samma nivå och frakturerna ligger fortfarande på en låg nivå. Trots många fall så skadas få personer.

All personal på enheterna behöver fortsätta att förbättra arbetet med fallförebyggande riskbedömningar i Senior Alert. Legitimerad personal och enhetschefer ska lägga åtgärder under åtgärdsfliken i avvikelseutredningen och lyfta upp patienter som faller frekvent på teamsmöte för att skapa en säker och trygg miljö för våra patienter/ brukare. På teamsamverkan kan patienter/ brukare lyftas som har fallit flera gånger under senare tid eller vid kognitiv svikt och rörliga patienter i ordinärt boende där det kan vara svårt att patientsäkra hela hemmet, då måste teamet med sina olika professioner arbeta tillsammans.

Medicinsktekniska produkter:

31 avvikelser med medicintekniska produkter har inträffat vilket är en ökning från 13, 2025. Avvikelserna handlar om lyftselar som är felplacerade, glidlakan som är felbäddade eller rullstol med många delar som måste sättas på varje morgon men glöms av. Under förra året gjordes ett arbete av fysioterapeut och arbetsterapeut med att lyfta fram instruktionerna i direkt anslutning till hjälpmedlen för att ytterligare förenkla för baspersonalen att lätt läsa instruktionerna. Det finns även avvikelser med hörapparater som inte tas på under dagen eller ej tas av på kvällen, vårdarsäng som inte sänks ner lågt så fallrisk elimineras. I denna kategori rapporteras även ett antal olåsta läkemedelsskåp men analyseras under övrigt.

Analys:

Avvikelserna inom medicintekniska produkter har ökat under 2026 från 13 till 31. Troligen rapporteras fler avvikelser in som rör medicinsktekniska produkter. Det är positivt att arbete gjorts under förgående år med tydligare och mer lättillgängliga instruktioner för individuella hjälpmedel och förflyttningar vilket säkrar upp arbetet med medicintekniska produkterna. Baspersonalen måste bli bättre på att läsa instruktioner för medicintekniska produkter när de hanterar dessa, allt för att öka säkerheten runt patienten/ brukaren.

Trycksår

3 avvikelser har rapporterats under våren 2026. Avvikelserna har varit risk för trycksår då baspersonal två tillfällen inte har tagit av höftskyddsbyxa på natten och inte har satt på avlastnade hälskydd i sängliggande. Vid ett tillfälle anser baspersonal att inte sjuksköterskan har bedömt ett trycksår tillräckligt fort och sjuksköterskan som kände till såret gjorde en nedprioritering av bedömningen, ingen vårdskada har skett.

I år har vi lagt till rubriken Trycksår för att belysa risken för trycksår. Trycksår är en vanligt förekommande vårdskada som vanligtvis skapar stort och långvarigt lidande för patienten. Utöver patientens lidande innebär trycksår merarbete för personalen ökade kostnader med långvarig sårömläggning, avlastning av kroppsdelar, hantering av specialmadrasser.

Fokus i patientsäkerhetsarbetet är att undvika att patienterna drabbas av vårdskada, bland annat genom att förebygga risker. Alla personalkategorier har ansvar att uppmärksamma risker och förebygga trycksår. Det finns ett stöddokument för all personal där det finns tydliga instruktioner hur de kan förebygga och upptäcka tidiga tecken på trycksår.

Analys:

Under 2026 har inget trycksår uppstått i vård och omsorg i Bollebygd enligt avvikelserapporterna. Kommunal primärvård har haft några trycksår att lägga om under halvåret men de har uppstått på Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS) eller i hemmet innan inskrivning.

Det är viktigt att all personal fortsätter att vara uppmärksamma på tryck, märken och skjuvning av olika delar av kroppen och snabbt rapporterar detta till sjuksköterskan. Sjuksköterskan ska minst en gång per år riskbedöma enligt Senior Alert där trycksår ingår.

Övrigt

32 övriga avvikelser av olika händelser har skett (43, 2025). Det är en minskning från föregående år. Inom kategorin övrigt finns bland annat uteblivet HSL-uppdrag, så som utebliven såromläggning, hudvård, kateterskötsel, rikning, vikt, blodtryck, sond, näringsdryck, stomi och olåsta medicinskåp. Det är 39 (23, 2025) olåsta läkemedelsskåp på SÄBO i denna kategori. Det blev bättre under april och maj med lägre antal olåsta läkemedelsskåp men ökade i juni igen. Olåsta läkemedelsskåp finns även inräknade i kategorin medicintekniska produkter men analyseras i denna kategori övrigt.

Analys: Olåsta läkemedelsskåp har ökat igen på särskilt boende trots att sjuksköterskorna satt in samtal och indragen delegering vid slarv med öppna läkemedelsskåp upprepade gånger men fortsatt arbete krävs på enheterna för att säkra upp arbetet runt läkemedelshantering med låsta läkemedelsskåp på SÄBO. Enligt enhetscheferna har det varit några läkemedelsskåp som krånglat och inte gått att låsa som de ska, på några skåp har låset byts ut. Enhetscheferna har under våren lyft upp problemen med personalen på APT. Fortsatt arbete krävs då problemet kvarstår.

Analys av avvikelseprocessen:

Enhetschefer ska ta emot, starta utredning och lägga medutredare inom en vecka när de fått avvikelser till sin enhet. Det finns några som inte prioriterar detta och många avvikelser ligger ej mottagna eller bara mottagna med inte startad utredning.

Nästa steg är att fortsätta utreda avvikelserna tillsammans med medutredare (legitimerad personal). Som utredare och medutredare i avvikelseutredningen läggs inte alltid åtgärd under åtgärdsfliken utan skrivs bara under dokumentation i löpande text, vilket försvårar att tydligt se vilka åtgärder som lagts in. Det har blivit bättre under våren men det ges en uppmaning till alla medutredare och utredare att dokumentera åtgärder under åtgärdsfliken för att underlätta utredningen för alla.

Utredning ska starta inom en vecka efter inkommen avvikelse. Utredare och medutredare ska prioritera utredningsarbetet av avvikelser och kommunicera när händelsen behöver lyftas på teamträff. Medutredare ska alltid skriva något i utredning även om inte ny åtgärd sätts in så utredaren enkelt ser att alla gjort en bedömning i ärendet.

Avvikelser i vårdsamverkan - Medcontrol

Effektiv avvikelshantering syftar till att öka patientsäkerheten genom att identifiera och förbättra eventuella brister i följsamheten till ingångna avtal och överenskommelser samt i processer där Västra Götalands kommuner och region samverkar. Under första halvåret 2026 har det totalt skrivits 13 avvikelser, varav 3 avvikelser rör läkemedel (17, 2025).

Skrivna av Bollebygd kommun:

- 9 avvikelser är skrivna av Kommunal primärvård till SÄS (14)
- 1 avvikelse är skriven av socialsekreterare äldre Bollebygd till SÄS (1)
- 2 är skrivna av socialsekreterare äldre till Närhälsan Bollebygd (0)
- 1 är skrivna av sjuksköterska till Närhälsan Bollebygd (0)

Inkommen avvikelse till Bollebygds kommun:

- 1 är skriven av Närhälsan till Kommunal primärvård

De avvikelser som upprättats av förvaltningen och riktar sig till SÄS rör framför allt:

- Läkemedel vid vårdövergång, 3 avvikelser, (17, hela 2025), fel ordination av läkemedel, inga recept finns skrivna, flera läkemedelslistor skickas med men är inte överensstämmande och inte uppdaterade med senaste ordinationen samt att överenskommelsen om att sjukhus ska skicka med läkemedel för tre dagar vid utskrivning inte följs.
- Brist på kommunikation i framför allt SAMSA, vilket är det digitala samverkanssystem som används mellan vårdgivare vid bland annat in- och utskrivning från sjukhus.
- PUD (planerat utskrivningsdatum) flyttas fram en dag i taget i stället för en rimlig planering eller flyttas till en tidigare dag vilket försvårar hemtagning för kommunen, socialsekreterare har rätt att utreda, planera insatser och personal innan patienten kommer hem. Kommunal primärvård måste få tid att planera nya HSL-åtgärder på patienten som kommer hem och planeraren på hemtjänsten planera ut rätt delegerad personal på åtgärden.

Avvikelser i samverkan tas i vanliga fall upp på Bollen som är en lokal vårdsamverkansgrupp, men på Bollen i mars 2026 fanns ingen representant för somatisk vård från SÄS på plats. Den kommunala primärvården har även fyra inbokade samverkansmöten under året med Närhälsan i Bollebygd och där tas avvikelser upp som rör båda verksamheterna för att få samsyn i utredning och åtgärder.

Socialchef och MAS har från april 2025 haft möten halvårsvis med chefssjuksköterska och vårdutvecklare SÄS för att diskutera avvikelser som rapporteras till SÄS då inte in- och utskrivningsrutiner har följts. Det är till stor del läkemedelshantering vid vårdövergångar som inte fungerat under 2025. Men under 2026 har läkemedelsavvikelserna minskat. SÄS har gjort ett bra arbete med att gå ner på enhetsnivå, där olika professioner ska samspela för att komma till rätta med avvikelserna från Bollebygd. Mängden av avvikelser från Bollebygd är hanterbara att detaljgranska (ca 0–1/ vecka) och arbetet har lett till att avvikelserna har minskat och kommer förhoppningsvis att leda till en förbättring för alla Sjuhäradskommunerna. Vi fortsätter med halvårsavstämningarna av projektet där vi sammanställer avvikelser i samverkan. Nu behöver SÄS även arbeta med avvikelser som rör brist på kommunikation och PUD (planerat utskrivningsdatum) som flyttas fram och tillbaka vilket ställer till det för mottagande kommun.

Analys avvikelser i samverkan

Antalet rapporterade avvikelser har minskat under våren 2026. Sjuksköterskor och socialsekreterare fortsätter att rapportera avvikelser som händer för att få till en utredning. Arbetet med vårdutvecklare och chefsjuksköterskan SÄS, har lett till förbättringar och minskade avvikelser. Det har varit ett rimligt arbete för SÄS som granskat sina avvikelser från Bollebygd på detaljnivå och försökt att få till en förändring i rutiner och kommunikation på sina enheter. Det har lett till att Bollebygds har rapporterat färre läkemedelsavvikelser i Medcontrol under 2026. Det finns även andra utvecklingsarbeten i vårdssamverkan i Sjuhärad som riktar sig till avvikelser i vårdövergångar som förhoppningsvis kommer resultera i att följsamheten i riktlinjer förbättras och avvikelser i samverkan minskar i antal.

Fokusområde avvikelse vårdskada hösten 2026

Baspersonal

- Läkemedelsdelegering är ett mycket ansvarsfullt uppdrag som måste skötas enligt utbildning och rutin. Läs instruktionen lugnt och metodiskt för åtgärden, kontrollräkna tabletter i läkemedelslista och jämför med dospåse/dosett, ge dosen och se till att patienten sväljer alla tabletter, signera direkt efter åtgärden utförts. Kontrollera i Lifecare utförare under förmiddag, eftermiddag, kväll och natt att alla åtgärder är utförda på din enhet innan arbetspasset är slut. Målet är att avglömda doser och osignerade doser ska minska markant, att inte fel dos ges utan upptäcks direkt vid kontrollräkning.
- Fortsätt att rapportera avvikelser som händer så vi kan arbeta för en högre patientsäkerhet.
- Läs läkemedelsskåpet efter läkemedelsgivning och kontrollera att det är stängt på SÄBO innan du som personal lämnar lägenheten.

Enhetschef

- Ta emot rapporter inom en vecka och starta utredning. Skriv åtgärder i åtgärdsfliken, inte bara i utredningsdokumentet. Kommunera med medutredare så utredningen går framåt. Lyft upp komplexa ärenden till teamträff.
- Utred om det är samma baspersonal som upprepade gånger glömmer att utföra HSL-åtgärd eller inte signerar direkt vid given dos. Rapportera till delegerande sjuksköterska.
- Kontrollera att personalen kontrollerar ej utförda åtgärder under sitt arbetspass, lyft rutinen regelbundet så att avglömda och osignerade doser fortsätter att minska.

Legitimerad personal

- Som medutredare i avvikelseutredningen, lägg åtgärd direkt under åtgärdsfliken i utredningen. Skriv inte bara i fritext eller utredningsdokument. Skriv under dokumentation om du inte lägger in en åtgärd och varför.
- Fortsätt att skriva avvikelser i samverkan när inte riktlinjer följs vid in- och utskrivning.

- Sjuksköterskor ska arbeta säkert med läkemedel efter de rutiner som finns men även ha en tydlig planering och dokumentation för de patienter de har ansvar för. Var noga med att rapportera över viktiga händelser till ansvarig kollega på nästa arbetspass.
 - Kontroll av narkotiska läkemedel ska ske regelbundet (1 ggr/ månad, vid oklarheter och svinn oftare.) samt se till att nedräkningslistor stämmer i läkemedelsskåp hos sjuksköterska och i patientens boende.
 - Vid delning av dosett kontrolleras den alltid av en kollega.
 - Kontrollera extra noga då läkemedel hanteras vid ensamarbete.
 - HSL-åtgärder ska stämma med ordination samt starta och avslutas i rätt tid. Planera väl.
 - Läkemedelslistor ska vara uppdaterade med senaste ordination så fort som möjligt.
 - Dokumentation och planering i Lifecare är viktigt för att kollegor säkert ska kunna arbeta med patientens läkemedel fast inte ansvarig sjuksköterska är på plats.

5. Socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete SN2026/80

Tjänsteskrivelse

2026-08-28

Lars-Göran Högeryd |
Utvecklingsledare

Dnr 190885

0734-64 75 28 | lars-
goran.hogeryd@bollebygd.se

Socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete**Förslag till beslut**

Socialnämnden antar riktlinje för socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, daterad 2026-08-28.

Socialnämnden beslutar samtidigt att upphäva tidigare riktlinje för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, antagen 2019-08-20 § 56 (SN2019/102).

Ärendet

Socialtjänstens verksamhet ska vara av god kvalitet enligt socialtjänstlagen (2025:400). Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9, framgår det att den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Ledningssystemet ska fastställa principer för ledning av verksamheten och användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.

Socialförvaltningen har tagit fram ett nytt förslag om riktlinje som beskriver hur nämnden tillgodoser kraven utifrån SOSFS 2011:9. Den nya riktlinjen beskriver

arbetsprocessen i Stratsys med fokus på ansvar och rollfördelning i det systematiska kvalitetsarbetet.

Barnkonsekvensanalys

Den föreslagna riktlinjen bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för barn och unga.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, daterad 2026-08-28, SN2026/80

Skickas till

Förvaltningschef

Verksamhetschefer

Enhetschefer

Utvecklingschef

Utvecklingsledare

MAS/MAR

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Lars-Göran Högeryd

Utvecklingsledare

Gäller för: Socialnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Dnr : **189346**

Socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Syfte	3
3. Ledningssystemets uppbyggnad	3
4. Systematiskt förbättringsarbete	4
4.1 Riskanalys	4
4.2 Egenkontroll	4
4.3 Avvikelser	5
4.3.1 Lex Sarah och lex Maria	5
4.3.2 Synpunkter och klagomål	5
5. Ansvarsfördelning i det systematiska kvalitetsarbetet	5
5.1 Socialnämnden	6
5.2 Förvaltningschefen	6
5.3 Utvecklingsledare	6
5.4 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)	6
5.5 Verksamhetschef och enhetschef	7
5.6 Medarbetare	7

1. Inledning

Socialtjänstens verksamhet ska vara av god kvalitet enligt socialtjänstlagen (2025:400), SoL. Vad som menas med god kvalitet framgår av lagens förarbeten. Det handlar om att verksamheten ska följa lagstiftningen och att de personer socialtjänsten har kontakt med får det stöd och den hjälp de behöver. Detta förutsätter personal med lämplig utbildning och erfarenhet samt en väl fungerande organisation och arbetsledning. Rättssäkerhet, tillgänglighet, ett respektfullt bemötande och den enskildes delaktighet är betydelsefulla faktorer. Ett genomtänkt arbetssätt samt uppföljning och utvärdering av olika insatser är också viktiga delar för att uppnå och bibehålla en god kvalitet.

Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9, framgår det att den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Ledningssystemet ska fastställa principer för ledning av verksamheten och användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.

SoL 5 kap. anger kvalitetskraven som ska uppfyllas av socialtjänstens verksamheter.

2. Syfte

Syftet med riktlinjen är att tydliggöra hur socialnämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ska tillämpas och upprätthållas i enlighet med SOSFS 2011:9.

3. Ledningssystemets uppbyggnad

Ledningssystemets grundläggande uppbyggnad består av processer och rutiner som ska beskriva hur verksamheten ska bedrivas.

Arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska dokumenteras och en sammanhållen kvalitetsberättelse och patientsäkerhetsberättelse upprättas årligen. Patientsäkerhetsberättelsen redovisas till socialnämnden med förslag på framtida fokusområden som nämnden tar beslut om.

Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) framgår att ledningssystemet ska omfatta alla delar i verksamheten.

Ledningssystemet innehåller rutiner och processer för att säkra kvaliteten i verksamheterna. Socialförvaltningen använder Stratsys för ett sammanhållet ledningssystem som uppfyller kraven i SOSFS 2011:9. Processer, rutiner och stöddokument för verksamheten finns på Socialförvaltningens intranät. Dessa rutiner och stöddokument upprättas och revideras kontinuerligt för att vara aktuella och lätt tillgängliga.

Ledningssystemet är ett stöd för att systematiskt kvalitetssäkra och utveckla verksamheten.

4. Systematiskt förbättringsarbete

Det systematiska förbättringsarbetet består av flera delar som tillsammans bildar ett kvalitetshjul genom fokus på kvaliteten i verksamheten och ett ständigt pågående förbättringsarbete.

(Källa Socialstyrelsen; "Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbetet")

I Socialförvaltningens modul för systematiskt kvalitetsarbete i Stratsys finns flera delar som bidrar till ett kontinuerligt kvalitetsarbete i verksamheten.

4.1 Riskanalys

Utifrån verksamheten görs en riskanalys med fokus på kvalitet. Vilka risker som behöver hanteras för att säkra kvaliteten och hur stor är sannolikheten att en risk inträffar. Riskanalys kan göras på alla nivåer i förvaltningen och är en grund för vilka aktiviteter som ska genomföras för att verksamheten ska hålla god kvalitet.

4.2 Egenkontroll

Löpande under året genomförs egenkontroller i alla delar av socialförvaltningen. Syftet är att få ett underlag för hur väl verksamheten når upp till kraven på kvalitet. Egenkontrollerna kan skickas ut digitalt i Stratsys till enhetschefer som sedan analyserar och gör handlingsplaner utifrån resultat.

Exempel på egenkontroller som görs årligen är journalgranskningar, kontroll att läkemedelshantering och basala hygienrutiner. Varje enhet och verksamhetsområde har framtagna kvalitetsindikatorer som på olika sätt belyser viktiga delar av verksamheten. Dessa kvalitetsindikatorer är ett statistiskt underlag för analys och aktiviteter ute i verksamheten. Kvalitetsindikatorerna ger väsentlig information för ett pågående förbättringsarbete.

4.3 Avvikelser

En viktig del i förvaltningens förbättringsarbete är att medarbetare rapporterar in avvikelser i kvaliteten i verksamheten. Dessa utreds av närmaste chef. Inrapporteringen av avvikelser sker i verksamhetssystemet Lifecare.

Stratsys används för analyser och förbättringsarbete av avvikelserna i verksamheten, liksom även för lex Sarah, lex Maria och inkomna synpunkter och klagomål.

4.3.1 Lex Sarah och lex Maria

Medarbetare kan rapportera in missförhållanden enligt lex Sarah i verksamhetssystemet Lifecare. Inkommen rapport utreds av utvecklingsledare.

Medarbetare kan anmäla vårdskada som efter dialog mellan enhetschef och medicinskt ansvarig sjuksköterska kan uppgraderas till lex Maria. Medicinskt ansvarig sjuksköterska blir ansvarig för en sådan utredning.

4.3.2 Synpunkter och klagomål

Enligt SOSFS 2011:9 ska den som bedriver socialtjänst ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. Synpunkter och klagomål hanteras och utreds enligt gällande rutin.

5. Ansvarsfördelning i det systematiska kvalitetsarbetet

För att uppnå en god kvalitet förutsätts att kvalitetsarbetet genomsyrar hela organisationen. Av socialförvaltningens fastställda rutiner framgår ansvarsfördelning.

5.1 Socialnämnden

Socialnämnden har det yttersta ansvaret för att se till att socialförvaltningen arbetar systematiskt med kvalitetsarbetet. Socialnämnden säkerställer det bland annat genom att årligen besluta om patientsäkerhetsberättelse, verksamhetsplan och budget samt att de fastställer förvaltningens internkontrollplan.

5.2 Förvaltningschefen

Förvaltningschefen ansvarar för att leda socialförvaltningens kvalitetsarbete.

Förvaltningschef har det yttersta ansvaret för att kvalitetsledningssystem upprättas och för att det systematiska kvalitetsarbetet planeras, genomförs, följs upp och utvärderas.

Förvaltningschef ansvarar också för att säkerställa att det i organisationen finns en förtroenhet med och delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningschefen ansvarar för kartläggning av de regler som styr verksamheten.

Beslut om att genomföra risk- eller händelseanalys fattas av förvaltningschef eller MAS. Den som fattar beslutet blir uppdragsgivare. Uppdragsgivaren beslutar om och ansvarar för att genomföra åtgärder inom det område analysen gäller.

5.3 Utvecklingsledare

Utvecklingsledare utför uppgifter som ligger inom förvaltningschefens ansvarsområde gällande det systematiska kvalitetsarbetet. Utvecklingsledare har ansvar för att säkerställa och följa upp att verksamheterna lever upp till kvalitet enligt gällande lagstiftning. Utöver att vara ett stöd till verksamheterna i kvalitetsarbetet ansvarar utvecklingsledare för att genomföra kvalitetsgranskningar.

Utvecklingsledare ansvarar för att tillse att verksamheterna har tillgång till nödvändiga verktyg för att kunna bedriva kvalitetsarbetet och vara en stödjande funktion för cheferna.

Utvecklingsledare har ansvar för att utreda lex Sarah och ta ställning till om anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska göras.

I rollen som utvecklingsledare ingår att identifiera utvecklingsbehov, omvärldsbevaka, driva utvecklingsprocesser för förvaltningen, kontrollera samt för förvaltningens och nämndens räkning framställa rapporter och utredningar.

5.4 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)

Enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017: 30) 11kap. § 4 framgår att det inom de verksamhetsområden som kommunen bestämmer ska det finnas en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och inom verksamhetsområdet som omfattar rehabilitering, ska det finnas en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR), som ska vara fysioterapeut eller arbetsterapeut. MAR ska vara en integrerad del i kommunal hälso- och sjukvård, med gemensamt ansvar tillsammans med MAS.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har ett särskilt ansvar för att:

- Säkerställa att hälso- och sjukvården håller en hög kvalitet och är säker för patienten. Det ska finnas fungerande rutiner och processer för all hälso- och sjukvård som utförs så som läkemedelshantering, delegering, dokumentation, hygien och samverkan med externa parter.

- Avvikelseprocess i hälso- och sjukvården, utreda händelser av allvarigare grad inom hälso- och sjukvård som anmäls till IVO, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen samt Arbetsmiljöverket.

Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) har ett särskilt ansvar för att:

- Säkerställa att rehabiliteringen håller hög kvalitet och är säker för patienten. Det ska finnas fungerande rutiner och processer för habilitering, rehabilitering, förskrivning av hjälpmedel och medicintekniska produkter.
- Avvikelseprocess i hälso- och sjukvården, utreda händelser av allvarigare grad inom rehabiliteringsområdet som anmäls till IVO, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen samt Arbetsmiljöverket.

MAS och MAR tillsammans ansvarar för:

- Att verksamheten följer hälso- och sjukvårdens lagar, förordningar och politiskt fattade beslut genom systematiskt kvalitetsarbete med egenkontroller, kvalitetsindikatorer, avvikelsestatistik, internkontroller. Detta ansvar delas med verksamhetschef för hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen.
- Att årligen sammanställa patientsäkerhetsberättelse för socialförvaltningens verksamheter.

5.5 Verksamhetschef och enhetschef

Verksamheternas chefer ansvarar för och ska leda kvalitetsarbetet på sin nivå. Detta ska ske i enlighet med övergripande kvalitetsmål, upprättade styrdokument, lagar och föreskrifter. Verksamheternas chefer ska vara behjälpliga vid lex Sarah och lex Maria utredningar och de ansvarar för att eventuella åtgärder genomförs. Vidare ansvarar cheferna att utreda avvikelser, klagomål och synpunkter inom respektive verksamhet.

Chefer på alla nivåer ansvarar för att:

- ta fram och uppdatera de processer, aktiviteter och rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet inom socialtjänst och verksamhet enligt LSS. Redovisning av detta arbete ska göras till nämnden på förekommen anledning samt i årsrapport.
- det i processer och rutiner framgår hur samverkan ska bedrivas internt och externt.
- planera och genomföra egenkontroll i sin verksamhet.
- sammanställa och analysera riskanalys, egenkontroll och utredningar av avvikelser, synpunkter, klagomål och rapporter inom sin verksamhet
- medarbetarna har den kompetens som krävs och medges kompetensutveckling.
- medarbetarna informeras om sin skyldighet och ges möjlighet att medverka till en god kvalitet.

5.6 Medarbetare

Medarbetarnas engagemang och delaktighet är en förutsättning för ett välfungerande kvalitetsarbete. Enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), patientsäkerhetslagen (PSL) och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) är personalen skyldig att medverka till hög patientsäkerhet respektive god kvalitet. Det innebär att alla medarbetare kontinuerligt ska medverka i enhetens kvalitetsarbete. Alla medarbetare ska arbeta efter gällande lagstiftning, föreskrifter, riktlinjer och rutiner.

Samtliga medarbetare har en skyldighet att rapportera brister och missförhållanden som de uppmärksammar. Alla medarbetare ansvarar för att delta i samverkan internt och externt.

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal är skyldig att medverka i det systematiska kvalitetsarbetet och till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Den legitimerade personalen ska bidra till förbättrade processer och rutiner.

Medarbetare i socialtjänsten och verksamhet enligt LSS är skyldig till att medverka i verksamhetens kvalitetsarbete.

7. Medarbetarundersökning socialförvaltningen 2026 SN2026/111

Tjänsteskrivelse

2026-09-03

Rickard Olsson | Förvaltningschef

Dnr 190976

| rickard.olsson@bollebygd.se

Medarbetarundersökning socialförvaltningen 2026**Förslag till beslut**

Socialnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 2 december 2021, § 180, att medarbetarundersökningen ska genomföras årligen som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Varje vår går en enkät till alla medarbetare. Resultatet sammanställs och återkopplas till varje enhet där sex eller fler medarbetare har besvarat enkäten. Resultatet sammanställs även på verksamhetsnivå och förvaltningsnivå. Varje chef analyserar resultatet tillsammans med sina medarbetare för att slutligen ta fram en handlingsplan för vad enheten behöver bevara och utveckla under det kommande året.

Under sommaren har förvaltningsledningen arbetat med analys av resultat och handlingsplaner. Utifrån detta konstaterar förvaltningen följande saker.

Resultatet för socialförvaltningen förbättras inom samtliga tio frågeområden. Vilket medför att förvaltningen landar på ett resultat om 82 i Hållbart Medarbetar Engagemang (HME). Detta gör att nämndens mål om 80 i HME nås för verksamhetsåret 2026. Svarsfrekvensen var 84%, något lägre än föregående år. I förhållande till likvärdiga förvaltningar i andra kommuner är detta ett högt resultat och svarsfrekvens. Vilket tyder på att det finns en stor nöjdhet och engagemang bland förvaltningens medarbetare. Någon som aktivt behöver arbetas vidare med för

att bevara det goda resultatet.

Inom individ och familj samt funktionsstödsområdet arbetas det med kompetensutvecklingsfrågor, medarbetarengagemang och frågor kopplat till hälsa och arbetsmiljö. Områdena närvarande ledarskap och ett aktivt medarbetarskap återkommer som bevarandemål.

Av äldreomsorgens handlingsplaner framkommer att man ska fortsätta att arbeta med delaktighet och ledarskap på enheterna. Ett återkommande bevarandeområde är att fortsätta skapa en meningsfull tillvaro för de äldre.

Även om förtroende för förvaltningsledningen och kommunledningen har ökat så är det inom detta område det finns störst utvecklingspotential. Det är naturligt att förtroendet och tilliten minskar ju längre ifrån den enskilda medarbetaren kommer från beslutsnivåer. Förvaltningen tänker angripa detta genom att en enkät med öppna frågor går ut till varje enhet där medarbetarna tillsammans på APT får besvara vad det tycker att förvaltningsledningen gör bra idag och vad de önskar att förvaltningsledningen gjorde annorlunda. Resultatet av detta sammanställs och sätts ihop så det inte framkommer vilken enhet som har besvarat vad. Utifrån detta kommer Socialchef som representant för förvaltningsledningen under sen höst/tidig vår besöka varje APT för att ha en dialog kring vilka aktiviteter förvaltningen ska arbeta vidare med för att minska avståndet och höja tilliten och förtroendet genom hela organisationen.

Socialnämnden har tidigare beslutat om handlingsplan för tillitsfull dialog. Denna ligger fortsatt kvar och arbetas vidare med.

Barnkonsekvensanalys

Ett strukturerat arbetssätt där förvaltningen arbetar för nöjda och engagerade medarbetare har en positiv påverkan på barn som möter förvaltningens medarbetare.

Beslutsunderlag

- Medarbetarundersökning socialförvaltningen 2026, tjänsteskrivelse 2026-09-03
- Sammanställning medarbetarundersökning socialförvaltningen

Skickas till

Socialförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Bollebygds kommun

MU 2026

Resultatrapport

Socialförvaltningen

Skala: 1 till 5

 % Positiva 4-5

 % Neutrala 3

 % Negativa 1-2

Frekvens = Svarsfrekvens per fråga/område

Medelvärde redovisas med två decimaler vid sidan om staplarna

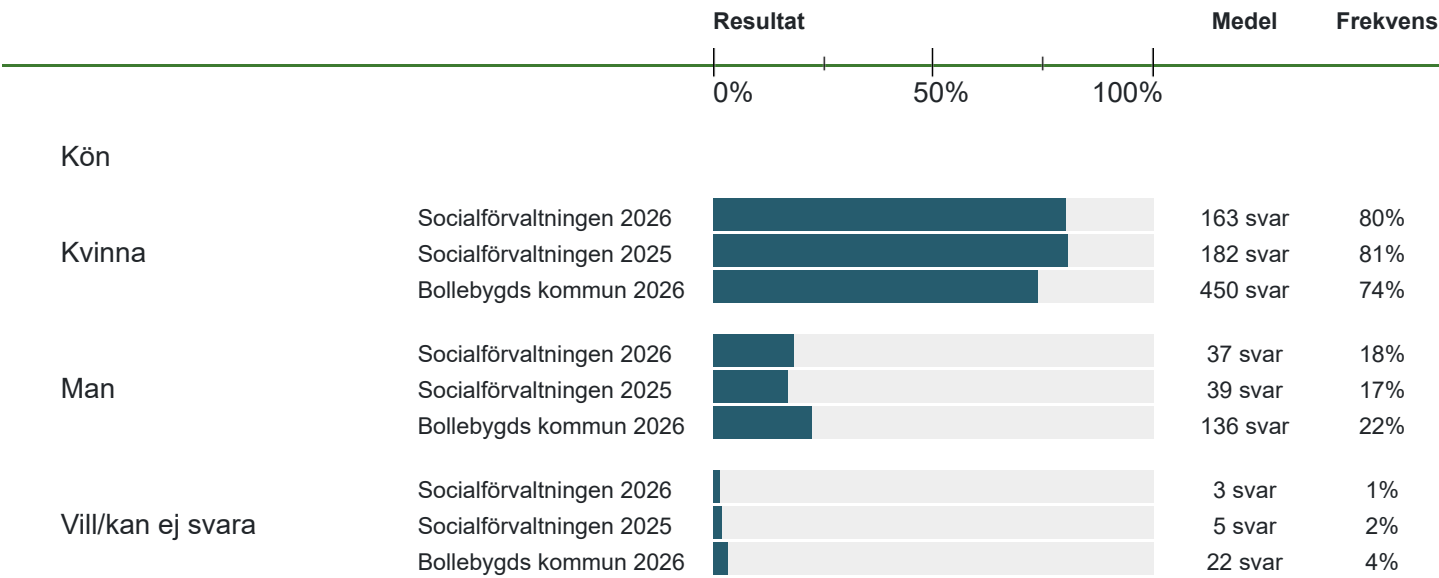
Grupper och svarsstatistik

Grupp	Svarsfrekvens	
Socialförvaltningen 2026	204/244	84%
Socialförvaltningen 2025	227/247	92%
Bollebygds kommun 2026	612/675	91%

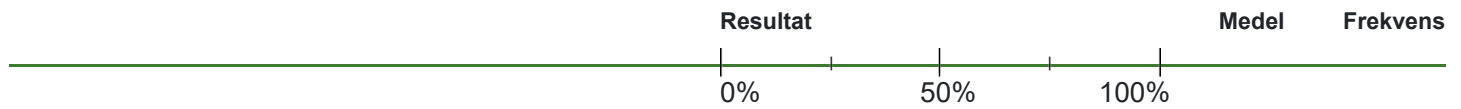
Frågeområden

			Resultat	Medel	Frekvens
			0% 50% 100%		
Hållbart medarbetarengagemang	Socialförvaltningen 2026	82	12 5	4.28	96%
	Socialförvaltningen 2025	80	13 7	4.21	96%
	Bollebygds kommun 2026	86	10 4	4.37	98%
Övergripande frågor	Socialförvaltningen 2026	82	13 6	4.22	100%
	Socialförvaltningen 2025	79	15 6	4.15	97%
	Bollebygds kommun 2026	84	11 5	4.28	100%
Arbetsklimat	Socialförvaltningen 2026	75	17 8	4.05	98%
	Socialförvaltningen 2025	74	18 8	4.04	98%
	Bollebygds kommun 2026	76	16 7	4.11	99%
Medarbetarskap	Socialförvaltningen 2026	81	14 5	4.24	98%
	Socialförvaltningen 2025	78	15 6	4.16	98%
	Bollebygds kommun 2026	84	12 5	4.29	99%
Organisation	Socialförvaltningen 2026	72	21 7	3.97	98%
	Socialförvaltningen 2025	72	20 8	3.95	98%
	Bollebygds kommun 2026	78	17 5	4.12	99%
Kommunledningen	Socialförvaltningen 2026	41	32 27	3.19	92%
	Socialförvaltningen 2025	39	31 30	3.06	91%
	Bollebygds kommun 2026	48	32 20	3.44	91%
Förvaltningsledningen	Socialförvaltningen 2026	47	26 27	3.32	91%
	Socialförvaltningen 2025	43	28 29	3.17	91%
	Bollebygds kommun 2026	54	26 20	3.53	91%
Ledarskap	Socialförvaltningen 2026	84	10 6	4.36	97%
	Socialförvaltningen 2025	79	11 10	4.22	97%
	Bollebygds kommun 2026	83	10 7	4.34	98%
Utveckling	Socialförvaltningen 2026	80	15 5	4.21	90%
	Socialförvaltningen 2025	77	16 7	4.12	89%
	Bollebygds kommun 2026	82	13 5	4.25	94%
Jämställdhet	Socialförvaltningen 2026	66	24 10	3.88	78%
	Socialförvaltningen 2025	66	19 15	3.78	80%
	Bollebygds kommun 2026	70	20 9	3.97	74%

Bakgrund

Hållbart medarbetarengagemang

Motivation

1	Mitt arbete känns meningsfullt	Socialförvaltningen 2026	95 5	4.62	99%
		Socialförvaltningen 2025	94 5 2	4.56	98%
		Bollebygds kommun 2026	96 3	4.65	100%
2	Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete	Socialförvaltningen 2026	71 22 7	3.97	96%
		Socialförvaltningen 2025	71 19 9	3.90	94%
		Bollebygds kommun 2026	76 18 5	4.09	97%
3	Jag ser fram emot att gå till arbetet	Socialförvaltningen 2026	70 20 10	3.94	94%
		Socialförvaltningen 2025	75 18 7	3.98	94%
		Bollebygds kommun 2026	78 16 7	4.08	97%

Ledarskap

4	Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser	Socialförvaltningen 2026	81 10 9	4.21	98%
		Socialförvaltningen 2025	76 12 12	4.11	99%
		Bollebygds kommun 2026	83 10 8	4.27	98%
5	Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare	Socialförvaltningen 2026	87 7 6	4.44	96%
		Socialförvaltningen 2025	83 9 8	4.34	95%
		Bollebygds kommun 2026	88 7 6	4.47	97%
6	Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	84 9 7	4.38	94%
		Socialförvaltningen 2025	82 11 7	4.26	94%
		Bollebygds kommun 2026	86 7 6	4.41	97%

Styrning

7	Jag är insatt i min arbetsplats mål	Socialförvaltningen 2026	87 12 2	4.40	98%
		Socialförvaltningen 2025	84 12 4	4.30	99%
		Bollebygds kommun 2026	92 7 1	4.56	99%
8	Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	Socialförvaltningen 2026	72 19 8	4.02	96%
		Socialförvaltningen 2025	67 25 9	3.88	96%
		Bollebygds kommun 2026	80 16 4	4.21	97%

9	Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	90	9	1	4.55	97%
		Socialförvaltningen 2025	90	8	2	4.51	95%
		Bollebygds kommun 2026	93	6	1	4.61	98%

Övergripande frågor

			Resultat		Medel	Frekvens	
			0%	50%	100%		
10	Mitt arbete engagerar mig	Socialförvaltningen 2026	90	9	1	4.50	100%
		Socialförvaltningen 2025	89	9	2	4.39	97%
		Bollebygds kommun 2026	92	6	1	4.53	100%
11	Totalt sett är jag nöjd med min arbetssituation	Socialförvaltningen 2026	73	17	10	3.93	99%
		Socialförvaltningen 2025	70	20	10	3.91	97%
		Bollebygds kommun 2026	76	16	8	4.02	100%

Arbetsklimat

			Resultat	Medel	Frekvens
			0% 50% 100%		
12	Jag får uppskattning från mina arbetskamrater när jag gör ett bra arbete	Socialförvaltningen 2026	82 14 4	4.24	100%
		Socialförvaltningen 2025	79 17 5	4.18	98%
		Bollebygds kommun 2026	84 12 3	4.32	100%
13	Mina arbetskamrater behandlar mig med respekt	Socialförvaltningen 2026	85 12 3	4.40	99%
		Socialförvaltningen 2025	86 10 4	4.41	98%
		Bollebygds kommun 2026	89 7 3	4.52	99%
14	Det är en bra stämning på min arbetsplats	Socialförvaltningen 2026	69 21 10	3.91	99%
		Socialförvaltningen 2025	74 19 7	3.99	97%
		Bollebygds kommun 2026	75 18 8	4.06	99%
15	Jag hinner göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid	Socialförvaltningen 2026	77 13 10	4.03	98%
		Socialförvaltningen 2025	71 17 12	3.90	99%
		Bollebygds kommun 2026	70 20 10	3.90	99%
16	Min fysiska arbetsmiljö är tillfredsställande	Socialförvaltningen 2026	61 24 15	3.65	95%
		Socialförvaltningen 2025	62 26 13	3.73	97%
		Bollebygds kommun 2026	64 24 12	3.77	97%
17	Har du ett distansavtal?	Socialförvaltningen 2026	26	47 Ja, 137 Nej	90%
		Socialförvaltningen 2025	25	52 Ja, 156 Nej	92%
		Bollebygds kommun 2026	24	136 Ja, 423 Nej	91%
d1	Jag är nöjd med möjligheten till distansarbete enligt mitt distansavtal	Socialförvaltningen 2026	100	4.87	22%
		Socialförvaltningen 2025	98 2	4.85	23%
		Bollebygds kommun 2026	98 1 1	4.83	22%
d2	Min chef och jag har regelbunden dialog om mina arbetsförutsättningar på distans (fysisk arbetsmiljö, digitala förutsättningar, samarbete)	Socialförvaltningen 2026	83 11 7	4.37	23%
		Socialförvaltningen 2025	82 6 12	4.16	22%
		Bollebygds kommun 2026	80 12 8	4.27	21%

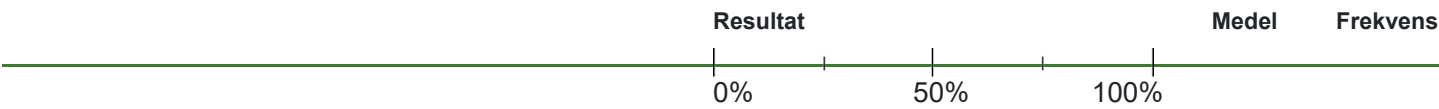
Medarbetarskap

			Resultat		Medel	Frekvens	
			0%	50%	100%		
18	Samarbetet fungerar bra inom min avdelning/enhet	Socialförvaltningen 2026	74	19	6	4.04	99%
		Socialförvaltningen 2025	72	21	7	4.00	99%
		Bollebygds kommun 2026	80	14	6	4.15	100%
19	På min arbetsplats tar vi ansvar så att arbetet blir utfört	Socialförvaltningen 2026	83	12	5	4.23	99%
		Socialförvaltningen 2025	79	16	5	4.18	97%
		Bollebygds kommun 2026	87	9	4	4.35	99%
20	På min arbetsplats tar vi oss tid att diskutera och dela våra kunskaper och erfarenheter	Socialförvaltningen 2026	75	18	7	4.04	98%
		Socialförvaltningen 2025	71	18	11	3.91	97%
		Bollebygds kommun 2026	74	18	8	3.99	99%
21	I mitt arbete har jag nytta av mina kunskaper och färdigheter	Socialförvaltningen 2026	94		5	4.56	99%
		Socialförvaltningen 2025	88	9	3	4.44	98%
		Bollebygds kommun 2026	94		5	4.61	99%
22	Jag upplever att mitt arbete är meningsfullt	Socialförvaltningen 2026	93		6	4.60	99%
		Socialförvaltningen 2025	92		6	4.51	96%
		Bollebygds kommun 2026	94		5	4.62	99%
23	Jag upplever att det finns goda möjligheter för mig att utvecklas i mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	68	23	9	3.95	97%
		Socialförvaltningen 2025	69	23	8	3.93	98%
		Bollebygds kommun 2026	72	19	8	4.00	99%

Organisation

			Resultat			Medel	Frekvens
			0%	50%	100%		
24	Jag har tillgång till den information som behövs för att kunna utföra mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	78	20	2	4.16	99%
		Socialförvaltningen 2025	80	17	4	4.14	99%
		Bollebygds kommun 2026	84	14	2	4.30	100%
25	Jag arbetar mot tydliga mål	Socialförvaltningen 2026	79	17	4	4.18	100%
		Socialförvaltningen 2025	76	18	5	4.10	98%
		Bollebygds kommun 2026	87	11	2	4.35	100%
26	Jag kan påverka hur jag utför mitt dagliga arbete	Socialförvaltningen 2026	82	13	5	4.16	99%
		Socialförvaltningen 2025	79	15	6	4.15	97%
		Bollebygds kommun 2026	84	12	4	4.26	99%
27	Arbetet är organiserat effektivt	Socialförvaltningen 2026	64	25	11	3.74	99%
		Socialförvaltningen 2025	64	26	10	3.72	97%
		Bollebygds kommun 2026	69	22	9	3.85	99%
28	Vi har effektiva arbetsrutiner på min avdelning/enhet	Socialförvaltningen 2026	63	27	10	3.73	98%
		Socialförvaltningen 2025	66	23	11	3.78	96%
		Bollebygds kommun 2026	70	23	7	3.91	98%
29	På min avdelning/enhet ser vi över och förbättrar våra rutiner kontinuerligt	Socialförvaltningen 2026	68	22	10	3.83	97%
		Socialförvaltningen 2025	66	22	13	3.77	97%
		Bollebygds kommun 2026	75	18	7	4.02	97%
30	Jag känner till de processer som styr hur lönerna sätts i vår kommun	Socialförvaltningen 2026	69	19	11	3.89	96%
		Socialförvaltningen 2025	68	18	15	3.82	95%
		Bollebygds kommun 2026	76	16	8	4.06	97%
31	Min löneutveckling hänger samman med hur jag presterar i mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	57	20	23	3.52	92%
		Socialförvaltningen 2025	60	23	17	3.64	91%
		Bollebygds kommun 2026	58	22	20	3.58	92%

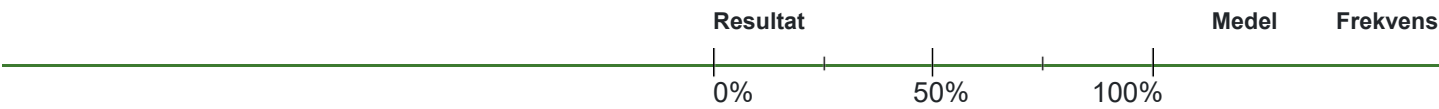
Kommunledningen

Med kommunledningen avses kommundirektör, alla förvaltningschefer, HR-chef och ekonomichef

32	Jag känner förtroende till kommunledningen	Socialförvaltningen 2026	39 35 26	3.18	92%
		Socialförvaltningen 2025	39 32 29	3.06	90%
		Bollebygds kommun 2026	46 33 20	3.41	90%
33	Kommunledningen kommunicerar på ett bra sätt	Socialförvaltningen 2026	42 29 29	3.21	93%
		Socialförvaltningen 2025	39 31 30	3.05	91%
		Bollebygds kommun 2026	51 30 19	3.48	92%

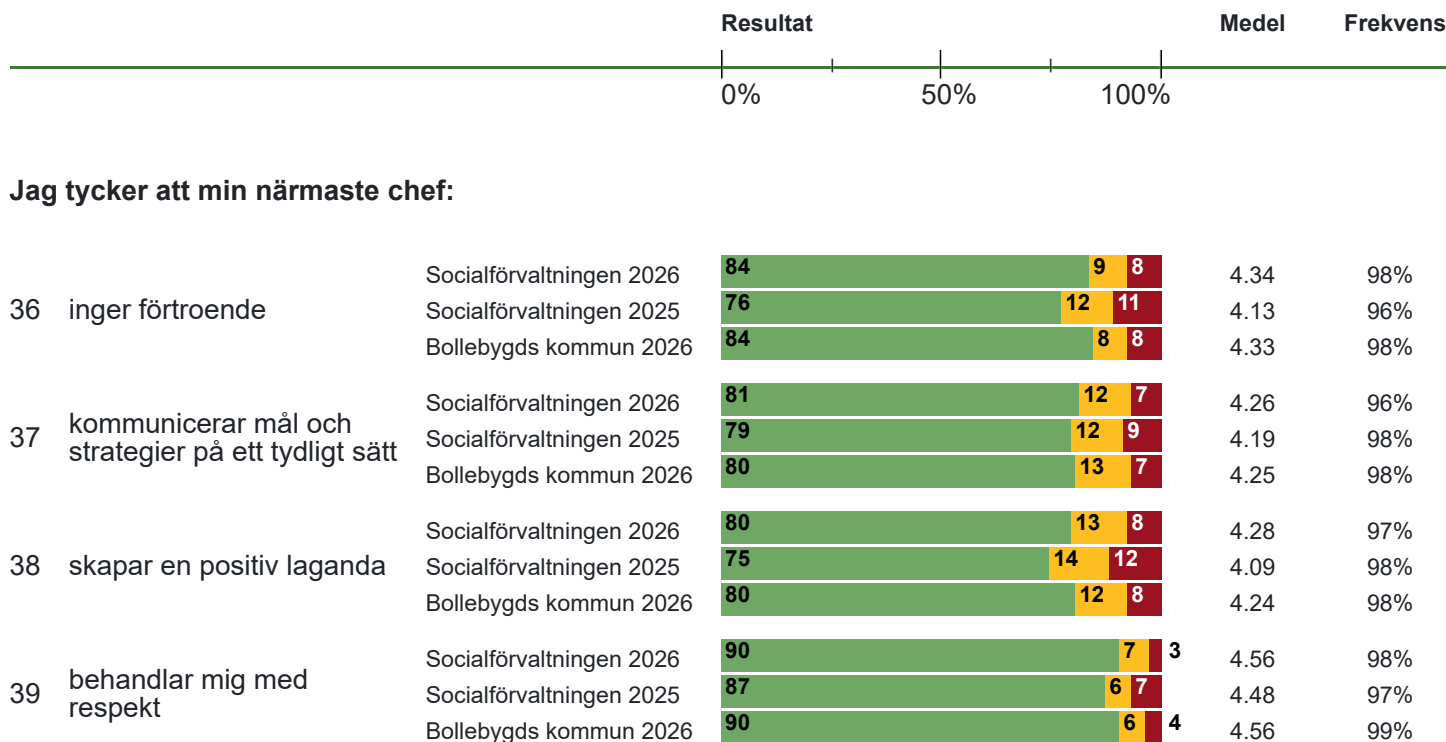
Förvaltningsledningen

Med förvaltningsledningen avses ledningen på din förvaltning, dvs förvaltningschef och tillhörande funktioner

34	Jag har förtroende för ledningen på min förvaltning	Socialförvaltningen 2026	46	28	26	3.32	92%
		Socialförvaltningen 2025	45	27	28	3.20	92%
		Bollebygds kommun 2026	55	26	19	3.56	91%
35	Förvaltningsledningen kommunicerar på ett bra sätt	Socialförvaltningen 2026	48	24	28	3.32	91%
		Socialförvaltningen 2025	42	29	29	3.15	90%
		Bollebygds kommun 2026	53	26	21	3.50	90%

Ledarskap

Utveckling

			Resultat	Medel	Frekvens
			0% 50% 100%		
40	På min arbetsplats uppmuntras nya idéer	Socialförvaltningen 2026	77 17 6	4.09	96%
		Socialförvaltningen 2025	75 17 8	4.04	96%
		Bollebygds kommun 2026	81 14 5	4.17	98%
41	De förslag som förs fram hanteras på ett bra sätt	Socialförvaltningen 2026	73 18 9	3.98	96%
		Socialförvaltningen 2025	65 26 9	3.84	94%
		Bollebygds kommun 2026	76 17 7	4.06	97%
42	Mitt arbete och mående följs upp i dialog med min chef enligt den röda tråden processen				
Ja		Socialförvaltningen 2026		183 svar	93%
		Socialförvaltningen 2025		203 svar	92%
		Bollebygds kommun 2026		575 svar	97%
Nej		Socialförvaltningen 2026		13 svar	7%
		Socialförvaltningen 2025		18 svar	8%
		Bollebygds kommun 2026		18 svar	3%
43	I mitt senaste målsamtal kom vi överens om konkreta aktiviteter för att jag ska kunna fortsätta utveckla mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	86 12 2	4.38	83%
		Socialförvaltningen 2025	85 11 4	4.29	83%
		Bollebygds kommun 2026	84 12 4	4.32	89%
44	Jag är nöjd med samtalet	Socialförvaltningen 2026	85 12 3	4.44	85%
		Socialförvaltningen 2025	85 11 5	4.36	84%
		Bollebygds kommun 2026	86 10 3	4.48	91%

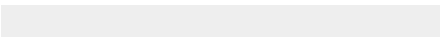
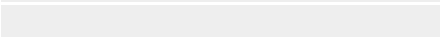
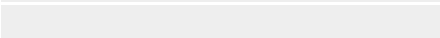
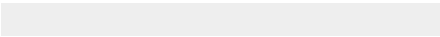
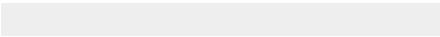
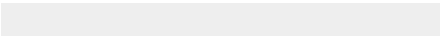
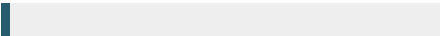
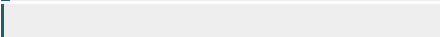
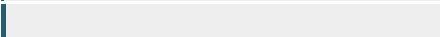
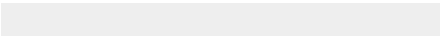
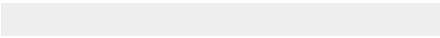
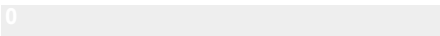
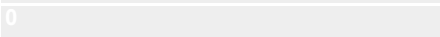
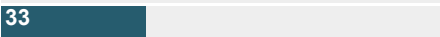
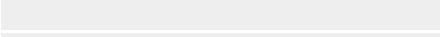
Jämställdhet och rättvis behandling

			Resultat	Medel	Frekvens
			0% 50% 100%		
I Bollebygds kommun ...					
45	har alla medarbetare samma möjligheter när det gäller arbetsförhållanden	Socialförvaltningen 2026	62 26 12	3.74	84%
		Socialförvaltningen 2025	64 19 17	3.74	87%
		Bollebygds kommun 2026	65 23 12	3.80	78%
46	har män och kvinnor samma möjligheter till en jämställd och rättvis lönesättning	Socialförvaltningen 2026	69 23 8	3.97	75%
		Socialförvaltningen 2025	67 17 16	3.79	76%
		Bollebygds kommun 2026	73 19 8	4.05	70%
47	har alla medarbetare samma möjligheter till kompetensutveckling och utbildning vid behov	Socialförvaltningen 2026	62 26 12	3.81	82%
		Socialförvaltningen 2025	62 22 16	3.70	86%
		Bollebygds kommun 2026	65 22 13	3.84	77%
48	har alla medarbetare samma möjligheter att förena förvärvsarbete med föräldraskap	Socialförvaltningen 2026	72 22 6	4.00	70%
		Socialförvaltningen 2025	72 16 12	3.93	69%
		Bollebygds kommun 2026	80 16 4	4.25	68%

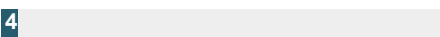
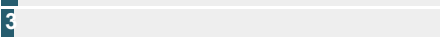
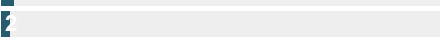
Frågor om kränkande särbehandling, sexuella trakasserier, diskriminering samt hot och våld.

			Resultat		Medel	Frekvens
			0%	50%	100%	
49	Känner du till vart du skall vända dig inom organisationen om du skulle utsättas för trakasserier / kränkande särbehandling?	Socialförvaltningen 2026	94		192 Ja, 12 Nej	100%
		Socialförvaltningen 2025	92		207 Ja, 19 Nej	100%
		Bollebygds kommun 2026	94		575 Ja, 35 Nej	100%
50	Har du varit utsatt för kränkande särbehandling inom ramen för ditt arbete under de senaste 12 månaderna?	Socialförvaltningen 2026	9		18 Ja, 182 Nej	98%
		Socialförvaltningen 2025	9		20 Ja, 199 Nej	96%
		Bollebygds kommun 2026	7		39 Ja, 560 Nej	98%
Om ja, av vem?						
Arbetskamrat/er		Socialförvaltningen 2026			14 svar	7%
		Socialförvaltningen 2025			13 svar	6%
		Bollebygds kommun 2026			30 svar	5%
Chef		Socialförvaltningen 2026			7 svar	3%
		Socialförvaltningen 2025			7 svar	3%
		Bollebygds kommun 2026			16 svar	3%
	Har du anmält händelsen inom kommunen?	Socialförvaltningen 2026	41		7 Ja, 10 Nej	8%
		Socialförvaltningen 2025	45		9 Ja, 11 Nej	9%
		Bollebygds kommun 2026	50		19 Ja, 19 Nej	6%
	Om du har anmält händelsen, har du fått det stöd och den hjälp du behöver?	Socialförvaltningen 2026	71		5 Ja, 2 Nej	3%
		Socialförvaltningen 2025	56		5 Ja, 4 Nej	4%
		Bollebygds kommun 2026	68		13 Ja, 6 Nej	3%
51	Har du varit utsatt för sexuella trakasserier inom ramen för ditt arbete under de senaste 12 månaderna?	Socialförvaltningen 2026	2		4 Ja, 199 Nej	100%
		Socialförvaltningen 2025	1		3 Ja, 223 Nej	100%
		Bollebygds kommun 2026	1		6 Ja, 605 Nej	100%

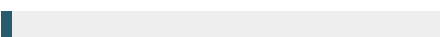
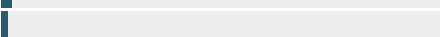
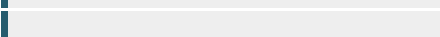
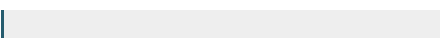
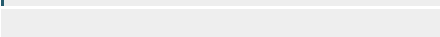
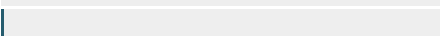
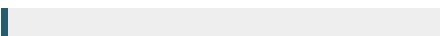
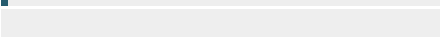
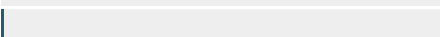
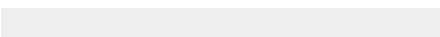
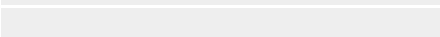
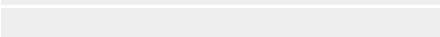
Om ja, av vem?

Arbetskamrat/er	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		0 svar	0%
Chef	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		0 svar	0%
Kund/brukare/elev/ förskolebarn/ verksamhetsutövare/klient	Socialförvaltningen 2026		4 svar	2%
	Socialförvaltningen 2025		2 svar	1%
	Bollebygds kommun 2026		6 svar	1%
Anhörig till kund/brukare	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		0 svar	0%
Har du anmält händelsen inom kommunen?	Socialförvaltningen 2026		0 Ja, 4 Nej	2%
	Socialförvaltningen 2025		0 Ja, 2 Nej	1%
	Bollebygds kommun 2026		2 Ja, 4 Nej	1%
Om du har anmält händelsen, har du fått det stöd och den hjälp du behöver?	Socialförvaltningen 2026		0 Ja, 0 Nej	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 Ja, 0 Nej	0%
	Bollebygds kommun 2026		1 Ja, 0 Nej	0%

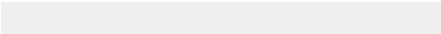
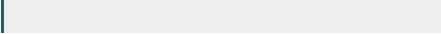
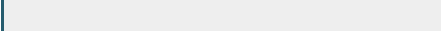
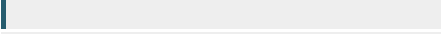
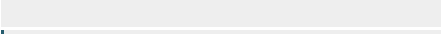
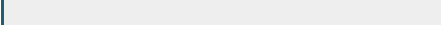
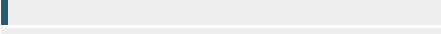
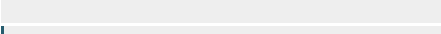
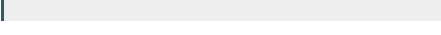
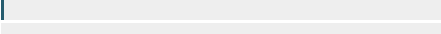
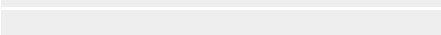
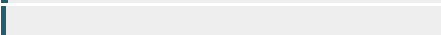
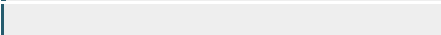
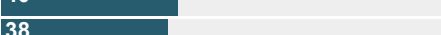
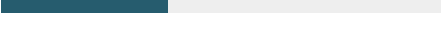
52

Har du varit utsatt för diskriminering inom ramen för ditt arbete under de senaste 12 månaderna?	Socialförvaltningen 2026		4 Ja, 193 Nej	99%
	Socialförvaltningen 2025		6 Ja, 219 Nej	99%
	Bollebygds kommun 2026		13 Ja, 593 Nej	99%

Om ja, av vem?

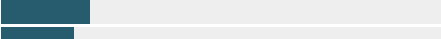
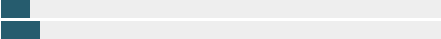
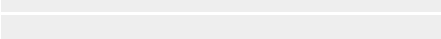
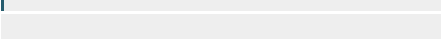
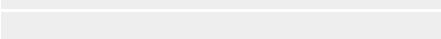
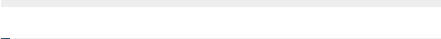
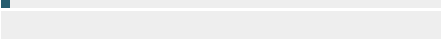
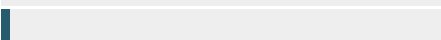
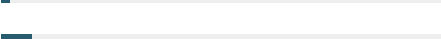
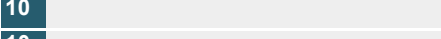
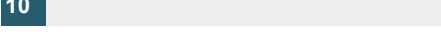
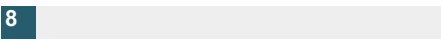
Arbetskamrat/er	Socialförvaltningen 2026		5 svar	2%
	Socialförvaltningen 2025		4 svar	2%
	Bollebygds kommun 2026		9 svar	1%
Chef	Socialförvaltningen 2026		1 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		1 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		4 svar	1%
Kund/brukare/elev/ förskolebarn/ verksamhetsutövare/klient	Socialförvaltningen 2026		3 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		1 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		3 svar	0%
Anhörig till kund/brukare	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		1 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		0 svar	0%

På vilken av diskrimineringsgrunderna har du blivit utsatt?

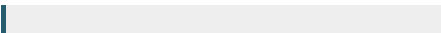
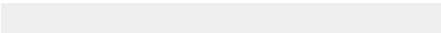
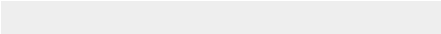
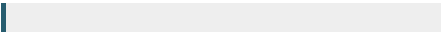
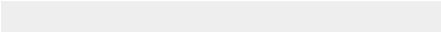
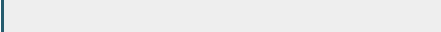
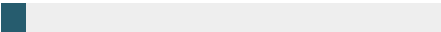
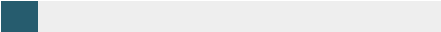
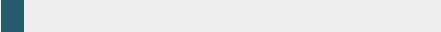
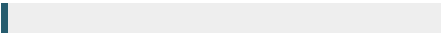
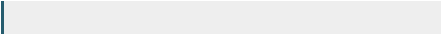
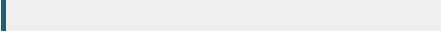
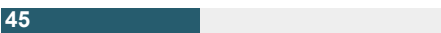
kön	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		2 svar	1%
	Bollebygds kommun 2026		3 svar	0%
könsöverskridande identitet eller uttryck	Socialförvaltningen 2026		2 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		4 svar	1%
etnisk tillhörighet	Socialförvaltningen 2026		3 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		1 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		4 svar	1%
religion eller annan trosuppfattning	Socialförvaltningen 2026		1 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		1 svar	0%
funktionsnedsättning	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		1 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		0 svar	0%
sexuell läggning	Socialförvaltningen 2026		0 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		0 svar	0%
ålder	Socialförvaltningen 2026		3 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		3 svar	1%
	Bollebygds kommun 2026		5 svar	1%
Har du anmält händelsen inom kommunen?	Socialförvaltningen 2026		3 Ja, 5 Nej	4%
	Socialförvaltningen 2025		2 Ja, 3 Nej	2%
	Bollebygds kommun 2026		5 Ja, 8 Nej	2%
Om du har anmält händelsen, har du fått det stöd och den hjälp du behöver?	Socialförvaltningen 2026		2 Ja, 1 Nej	1%
	Socialförvaltningen 2025		1 Ja, 1 Nej	1%
	Bollebygds kommun 2026		3 Ja, 2 Nej	1%

53

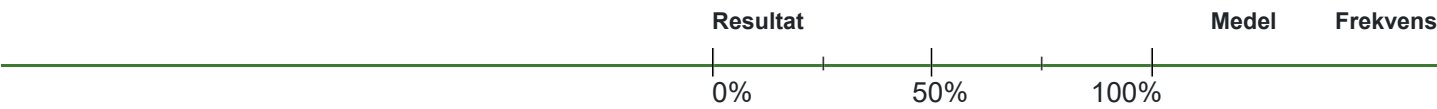
Om du skulle bli utsatt för kränkande särbehandling, sexuella trakasserier eller diskriminering på arbetet - hur skulle du inledningsvis agera för att komma tillrätta med problemet?
Markera gärna de tre (3) mest sannolika alternativen.

Tala om för den som utsätter mig att jag inte tycker beteendet är ok	Socialförvaltningen 2026		155 svar	76%
	Socialförvaltningen 2025		161 svar	71%
	Bollebygds kommun 2026		431 svar	70%
Vända mig till närmaste chef (eller högre chef)	Socialförvaltningen 2026		190 svar	93%
	Socialförvaltningen 2025		210 svar	93%
	Bollebygds kommun 2026		565 svar	92%
Anmäla i KIA	Socialförvaltningen 2026		138 svar	68%
	Socialförvaltningen 2025		133 svar	59%
	Bollebygds kommun 2026		387 svar	63%
Vända mig till facket	Socialförvaltningen 2026		41 svar	20%
	Socialförvaltningen 2025		38 svar	17%
	Bollebygds kommun 2026		116 svar	19%
Prata med kollega	Socialförvaltningen 2026		71 svar	35%
	Socialförvaltningen 2025		92 svar	41%
	Bollebygds kommun 2026		253 svar	41%
Polisanmälan	Socialförvaltningen 2026		13 svar	6%
	Socialförvaltningen 2025		20 svar	9%
	Bollebygds kommun 2026		20 svar	3%
Skriva om det på sociala medier	Socialförvaltningen 2026		1 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		2 svar	0%
Vända mig till massmedia	Socialförvaltningen 2026		1 svar	0%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		2 svar	0%
Säga upp mig	Socialförvaltningen 2026		4 svar	2%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		12 svar	2%
Inte göra något	Socialförvaltningen 2026		14 svar	7%
	Socialförvaltningen 2025		6 svar	3%
	Bollebygds kommun 2026		27 svar	4%
Har du varit utsatt för hot, hot om våld eller våld inom ramen för ditt arbete under de senaste 12 månaderna?	Socialförvaltningen 2026		20 Ja, 177 Nej	97%
	Socialförvaltningen 2025		22 Ja, 198 Nej	97%
	Bollebygds kommun 2026		46 Ja, 553 Nej	98%

Om ja, av vem?

Arbetskamrat/er	Socialförvaltningen 2026		2 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		1 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		2 svar	0%
Chef	Socialförvaltningen 2026		2 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		0 svar	0%
	Bollebygds kommun 2026		3 svar	0%
Kund/brukare/elev/ förskolebarn/ verksamhetsutövare/klient	Socialförvaltningen 2026		12 svar	6%
	Socialförvaltningen 2025		19 svar	8%
	Bollebygds kommun 2026		32 svar	5%
Anhörig till kund/brukare	Socialförvaltningen 2026		3 svar	1%
	Socialförvaltningen 2025		2 svar	1%
	Bollebygds kommun 2026		8 svar	1%
Har du anmält händelsen i KIA?	Socialförvaltningen 2026		9 Ja, 11 Nej	10%
	Socialförvaltningen 2025		13 Ja, 8 Nej	9%
	Bollebygds kommun 2026		26 Ja, 20 Nej	8%
Om du har anmält händelsen, har du fått det stöd och den hjälp du behöver?	Socialförvaltningen 2026		6 Ja, 3 Nej	4%
	Socialförvaltningen 2025		7 Ja, 6 Nej	6%
	Bollebygds kommun 2026		17 Ja, 9 Nej	4%

Introduktion

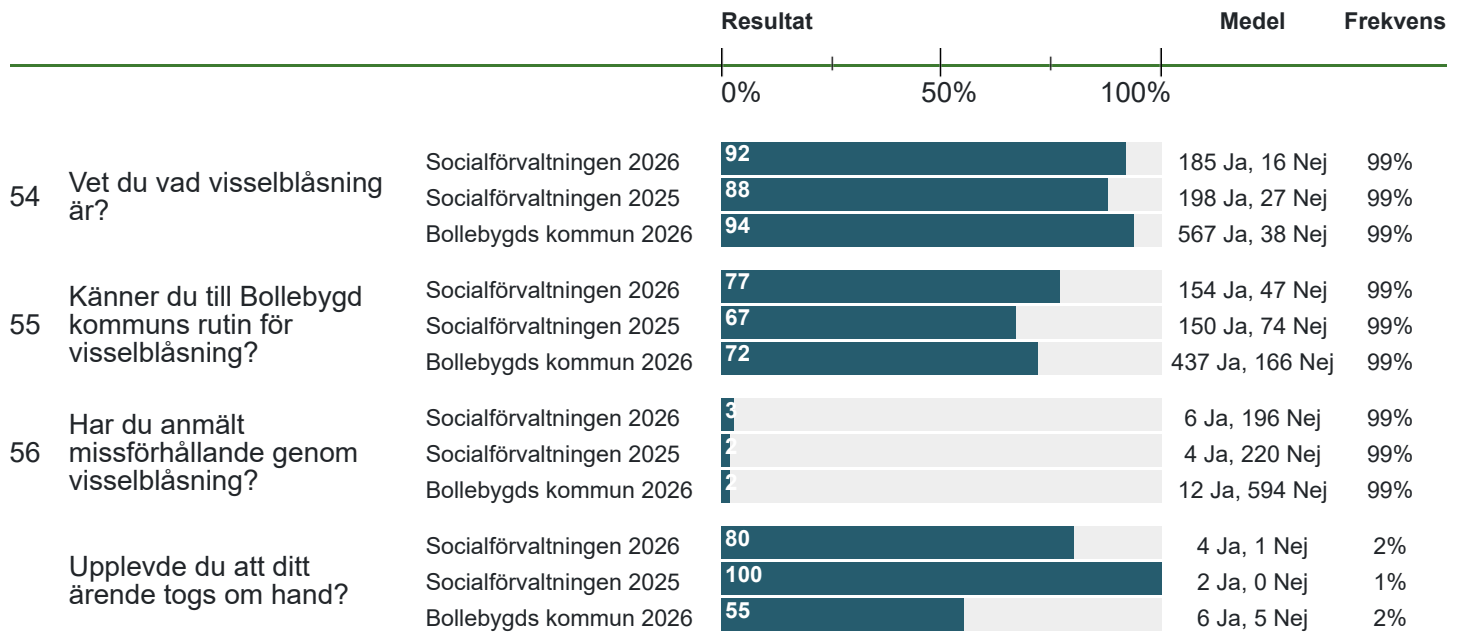

Introduktionsfrågorna besvaras endast av dig som blivit anställd under de senaste 2 åren

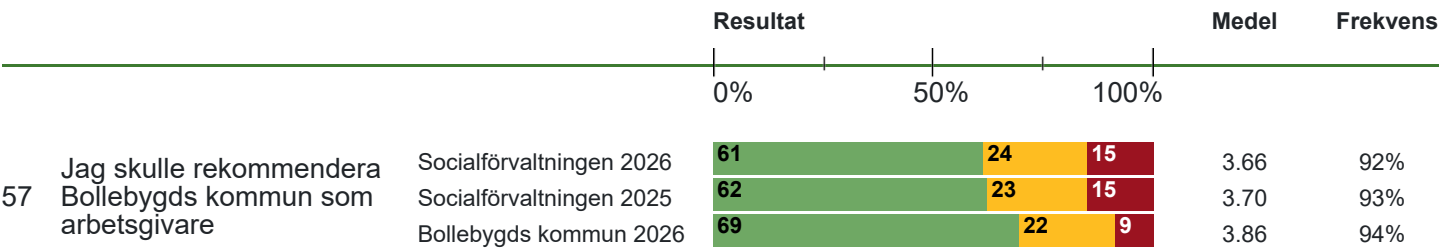
i0	Har du arbetet på kommunen i längre än 2 år?	Socialförvaltningen 2026	81		158 Ja, 38 Nej	96%
		Socialförvaltningen 2025	79		169 Ja, 44 Nej	94%
		Bollebygds kommun 2026	86		502 Ja, 80 Nej	95%
i1	När jag anställdes fick jag bra introduktion till mitt arbete	Socialförvaltningen 2026	59	24	16	3.59 18%
		Socialförvaltningen 2025	59	10	32	3.56 18%
		Bollebygds kommun 2026	63	22	15	3.82 13%

Organisatorisk tillit

Visselblåsning - Rapportering av allvarliga missförhållanden i verksamheten

Rekommendera arbetsgivare

8. Remiss: Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser SN2026/95

Tjänsteskrivelse

2026-08-26

Kristina Augustsson | T.f
utvecklingschef

Dnr 190835

0734-647418 |

kristina.augustsson@bollebygd.se

Regeringskansliet

Remissvar Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande, daterat den 25 augusti 2026, och skickar det till Socialdepartementet.

Ärendet

Socialdepartementet har gett Bollebygds kommun möjlighet att lämna synpunkter på Promemorian Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser. Yttrandet ska ha kommit in till Socialdepartementet den 18 oktober 2026.

En Finsaminsats är en rehabiliteringsinsats som finansieras och drivs gemensamt av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunen och regionen. Syftet är att hjälpa personer som är i behov av samordnat stöd från flera myndigheter för att uppnå eller förbättra sin arbetsförmåga och närma sig arbetsmarknaden. Eftersom de fyra aktörerna ofta har olika regelverk och budgetar, bildar de lokala samordningsförbund.

Regeringskansliet föreslår en ny lag för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den föreslagna lagen ger Försäkringskassan möjlighet att behandla personuppgifter vid sådan uppföljning. Den ger också möjlighet till elektroniskt utlämnande av uppgifterna, exempelvis genom direktåtkomst, till Arbetsförmedlingen samt kommuner och

regioner som är medlemmar i samordningsförbund.

Socialnämnden föreslås tillstyrka förslaget i huvudsak och lämna en synpunkt att beakta i det fortsatta beredningsarbetet.

Förslaget innebär att kommuner och regioner blir skyldiga att lämna de uppgifter om individer som de själva anvisat som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen till Försäkringskassan. Den föreslagna paragrafen lämnar det öppet för tolkning vilka uppgifter som behövs för uppföljningen och om det är Försäkringskassan, kommunen eller båda som ska göra bedömningen.

Socialnämnden anser att det bör framgå vilken aktör som ansvarar för att bedöma vilka uppgifter som behövs. Om kommunen ansvarar för att göra en egen bedömning bör det framgå att kommunen kan neka att lämna uppgifter om de inte bedöms som nödvändiga för uppföljningen av den finansiella samordningen.

Ekonomiska förutsättningar

I promemorian anges att uppgiftsskyldigheten inte föranleder compensation enligt den kommunala finansieringsprincipen. Det motiveras bland annat med att möjligheten att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund inte innebär någon ny arbetsuppgift för region och kommun, utan att fler uppgifter ska registreras inom ramen för det nuvarande samverkansarbetet för berörd personal. Den ökade uppgiftsbördan bedöms i promemorian vara av marginell omfattning. Det anges även att det frivilligt för kommunerna och regionerna att delta i finansiell samordning, varför den ökade uppgiftsbördan endast uppstår om kommunen eller regionen väljer att delta.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn negativt.

Beslutsunderlag

- Remissvar Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser, tjänsteskrivelse 2026-08-26
- Remissvar Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser, yttrande 2026-08-25
- Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser, remiss Socialdepartementet, SN2026/95-1
- Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser, Socialdepartementet, SN2026/95-2

Skickas till

Socialdepartementet

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Kristina Augustsson

T.f utvecklingschef

Socialnämnden

Kristina Augustsson | T.f utvecklingschef
0734-647418 | kristina.augustsson@bollebygd.se

Dnr : **190780**

Socialdepartementet

Yttrande Promemoria Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatserr (S2026/013034)

Sammanfattning av ärendet

Socialdepartementet har gett Bollebygds kommun möjlighet att lämna synpunkter på Promemorian Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser. Yttrandet ska ha kommit in till Socialdepartementet den 18 oktober 2026.

Yttrande

Socialnämnden tillstyrker i huvudsak förslaget och ser positivt på att göra det möjligt att följa upp rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Socialnämnden lämnar en synpunkt att beakta i det fortsatta beredningsarbetet.

Uppgiftsskyldighet och informationssäkerhet

Förslaget innebär att kommuner och regioner blir skyldiga att lämna de uppgifter om individer som de själva anvisat som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen till Försäkringskassan. Den föreslagna paragrafen lämnar det öppet för tolkning vilka uppgifter som behövs för uppföljningen och om det är Försäkringskassan, kommunen eller båda som ska göra bedömningen.

I kommentaren till paragrafen exemplifieras ett antal uppgifter. Det anges också att bestämmelsen korresponderar med 6 § i den föreslagna lagen om behandling om personuppgifter vid uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser där det framgår att Försäkringskassan endast får behandla uppgifter enligt lagen om det är nödvändigt för att utföra verksamheten med att följa upp rehabiliteringsinsatser för finansieras av samordningsförbund.

Socialnämnden anser att det bör framgå vilken aktör som ansvarar för att bedöma vilka uppgifter som behövs. Om kommunen ansvarar för att göra en egen bedömning bör det framgå att kommunen kan neka att lämna uppgifter om de inte bedöms som nödvändiga för uppföljningen av den finansiella samordningen.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialnämnden

Lars-Erik Olsson
Ordförande

Rickard Olsson
Förvaltningschef

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser

Remissinstanser

1. Arbetsförmedlingen
2. Bollebygds kommun
3. Finsam Göteborg
4. Finspångs kommun
5. Funktionsrätt Sverige
6. Försäkringskassan
7. Förvaltningsrätten i Uppsala
8. Grums kommun
9. Hallsbergs kommun
10. Inspektionen för socialförsäkringen
11. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
12. Integritetsskyddsmyndigheten
13. Journalistförbundet
14. Jönköpings kommun
15. Kammarrätten i Jönköping
16. Kävlinge kommun
17. Lessebo kommun
18. Lilla Edets kommun
19. Linköpings universitet
20. Ljusdals kommun

21. Luleå kommun
22. Munkedals kommun
23. Myndigheten för delaktighet
24. Myndigheten för digital förvaltning
25. Myndigheten för ungdoms – och civilsamhällesfrågor
26. Nationella nätverket för samordningsförbund
27. Nybro kommun
28. Olofströms kommun
29. Oxelösunds kommun
30. Region Dalarna
31. Region Gotland
32. Region Gävleborg
33. Region Sörmland
34. Region Värmland
35. Riksdagens Ombudsmän JO
36. Robertsfors kommun
37. Samordningsförbundet i Blekinge
38. Samordningsförbundet Roslagen
39. Samordningsförbundet Samspelet
40. Samordningsförbundet Söderåsen
41. Samordningsförbundet Umeåregionen
42. Sandvikens kommun
43. Simrishamns kommun
44. Smedjebackens kommun
45. Socialstyrelsen
46. Sollefteå kommun
47. Stockholms kommun
48. Strömstads kommun
49. Sundsvalls kommun
50. Sveriges Kommuner och Regioner

51. Södertälje kommun
52. Tidaholms kommun
53. Timrå kommun
54. Ulricehamns kommun
55. Upplands-Väsby kommun
56. Värnamo kommun
57. Västerbergslagens samordningsförbund
58. Ystads kommun
59. Örnsköldsviks kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast den 17 oktober 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och s.sf@regeringskansliet.se, med kopia till peter.wollberg@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2026/01304 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Therese Karlberg
Departementsråd

Promemoria

Bättre förutsättningar för uppföljning av Finsam-insatser

Socialdepartementet

Sammanfattning

För personer som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser är det sedan 2004 möjligt för Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner att genom samordningsförbund finansiera sådana insatser, i enlighet med lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Insatser inom ramen för den finansiella samordningen bör följas upp och utvärderas på såväl lokal som nationell nivå. För att kunna genomföra uppföljningar av insatsernas resultat och dess samhällsekonomiska effektivitet behövs tillräckligt underlag om rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Berörda aktörer har under en längre tid lyft behovet av att få behandla personuppgifter vid uppföljning och Försäkringskassan har kommit in med en framställan om översyn av bestämmelser om personuppgiftshantering avseende uppföljning av insatser som finansieras av samordningsförbunden (S2024/01218).

I denna promemoria föreslås en ny lag för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den föreslagna lagen ger Försäkringskassan möjlighet att behandla personuppgifter vid sådan uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den ger också möjlighet till elektroniskt utlämnande av uppgifterna, exempelvis genom direktåtkomst, till Arbetsförmedlingen samt kommuner och regioner som är medlemmar i samordningsförbund. Samordningsförbunden föreslås få underlag från Försäkringskassan för uppföljning av de rehabiliteringsinsatser som de finansierar utan att personuppgifter hanteras. Vidare föreslås bestämmelser om uppgiftsskyldighet och sekretess för samverkan mellan de samverkande parterna – Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner – samt samordningsförbund. Dessutom föreslås bestämmelser som

syftar till att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den nya lagen och övriga författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag.....	9
1.1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.....	9
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	13
1.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	14
1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan.....	15
1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2024:14) om behandling av personuppgifter vid Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.....	16
2 Ärendet	17
3 Utgångspunkter för promemorians förslag och bedömningar.....	18
3.1 Finansiell samordning möjlig sedan 2004.....	18
3.2 Uppföljning och utvärdering av finansiell samordning	20
3.3 Underlag för uppföljning av finansiell samordning	21
3.3.1 Behov av sektorsövergripande system för uppföljning.....	21

3.3.2	Uppgifter om individinsatser som underlag för uppföljning	22
3.4	Dagens rättsliga reglering.....	23
3.4.1	EU:s dataskyddsförordning och nationell rätt.....	23
3.4.2	Sekretessregleringen.....	24
4	En ny lag för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund	27
4.1	Behov av en ny lag	27
4.2	Allmänna bestämmelser om personuppgiftsbehandling i den nya lagen.....	30
4.2.1	Lagens syfte	30
4.2.2	Lagens tillämpningsområde.....	31
4.2.3	Lagens förhållande till annan reglering	32
4.2.4	Särskilt om avlidna personer.....	34
4.3	Personuppgiftsansvar	35
4.4	Ändamålet för behandling av personuppgifter	37
4.4.1	Rättslig grund för behandling av personuppgifter	37
4.4.2	Primärt ändamål	39
4.4.3	Sekundära ändamål.....	40
4.4.4	Finalitetsprincipen	42
4.5	Känsliga personuppgifter	44
4.6	Sökbegränsningar	46
4.7	Åtkomst till personuppgifter.....	48
4.8	Elektroniskt utlämnande av personuppgifter	50
4.9	Längsta tid för behandling	56
4.10	Enskildas rättigheter.....	57
5	Uppgiftsskyldighet och sekretess.....	61
5.1	Skyldighet att lämna uppgifter.....	61

5.2	Det bör införas en ny bestämmelse om sekretess.....	64
6	Samlad integritets- och proportionalitetsanalys.....	67
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	81
8	Förslagets konsekvenser	83
8.1	Samhällsekonomiska konsekvenser	83
8.2	Konsekvenser för de samverkande parterna.....	84
8.2.1	Försäkringskassan.....	84
8.2.2	Arbetsförmedlingen	85
8.2.3	Kommuner och regioner.....	86
8.3	Konsekvenser för samordningsförbund	88
8.4	Konsekvenser för enskilda	88
8.5	Övriga konsekvenser	89
8.5.1	Konsekvenser för jämställdheten	89
8.5.2	Konsekvenser för arbetsutbudet	89
8.5.3	Konsekvenser för unionsåtaganden och andra internationella åtaganden	89
8.5.4	Övriga konsekvensbedömningar.....	90
9	Författningskommentar	91
9.1	Förslaget till lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	91
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	100
9.3	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	101

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Syftet med denna lag är att ge Försäkringskassan möjlighet att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Förhållandet till annan reglering

3 § Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandlingen av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Uppgifter om avlidna personer

4 § Vid behandling av uppgifter om avlidna personer ska följande reglering tillämpas:

1. denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen,
2. EU:s dataskyddsförordning, och
3. lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Personuppgiftsansvar

5 § Försäkringskassan är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Ändamål

6 § Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att utföra verksamhet enligt 2 § första stycket.

7 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får också behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

8 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får också behandlas för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med de ändamål som uppgifterna samlades in för.

Känsliga personuppgifter

9 § Sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas, om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Sökbegränsningar

10 § Det är förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

Förbudet omfattar dock inte sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på personuppgifter om hälsa, om sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av denna lag.

Åtkomst till personuppgifter

11 § Åtkomsten till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter enligt denna lag.

Åtkomsten till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet.

Elektroniskt utlämnande av personuppgifter

12 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt.

Längsta tid för behandling

13 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter längst får behandlas under viss tid.

Begränsning av rätten att göra invändningar

14 § Artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning om rätten att göra invändningar gäller inte vid sådan behandling som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2027.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser¹ ska införas två nya paragrafer, 27 a och 27 b §§, och närmast före 27 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Uppgiftsskyldighet

27 a §

Arbetsförmedlingen samt den region och kommun som är medlem i ett samordningsförbund ska lämna de uppgifter till Försäkringskassan som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen.

27 b §

Ett samordningsförbund ska lämna de uppgifter till Försäkringskassan som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2027.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2004:793.

1.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 28 kap. 4 c §, och närmast före 28 kap. 4 c § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 kap.

Uppföljning av rehabiliteringsinsatser

4 c §

Sekretess gäller hos Försäkringskassan i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2027.

1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan ska införas en ny paragraf, 5 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 c §

Myndigheten ska svara för nationell uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Myndigheten ska lämna de uppgifter till samordningsförbunden som de behöver för sin uppföljning av rehabiliteringsinsatser som bedrivs enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2027.

1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2024:14) om behandling av personuppgifter vid Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2024:14) om behandling av personuppgifter vid Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska upphöra att gälla vid utgången av juni 2027.

2 Ärendet

I maj 2024 kom Försäkringskassan in med en framställan om en översyn av bestämmelserna om personuppgiftshantering avseende uppföljning av insatser som finansieras av samordningsförbunden (S2024/01218). Det nuvarande regelverket ger, enligt Försäkringskassan, inte ett tillräckligt stöd för att hantera personuppgifter för uppföljning av insatser inom den finansiella samordningen. Vidare finns det inte tillräckligt sekretesskydd för uppgifterna som lämnas för uppföljning. Det saknas också sekretessbrytande regler som ger stöd för utbyte av uppgifter för uppföljning. På grund av hur regleringen ser ut saknas det möjlighet att göra mer än en begränsad uppföljning och utvärdering av insatserna. Om en ändamålsenlig uppföljning av insatserna ska kunna ske behöver regleringen ses över.

I denna promemoria lämnas författningsförslag som ger förutsättningar för, och skydd för den enskilde i samband med, behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

3 Utgångspunkter för promemorians förslag och bedömningar

3.1 Finansiell samordning möjlig sedan 2004

För personer som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser är det sedan 2004 möjligt för Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner att genom samordningsförbund finansiera sådana insatser, i enlighet med lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, förkortad finsam-lagen. Det är frivilligt för parterna att delta i finansiell samordning enligt denna lag.

Ett samordningsförbund utgör en offentligrättslig juridisk person som har egen rättskapacitet. Samordningsförbundet beslutar om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen samt finansierar insatser i enlighet med syftet med den finansiella samordningen. Samordningsförbundet ska dessutom stödja samarbetet mellan samverkansparterna. Däremot ska samordningsförbundet inte besluta om förmåner eller rättigheter för enskilda eller i övrigt vidta åtgärder som innefattar myndighetsutövning. I förarbetena anges att eftersom samordningsförbundet inte ska bedriva myndighetsutövning gentemot enskilda personer behövs inga särskilda sekretessbestämmelser för detta (prop. 2002/03:132 s. 61). Samordningsförbunden leds av en styrelse som utses av medlemmarna. Varje förbundsmedlem ska vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Styrelsens ledamöter ska antingen vara ledamöter i kommun- eller regionfullmäktige eller anställda vid Arbetsförmedlingen eller

Försäkringskassan. Vid utgången av 2024 fanns det 69 samordningsförbund som innefattade 274 av Sveriges 290 kommuner och samtliga regioner.

Finansiell samordning enligt finsam-lagen får bedrivas för att uppnå en effektiv resursanvändning. Insatserna inom den finansiella samordningen ska avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och ska syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

Samordningsförbunden koordinerar resurser som de samverkande parterna bidrar med för såväl individinriktade som strukturinriktade insatser. I individinriktade insatser koordinerar samordningsförbunden de resurser som de samverkande parterna avsätter för individer som behöver stöd från flera aktörer. Det är vanligt att s.k. samordningsteam gör en gemensam översyn av personens situation och ger förslag på relevanta insatser som finansieras av förbunden. Exempel på sådana insatser är individuell coachning eller handledning, gruppaktiviteter, arbetsträning, arbetsprövning eller arbetspraktik.

De strukturinriktade insatserna syftar till att förbättra samverkan mellan de samverkande parterna. Det kan vara genom att öka medarbetarnas kunskap om individer som behöver samordnad rehabilitering eller genom att skapa goda kontakter för att underlätta samarbetet mellan parterna.

Varje samverkande part deltar i insatserna utifrån sitt ansvarsområde. De samverkande parterna kommer överens om vilken part som ska göra vad inom en insats. Även om samtliga parter inte alltid deltar i alla insatser kan de var och en remittera deltagare till insatsen i den omfattning som en individ bedöms ha behov av den aktuella insatsen för att uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete. Möjligheten att remittera är inte beroende av vilka parter som ansvarar för insatsen. Eftersom insatserna berör en målgrupp med behov av samordnat stöd är det vanligt förekommande att en deltagare har kontakt med flera av de samverkande parterna.

Under 2024 var totalt 23 849 individer registrerade i uppföljningssystemet Uppföljning Finsam som deltagare i sådana insatser, varav 57 procent var kvinnor och 43 procent var män (Försäkringskassan, Rapport – *Redovisning av målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbund* 2024). Målgruppen

för samordningsförbundsfinansierade insatser bedöms dessutom omfatta fler individer än så.²

3.2 Uppföljning och utvärdering av finansiell samordning

Som framgår i förarbetena till finsam-lagen ska uppföljning och utvärdering ges mycket hög prioritet. Finansiell samordning bör följas upp och utvärderas på såväl lokal som nationell nivå. I syfte att säkerställa att de åtgärder som ett samordningsförbund finansierar och tillhandahåller ger avsett resultat krävs det att åtgärderna följs upp och utvärderas på lokal nivå. För att utröna om finansiell samordning är ett samhällsekonomiskt effektivt medel för att bedriva samordnade insatser krävs en oberoende uppföljning och utvärdering av den finansiella samordningen på nationell nivå (prop. 2002/03:132, s. 100).

Uppföljning och utvärdering ska, enligt förarbetena till finsam-lagen, ske löpande och på ett sådant sätt att behovet av tillförlitlig uppföljning på både lokal och nationell nivå säkerställs. Uppföljning och utvärdering ska vara en integrerad del av verksamheten så att resultaten och erfarenheterna blir till nytta för den pågående verksamheten. Insatser som bedrivs inom ramen för finansiell samordning bör bedömas och värderas utifrån de gemensamma samverkansmålen och de mål som samordningsförbundet anger för sin verksamhet. Det är särskilt viktigt med återkoppling till berörd personal för att kunna se nyttan på handläggare- och verksamhetsnivå (prop. 2002/03:132 s. 101 och 102).

Samordningsförbunden ska svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna (7 § 5 finsam-lagen). Förbundens uppgifter är dock av övergripande natur och deras beslut avser inte enskilda personer i målgruppen. Orsaken till detta är att samordningsförbund varken övertar eller begränsar huvudmännens ansvar för stöd och förmåner till enskilda personer. Beslutanderätten över åtgärder som riktar sig direkt till den enskilde ligger kvar hos de samverkande parterna. Det har dock förekommit att

² I förarbetena till finsam-lagen anges att målgruppen kan uppgå till 5 procent av befolkningen i förvärvsaktiv ålder, vilket då motsvarade cirka 280 000 personer (prop. 2002/03:132, s. 49).

samordningsförbund har behandlat personuppgifter på ett sätt som det saknats rättsliga förutsättningar för. Dåvarande Datainspektionen (nuvarande Integritetsskyddsmyndigheten, förkortad IMY) konstaterade 2016 att ett samordningsförbund behandlade personuppgifter i strid med dataskyddslagstiftningen. Datainspektionen förelade samordningsförbundet att upphöra att behandla personuppgifter som inte enbart är av administrativ karaktär (tillsynsbeslut dnr 391-2015). Detta innebär att det finns begränsningar för vilken typ av uppföljning ett samordningsförbund kan och ska genomföra.

Vid sidan av uppföljning och utvärdering kopplad till enskilda samordningsförbund finns det som ovan nämnts behov av nationell uppföljning och utvärdering i syfte att belysa om finansiell samordning är ett samhällsekonomiskt effektivt medel för att bedriva samordnade insatser (prop. 2002/03:132 s. 102). Försäkringskassan har återkommande i myndighetens regleringsbrev tilldelats uppdrag att samlat redovisa målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbunden. Vidare har regeringen gett utvärderingsuppdrag till Statskontoret (S2003/9151) och Inspektionen för socialförsäkringen, förkortad ISF (S2017/02622 och S2024/00723).

3.3 Underlag för uppföljning av finansiell samordning

3.3.1 Behov av sektorsövergripande system för uppföljning

Av förarbetena till finsam-lagen framgår det att för en ändamålsenlig uppföljning och resultatredovisning av insatser som bedrivs i samverkan är det angeläget att utveckla sektorsövergripande metoder för uppföljning och utvärdering. Stora ansträngningar måste göras för att skapa de utvärderingsverktyg som behövs för att skapa en tillförlitlig uppföljning och resultatredovisning på lokal och nationell nivå (prop. 2002/03:132 s. 100 och 101). De myndigheter som då var centrala för att skapa förutsättningar för en effektiv samverkan inom rehabiliteringsområdet var Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS), Arbetsmiljöverket (AV), Riksförsäkringsverket

(RFV) och Socialstyrelsen (SoS). I regleringsbrev för 2003 till AMS, RFV och SoS fick dessa myndigheter i uppdrag att utveckla rutiner för ett sektorsövergripande system för löpande uppföljning av resultaten av samverkan inom rehabiliteringsområdet. Det uppdrag som gavs 2003 resulterade i skapandet av uppföljningssystemet SUS (sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet).

3.3.2 Uppgifter om individinsatser som underlag för uppföljning

I uppföljningssystemet SUS registrerades uppgift om namn, personnummer, adress, utbildningsbakgrund, typ av försörjning samt vilken insats som personen skrevs in i. När insatsen avslutades registrerades bl.a. varför så skedde och vilken försörjning personen hade efteråt. Av tekniska skäl ersattes SUS från och med 2023 av systemet Uppföljning Finsam. I likhet med SUS är det Försäkringskassan som förvaltar Uppföljning Finsam. I samband med övergång till det nya uppföljningssystemet Uppföljning Finsam bedömde Försäkringskassan att det saknas rättsligt stöd för att registrera och utbyta personuppgifter i ett gemensamt system. Som en konsekvens av denna bedömning har det inte samlats in eller registrerats några personuppgifter i uppföljningssystemet efter den 1 januari 2023.

Uppföljning Finsam innehåller uppgifter om samordningsförbunden och deras ekonomi, samt de insatser som de finansierar och vilka målgrupper insatserna främst riktar sig till. Dessa uppgifter registreras av medarbetare på samordningsförbundet. Utsedda medarbetare från parterna, s.k. deltagaransvariga, registrerar uppgifter om deltagarna för respektive insats. I dagsläget registreras endast antalet män och kvinnor som deltar i de individinriktade insatserna. Till följd av den minskade tillgången på underlag för uppföljning är Försäkringskassans uppdrag om uppföljning begränsat till att avse redovisning av målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbunden. Tidigare, före 2023, redovisade Försäkringskassan även resultat av insatserna med avseende på deltagarnas försörjning och sysselsättning efter insats.

ISF, som har utvärderat samordningsförbunden vid flera tillfällen, har i en rapport från 2023 angett att de har använt sig av en

experimentell ansats för att utvärdera effekterna av de samordnings-team som samordningsförbunden finansierar och att det huvudsakliga skälet till tillvägagångssättet är att det varken finns ett heltäckande register med information om de individer som behöver samordnad rehabilitering eller något heltäckande register över de individer som får ta del av de insatser som förbunden finansierar. Vidare bedömer ISF att det utan ett heltäckande uppföljningssystem av förbundens verksamhet är omöjligt att följa upp och verifiera den verksamhet som förbunden finansierar. Det går inte heller att genomföra utvärderingar och uppföljningar av god kvalitet utifrån nuvarande underlag, varken på lokal eller nationell nivå. ISF befarar att det faktum att det inte går att följa upp den verksamhet som förbunden finansierar på individnivå kan komma att få betydande konsekvenser för såväl samordningsförbundens verksamhet som för möjligheterna att följa upp hur de statliga medlen som tilldelas förbunden kommer till användning (*En analys av effekterna av samordningsförbundens verksamhet på individnivå*, ISF 2023:2).

3.4 Dagens rättsliga reglering

3.4.1 EU:s dataskyddsförordning och nationell rätt

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning, utgör den primära rättskällan avseende dataskydd inom EU. Kompletterande nationella bestämmelser till förordningen finns i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, förkortad dataskyddslagen. I svensk rätt finns även specialförfattningar som reglerar dataskydd och personuppgiftsbehandling, s.k. registerförfattningar. Dessa författningar reglerar mer i detalj hur specifika myndigheter får behandla personuppgifter. Registerförfattningar utgör ett komplement till den generella dataskyddsregleringen, dvs. EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen. Syftet med registerförfattningar är att anpassa

regleringen till de särskilda behov av personuppgiftsbehandling som myndigheterna har i sina respektive verksamheter. Ett flertal myndigheter saknar registerförfattningar. Dessa myndigheter tillämpar enbart den generella dataskyddsregleringen vid personuppgiftsbehandling.

Gemensamt för de samverkande parterna är att det saknas rättslig reglering avseende personuppgiftsbehandling vid uppföljning av samordnade rehabiliteringsinsatser. För Försäkringskassans del regleras myndighetens möjligheter att behandla personuppgifter i 114 kap. socialförsäkringsbalken, förkortad SFB, medan Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter regleras genom lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, förkortad APL. För kommuner tillämpas lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, förkortad SoLPuL, och inom regionerna tillämpas patientdatalagen (2008:355), förkortad PDL, för behandling av personuppgifter inom sjukvården.

Inom Arbetsförmedlingen får personuppgifter behandlas för att fullgöra ett uppgiftsutlämnande som anges i lag eller förordning (5 § APL). Arbetsförmedlingen får med stöd av samma lag behandla känsliga personuppgifter om de har lämnats i ett ärende (9 § APL). För kommuner får personuppgifter behandlas om behandlingen är nödvändig för uppgiftsutlämnande som anges i lag eller förordning (6 § SoLPuL). Socialtjänsten får med stöd av samma lag behandla känsliga personuppgifter (7 § SoLPuL). Inom regionerna får personuppgifter behandlas för att fullgöra ett uppgiftsutlämnande som anges i lag eller förordning (2 kap. 5 § PDL). Vårdgivare får med stöd av samma lag behandla känsliga personuppgifter (2 kap. 7 a § PDL).

3.4.2 Sekretessregleringen

Det saknas sekretessbrytande regler

Vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund behövs uppgifter från samtliga samverkande parter. Vissa uppgifter är också sekretessbelagda hos respektive myndighet (25 kap. 1 §, 26 kap. 1 § samt 28 kap. 1 och 11 §§

offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], förkortad OSL). Om en uppgift är sekretessbelagd behöver myndigheten ha stöd av en sekretessbrytande bestämmelse för att lämna uppgiften till en annan myndighet (se t.ex. 10 kap. 28 § OSL). Inom den finansiella samordningen saknas specifika bestämmelser som möjliggör att uppgifter lämnas för uppföljning. Enligt Försäkringskassan har ett sekretessbrytande samtycke i praktiken inhämtats enligt 12 kap. 2 § OSL från de deltagare som anvisas till insatser (S2024/01218).

Sekretesskydd för uppgifter vid uppföljningen

Vid Försäkringskassans verksamhet med uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund kan 28 kap. 1 § OSL tillämpas för de personer som har ett ärende hos Försäkringskassan. För övriga deltagare återstår endast det generella skyddet i 21 kap. OSL, som kan ge visst skydd för uppgift om hälsa.

I de fall uppgifterna är sekretessreglerade enligt 28 kap. 1 § OSL hos Försäkringskassan kan den sekretessen föras över till övriga myndigheter om de har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling, s.k. direktåtkomst (11 kap. 4 § OSL). Om det redan finns en tillämplig primär sekretessbestämmelse hos den mottagande myndigheten för uppgifter kan den i stället vara tillämplig enligt 11 kap. 8 § OSL.

Försäkringskassan är den myndighet som har i uppdrag att genomföra uppföljning. Myndigheten har, i framställan om översyn av bestämmelser om personuppgiftshantering avseende uppföljning av insatser som finansieras av samordningsförbunden (S2024/01218), gjort bedömningen att bristen på tillämpliga regler leder till att uppgifter som lämnas mellan myndigheterna kan förlora sitt sekretesskydd och att sekretessfrågor i praktiken kan bli komplicerade eftersom en uppgift som behandlas inom uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund kan få olika sekretesskydd beroende av om personen har ett ärende hos Försäkringskassan eller inte. Samtidigt gör Försäkringskassan bedömningen att det visserligen inte sker något röjande av uppgifter i strid med lagstiftning i uppföljningssystemet, men att skyddet för uppgifterna inte kan anses tillräckligt. Försäkringskassan anser att det går att ifrågasätta om behandling av personuppgifter enligt dessa

förutsättningar är förenlig med principen om korrekthet i artikel 5.1 a i EU:s dataskyddsförordning. Den principen innebär att behandlingen av personuppgifter ska vara rättvis, skälig, rimlig och proportionerlig i förhållande till de registrerade. Även om hanteringen inte bryter mot denna princip kan regleringen anses otillfredsställande ur integritetssynpunkt.

Olika sekretesskydd för uppgift om hälsa

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommunerna och regionerna omfattas av olika bestämmelser om sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Bestämmelserna skiljer sig åt gällande vilka uppgifter de omfattar samt förutsättningarna för sekretess, vilket innebär att samma uppgift kan omfattas av olika sekretesskydd beroende på i vilket sammanhang uppgiften behandlas.

Inom hälso- och sjukvården gäller sekretess för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men (25 kap. 1 § OSL). Inom socialtjänsten gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men (26 kap. 1 § första stycket OSL). Inom Försäkringskassan gäller sekretess för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärendehandläggningen (28 kap. 1 § första stycket OSL). Inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs (28 kap. 11 § OSL).

4 En ny lag för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund

4.1 Behov av en ny lag

Promemorians förslag

Det ska införas en ny lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Skälen för förslaget

Personuppgifter behövs som underlag för uppföljning

Ett samordningsförbund ska enligt 7 § finsam-lagen svara för uppföljning och utvärdering av de rehabiliteringsinsatser som samordningsförbundet finansierar. Försäkringskassan har i myndighetens regleringsbrev getts i uppdrag att samlat redovisa målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbunden.

Uppföljning är en aktivitet som görs löpande för att granska hur t.ex. en insats utvecklas i olika avseenden. Utvärdering är en aktivitet som sker vid särskilda tillfällen och som till skillnad från uppföljning innebär mer av värdering och djupare analys. I utvärderingen görs också mer kvalificerade bedömningar eller så reser man frågor om orsakssamband, dvs. vilken insats som lett till vilken effekt.³

De förslag som lämnas i denna promemoria syftar till att skapa förutsättningar för löpande uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den löpande uppföljningen ska ge underlag för en samlad nationell redovisning av de målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbunden. Den ska också ge underlag för respektive samordningsförbund att på lokal nivå följa upp de rehabiliteringsinsatser som förbunden finansierar. Uppföljningen skapar också förutsättningar för att samordningsförbundens respektive parter ska kunna göra longitudinella uppföljningar av hur försörjningssituationen för en insatsdeltagare har förändrats efter deltagande i en rehabiliteringsinsats som finansierats av samordningsförbund. Den kan även användas som underlag för lokala utvärderingar av insatser som samordningsförbund finansierar, t.ex. med avseende på samhällsekonomisk effektivitet. Utvärdering är dock, som framgår ovan, mer omfattande än uppföljning och behöver därför omfatta även andra underlag för att det ska vara möjligt att värdera effekterna av de insatser som samordningsförbunden finansierar. Som framgår av förarbetena till finsam-lagen bedöms det vara lämpligt att fristående expertis anlitas i utvärderingsarbetet. Sådan fristående expertis kan vara universitet och högskolor eller konsulter (prop. 2002/03:132 s. 102). Dessutom kan uppföljningen användas som underlag vid en nationell utvärdering av finansiell samordning för att värdera insatsernas samhällsekonomiska effektivitet.

För att en ändamålsenlig uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund ska kunna genomföras krävs tillräckligt underlag i form av uppgifter på individnivå gällande de personer som omfattas av insatserna. Det har inte samlats in eller registrerats några personuppgifter efter den 1 januari 2023 till följd av Försäkringskassans bedömning att det saknas rättsligt stöd för att registrera och utbyta personuppgifter i ett gemensamt system.

³ Riksrevisionen, RiR 2016:29, Statens styrning genom riktade statsbidrag inom hälso- och sjukvården, Bilaga 3. Uppföljningar och utvärderingar.

Denna avsaknad av personuppgifter resulterar i att underlaget för uppföljning blir otillräckligt, vilket i sin tur försvårar möjligheterna till att genomföra verkningsfulla uppföljningar av de insatser som finansieras.

Försäkringskassan har påtalat behovet av en översyn av bestämmelserna om personuppgiftsbehandling vid sådan uppföljning. ISF befarar att den bristfälliga rättsliga regleringen kan komma att få betydande konsekvenser för såväl samordningsförbundens verksamhet som för möjligheterna att följa upp hur de statliga medlen som tilldelas förbunden kommer till användning. Vidare har Datainspektionen (nuvarande Integritetsskyddsmyndigheten, IMY) 2016 bedömt att ett samordningsförbund behandlade personuppgifter i strid med nu upphävda personuppgiftslagen (1998:204), tillsynsbeslut dnr 391-2015. Aspekterna angivna ovan illustrerar behovet av rättsligt stöd för personuppgiftsbehandling vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Den personuppgiftsbehandling som fordras för uppföljning berör de parter som ingår i ett samordningsförbund – Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner – samt samordningsförbunden. Det innebär att det finns behov av en reglering som omfattar samverkan mellan samtliga samverkande parter liksom samordningsförbund. I syfte att möta detta behov bör det införas en ny dataskyddslag för uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund.

Den nya lagens utformning

Registerförfattningar är ofta uppbyggda på liknande sätt. De inledande bestämmelserna anger författningens tillämpningsområde, t.ex. en viss verksamhet inom en viss myndighet. Även förhållandet till annan reglering brukar anges i inledningen. De allra flesta registerförfattningar innehåller därefter ändamålsbestämmelser som kan delas upp i bestämmelser om primära och sekundära ändamål. Utöver detta anges inte sällan att uppgifter får behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning. Det anges ofta att uppgifter får behandlas för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna

inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in (den s.k. finalitetsprincipen). Efter ändamålsbestämmelserna finns oftast bestämmelser om bl.a. personuppgiftsansvar, behandling av känsliga personuppgifter, förbud mot vissa sökningar och begränsningar av tillgången till personuppgifter. Flera registerförfattningar innehåller villkor för olika former av elektroniskt utlämnande av uppgifter. Den föreslagna lagen om personuppgiftshantering vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbud föreslås vara uppbyggd på ett motsvarande rätt.

4.2 Allmänna bestämmelser om personuppgiftsbehandling i den nya lagen

4.2.1 Lagens syfte

Promemorians förslag

Lagen ska ge Försäkringskassan möjligheter att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Lagen ska samtidigt skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid personuppgiftsbehandlingen.

Skälen för förslaget

En syftesbestämmelse saknar visserligen eget materiellt innehåll, men kan ge värdefull vägledning i fråga om hur de materiella bestämmelserna i en författning ska tolkas. Det bedöms därför vara motiverat att det i lagen införs en bestämmelse som anger i vilket sammanhang det finns ett behov av lagens bestämmelser samt anger ramarna för den personuppgiftsbehandling som aktualiseras vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Den föreslagna lagen syftar dels till att möjliggöra en ändamålsenlig personuppgiftsbehandling vid uppföljningen, dels till

att skydda enskilda mot integritetsintrång vid sådan behandling. Det föreslås att detta dubbla syfte ska framgå av en inledande bestämmelse i lagen. Bestämmelsens formulering bör vara att verksamhet som finansieras av samordningsförbund ska kunna följas upp på ett ändamålsenligt sätt och att människor ska skyddas mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling. Motsvarande formulering finns i vissa moderna dataskyddslagar, se t.ex. 1 § beskattningsdatalagen (2026:125), 1 § kronofogdedatalagen (2026:128) samt 1 och 2 §§ i den föreslagna lagen om socialdataregister (prop. 2025/26:165).

4.2.2 Lagens tillämpningsområde

Promemorians förslag

Lagen ska gälla vid behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Skälen för förslaget

För Försäkringskassans del gäller socialförsäkringsbalkens bestämmelser om behandling av personuppgifter i verksamhet som avser förmåner enligt balken samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen handläggs av Försäkringskassan. När det gäller personer som har ett förmånsärende hos Försäkringskassan går det att argumentera för att uppföljningen av insatserna i samordningsförbunden kan vara en del av uppföljningen av förmånen och att 114 kap. SFB därmed är tillämplig för personuppgiftsbehandlingen. När det gäller rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund ges insatser även till personer som inte har något förmånsärende hos Försäkringskassan. För dessa personer omfattas inte personuppgiftsbehandlingen av socialförsäkringsbalken och Arbetsför-

medlingen, kommunerna och regionerna har – till skillnad från Försäkringskassan – inget uppdrag att hantera personuppgifter för gemensam uppföljning. Tillämpningsområdet för den föreslagna lagen bör därför vara uppföljning av verksamhet som avses i 1 § finsam-lagen, oaktat vilka parter som samverkar.

Den föreslagna lagen bör endast gälla vid helt eller delvis automatiserad (elektronisk) behandling av personuppgifter eller om personuppgifterna ingår i eller kommer ingå i ett register (system för uppföljning). Det föreslås komma till uttryck i den nya lagen. Syftet är att visa att lagens tillämpningsområde ansluter till EU:s dataskyddsförordning (artikel 2.1 i förordningen). Med automatiserad behandling avses elektronisk behandling. Delvis automatiserad behandling kan i sin tur vara när personuppgifter t.ex. samlas in manuellt i syfte att senare föras in i ett automatiserat register. Det gäller när tjänstemän från de samverkande parterna muntligen eller skriftligen i fysisk form (på papper) tar emot information om en deltagare som sedan registreras i uppföljningssystemet.

Minnesanteckningar som enbart förs på papper kommer inte omfattas av lagens tillämpningsområde.

4.2.3 Lagens förhållande till annan reglering

Promemorians förslag

Lagen ska innehålla en bestämmelse som upplyser om att lagen kompletterar EU:s dataskyddsförordning.

Lagen ska även innehålla en bestämmelse som anger att dataskyddslagen samt föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen gäller vid behandlingen av personuppgifter enligt den nya lagen, om inte annat följer av den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna.

Skälen för förslaget

EU:s dataskyddsförordning utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU. Den är i alla delar bindande och

direkt tillämplig i medlemsstaterna. Förordningen ska alltså tillämpas av myndigheter och enskilda på samma sätt som om den vore en nationell lag. Den gäller oavsett om det i lagen införs en bestämmelse som hänvisar till den eller inte. En upplysningsbestämmelse bör dock införas för att tydliggöra att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till förordningen. En sådan upplysningsbestämmelse klargör framför allt att lagen inte kan tillämpas fristående, utan att lagen ska tillämpas tillsammans med EU:s dataskyddsförordning. Motsvarande bestämmelse finns i Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens registerförfattningar (114 kap. 3 § SFB och 2 § APL).

I svensk rätt har det antagits generella kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning genom dataskyddslagen. Bestämmelserna i dataskyddslagen är subsidiära i förhållande till annan nationell dataskyddsreglering. Specialbestämmelser i andra författningar om behandling av personuppgifter ska därför tillämpas före de allmänna bestämmelserna i dataskyddslagen. Det behövs därför inte någon materiell bestämmelse för att specialbestämmelser i de nya lagarna ska ges företräde framför de generella bestämmelserna i dataskyddslagen. För att det, liksom inom annan motsvarande lagstiftning, ska vara tydligt hur den nya lagen förhåller sig till dataskyddslagen föreslås dock att den föreslagna lagen ska innehålla en upplysningsbestämmelse om att dataskyddslagen är subsidiär i förhållande till lagen.

4.2.4 Särskilt om avlidna personer

Promemorians förslag

Vid behandling av uppgifter om avlidna personer ska lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, EU:s dataskyddsförordning, och dataskyddslagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen tillämpas.

Skälen för förslaget

EU:s dataskyddsförordning är inte tillämplig på uppgifter om avlidna personer. En medlemsstat får dock fastställa bestämmelser för behandling av sådana personuppgifter (skäl 27 till EU:s dataskyddsförordning).

Det kan förekomma att personer som har deltagit i rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund avlider innan deras personuppgifter har slutbehandlats i systemet för uppföljning av sådana insatser (jfr avsnitt 4.9). För att kunna använda uppföljningssystemet även för uppföljning över tid är det därför nödvändigt att kunna behandla samtliga uppgifter i registret, även uppgifter om personer som efter registreringen i uppföljningssystemet har avlidit. De uppgifter om avlidna som kan förekomma i uppföljningssystemet är av mer eller mindre integritetskänslig natur.

Regeringen har konstaterat att avlidna personer inte har samma behov av integritetsskydd som levande men att det kan finnas skäl att tillämpa vissa grundläggande bestämmelser även på andra uppgifter än personuppgifter (prop. 2018/19:33 s. 67). Eftersom de personuppgifter som kommer att förekomma i systemet för uppföljning av rehabiliteringsinsatser regelmässigt kommer vara av känslig natur (jfr avsnitt 4.5) är det angeläget att sådana uppgifter omfattas av det integritetsskyddande regelverket som denna promemorias förslag till lag om behandling av personuppgifter utgör. Att lagen gäller även för uppgifter om avlidna kan också anses bidra till att upprätthålla den frid som bör tillkomma en avliden person. Även för efterlevande kan det vara betydelsefullt att uppgifter om avlidna skyddas (jfr prop. 2025/26:165 s. 38). Det

ligger dock i sakens natur att bestämmelser som på något sätt kräver den registrerades agerande eller medverkan i övrigt inte är tillämpliga på avlidna personer. Detsamma gäller rättigheter som tillkom den avlidne när denne var i livet. Det innebär t.ex. att bestämmelser om rätten till information, rätten till skadestånd och möjligheten att begära rättelse av registrerades personuppgifter inte är tillämpliga i förhållande till avlidna (jfr prop. 2019/20:106 s. 32).

För att få en enhetlig och heltäckande reglering bör även EU:s dataskyddsförordning, dataskyddslagen och föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen gälla för uppgifter om avlidna. I huvudsak bör samma krav gälla för uppgifter om avlidna personer som för levandes personuppgifter. Exempelvis bör ändamålsbestämmelser, krav för behandling av känsliga personuppgifter och de principer som följer av artikel 5 i EU:s dataskyddsförordning gälla för uppgifter om avlidna personer. Att vissa bestämmelser inte är tillämpliga vid behandling av uppgifter som avser avlidna personer följer av de regelverk som paragrafen hänvisar till. Det bedöms därför inte finnas skäl att ange detta uttryckligen i lagtexten.

4.3 Personuppgiftsansvar

Promemorians förslag

Försäkringskassan ska vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Skälen för förslaget

Begreppet personuppgiftsansvar är centralt i EU:s dataskyddsförordning. Med personuppgiftsansvarig avses en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter (artikel 4.7 i EU:s dataskyddsförordning).

Det kan förekomma att personuppgiftsbiträden anlitas. Myndigheterna kan t.ex. anlita en aktör som ska ansvara för viss behandling av personuppgifter. I sådana fall ska parterna skriva ett s.k. personuppgiftsbiträdesavtal (artikel 28.3 i EU:s dataskyddsförordning). Vad som gäller när personuppgiftsansvariga anlitar personuppgiftsbiträden regleras på ett detaljerat sätt i EU:s dataskyddsförordning. Det bedöms därför inte finnas något behov av att införa bestämmelser om personuppgiftsbiträden i den nya lagen.

Det ska finnas en personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter. Försäkringskassan har idag genom myndighetens regleringsbrev i uppdrag att samlat redovisa målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbunden. För genomförande av detta uppdrag har uppföljningssystemet Uppföljning Finsam skapats. Det är Försäkringskassan som ansvarar för drift och utveckling av systemet Uppföljning Finsam. Det bedöms ändamålsenligt att Försäkringskassan även fortsättningsvis är ansvarig myndighet för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Försäkringskassan föreslås därför vara personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter i uppföljningssystemet som myndigheten utför med stöd av lagen, liksom enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Det innebär att myndigheten ansvarar för lagring av uppgifter, hur de processas och för utlämnande. Samtliga överväganden, exempelvis ändamål och skyddsåtgärder i lagen, utgår från en ordning där Försäkringskassan är ensam personuppgiftsansvarig. Även om dessa överväganden skulle kunna gälla även andra myndigheter görs bedömningen att, om det i framtiden anses att andra myndigheter utöver eller i stället för Försäkringskassan ska kunna förvalta ett uppföljningssystem för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund, en sådan ändring i så fall bör föregås av en lagändring med de överväganden som ett lagstiftningsförfarande kräver. Det bör därför införas en bestämmelse som anger att Försäkringskassan är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt lagen, eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

4.4 Ändamålet för behandling av personuppgifter

4.4.1 Rättslig grund för behandling av personuppgifter

Promemorians förslag

Försäkringskassans ansvar för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund ska anges i förordningen med instruktion för Försäkringskassan.

Promemorians bedömning

Försäkringskassans behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund har stöd främst i den rättsliga grunden allmänt intresse men även i den rättsliga grunden rättslig förpliktelse i EU:s dataskyddsförordning.

Arbetsförmedlingens, kommuners och regioners behandling av personuppgifter vid Försäkringskassans uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund har stöd främst i den rättsliga grunden rättslig förpliktelse och allmänt intresse.

Skälen för förslaget och bedömningen

Behandling av personuppgifter vid nationell uppföljning

För att behandling av personuppgifter över huvud taget ska vara tillåten krävs att någon av de rättsliga grunder (villkor för laglig behandling) som anges i artikel 6 i EU:s dataskyddsförordning är tillämplig. Av särskilt intresse för myndigheters verksamhet är artikel 6.1 c. Denna rättsliga grund gäller när behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Även artikel 6.1 e är av särskilt intresse. Denna rättsliga grund gäller i sin tur när behandlingen är nödvändig

för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Den rättsliga grunden måste fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av (artikel 6.3 första stycket). Det innebär att det är lagstiftarens sak att tillhandahålla den rättsliga grunden för myndigheternas behandling av personuppgifter (jfr skäl 47 till EU:s dataskyddsförordning). Detta görs t.ex. i myndigheternas instruktioner, i vilka det bl.a. framgår vad respektive myndighet har för uppgifter.

Vilken grad av tydlighet och precision som krävs i fråga om den rättsliga grunden för att en viss behandling av personuppgifter ska anses vara nödvändig måste bedömas från fall till fall utifrån behandlingens och verksamhetens karaktär. Försäkringskassan får årligen genom regleringsbrev i uppdrag att följa upp insatserna som finansieras av samordningsförbunden. Genom finsam-lagen blir detta uppdrag en uppgift som är återkommande och långsiktig. En sådan uppgift bör anges i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan, här benämnd Försäkringskassans instruktion. Därigenom får Försäkringskassan en rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen som uppfyller EU:s dataskyddsförordnings krav på tydlighet, precision, förutsebarhet och proportionalitet.

Behandling av personuppgifter till följd av uppgiftsskyldigheter

Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner behöver behandla personuppgifter för att möjliggöra sin uppgiftsskyldighet vid Försäkringskassans uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Stöd för en sådan behandling finns i EU:s dataskyddsförordning i artikel 6.1 c (rättslig förpliktelse) och 6.1 e (allmänt intresse). I avsnitt 5.1 föreslås att Arbetsförmedlingen samt region och kommun som är medlem i ett samordningsförbund ska vara skyldiga att lämna de uppgifter som de förfogar över och som behövs för uppföljning av den finansiella samordningen till Försäkringskassan. Detta innebär att den rättsliga grunden för behandlingen kommer att vara fastställd i den nationella

rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning.

En bestämmelse om uppgiftsskyldighet bryter sekretessen mellan myndigheterna och utgör rättslig grund för den personuppgiftsbehandling som uppgiftslämnandet utgör, för Försäkringskassan och för den part som lämnar uppgiften.

Den föreslagna bestämmelsen om uppgiftsskyldighet bedöms ge rättslig grund för Arbetsförmedlingens, kommuners och regioners personuppgiftsbehandling med anledning av uppgiftslämnandet.

4.4.2 Primärt ändamål

Promemorians förslag

Personuppgifter ska få behandlas om det är nödvändigt för att följa upp rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Skälen för förslaget

Utöver rättslig grund ska all behandling av personuppgifter genomföras i enlighet med EU:s dataskyddsförordnings grundläggande principer. Personuppgifter ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål, vilket betyder att det alltid måste finnas minst ett ändamål med personuppgiftsbehandlingen. Ändamålet med behandlingen är avgörande för flera av de grundläggande principerna i EU:s dataskyddsförordning, bl.a. för att avgöra vilka personuppgifter som får behandlas.

En behandling enligt artikel 6.1 c eller e i EU:s dataskyddsförordning är bara tillåten om den är nödvändig. Vanligtvis anses det nödvändigt att behandla personuppgifter elektroniskt eftersom en manuell informationshantering inte utgör ett realistiskt alternativ för vare sig myndigheter eller företag (prop. 2017/18:105 s. 46 och 47 och EU-domstolens dom i målet Huber mot Tyskland C-524/06, EU:C:2008:724). Att behandlingen ska vara nödvändig innebär inte

att det ska vara omöjligt att uppnå syftet med behandlingen utan att personuppgifter behandlas elektroniskt. Kravet på nödvändighet innebär dock att personuppgifter inte får behandlas om syftet med behandlingen kan uppnås med andra medel, t.ex. genom att anonymisera uppgifterna (prop. 2017/18:232 s. 117). En bedömning av om nödvändighetskravet är uppfyllt måste göras inför varje behandling.

Det föreslås att personuppgifter ska få behandlas elektroniskt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund, under förutsättning att det är nödvändigt att behandla personuppgifterna för att följa upp rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund. Syftet med personuppgiftsbehandlingen bedöms inte kunna uppnås på annat sätt; manuell informationshantering är inte ett realistiskt alternativ.

4.4.3 Sekundära ändamål

Promemorians förslag

Personuppgifter som behandlas enligt det primära ändamålet ska även få behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Skälen för förslaget

Personuppgifter kan behandlas enligt primära eller sekundära ändamål. Syftet med denna uppdelning är att göra det tydligt hur personuppgifter dels behandlas i myndigheters egen verksamhet, dels behandlas för att lämnas ut till andra. Primära ändamål speglar ofta en myndighets författningsreglerade uppdrag och arbetsuppgifter. Sekundära ändamål avser vanligtvis tillhandahållande av personuppgifter till externa mottagare, inte sällan andra myndigheter, i syfte att tillgodose dessa aktörers behov. Så är fallet även i fråga om uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Försäkringskassan föreslås ha det författningsreglerade uppdraget att svara för uppföljning av

rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund medan Arbetsförmedlingen samt kommuner och regioner som ingår i samverkan föreslås ha uppdraget att lämna de uppgifter till Försäkringskassan som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen.

Sedan 2023 sker ingen registrering av personuppgifter, eftersom Försäkringskassan har gjort bedömningen att det nuvarande regelverket inte ger ett tillräckligt stöd för att hantera personuppgifter för uppföljning av insatser som finansieras av samordningsförbund. Före 2023 registrerade medarbetare hos någon av de samverkande parterna – Arbetsförmedlingen, kommun, region eller Försäkringskassan – uppgifter, däribland personuppgifter, i ett gemensamt uppföljningssystem som tillhandahölls av Försäkringskassan (se avsnitt 3.3.2). De uppgifter som registrerades hade lämnats av de enskilda individer som deltog i en insats, muntligen eller via blankett.

En del i att följa upp rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund är att registrera uppgifter om individer som deltar i sådana insatser. Registrering behöver göras av medarbetare från de samverkande parterna. Det kan ske på olika sätt. En medarbetare som tilldelas en samordnande roll (s.k. deltagaransvarig) kan ha behov av att registrera uppgifter om individer som anvisas från annan än den egna myndigheten. Vidare kan det vara så att medarbetare från en samverkande part får i uppgift att skriva in en individ i en insats medan en medarbetare från en annan samverkande part får i uppgift att skriva ut individen från insatsen. Det kan även hända att någon uppgift ändras under tiden mellan inskrivning och utskrivning. En sådan åtgärd ska någon av de medarbetare som har tilldelats behörighet kunna vidta, oavsett vilken av parterna som har anvisat individen till rehabiliteringsinsatsen. Under förutsättning att tekniska lösningar finns att tillgå kan personuppgifter komma att registreras direkt av remitterande part i Försäkringskassans uppföljningssystem.

Eftersom arbete med rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund sker i samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt region och kommun som är medlem i ett samordningsförbund måste personuppgifter som behandlas enligt det primära ändamålet även få behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

4.4.4 Finalitetsprincipen

Promemorians förslag

Personuppgifter som behandlas för det primära ändamålet ska även få behandlas för andra ändamål, under förutsättning att dessa inte är oförenliga med det ändamål för vilket de samlades in.

Skälen för förslaget

En upplysningsbestämmelse om att finalitetsprincipen gäller ska införas

Av artikel 5.1 b i EU:s dataskyddsförordning framgår principen om ändamålsbegränsning (finalitetsprincipen). Den innebär att uppgifter inte får vidarebehandlas för ändamål som är oförenliga med insamlingsändamålet. Vid tillämpning av finalitetsprincipen ska myndigheterna beakta det sammanhang inom vilket personuppgifterna har samlats in, personuppgifternas art, eventuella konsekvenser för registrerade av den planerade fortsatta behandlingen och förekomsten av lämpliga skyddsåtgärder.

Finalitetsprincipen bör utgöra den yttersta ramen för personuppgiftsbehandlingen i ett uppföljningssystem för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Finalitetsprincipen innebär i sig ett integritetsskydd eftersom den förbjuder ytterligare behandling av personuppgifter som är oförenlig med ursprungsändamålen. Vid tillämpning av finalitetsprincipen ska kopplingar mellan de ändamål för vilka personuppgifterna har samlats in och ändamålen med den avsedda ytterligare behandlingen, det sammanhang inom vilket personuppgifterna har samlats in, personuppgifternas art, eventuella konsekvenser för registrerade av den planerade fortsatta behandlingen och förekomsten av lämpliga skyddsåtgärder beaktas (artikel 6.4 i EU:s dataskyddsförordning). Finalitetsprincipen kan alltså inte tillämpas utan avvägningar som i praktiken innebär att de nya ändamålen kommer att behöva ligga

mycket nära de ursprungliga ändamålen eller kunna ses som en naturlig förlängning av de ursprungliga ändamålen. Vid utlämnande av personuppgifter gäller dessutom bestämmelser om sekretess (jfr prop. 2023/24:29 s. 50).

Bestämmelser om finalitetsprincipen i EU:s dataskyddsförordning är direkt tillämpliga vid Försäkringskassans behandling av personuppgifter. Vidare kommer finalitetsprincipen till uttryck i dataskyddslagarna för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen (114 kap. 10 § SFB respektive 5 a § APL). Av tydlighetsskäl föreslås att det bör införas en bestämmelse som ger uttryck för finalitetsprincipen genom att ange att personuppgifter som behandlas för något av de i lagen angivna ändamålen även får behandlas för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

Långtidsuppföljningar, utvärdering och forskning

Finalitetsprincipen kan ge stöd för att samköra uppgifter i ett system för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund med uppgifter från befintliga register hos t.ex. Arbetsförmedlingen, Socialstyrelsen och Statistikmyndigheten SCB. Sådan samkörning av uppgifter ska syfta till att ge ökad kunskap om resultaten av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Det kan handla om att genom samkörning följa upp hur försörjningssituationen för en insatsdeltagare har förändrats efter deltagande i en rehabiliteringsinsats som finansierats av samordningsförbund, s.k. långtidsuppföljningar. Ett sådant exempel kan vara att Arbetsförmedlingen följer upp de individer som myndigheten anvisat till en rehabiliteringsinsats som finansieras av samordningsförbund genom att samköra uppgifter i uppföljningssystemet med Arbetsförmedlingens registeruppgifter för dessa individer. Det kan också handla om att genom samkörning få ytterligare underlag för att utvärdera insatser som finansieras av samordningsförbund. Det kan vidare handla om att samköra uppgifter för forskningsändamål.

Samtidigt som samkörning anses kunna medföra stor nytta för att exempelvis vidga kunskapen inom ett aktuellt område, kan

samkörning av stora uppgiftsmängder mellan flera system även medföra större risker ur integritetssynpunkt. Personuppgiftsansvarig, som föreslås vara Försäkringskassan, bör genomföra en noggrann prövning enligt artikel 6.4 EU:s dataskyddsförordning om en samkörning är förenlig med insamlingsändamålen. Vid denna prövning ska personuppgifternas känslighet särskilt beaktas (artikel 6.4 c). Samkörning får vidare endast ske om det är tillåtet enligt relevanta bestämmelser om sekretess. Försäkringskassan måste även vid en proportionalitetsavvägning noggrant pröva samtliga skäl som talar för respektive emot en sådan behandling av personuppgifter.

4.5 Känsliga personuppgifter

Promemorians förslag

Försäkringskassan ska få behandla känsliga personuppgifter när det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Skälen för förslaget

Behandling av känsliga personuppgifter

Personuppgifter är all slags information som direkt eller indirekt kan knytas till en person som är i livet. Det är som huvudregel förbjudet att behandla känsliga personuppgifter enligt EU:s dataskyddsförordning. Med känsliga personuppgifter avses uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning (artikel 9.1).

Det finns ett antal undantag från förbudet (artikel 9.2). Det är t.ex. tillåtet att behandla känsliga personuppgifter om behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval

av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. Behandlingen av de känsliga personuppgifterna ska då stå i proportion till det eftersträfvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen (artikel 9.2 g). Det anses utgöra ett viktigt allmänt intresse att svenska myndigheter kan bedriva den verksamhet som tydligt faller inom ramen för deras uppdrag på ett korrekt, rättssäkert och effektivt sätt (prop. 2017/18:105 s. 83).

Känsliga personuppgifter ska få behandlas vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund

Försäkringskassan föreslås, som ovan nämnts, vara personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. För att kunna genomföra uppföljningar av god kvalitet är det nödvändigt att behandla känsliga personuppgifter, framför allt uppgifter om hälsa. Behandlingen av de känsliga personuppgifterna bedöms stå i proportion till det eftersträfvade syftet samt i övrigt uppfylla kraven enligt EU:s dataskyddsförordning.

Vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund förekommer uppgift om hälsa direkt eller indirekt. En individs behov av en rehabiliteringsinsats som finansieras av samordningsförbund bedöms i sig vara en känslig personuppgift. Vidare förekommer behandling av uppgifter som indirekt avser hälsa. Det kan avse uppgifter om en individs försörjning, t.ex. om individen har beviljats en socialförsäkringsförmån och till vilken omfattning förmånen utgår. Även uppgift om att en deltagare anvisats till en rehabiliteringsinsats av hälso- och sjukvården är exempel på uppgift om hälsa som skulle kunna förekomma. Sådana uppgifter behövs för att kunna följa upp insatserna på ett ändamålsenligt sätt. I förlängningen handlar det om att ge underlag för att utforma insatser av god kvalitet. Mot denna bakgrund föreslås att Försäkringskassan ska få behandla personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) när det är nödvändigt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Begreppet nödvändigt innebär inte ett krav på att behandlingsåtgärden ska vara oundgänglig. Det behöver alltså inte vara omöjligt för myndigheterna att utföra sina författningsreglerade uppgifter om inte känsliga personuppgifter behandlas. Behandlingen ska dock alltid vara motiverad utifrån de författningsreglerade uppgifterna. Behandlingen ska även behövas för att myndigheterna ska kunna bedriva sina verksamheter på ett korrekt, rättssäkert och effektivt sätt. I kravet på nödvändighet ligger även att känsliga personuppgifter inte får behandlas om syftet med behandlingen kan uppnås genom andra medel, t.ex. genom att anonymisera uppgifterna eller att i stället behandla andra typer av uppgifter. Det ligger i sakens natur att direkta eller indirekta uppgifter om hälsa är nödvändiga att behandla om rehabiliteringsinsatser ska kunna följas upp. I egenskap av ansvarig för personuppgiftsbehandlingen har Försäkringskassan dock att ta ställning till vilka personuppgifter som behövs vid uppföljningen.

Den föreslagna regleringen om behandling av känsliga personuppgifter bör av tydlighetsskäl hänvisa till uppgifter som anges i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning. Det blir då tydligt vad som avses med känsliga personuppgifter. Hänvisningen bör vara dynamisk, dvs. avse EU:s dataskyddsförordning i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. På så sätt säkerställs att eventuella ändringar i dataskyddsförordningen får omedelbart genomslag.

4.6 Sökbegränsningar

Promemorians förslag

Det ska vara förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på personuppgifter om hälsa ska dock få göras om sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av lagen.

Skälen för förslaget

Sökning är en form av personuppgiftsbehandling enligt EU:s dataskyddsförordning (artikel 4.2). Sökningar som avslöjar och sammanställer känsliga personuppgifter innebär särskilda risker för enskildas personliga integritet. Möjligheter att söka på känsliga personuppgifter kan leda till kartläggning av personer på grundval av t.ex. etnicitet, politisk ståndpunkt eller religiös uppfattning.

Av integritetsskäl är det vanligt förekommande med säkerhetsåtgärder i form av sökbegränsningar som utgår från syftet med en sökning i dataskyddslagar. Sådan reglering finns exempelvis i Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens registerförfattningar (114 kap. 12 § SFB och 14 § APL). Eftersom känsliga personuppgifter kommer att förekomma i verksamheten med uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund bör en motsvarande sökbegränsning som utgår från syftet med sökningen införas i den nya lagen.

Sökbegränsningen bör utformas så att det som utgångspunkt ska vara förbjudet att göra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Om syftet med sökningen inte är att få fram ett urval grundat på känsliga personuppgifter är den tillåten, även om känsliga personuppgifter används vid sökningen (jfr prop. 2017/18:105 s. 91). Det är alltså syftet med resultatet av sökningen som är avgörande för om det föreligger ett sökförbud eller inte. Sökbegränsningen hindrar inte sökningar som görs för att t.ex. ta fram verksamhetsstatistik, för registervård eller för att söka efter ett namn (jfr prop. 2017/18:105 s. 91). Det är dock inte tillåtet att utföra sökningar som innebär att personer kartläggs på grundval av känsliga personuppgifter. Sökbegränsningen omfattar alla tekniska åtgärder som innebär att uppgifter används för att strukturera eller systematisera information i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

Eftersom uppgift om hälsa kommer behandlas både direkt och indirekt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund så behöver det finnas möjlighet att utföra sökningar grundat på personuppgifter om hälsa, om sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av den föreslagna lagen.

Sammanfattningsvis föreslås att det i lagen införs en sökbegränsning i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på personuppgifter om hälsa föreslås dock få göras i de fall sökningen bedöms vara nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av lagen.

4.7 Åtkomst till personuppgifter

Promemorians förslag

Försäkringskassan ska begränsa åtkomsten till personuppgifter till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter enligt lagen.

Åtkomsten till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet.

Skälen för förslaget

Behörighetsbegränsning som skyddsåtgärd

Utgångspunkten är att personuppgifter inte ska spridas till fler än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med personuppgiftsbehandlingen (artikel 5.1 f i EU:s dataskyddsförordning). Om personuppgifter sprids ökar risken för att uppgifterna kan användas på ett sätt som medför integritetsintrång.

Att begränsa tillgången till personuppgifter är en viktig åtgärd för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. Det följer redan av EU:s dataskyddsförordning (jfr artikel 9.2 g). Av integritetsskäl bör det finnas en reglering i den nya lagen som tydliggör att tillgången till personuppgifter ska begränsas.

Den myndighet som är ansvarig för personuppgiftsbehandlingen har ansvar att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att personuppgifter inte sprids utanför den krets

av personer som behöver ha tillgång till dessa för att kunna utföra sina arbetsuppgifter (jfr artikel 32 i EU:s dataskyddsförordning).

Begränsad åtkomst till personuppgifter

Frågan är på vilket sätt åtkomsten till personuppgifter bör begränsas. Utgångspunkten vid all personuppgiftsbehandling är att det ska finnas ett berättigat behov av åtkomst till personuppgifter. Den som arbetar vid Försäkringskassan ska alltså inte ges obegränsad tillgång till alla personuppgifter som behandlas i uppföljningssystemet. Åtkomsten ska gälla sådana uppgifter som det är tänkbart att personen behöver utifrån sina arbetsuppgifter. Uttrycket ”var och en” inkluderar såväl tillsvidareanställd personal som personer med en tidsbegränsad anställning och konsulter (jfr prop. 2025/26:88 s. 122). Avsikten är att alla som kommer i kontakt med personuppgifter vid arbetet med uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund ska omfattas av bestämmelsen och alltså endast få tillgång till de personuppgifter som behövs för att utföra arbetsuppgifterna.

Vilken åtkomst till uppgifter som ges till anställda hos Försäkringskassan eller annan bestäms av Försäkringskassan i egenskap av personuppgiftsansvarig. Med annan avses exempelvis en konsult hos Försäkringskassan eller en anställd hos någon av de andra samverkande parterna och som har ett personuppgifts-biträdesavtal (jfr avsnitt 4.3).

I fråga om möjligheten för andra myndigheter att ta del av uppgifter i systemet för uppföljning av rehabiliteringsinsatser, se avsnitt 4.8 om elektroniskt utlämnande av personuppgifter.

Åtkomsten till personuppgifter bör begränsas till vad var och en hos Försäkringskassan behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter vid verksamheten med uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Kontroll och uppföljning av åtkomsten till personuppgifter

I syfte att begränsa intrånget i enskildas integritet och för att Försäkringskassan ska kunna upptäcka och åtgärda obehörig åtkomst bör åtkomsten till personuppgifter kontrolleras och följas

upp regelbundet. Ett sådant krav utgör en skyddsåtgärd i EU:s data-skyddsförordnings mening. Liknande regleringar finns i Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens registerförfattningar (114 kap. 13 § SFB och 11 § APL).

Kontroller ska genomföras systematiskt och återkommande. De ska alltså inte bara genomföras när Försäkringskassan får anledning att misstänka att obehörig åtkomst har förekommit. En kontroll kan t.ex. ske genom uppföljning av loggar. Det bör dock vara upp till de samverkande parterna att närmare bestämma formerna för kontrollerna.

4.8 Elektroniskt utlämnande av personuppgifter

Promemorians förslag

Personuppgifter ska få lämnas ut elektroniskt om det inte är olämpligt.

Det ska upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om begränsningar av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt.

Bestämmelsen i förordningen om behandling av personuppgifter vid Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten om direktåtkomst till personuppgifter hos Försäkringskassan för Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner inom ramen för rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund ska upphävas.

Promemorians bedömning

Det bör inte göras någon åtskillnad mellan direktåtkomst och andra former av elektroniskt utlämnande.

Skälen för förslaget och bedömningen

Personuppgifter ska få lämnas ut elektroniskt från uppföljningssystemet

Arbetet hos myndigheter har länge varit digitaliserat. Den tekniska utvecklingen innebär att manuell informationshantering mellan myndigheter inte längre är realistisk. För Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner finns därför ett stort och legitimt behov av att kunna behandla personuppgifter elektroniskt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Sådan behandling kan t.ex. vara utlämnande av uppgifter i form av tillgång till personuppgifter genom det uppföljningssystem som tillhandahålls av Försäkringskassan eller på annat sätt elektroniskt utlämnande av uppgifter från uppföljningssystemet.

Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner har behov av tillgång till uppföljningssystemet och personuppgifter för att kunna avregistrera en individ från en rehabiliteringsinsats. Det kan även hända att någon uppgift ändras under tiden mellan inskrivning och utskrivning. Elektroniskt utlämnande av personuppgifter från uppföljningssystemet till Arbetsförmedlingen, regioner och kommuner föreslås därför vara tillåtet om det inte är olämpligt.

För att upprätthålla ett adekvat skydd för den personliga integriteten vid utlämnande i elektronisk form är det viktigt att inte fler uppgifter än nödvändigt lämnas ut. Utlämnandet ska dessutom ske på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna. Det innebär skydd mot obehörig eller otillåten behandling genom lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder. För att uppnå en ändamålsenlig avvägning mellan myndigheternas intresse av att på ett effektivt sätt lämna ut personuppgifter elektroniskt och riskerna med sådant utlämnande, innehåller kompletterande dataskyddsregleringar ofta en reglering som anger när sådant utlämnande får ske. Den formulering som har valts i modernare dataskydds författningar är att elektroniskt utlämnande får ske om det inte är olämpligt (jfr t.ex. 11 § i den föreslagna lagen om socialdataregister [prop. 2025/26:165] och 15 § beskattningsdatalagen [2026:125]).

All automatiserad behandling av stora mängder personuppgifter kan medföra risker ur integritetssynpunkt. Ett omfattande

elektroniskt utlämnande av personuppgifter kan innebära att uppgifterna får en större spridning, vilket ytterligare ökar integritetsriskerna. Det är därför inte säkert att en avvägning mellan behovet och riskerna i alla tänkbara fall medger att uppgifter ska lämnas ut elektroniskt.

Varje enskild informationsöverföring ska inte kräva omfattande bedömningar. Myndigheterna bör dock överväga de aspekter som är väsentliga ur integritetssynpunkt. Det gäller t.ex. vid inrättande av nya system för överföring eller när nya skyldigheter att lämna ut information införs. Riskerna med att överföra uppgifter elektroniskt måste då vägas mot myndigheternas och uppgiftsmottagarnas behov av effektiva arbetssätt. Myndigheterna måste även beakta principen om uppgiftsminimering, som innebär att personuppgifter inte får vara för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (artikel 5.1 a i EU:s dataskyddsförordning).

Vid lämplighetsbedömningen måste även typen personuppgifter beaktas, t.ex. om det rör känsliga personuppgifter (jfr artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning). Vid överföring av sådana uppgifter bör integritets- och informationssäkerhetsaspekter ges särskilt stor betydelse.

Regeringen har i tidigare lagstiftningsärenden varit av uppfattningen att det normalt sett aldrig bör anses olämpligt att lämna ut personuppgifter elektroniskt till andra myndigheter. I normalfallet bör det därför inte heller i fortsättningen anses olämpligt att lämna ut personuppgifter elektroniskt till andra myndigheter (prop. 2025/26:88 s. 155).

Den föreslagna regleringen ska inte tolkas som att den medför en rätt för vare sig mottagande myndigheter eller enskilda att få ut uppgifter elektroniskt. Regleringen innebär inte heller någon generell eller specifik skyldighet att lämna ut uppgifter på ett visst sätt.

Det kan uppkomma behov av att förtydliga möjligheter att lämna ut personuppgifter elektroniskt. Bestämmelser om detta bör kunna meddelas i förordning med stöd av regeringens restkompetens. Det föreslås därför att det ska finnas utrymme för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som begränsar myndigheternas möjligheter att själva avgöra när det är lämpligt eller olämpligt att lämna ut personuppgifter elektroniskt. Av tydlighetsskäl bör en upplysningsbestämmelse som avser detta

föras in i den nya dataskyddslagen i anslutning till den föreslagna regleringen om elektroniskt utlämnande.

Formerna för elektroniskt utlämnande

Elektroniskt utlämnande av uppgifter kan ske antingen genom direktåtkomst eller genom elektroniskt utlämnande på annat sätt än direktåtkomst. Direktåtkomst är ett sätt att ta del av uppgifter på elektronisk väg. Begreppet definieras inte i lag eller i någon annan författning. En myndighet som har direktåtkomst till en annan myndighets databas kan på egen hand söka efter uppgifter i samma databas. Den myndighet som mottar uppgifter kan även hämta in information till sitt eget system och bearbeta den där. Den mottagande myndigheten kan dock inte påverka innehållet i databasen med stöd av direktåtkomst.

Elektroniskt utlämnande av uppgifter på annat sätt än genom direktåtkomst kallas ibland för utlämnande på medium för automatiserad behandling. Det kan ske på olika sätt och exempelvis genom att uppgifter lämnas ut via e-post, USB-minne eller genom filöverföring från ett IT-system till ett annat. Utlämnandet kan även ske automatiskt, t.ex. genom en s.k. fråga-svarstjänst.

Det har i olika sammanhang uttryckts att den tekniska utvecklingen har medfört att det är svårt att särskilja direktåtkomst från annat elektroniskt utlämnande (jfr prop. 2000/01:33 s. 110 och 111 och SOU 2012:90 s. 199). Regeringen har uttalat att det inte är en stor skillnad mellan direktåtkomst och en elektronisk fråga-svarsfunktion i fråga om risken för integritetsintrång (prop. 2021/22:177 s. 79). Det är mer teknikneutralt att inte göra någon skillnad på direktåtkomst och andra former av elektroniskt utlämnande.

Direktåtkomst kan vara att föredra i vissa situationer. Det gäller t.ex. om den utlämnande myndigheten av integritetsskäl vill förhindra att uppgifter hämtas till och bearbetas hos den mottagande myndigheten. Den utlämnande myndigheten kan då bygga in säkerhetsfunktioner som innebär att den mottagande myndigheten enbart kan läsa uppgifterna, men inte kopiera eller i övrigt bearbeta dem. Direktåtkomst kan även vara att föredra om syftet med behandlingen hos den utlämnande myndigheten är informationsförsörjning. Ett annat exempel är situationer där två eller flera

myndigheter är gemensamt ansvariga för att utföra en viss uppgift, då kan direktåtkomst komma att framstå som det mest ändamålsenliga sättet för utlämnande (jfr prop. 2025/26:88 s. 157 och 206).

Direktåtkomst medför även nackdelar. Direktåtkomst till en databas medför typiskt sett att fler uppgifter än nödvändigt delas. Detta kan jämföras med när specifika uppgifter delas på begäran, t.ex. genom en s.k. fråga-svarstjänst. Informationsöverskottet leder till att informationen får en större spridning, vilket ökar risken för kränkningar av den personliga integriteten.

EU:s dataskyddsförordning reglerar inte formerna för utlämnande av personuppgifter. Det bör därför inte finnas några omotiverade begränsningar för elektronisk informationshantering i nationell rätt. Regeringen har tidigare gjort bedömningen att en väl analyserad och förberedd direktåtkomst inte behöver innebära större risker för den enskildes integritet än andra former av elektroniskt utlämnande. Det gäller om de inblandade myndigheterna har övervägt och löst frågor som rör sekretesskydd på varsitt håll, vidtagit behövliga säkerhetsåtgärder, begränsat eventuell överskottsinformation och övervägt frågan om eventuella begränsningar i den mottagande myndighetens möjlighet att använda sig av de uppgifter som blir åtkomliga (prop. 2025/26:88 s. 157).

IMY har uttalat att det kan finnas skäl att med anledning av både rättsutvecklingen och den tekniska utvecklingen utreda frågan om direktåtkomst fortsättningsvis bör särregleras i förhållande till andra former av utlämnande (IMY:s yttrande över eSam:s promemoria En modern registerförfattning [ES 2022:6], IMY-2022-1665, s. 9).

För att i möjligaste mån uppnå en modern och teknikneutral lagstiftning har regeringen tidigare bedömt att det är nödvändigt att inte göra någon åtskillnad mellan olika former av elektroniskt utlämnande (prop. 2025/26:88 s. 157).

Sammantaget görs bedömningen att direktåtkomst inte behöver regleras särskilt för att vara tillåtet vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. De samverkande parterna bör därför ges möjligheter att själva välja formerna för elektroniskt utlämnande.

Den befintliga bestämmelsen om direktåtkomst ska upphävas

I nuläget regleras frågan om direktåtkomst för Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner inom ramen för rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund i 5 § förordningen (2024:14) om behandling av personuppgifter vid Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Enligt bestämmelsen får Arbetsförmedlingen och sådana kommuner och regioner som deltar i samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet ha direktåtkomst till personuppgifter hos Försäkringskassan i den utsträckning den registrerade samtycker till det.

För att samordningsförbundens verksamhet ska fungera på bästa sätt är det viktigt att det finns ett fullgott underlag för uppföljning. Det framstår därför inte som en tillfredsställande lösning att låta möjligheterna till en heltäckande uppföljning begränsas av den registrerades samtycke. ISF har i en rapport också framfört att kravet på samtycke var en av orsakerna till att det tidigare uppföljningssystemet SUS hade brister (ISF Rapport 2023:2, *Samordnat stöd gör skillnad*, s. 127).

Det föreslås därför att 5 § förordningen om behandling av personuppgifter vid Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten upphävs och ersätts av den föreslagna bestämmelsen om att personuppgifter får lämnas ut elektroniskt om det inte är olämpligt. Det innebär att uppföljning kan ske utan inhämtande av samtycke. I sammanhanget bör också nämnas att genom den föreslagna bestämmelsen om åtkomst till personuppgifter (avsnitt 4.7) begränsas den krets som kommer att ha rätt att ta del av personuppgifter i uppföljningssystemet. Av samma bestämmelse framgår dessutom att det ankommer på Försäkringskassan som personuppgiftsansvarig att regelbundet kontrollera och följa upp denna åtkomst.

4.9 Längsta tid för behandling

Promemorians förslag

Personuppgifter ska inte få behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Det ska upplysas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om begränsningar av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt.

Skälen för förslaget

En av de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter enligt EU:s dataskyddsförordning är principen om lagringsminimering (artikel 5.1 e). Principen innebär att personuppgifter inte får förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som behövs för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Principen om lagringsminimering ställer krav på den personuppgiftsansvarige att kunna motivera fortsatt behandling av personuppgifter, t.ex. inför en tillsynsmyndighet.

Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens registerförfattningar innehåller bestämmelser om gallring (114 kap. 15 § SFB och 16 § APL). Till skydd för personuppgifterna hos enskilda som deltar i rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund bör motsvarande också gälla enligt den nya lagen.

Den föreslagna regleringen förtydligar att det är ändamålet med behandlingen som avgör hur länge uppgifterna får behandlas. Den föreslagna regleringen möjliggör samtidigt behandling under den tid som den är nödvändig för ändamålet, t.ex. för att följa en historisk utveckling av en viss företeelse. Det är framför allt verksamhetsskäl och myndighetssamverkan som bör vara styrande för bedömningen av om uppgifterna fortfarande behövs. Berättigade och motiverade behov av en längre tids behandling kan på så sätt tillgodoses. Den föreslagna regleringen motsvarar vad som fördes fram som skäl i

propositionen Framtidens dataskydd - vid Skatteverket, Tullverket och Kronofogden (prop. 2025/26:88 s. 129–130).

Som framgår ovan har det inte kommit fram något behov av att föreslå en reglering som närmare anger den längsta tid som uppgifter får behandlas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan dock med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen, förkortad RF (den s.k. rest kompetensen) meddela föreskrifter om mer preciserade tidsfrister för behandlingen i vissa fall. Det föreslås därför att en upplysningsbestämmelse om restkompetensen ska införas i den nya dataskyddslagen.

4.10 Enskildas rättigheter

Promemorians förslag

Rätten att göra invändningar mot personuppgiftsbehandling ska inte gälla vid sådan behandling som är tillåten enligt lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Promemorians bedömning

I övrigt bör lagen inte innehålla några begränsningar av den registrerades rättigheter enligt EU:s dataskyddsförordning.

Skälen för förslaget och bedömningen

Begränsning av rätten att göra invändningar

Rätten att göra invändningar mot personuppgiftsbehandling regleras i artikel 21 i EU:s dataskyddsförordning. Rätten innebär att när en myndighet behandlar personuppgifter ska den registrerade ha rätt att när som helst, av skäl som hänför sig till hans eller hennes specifika situation, göra invändningar mot behandlingen. Den personuppgiftsansvarige får då inte längre behandla uppgifterna om inte denne kan påvisa tvingande berättigade skäl för behandlingen som

väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

Vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund behandlas personuppgifter primärt genom registrering i det uppföljningssystem som tillhandahålls av Försäkringskassan. För Försäkringskassans verksamhet i övrigt finns undantag från rätten att göra invändningar enligt EU:s dataskyddsförordning (114 kap. 6 § SFB).

En bestämmelse om begränsning av de registrerades rättigheter förutsätter att de villkor som anges i artikel 23 i EU:s dataskyddsförordning är uppfyllda. Ett av kraven är att bestämmelsen utgör en åtgärd i syfte att säkerställa något av de mål som anges i artikel 23.1 i EU:s dataskyddsförordning. Ett av dessa mål, enligt artikel 23.1e i samma förordning, gäller ”andra av unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av unionens eller en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet”. Regeringen har tidigare ansett att bedrivande av verksamhet inom bl.a. socialförsäkring och pensioner, inklusive den administration dessa verksamheter kräver, är ett sådant allmänt intresse som avses i artikel 23.1 e i EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:171 s. 189). Även den verksamhet som bedrivs inom ramen för rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund måste anses utgöra ett sådant allmänt intresse.

En ytterligare förutsättning för att en begränsning ska få göras enligt artikel 23.1 i EU:s dataskyddsförordning är att den utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa det aktuella intresset. Försäkringskassan har uppdraget att samlat redovisa målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbunden. En del i genomförandet av uppdraget är tillhandahållande av ett uppföljningssystem. Genom uppföljningssystemet behandlas personuppgifter helt eller delvis automatiserat. Uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund kan genomföras även om inte samtliga enskilda omfattas av uppföljningsunderlaget. För att underlaget ska vara ändamålsenligt krävs dock i princip att samtliga deltagare omfattas av uppföljningen. Härtill skulle en möjlighet för den registrerade att invända mot den normala hanteringen försvåra

arbetet för myndigheterna, en delvis manuell hantering skulle minska effektiviteten och därmed öka kostnaderna.

Mot bakgrund av det starka intresset av ett ändamålsenligt underlag för uppföljning bör ett undantag från rätten att invända mot behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund anses utgöra en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa ett viktigt mål av generellt allmänt intresse. Begränsningen kan inte heller anses strida mot andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna. Det föreslås därför att lagen ska ha en bestämmelse om begränsning av rätten att göra invändningar motsvarande den reglering som finns avseende Försäkringskassans personuppgiftsbehandling i övrigt (114 kap. 6 § SFB).

Hänvisningen till artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning bör vara dynamisk, dvs. avse dataskyddsförordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. På så sätt säkerställs att eventuella ändringar i dataskyddsförordningen får omedelbart genomslag.

Enskildas rättigheter i övrigt

EU:s dataskyddsförordning innehåller ett flertal bestämmelser om den registrerades rättigheter som syftar till att ge den registrerade ökad kontroll över sina personuppgifter. Det handlar bl.a. om information om, tillgång till, rättelse av, radering av och begränsning av behandling av egna personuppgifter samt att kunna göra invändningar mot behandlingen av uppgifterna (artiklarna 12–22).

Rättigheterna är inte i alla delar absoluta och det finns såväl direkt tillämpliga undantag som möjlighet att i nationell rätt göra ytterligare undantag i vissa fall. Rätten till radering gäller exempelvis inte i den utsträckning som behandlingen är nödvändig för att uppfylla en rättslig förpliktelse eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse (artikel 17.3 b). Om en personuppgiftsansvarig behandlar uppgifter för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål får det enligt artikel 89.2 i unionsrätten eller nationell rätt under vissa förutsättningar också föreskrivas undantag från rätten till tillgång (artikel 15), rätten till

rättelse (artikel 16), rätten till begränsning (artikel 18) och rätten att göra invändningar (artikel 21). Det här gäller dock med förbehåll för de villkor och skyddsåtgärder som avses i artikel 89.1.

Vissa rättigheter är vidare beroende av den rättsliga grund som ligger till grund för behandlingen. Det gäller särskilt rätten att göra invändningar där den registrerade endast har rätt att göra invändningar mot behandling av personuppgifter som grundar sig på artikel 6.1 e och f i EU:s dataskyddsförordning, dvs. när personuppgifter behandlas för att utföra en uppgift av allmänt intresse, som ett led i myndighetsutövning eller efter en intresseavvägning. Även här gäller särskilda regler när personuppgifterna behandlas för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Artikel 14 i EU:s dataskyddsförordning reglerar skyldigheten för den personuppgiftsansvarige att lämna information till den registrerade om personuppgifterna har erhållits från annan än den registrerade själv. I artikel 14.5 anges ett antal undantag från den personuppgiftsansvariges informationsskyldighet. Det gäller bl.a. om tillhandahållandet av informationen visar sig vara omöjligt eller skulle medföra en oproportionerlig ansträngning, särskilt för behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1 (artikel 14.5 b). Försäkringskassan håller allmän information om myndighetens behandling av personuppgifter tillgänglig på myndighetens webbplats. Härutöver har myndigheten möjlighet att tillse att deltagarna får information om personuppgiftsbehandling för uppföljningssyfte i samband med inskrivning i en rehabiliteringsinsats.

Det föreslås, som framgår ovan, att rätten att göra invändningar ska begränsas. I övrigt har det inte kommit fram skäl att föreslå ytterligare begränsning av de rättigheter som EU:s dataskyddsförordning anger och som blir tillämpliga vid behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser

5 Uppgiftsskyldighet och sekretess

5.1 Skyldighet att lämna uppgifter

Promemorians förslag

Arbetsförmedlingen samt den region och kommun som är medlem i ett samordningsförbund ska vara skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för uppföljning av den finansiella samordningen till Försäkringskassan.

Samordningsförbund ska vara skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för uppföljning av den finansiella samordningen till Försäkringskassan.

Försäkringskassan ska vara skyldig att lämna uppgifter som behövs för lokal uppföljning av den finansiella samordningen till samordningsförbund.

Skälen för förslaget

Uppgifter om individer som deltar i rehabiliteringsinsatser

Som framgår av förarbetena till finsam-lagen ska finansiell samordning följas upp på både lokal och nationella nivå (se vidare avsnitt 3). För att genomföra ändamålsenliga uppföljningar av den finansiella samordningen krävs uppgifter om de individer som deltar i rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Försäkringskassan har föreslagit att det införs en ny bestämmelse som ger Arbetsförmedlingen, regionerna och kommunerna en skyldighet att lämna de uppgifter som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen till Försäkringskassan (se Försäkringskassans svar på regeringsuppdrag Rapport – *Uppdrag att analysera behovet av förändringar i lagen [2003:1210] om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser*, S2024/01218).

För att åstadkomma en ändamålsenlig uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund föreslås att Arbetsförmedlingen samt sådana regioner och kommuner som är medlemmar i ett samordningsförbund ska vara skyldiga att lämna de uppgifter, inklusive känsliga personuppgifter, som behövs för sådan uppföljning. För en person (angiven med namn och personnummer) som deltar i en rehabiliteringsinsats som finansieras av samordningsförbund kan det avse uppgift om utbildningsbakgrund, sysselsättning och typ av försörjning före och efter insatsen. Utöver den föreslagna uppgiftsskyldigheten för Arbetsförmedlingen samt sådana regioner och kommuner som är medlemmar i ett samordningsförbund så har Försäkringskassan att förse uppföljningssystemet med uppgifter om individer som deltar i rehabiliteringsinsatser. Det ankommer på de samverkande parterna att bestämma vilka uppgifter som ska lämnas för denna uppföljning. Det kan förekomma att de samverkande parterna av olika anledningar har behov av att ta del av personuppgifter från systemet för uppföljning, t.ex. för uppföljning av sina egna verksamheter. Detta behov bedöms kunna tillgodoses genom elektroniskt utlämnande med stöd av den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund (se vidare avsnitt 4.8).

Uppgifter om samordningsförbundens verksamhet

Eftersom samordningsförbunden inte beslutar om förmåner eller rättigheter för enskilda eller i övrigt vidtar åtgärder som innefattar myndighetsutövning och därmed inte hanterar några personuppgifter i syfte att följa upp rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund, kommer merparten av uppgifterna som behövs för uppföljning att lämnas av de samverkande parterna.

Samordningsförbunden behöver dock bidra med mer generella uppgifter, som t.ex. budgeterade och förbrukade medel samt uppgifter om insatserna som förbundet finansierar. För att Försäkringskassan ska få tillgång till dessa uppgifter bör det införas en uppgiftsskyldighet för samordningsförbunden. I praktiken bör det ankomma på Försäkringskassan att i samråd med samordningsförbunden bestämma vilka uppgifter som samordningsförbunden behöver lämna för uppföljningen.

Underlag till samordningsförbundens uppföljning

Samordningsförbunden ska svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna (7 § finsam-lagen). Som framgår i avsnitt 3 syftar förslaget i denna promemoria till att skapa förutsättningar för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Försäkringskassan, som föreslås tillhandahålla det nationella uppföljningssystemet, ska ge samordningsförbunden tillgång till underlag för respektive förbunds uppföljning. Försäkringskassans ansvar att förse samordningsförbunden med underlag för förbundens uppföljning av de rehabiliteringsinsatser som de finansierar föreslås regleras i Försäkringskassans instruktion.

Samordningsförbundens uppdrag sätter ramarna för vilken typ av uppföljning ett förbund kan och ska genomföra och vilket underlag som kan användas vid uppföljningen. Förbundets uppgifter är av övergripande natur och dess beslut avser inte enskilda personer (se avsnitt 3.1). Uppföljningssystemet behöver därför utformas så att samordningsförbunden kan få underlag för uppföljning utan att personuppgifter hanteras. Det ankommer på Försäkringskassan att i samråd med samordningsförbunden bestämma formerna för samordningsförbundens tillgång till underlag för uppföljning.

5.2 Det bör införas en ny bestämmelse om sekretess

Promemorians förslag

Sekretess ska gälla hos Försäkringskassan i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling ska sekretess gälla i högst sjuttio år.

Skälen för förslaget

De samverkande parterna i ett samordningsförbund har generellt att tillämpa separata sekretessbestämmelser med olika lydelse. Sekretesskyddet för uppgift om hälsa skiljer sig åt mellan de samverkande parterna, då det är starkare inom hälso- och sjukvård och socialtjänst än inom socialförsäkringen och den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (25 kap. 1 § OSL, 26 kap. 1 § OSL samt 28 kap. 1 och 11 §§ OSL). För uppgift om en enskilds personliga förhållanden i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund saknas en specifik sekretessbestämmelse. Dessa uppgifter omfattas i stället av det generella sekretesskyddet i 21 kap. 1 § OSL, som ger ett visst skydd för uppgifter om t.ex. hälsa.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa intressen (2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen, TF). När det övervägs att införa en ny sekretessbestämmelse i OSL ska det alltid göras en avvägning mellan sekretessintresset och insynsintresset (prop. 1979/80:2 Del A s. 75–76). Det kan här konstateras att de uppgifter som kommer att samlas in och behandlas inom ramen för uppföljningen i stor utsträckning utgörs av känsliga personuppgifter (se avsnitt 4.5). Flera av uppgifterna kommer dessutom finnas hos Försäkringskassan som en följd av de samverkande parternas uppgiftsskyldighet. Enskilda som medverkar i rehabiliteringsinsatser kommer alltså inte att kunna

förhindra att uppgifterna lämnas in till och förvaras hos Försäkringskassan. Vid en avvägning mellan intresset av ett relativt starkt sekretesskydd i verksamheten får det anses väga tyngre än insynsintresset. Såvitt nu är relevant har de generella sekretessbestämmelserna i 21 kap. OSL ett kvalificerat rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för offentlighet. Detta kan inte anses utgöra ett tillräckligt sekretesskydd för sådana uppgifter som det är fråga om vid uppföljningen av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Nuvarande sekretessreglering bedöms därför inte vara ändamålsenlig för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Mot denna bakgrund föreslås att det införs en bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen som anger att sekretess gäller hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

Försäkringskassan är den myndighet som behandlar personuppgifter i syfte att genomföra uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Inom Försäkringskassans verksamhet i övrigt tillämpas, såvitt nu är aktuellt, socialförsäkringssekretess enligt 28 kap. 1 § OSL. I syfte att Försäkringskassan inte ska ha olika sekretesskydd för samma uppgift bör motsvarande sekretesskydd gälla inom uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Att sekretesskyddet är starkare inom hälso- och sjukvård samt socialtjänsten skulle innebära att en och samma uppgift får ett lägre sekretesskydd hos Försäkringskassan när uppgiften behandlas för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Situationen är inte ny utan motsvarande gäller för andra uppgifter som Försäkringskassan får del av från hälso- och sjukvård samt socialtjänst. Vidare har regeringen tidigare gjort bedömningen att sekretesskyddet för uppgifter hos en myndighet kan vara starkare än det sekretesskydd som kommer att gälla för uppgifterna efter överlämnande till en annan myndighet. Situationen är en effekt av att behovet av sekretess och sekretessens styrka i varje sammanhang ska vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet (jfr prop. 2024/25:36 s. 58 f.).

Sammanfattningsvis föreslås det att sekretess ska gälla om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne

lider men om uppgiften röjs. Bestämmelsen innebär att en uppgift om en enskilds personliga förhållanden som lämnas från Arbetsförmedlingen, region eller kommun till Försäkringskassan inom ramen för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund kommer omfattas av sekretess om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs.

För allmän handling föreslås sekretessen gälla i högst sjuttio år. Tiden motsvarar sekretesskydd inom Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, region och kommun (28 kap. 1 och 11 §§, 25 kap. 1 § och 26 kap. 1 § OSL). Den nya sekretessbestämmelsen bör införas i anslutning till övriga sekretessbestämmelser som gäller för Försäkringskassans verksamhet. Det föreslås därför att sekretessbestämmelsen införs som en ny paragraf; 28 kap. 4 c § OSL. Därtill föreslås en ny rubrik till paragrafen.

Sekretess innebär såväl handlingssekretess som tystnadsplikt. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter enligt 1 kap. 1 och 7 §§ TF och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen har som huvudregel företräde framför tystnadsplikten. Det finns i aktuellt fall inte skäl att frånga den huvudregeln och rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör inte inskränkas.

6 Samlad integritets- och proportionalitetsanalys

Promemorians bedömning

Den personuppgiftsbehandling som möjliggörs genom förslagen utgör en proportionerlig inskränkning av det skydd för den personliga integriteten som finns i regeringsformen, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Förslagen är förenliga med kravet på proportionalitet i EU:s dataskyddsförordning.

Skälen för bedömningen

Utgångspunkter för bedömningen av förslagens påverkan på den personliga integriteten och proportionalitet

Förslaget om en lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund och bestämmelserna om uppgiftsskyldighet innebär att Försäkringskassan får rätt att samla in och behandla personuppgifter vid sådan uppföljning. Förslaget innebär en ökad personuppgiftsbehandling, både sett till antal personuppgifter och antalet registrerade. Även Arbetsförmedlingen, kommun och region kan komma att behöva behandla personuppgifter i en större omfattning med anledning av den föreslagna uppgiftsskyldigheten.

Behandlingen som kommer att utföras med stöd av den föreslagna lagen inkluderar bl.a. uppgifter som utgör känsliga personuppgifter enligt EU:s dataskyddsförordning, och andra personuppgifter av mer eller mindre integritetskänslig karaktär.

Registren är personnummerbaserade, rikstäckande och omfattar personer som tar del av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund. Det innebär att behandlingen inbegriper särskilt skyddsvärda personuppgifter vilket kan medföra ett betydande intrång i den enskildes personliga integritet. Därför är det nödvändigt att noga bedöma hur den föreslagna lagen, både enskilt och sammantaget, förhåller sig till de regelverk som syftar till att värna om den personliga integriteten. I det följande redovisas samlade överväganden i fråga om lagens risker för den personliga integriteten, integritetsstärkande åtgärder, behovet av den föreslagna regleringen och proportionalitet liksom förslagens förenlighet med EU:s dataskyddsförordning.

Vissa faktorer har i tidigare lagstiftningssammanhang ansetts särskilt viktiga att ta hänsyn till när det gäller att bedöma integritetskänsligheten vid behandling av personuppgifter. Det gäller arten av personuppgifter som samlas in och registreras, varför detta görs, hur och av vem uppgifterna används samt mängden uppgifter som samlas på ett och samma ställe eller som på något annat sätt är tillgängliga för bearbetningar och sammanställningar. Även rådande samhällsvärderingar påverkar vad som kan uppfattas som ett integritetsintrång och kan därmed ha viss påverkan på vilken reglering och begränsning av behandlingen av personuppgifter som är nödvändig för att skydda den personliga integriteten (se t.ex. prop. 2005/06:173 s. 15 och prop. 2022/23:34 s. 162).

Innebörden av uttrycket betydande intrång i den personliga integriteten

I regeringsformen, finns grundläggande bestämmelser till skydd för den personliga integriteten. Var och en är gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden (2 kap. 6 § andra stycket RF). Begreppet enskildas personliga förhållanden har samma innebörd som i sekretesslagstiftningen och avser alltså bl.a. namn och andra

identifikationsuppgifter, adress, familjeförhållanden, hälsa, fotografisk bild, uppgift om anställning och en persons ekonomi (prop. 2009/10:80 s. 177). Vid bedömningen av om en åtgärd innebär kartläggning ska åtgärdens effekter snarare än det huvudsakliga syftet med åtgärden beaktas (prop. 2009/10:80 s. 180 och 182). Vad som utgör ett betydande intrång avgörs utifrån bl.a. uppgifternas karaktär och omfattning samt ändamålet med behandlingen (prop. 2009/10:80 s. 183 och 184).

Det får göras begränsningar i skyddet för den personliga integriteten

Regler till skydd mot intrång i den personliga integriteten finns i bl.a. regeringsformen, olika internationella rättsakter, EU:s dataskyddsförordning och sekretesslagstiftningen. Den enskildes personuppgifter ska skyddas. I de fall en myndighet vill behandla personuppgifter måste den beakta dessa rättigheter.

Försäkringskassans personuppgiftsbehandling vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund bedöms, med hänsyn till uppgifternas karaktär och mängden uppgifter i fråga, i vissa fall komma att innebära ett sådant betydande intrång i den personliga integriteten som avses i 2 kap. 6 § andra stycket RF. Motsvarande bedömning görs avseende den personuppgiftsbehandling som följer av förslaget om en ny och utökad uppgiftsskyldighet. Rätten till skydd för den personliga integriteten enligt regeringsformen är inte absolut utan kan inskränkas genom lag. Begränsningar får endast göras för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett begränsningen, och inte heller sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en av folkstyrelsens grundvalar (2 kap. 21 § RF).

Enligt artikel 8.2 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, här benämnd Europakonventionen, får rätten till skydd för privatlivet inte inskränkas annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till den nationella säkerheten, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande

eller till förebyggande av oordning eller brott eller skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter.

I artiklarna 3, 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02), här benämnd EU:s rättighetsstadga, slås det fast att var och en har rätt till fysisk och mental integritet, respekt för sitt privat- och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer samt skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Även i EU:s rättighetsstadga är utgångspunkten att en inskränkning endast får göras i lag och måste vara förenlig med det väsentliga innehållet i de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan. Begränsningar får med beaktande av proportionalitetsprincipen endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter (artikel 52.1).

EU:s dataskyddsförordning förutsätter också att proportionalitetsbedömningar görs vid behandling av personuppgifter. Den rättsliga grunden som avser rättslig förpliktelse (artikel 6.1 c) och uppgift av allmänt intresse (artikel 6.1 e) ska vara proportionerlig mot det legitima mål som eftersträvas (artikel 6.3 andra stycket). Behandling av känsliga personuppgifter enligt artikel 9.2 g och j är endast tillåten om behandlingen står i proportion till det eftersträvalda syftet. Rätten till skydd för den personliga integriteten måste vidare enligt skälen i EU:s dataskyddsförordning förstås utifrån sin uppgift i samhället och vägas mot andra grundläggande rättigheter utifrån proportionalitetsprincipen (skäl 4).

Ovanstående villkor innebär bl.a. att det vid en begränsning i skyddet för den personliga integriteten ska göras en proportionalitetsbedömning där integritetsriskerna med personuppgiftsbehandlingen vägs mot fördelarna med behandlingen. I detta ingår att bedöma om behandlingen av personuppgifterna är nödvändig utifrån det avsedda ändamålet med behandlingen och om det finns alternativ som är mindre integritetskänsliga.

För att det ska vara motiverat att införa utökade möjligheter att samla in och behandla personuppgifter i ett uppföljningssystem är alltså en förutsättning att det finns ett konkret och påtagligt behov av behandlingen och att ändamålet inte kan uppnås genom mindre ingripande åtgärder. Den nytta som den utökade personuppgiftsbehandlingen innebär måste stå i proportion till integritetsintrånget

för de personer som berörs av den ökade spridning av personuppgifter som en utökad behandling medför.

Integritetsrisker

Genom den föreslagna personuppgiftsbehandlingen får Försäkringskassan rätt att samla in och behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund. Det innebär i sig en integritetsrisk, eftersom en utökad behandling av personuppgifter generellt sett är förenad med större integritetsrisker än vad en mer begränsad behandling är. Enligt förslaget kommer personuppgifterna att samlas in på ett sådant sätt att informationen kan sammanställas och systematiseras, vilket innebär en möjlig kartläggning av individer. Uppgiftssamlingen i sig innebär därför en särskild integritetsrisk. Vid en obehörig befattning med uppgifterna är riskerna dessutom särskilt stora mot bakgrund av att stora mängder uppgifter är samlade hos en och samma aktör (jfr prop. 2025/26:165 s. 101–102).

Vid en förlorad kontroll över uppgifterna, exempelvis vid en personuppgiftsincident eller otillbörlig åtkomst, skulle uppgifterna kunna komma i utomstående händer och användas för negativ särbehandling, övervakning, kartläggning av enskildas personliga förhållanden eller för att utsätta de registrerade för fara eller kränkningar. Oavsett om en otillbörlig spridning av personuppgifterna medför att den enskilde kommer till skada eller blir behandlad på ett negativt sätt, kan den enskilde komma att uppleva ett lidande av att integritetskänslig information blivit känd för andra i omgivningen utanför den enskildes privata krets eller behöriga befattningshavare på Försäkringskassan.

Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner som åläggs en uppgiftsskyldighet kan för detta ändamål komma att behöva behandla fler personuppgifter eller i vart fall att behandla befintliga personuppgifter för ytterligare ett ändamål (jfr avsnitt 4.4.3). Även hos Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner finns det på samma sätt som hos Försäkringskassan en risk för intrång, obehörig hantering av uppgifterna samt risk att uppgifter lämnas på ett sätt som leder till fara för att uppgifterna kan komma i orätta händer.

Utöver de risker som finns med själva spridningen av personuppgifterna innebär även personuppgifternas särskilt integritetskänsliga karaktär utökade integritetsrisker. Detta gäller i synnerhet den föreslagna tillåtna behandlingen av känsliga personuppgifter. Uppgifter i ett uppföljningssystem över rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund kommer till stor del att omfatta personer som i mer än ett avseende har behov av samhällets stöd och som därmed, ur detta perspektiv, skiljer ut dem från den övriga befolkningen. Otillbörlig användning och spridning av sådana uppgifter utanför den enskildes förtroendekrets kan därför uppfattas som särskilt känslig. Vid förlorad kontroll över uppgifterna skulle exempelvis hälsouppgifter kunna vidareförmedlas till någon som använder dem för att selektera bort personer med vissa hälsotillstånd i anställningsprocesser, höja försäkringspremier eller liknande som förutom integritetsintrånget i sig även kan leda till materiella nackdelar för den enskilde.

Även behandling av sådana personuppgifter som inte är känsliga på det sätt som avses i EU:s dataskyddsförordning kan vara förenad med integritetsrisker. Behandling av exempelvis personnummer och andra personuppgifter som direkt kan hänföras till den registrerade kan utgöra en integritetsrisk eftersom det möjliggör samkörning av uppgifter som finns i olika källor och behandling för andra ändamål än de ursprungligen avsedda. En samling av flera personuppgifter som är av mindre känslig karaktär kan tillsammans skapa en integritetskänslig sammanställning om en person som kan ligga till grund för utökad kartläggning. Av denna anledning betraktas samkörning ofta som en särskilt integritetskänslig form av personuppgiftsbehandling. Eftersom den föreslagna lagen möjliggör en omfattande behandling av personuppgifter som även kommer att innebära samkörning finns alltså risken för sådana integritetskänsliga sammanställningar.

I ett uppföljningssystem över rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund kommer det även att finnas personuppgifter om flera grupper med behov av särskilt skydd. Exempelvis kan personer med vissa kognitiva funktionsnedsättningar vara mindre medvetna om berörda risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter. Deras personuppgifter förtjänar därför ett särskilt skydd (jfr skäl 38 i EU:s dataskyddsförordning). Det finns också särskilt stora integritets-

risker vid personuppgiftsbehandling som rör personer med skyddade personuppgifter och personer som i övrigt är utsatta för våld eller förtryck.

När den enskilde deltar i en rehabiliteringsinsats finansierad av ett samordningsförbund, kan det vara svårt honom eller henne att förutse eller förstå att personuppgifterna i framtiden kan komma att behandlas av Försäkringskassan i statistik- och analyssammanhang. Behandling av personuppgifter för andra ändamål än ursprungsändamålet innebär därmed i sig en integritetsrisk, eftersom det innebär att det är svårt för den registrerade att ha full kontroll över sina personuppgifter. Detta gäller särskilt som den enskilde inte kan motsätta sig behandlingen.

Utöver detta finns det en risk för att en individ upplever ett obligatoriskt insamlande av uppgifter från socialtjänstens, Försäkringskassans, Arbetsförmedlingens och sjukvårdens verksamheter till ett uppföljningssystem för samordnade rehabiliteringsinsatser som en kränkning av integriteten, något som i sin tur skulle kunna innebära att enskilda avhåller sig från att delta i insatser. Vetskapen om att finnas i ett register kan skapa olust hos en enskild, oaktat om denne befarar att registrets uppgifter kommer ut eller att andra negativa konsekvenser kan uppstå.

Föreslagna skyddsåtgärder begränsar riskerna

För att motverka de integritetsrisker som identifierats ovan föreslås ett samlat regelverk med både generella bestämmelser i integritetshöjande syfte och bestämmelser om särskilda skydds- och säkerhetsåtgärder. Eftersom det hittills har saknats ett samlat regelverk för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund kan redan förslaget om en ny lag anses innebära en integritetshöjande åtgärd. En särskild reglering bidrar till att Försäkringskassan får ett tydligt rättsligt stöd och rättsliga ramar för sin personuppgiftsbehandling samtidigt som regleringen ökar transparensen gentemot de registrerade och allmänheten.

I avsnitt 4.4 föreslås bestämmelser om ändamål för behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund. De föreslagna ändamålen

utgör en grundläggande begränsning av all behandling vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund. Genom att det i lag fastställs för vilka ändamål Försäkringskassan får behandla personuppgifter bestäms en yttersta ram för behandlingen, som endast kan ändras genom lag. Visserligen är de tillåtna ändamålen förhållandevis brett formulerade, vilket ställer högre krav på såväl regleringen i övrigt som på Försäkringskassan själv att uppfylla de krav som finns i EU:s dataskyddsförordning. Bedömningen görs att det inte är möjligt att fastställa mer konkreta ändamål, givet myndighetens breda uppdrag att svara för nationell uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. En mer detaljerad ändamålsbestämmelse skulle snarare riskera att bli svåröverskådlig och skapa hinder för myndigheten att utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Det bör noteras att ändamålsbestämmelserna ska läsas tillsammans med lagen i dess helhet och särskilt bestämmelsen om lagens syfte. Genom att de breda ändamålsformuleringarna sätts i en kontext tydliggörs ramarna för behandlingen ytterligare. Regleringen i lag medför att ändringar på lägre författningsnivå, såsom en ändring av myndighetens instruktion, inte kan utöka myndighetens utrymme att behandla personuppgifter i ett uppföljningssystem, som skulle kunna få direkta effekter mot en enskild. Denna reglering bedöms minska integritetsriskerna och därmed utgöra en skyddsåtgärd.

I avsnitt 4.5 föreslås att känsliga personuppgifter som utgångspunkt ska få behandlas om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund förekommer uppgift om hälsa. I avsnitt 4.6 föreslås att sökningar ska få utföras i syfte att få fram ett urval av personer grundat på den känsliga personuppgiften hälsa endast om sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av lagen.

I avsnitt 4.7 föreslås att åtkomst till personuppgifter i uppföljningssystemet ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Vidare föreslås att åtkomsten till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet. Förslaget om begränsad åtkomst till personuppgifterna säkerställer ett aktivt arbete med s.k. behörighetsstyrning. Det bör endast vara ett begränsat antal medarbetare som har behov av att ta del av de personuppgifter som finns i ett uppföljningssystem. Det bör i många

fall även vara tillräckligt för dem som arbetar med att exempelvis ta fram statistiskt underlag för analys att ta del av uppgifter som inte är direkt hänförliga till den registrerade. Kravet på att regelbundet kontrollera och följa upp åtkomsten till personuppgifter bidrar till att missbruk av behörigheter, intrång och andra säkerhetsrisker kan förebyggas och upptäckas i ett tidigt skede, vilket minskar risken för att personuppgifter används på ett sätt som de inte var avsedda för vid insamlingen. Risken minskar också för att personuppgiftsincidenter i övrigt inträffar. Det kan även framhållas att Försäkringskassan har en lång erfarenhet av registerhållning och redan i dag har tydliga rutiner där all åtkomst av personuppgifter sker inom det skal-skydd som avgränsas fysiskt, tekniskt och med behörighetsstyrning. Bestämmelsen utgör därmed en skyddsåtgärd.

Även de föreslagna bestämmelserna i avsnitt 4.8 om elektroniskt utlämnande bör betraktas som en skydds- och integritetshöjande åtgärd eftersom en sådan bestämmelse tydliggör och säkerställer att det alltid görs en lämplighetsavvägning innan personuppgifter lämnas ut elektroniskt. Vikten av en sådan avvägning blir särskilt relevant i förhållande till de mer integritetskänsliga formerna av elektroniskt utlämnande. I sammanhanget bör nämnas att avsikten med den aktuella personuppgiftsbehandlingen är att följa upp resultaten av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund genom sammanställning av avidentifierade personuppgifter.

För att motverka risken för att enskilda på grund av obehag av att finnas med i ett register inte vill medverka i insatser finansierade av samordningsförbund är det viktigt med tydlig information om såväl ändamålet och syftet med att uppgifterna behandlas som att de behandlade personuppgifterna omfattas av sekretess, säkerheten i behandlingen är stark och tillgången kontrollerad. Vidare bör Försäkringskassan informera om registren genom att hålla allmän information om registren tillgänglig på myndighetens webbplats. Ett tillhandahållande av information säkerställer transparens och öppenhet och bör bidra till att trygga skyddet för den enskilde och säkerställa dennes rättigheter och intressen.

Registrerades rättigheter respekteras

Utöver de skyddsåtgärder och övriga bestämmelser i integritetshöjande syfte som föreslås i den nya lagen, ger de krav som följer av den allmänna dataskyddsregleringen ett gott skydd för personuppgifterna vid behandling av personuppgifter under uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund. Ett exempel på en central skyddsbestämmelse är kravet i artikel 24 i EU:s dataskyddsförordning på att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen sker i enlighet med EU:s dataskyddsförordning. Kravet på inbyggt dataskydd och dataskydd som standard samt krav på att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå följer också av artiklarna 25 och 32 i EU:s dataskyddsförordning. Försäkringskassan har alltså ett ansvar för att säkerställa skyddet för de uppgifter som myndigheten kommer att behandla.

Den föreslagna sekretessregleringen utgör också en betydelsefull skyddsåtgärd i syfte att minska spridningsrisken för personuppgifterna. Som anges i avsnitt 5.2 föreslås sekretess gälla hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller samtliga personuppgifter, oavsett från vilken av de samverkande parterna verksamhet uppgiften härrör.

Personuppgiftsbehandlingen bedöms vara nödvändig

Som framgår i avsnitt 3.2 är det ett angeläget samhällsintresse att förbättra Försäkringskassans möjligheter att framställa nationell statistik och underlag som kan ligga till grund för uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund, eftersom uppföljning är nödvändig för att det ska gå att uttala sig om resultaten av samordnade rehabiliteringsinsatser. Redan av förarbetena till finsam-lagen framgår att det är angeläget att utveckla sektorsövergripande metoder för att åstadkomma en ändamålsenlig

uppföljning och resultatredovisning på lokal och nationell nivå av insatser som bedrivs i samverkan (prop. 2002/03:132 s. 101).

I avsnitt 4.4 redovisas närmare bedömningar och förslag avseende vilka personuppgifter som ska få behandlas i uppföljningssystemet samt skälen för att uppgiften i fråga bör kunna finnas i systemet. Som exemplifierats ovan kan sådana uppgifter genom framställning av nationell statistik och analysunderlag ge värdefull kunskap om resultaten av samordnade rehabiliteringsinsatser. Att personbundna uppgifter om orsak till en insats får behandlas av Försäkringskassan för att följa upp resultaten av samordnade rehabiliteringsinsatser har ett uppenbart värde.

Behandlingen av personuppgifter bedöms vara proportionerlig

Den nya lagen möjliggör för Försäkringskassan att utan den enskilda personens samtycke samla in, behandla och även lämna ut uppgifter om enskildas personliga förhållanden. Särskilt mot bakgrund av den relativt stora omfattningen av personuppgifter som får behandlas vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund innebär förslagen ett intrång i den personliga integriteten, ett intrång som måste vägas mot behovet av att behandla uppgifterna i det avsedda syftet.

Den föreslagna regleringen syftar till att balansera Försäkringskassans behov av att utföra sitt samhällsviktiga uppdrag på ett ändamålsenligt sätt och samtidigt säkerställa ett starkt skydd för enskildas personliga integritet. Detta skydd bedöms vara tillräckligt starkt med hänsyn till föreslagna begränsningar och skyddsåtgärder. Även om den föreslagna regleringen syftar till att uppnå en rimlig balans mellan behov av behandling av personuppgifter i syfte att genomföra uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund och de effekter på den personliga integriteten som förslagen kan komma att få, kommer vissa risker för integritetsintrång att kvarstå. Förslagen om uppgiftsskyldighet bedöms också uppnå en rimlig balans mellan behovet av ett utökat underlag för uppföljning och det intrång i den personliga integriteten som detta kan medföra.

Överföringen av personuppgifter ska ske på ett säkert sätt. Den personuppgiftsansvariga myndigheten eller utföraren ansvarar för

att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken samt för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med EU:s dataskyddsförordning (artiklarna 24, 25 och 32). Personuppgiftsbehandlingen i uppföljningssystemet hos Försäkringskassan omgärdas dessutom av flera olika skyddsåtgärder.

Som tidigare beskrivits motiveras behandlingen av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund av tydliga behov och förväntad nytta för såväl samhället i stort som för berörda enskilda utifrån ett behov som under en längre tid har lyfts av berörda aktörer. Personuppgiftsbehandlingen syftar alltså till att tillgodose ändamål som bedöms vara godtagbara i ett demokratiskt samhälle, och därför kan rättfärdiga en inskränkning av skyddet för den personliga integriteten i bl.a. regeringsformen. Det bedöms inte vara möjligt att uppnå förslagets syfte med mindre integritetskänsliga alternativ. Därför bedöms det nödvändigt att ge Försäkringskassan en uttrycklig möjlighet att samla in och behandla personuppgifter för att det ska vara möjligt att kunna följa upp den finansiella samordningen på ett ändamålsenligt rätt. Nyttan med personuppgiftsbehandlingen bedöms stå i rimlig proportion till det intrång som uppstår i de enskildas integritet. Den föreslagna behandlingen av personuppgifter bedöms därför inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de syften som ligger till grund för förslagen.

Behandlingen av uppgifterna hos Försäkringskassan kommer vidare att omfattas av såväl generella bestämmelser i integritetshöjande syfte som bestämmelser om särskilda skydds- och säkerhetsåtgärder. Uppgifterna föreslås omfattas av sekretesskydd. Genom de föreslagna skyddsbestämmelserna, det dataskyddsrättsliga regelverket i övrigt samt föreslagen bestämmelse om sekretess säkerställs ett integritetsskydd som bedöms vara hållbart och tillfredsställande.

Den sammantagna bedömningen är att det föreslagna regelverket innebär en godtagbar avvägning mellan intresset av att uppgifterna samlas in och behandlas av Försäkringskassan och intresset av att skydda den enskildes personliga integritet. Det starka allmänintresset av att stärka den nationella statistiken och säkerställa ett kunskapsunderlag med hög kvalitet för uppföljning av

rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund, står i rimlig proportion till det intrång i den personliga integriteten som en utökad obligatorisk insamling av uppgifter i ett uppföljningssystem innebär. Intrånget bedöms följaktligen vara motiverat och proportionerligt i förhållande till Försäkringskassans behov av att behandla personuppgifter för de föreslagna ändamålen och inom de övriga ramar som anges i den nya lagen.

Den personuppgiftsbehandling som möjliggörs av förslagen bedöms utgöra en proportionerlig inskränkning av det skydd för den personliga integriteten som finns i regeringsformen, Europakonventionen samt EU:s rättighetsstadga. Förslagen bedöms vara förenliga med kraven på proportionalitet enligt EU:s dataskyddsförordning. Det bedöms därmed inte krävas någon ytterligare reglering i dataskyddsrättsligt hänseende.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag

Författningsförslagen ska träda i kraft den 1 juli 2027.

Promemorians bedömning

Det behövs inga övergångsbestämmelser.

Skälen för förslaget och bedömningen

Ikraftträdande

Behandlingen av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser finansierade av samordningsförbund motiveras av tydliga behov och förväntad nytta för såväl samhället i stort som berörda enskilda. Detta behov har lyfts av berörda aktörer under en längre tid. Det talar för att förslagen bör träda i kraft så snart som möjligt.

Personuppgiftsbehandlingen kommer ske i Försäkringskassans befintliga system för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Systemet behöver dock vidareutvecklas för det utökade användningsområdet. Vid utveckling av systemet kommer Försäkringskassan behöva samverka med övriga samverkande parter – Arbetsförmedlingen, kommuner och regioner – samt samordningsförbund. För att skapa tidsmässiga förutsättningar för nödvändigt utvecklingsarbete föreslås författningsförslagen träda i kraft den 1 juli 2027.

Övergångsbestämmelser

Syftet med författningsförslagen är att möjliggöra behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund samt att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid denna behandling. Den personuppgiftsbehandling som regleras sker inte i dag, det finns därför inget behov av övergångsbestämmelser.

8 Förslagets konsekvenser

8.1 Samhällsekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att personuppgifter för de individer som deltar i en insats som finansieras av samordningsförbund får registreras i ett nationellt uppföljningssystem. Det ger förutsättningar för att följa upp och utvärdera de insatser som finansieras av samordningsförbund. ISF, som har utvärderat samordningsförbunden vid flera tillfällen, har tidigare bedömt att utan ett heltäckande uppföljningssystem av samordningsförbundens verksamhet är det omöjligt att följa upp och verifiera den verksamhet som förbunden finansierar. Vidare har ISF dragit slutsatsen att den omständigheten att det inte går att följa upp den verksamhet som förbunden finansierar på individnivå kan komma att få betydande konsekvenser för såväl samordningsförbundens verksamhet som för möjligheterna att följa upp hur de statliga medlen som tilldelas förbunden kommer till användning (En analys av effekterna av samordningsförbundens verksamhet på individnivå, ISF 2023:2).

Att kunna behandla personuppgifter som en del i ett heltäckande uppföljningssystem ger möjlighet att följa upp hur statliga, regionala och kommunala medel används inom den finansiella samordningen av rehabiliteringsinsatser. Ett sådant uppföljningssystem kan också utgöra underlag för lokal och nationell utvärdering av finansiell samordning för att värdera insatsernas samhällsekonomiska effektivitet. Att möjliggöra uppföljning och utvärdering av insatser som finansieras av samordningsförbund kan bidra till att utveckla och effektivisera stödet till personerna i målgruppen för finansiell samordning. I förlängningen kan det bidra till att öka personernas arbetsförmåga och återgång i arbete vilket i sin tur kan minska utgifterna för transfereringar och välfärdstjänster.

8.2 Konsekvenser för de samverkande parterna

8.2.1 Försäkringskassan

Ny rättslig reglering

Genom förslaget om en ny lag om personuppgiftsbehandling inom den finansiella samordningen och i övrigt föreslagna regeländringar ges Försäkringskassan rättsligt stöd för att samla in och behandla personuppgifter i syfte att följa upp den finansiella samordningen. Det ger också Försäkringskassan en skyldighet att förse samordningsförbunden med de uppgifter som förbunden behöver för att, inom ramen för förbundens verksamhet, genomföra uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna enligt 7 § finsam-lagen. Det ger Försäkringskassan en tydlig rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen och innebär ett utökat ansvar i förhållande till myndighetens arbete med det befintliga uppföljningssystemet.

Registrering av uppgifter i uppföljningssystemet

Försäkringskassans handläggare behöver registrera uppgifter i uppföljningssystemet om individer som är aktuella hos Försäkringskassan och som Försäkringskassan har anvisat till en samordnad rehabiliteringsinsats. Möjligheten att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund innebär ingen ny arbetsuppgift för Försäkringskassan, utan det innebär i stället att fler uppgifter ska registreras inom ramen för det nuvarande samverkansarbetet av berörd personal hos Försäkringskassan. Det bedöms rymmas inom Försäkringskassans befintliga ekonomiska ramar.

Samverkan inom ramen för samordningsförbundens verksamhet innebär även att medarbetare från de samverkande parterna kan inneha en administrativ roll i genomförandet av en samordningsförbundsfinansierad insats, s.k. deltagaransvarig. En medarbetare från Försäkringskassan som är deltagaransvarig kommer därvid att registrera information om deltagare som anvisats till en insats från

någon av de andra samverkansparterna i uppföljningssystemet. Inte heller denna arbetsuppgift är ny och det bedöms rymmas inom Försäkringskassans befintliga ekonomiska ramar.

Försäkringskassan behöver också tillsammans med övriga parter bestämma vilka uppgifter som ska registreras i uppföljningssystemet.

Utlämnande av uppgifter från uppföljningssystemet och behov av systemutveckling

För att få ta del av uppgifter från uppföljningssystemet kommer de andra parterna behöva begära det hos Försäkringskassan, och Försäkringskassan behöver hantera parternas begäran. Förslaget innebär vidare att Försäkringskassan behöver vidareutveckla myndighetens befintliga system för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. I utvecklingen av systemet kommer Försäkringskassan att behöva ta ställning till om systemet ska möjliggöra direktåtkomst för respektive part gällande uppgifter om de individer som respektive parter anvisat till insatser som finansieras av samordningsförbund. Försäkringskassan kommer vidare att behöva utveckla rutiner och eventuella tekniska lösningar för att kunna förse respektive samordningsförbund med uppgifter som är nödvändiga för att samordningsförbunden på lokal nivå ska kunna följa upp de insatser de finansierar. Kostnaderna för systemutveckling beräknas uppgå till 18 miljoner kronor 2027, och rymms därefter inom myndighetens befintliga förvaltningsanslag.

8.2.2 Arbetsförmedlingen

Förslaget innebär att Arbetsförmedlingen blir skyldig att lämna uppgifter till Försäkringskassan om individer som Arbetsförmedlingen själva har anvisat som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen. Möjligheten att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund innebär ingen ny arbetsuppgift för Arbetsförmedlingen utan det innebär i stället att fler uppgifter ska registreras inom ramen för det nuvarande samverkansarbetet för

berörd personal hos Arbetsförmedlingen. Det bedöms rymmas inom Arbetsförmedlingens befintliga ekonomiska ramar.

Även medarbetare från Arbetsförmedlingen kan inneha den administrativa rollen deltagaransvarig i genomförandet av en samordningsförbundsfinansierad insats, som innebär att han eller hon kommer att registrera information om deltagare som anvisats till en insats från någon av de andra samverkansparterna i uppföljningssystemet som tillhandahålls av Försäkringskassan. Inte heller detta innebär en ny arbetsuppgift för Arbetsförmedlingen, utan innebär i stället ett tillkommande moment i det nuvarande samverkansarbetet för berörd personal hos Arbetsförmedlingen och det bedöms rymmas inom Arbetsförmedlingens befintliga ekonomiska ramar.

För att få ta del av uppgifter från uppföljningssystemet kommer Arbetsförmedlingen behöva begära det hos Försäkringskassan.

Arbetsförmedlingen behöver också tillsammans med övriga parter bestämma vilka uppgifter som ska registreras i uppföljningssystemet.

8.2.3 Kommuner och regioner

Uppgiftsskyldighet

Förslaget innebär att regioner och kommuner blir skyldiga att lämna uppgifter om individer som de själva har anvisat som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen till Försäkringskassan. Möjligheten att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund innebär ingen ny arbetsuppgift för region och kommun, utan det innebär i stället att fler uppgifter ska registreras inom ramen för det nuvarande samverkansarbetet för berörd personal hos kommun och region. Den ökade uppgiftsbördan bedöms vara av marginell omfattning.

Även medarbetare från regioner och kommuner kan redan idag inneha den administrativa rollen deltagaransvarig i genomförandet av en samordningsförbundsfinansierad insats, som innebär att han eller hon kommer att registrera information om deltagare som anvisats till en insats från någon av de andra samverkansparterna i

uppföljningssystemet som tillhandahålls av Försäkringskassan. Det administrativa momentet som sådant är dock inte nytt utan även i dagsläget registreras uppgifter i uppföljningssystemet i samband med att en deltagare påbörjar samt avslutar en insats. Därutöver är det frivilligt för kommunerna och regionerna att delta i finansiell samordning, varför den ökade uppgiftsbördan endast uppstår om kommunen eller regionen väljer att delta. Därmed är det inte aktuellt med kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen.

Regioner och kommuner behöver också tillsammans med övriga parter bestämma vilka uppgifter som ska registreras i uppföljningssystemet.

Nödvändiga och proportionerliga inskränkningar i den kommunala självstyrelsen

Enligt 14 kap. 2 § RF sköter kommunerna lokala och regionala angelägenheter av allmänt intresse på den kommunala självstyrelsens grund. Enligt 14 kap. 3 § RF bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett den. Denna proportionalitetsprincip innebär att ett förslag inte får vara onödigt långtgående och om syftet med det kan uppnås på ett mindre ingripande sätt ska den väg väljas som lägger minst band på kommunernas självbestämmanderätt (jfr prop. 2009/10:80 s. 212).

Vid proportionalitetsbedömningen ska det göras dels en bedömning av de konsekvenser det tänkta förslaget eller förslagen får för den kommunala självstyrelsen, dels en avvägning mellan de kommunala självstyrelseintressena och de nationella intressena som den föreslagna lagstiftningen ska tillgodose. Det är frivilligt för en kommun eller region att delta i finansiell samordning enligt finsam-lagen. Genom förslaget om uppgiftsskyldighet åläggs kommuner och regioner som deltar i finansiell samordning en skyldighet att lämna de uppgifter som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen till Försäkringskassan. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra insamling av de uppgifter som behövs för att nationellt kunna följa upp samordnade rehabiliteringsinsatser samt hur tilldelade medel används. Ytterligare syfte är att samordningsförbunden ska kunna genomföra uppföljning av rehabiliteringsinsatserna enligt 7 § finsam-lagen. Det bedöms inte finnas några för

den kommunala självstyrelsen mindre ingripande alternativ än de förslag som lämnas. Förslagen bedöms vara nödvändiga och proportionerliga med hänsyn till behovet av att kunna följa upp finansiell samordning där kommuner och regioner är samverkande parter.

8.3 Konsekvenser för samordningsförbund

Samordningsförbunden ska svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna (7 § finsam-lagen). För att kunna genomföra denna uppgift behöver förbunden tillgång till underlag för uppföljning och utvärdering. Den föreslagna regleringen möjliggör behandling av personuppgifter för uppföljning och ålägger Försäkringskassan att ge förbunden tillgång till de uppgifter som är nödvändiga för att de insatser som respektive samordningsförbund finansierar ska kunna följas upp. Dessa uppgifter kan också utgöra underlag för samordningsförbundens uppgift att utvärdera rehabiliteringsinsatser som man finansierar. Det bidrar till att samordningsförbunden kan bedöma och värdera de insatser som de finansierar utifrån samhällsekonomisk effektivitet, de gemensamma samverkansmålen och de mål som samordningsförbundet anger för sin verksamhet.

8.4 Konsekvenser för enskilda

Förslaget innebär att Försäkringskassan får behandla enskildas personuppgifter i syfte att möjliggöra uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Personuppgiftsbehandlingen är ny och innebär därmed en ökad personuppgiftsbehandling, både sett till antal personuppgifter och antalet registrerade. Samtidigt innebär den nya lagen en integritetshöjande åtgärd eftersom det hittills har saknats ett samlat regelverk för personuppgiftsbehandlingen. Redan förslaget om en ny lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund kan således anses innebära en integritetshöjande åtgärd. En särskild reglering bidrar till att Försäkringskassan får ett tydligt rättsligt stöd och rättsliga ramar för sin personuppgiftsbehandling samtidigt som regleringen

ökar transparensen gentemot de registrerade och allmänheten (se även avsnitt 6).

8.5 Övriga konsekvenser

8.5.1 Konsekvenser för jämställdheten

Totalt har 23 849 individer under 2024 deltagit i de individinriktade insatser som samordningsförbunden finansierat och av dessa var 57 procent kvinnor och 43 procent män (Försäkringskassan, Rapport – *Redovisning av målgrupper och insatser som finansieras av samordningsförbund* 2024). Förslaget innebär ett förbättrat underlag för uppföljning av samordningsförbundens insatser, vilket kan bidra till att utveckla stödet till de kvinnor och män som deltar i sådana insatser. Om det förekommer olikheter mellan män och kvinnor inom de samordnade rehabiliteringsinsatserna är det till fördel ur ett jämställdhetsperspektiv att sådana skillnader synliggörs, vilket ett förbättrat underlag för uppföljning kan möjliggöra.

8.5.2 Konsekvenser för arbetsutbudet

Förslaget innebär ett förbättrat underlag för att följa upp och utvärdera insatser som finansieras av samordningsförbund. Det skapar förutsättningar för att de insatser som har goda resultat kan spridas, vilket i sin tur kan bidra till att fler snabbare bör kunna lämna offentlig försörjning och stå till arbetsmarknadens förfogande.

8.5.3 Konsekvenser för unionsåtaganden och andra internationella åtaganden

Förslagen har tagits fram med hänsyn till bl.a. den europeiska konventionen den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Sveriges internationella åtaganden samt de åtaganden som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Förslagen bedöms inte ha några EU-rättsliga konsekvenser.

8.5.4 Övriga konsekvensbedömningar

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för brottsligheten eller för felaktiga utbetalningar. Förslagen bedöms inte heller ha några konsekvenser för de integrationspolitiska målen, för barnens situation eller miljön.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om behandling av personuppgifter vid uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Lagens syfte

1 § Syftet med denna lag är att ge Försäkringskassan möjlighet att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling.

I paragrafen anges lagens två syften. Det ena syftet är att ge Försäkringskassan möjlighet att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund enligt finsam-lagen. Det andra är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid en sådan behandling. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.1.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.2.

Med uppföljning av rehabiliteringsinsatser enligt *första stycket* avses dels den uppföljning som samordningsförbund svarar för

enligt 7 § finsam-lagen, dels den uppföljning på nationell nivå som Försäkringskassan föreslås svara för genom en ny bestämmelse i 5 c § Försäkringskassans instruktion. Av bestämmelsen följer att lagen endast är tillämplig vid Försäkringskassans verksamhet med uppföljning av rehabiliteringsinsatser enligt finsam-lagen. Lagen är alltså inte tillämplig i någon annan del av Försäkringskassans verksamhet. Definitioner av begreppen personuppgifter och behandling finns i artikel 4.1 och 4.2 EU:s dataskyddsförordning.

I *andra stycket* begränsas paragrafens tillämpningsområde till en viss typ av behandling av personuppgifter. Bestämmelsen är utformad i nära anslutning till artikel 2.1 i EU:s dataskyddsförordning och bör tolkas på samma sätt som den artikeln. En definition av begreppet register finns i artikel 4.6 i samma förordning. Bestämmelsen innebär att t.ex. minnesanteckningar som enbart förs på papper inte omfattas av lagens tillämpningsområde.

Förhållandet till annan reglering

3 § Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandlingen av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Paragrafen anger lagens förhållande till annan dataskyddsreglering. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.3.

Av *första stycket* framgår att lagen kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Det innebär att lagen inte kan tillämpas fristående, utan endast tillsammans med EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning är direkt tillämplig men förutsätter eller tillåter i vissa avseenden nationella bestämmelser som kompletterar förordningen.

I *andra stycket* anges lagens förhållande till dataskyddslagen. Dataskyddslagen, som kompletterar EU:s dataskyddsförordning på nationell generell nivå, är subsidiär i förhållande till denna lag. Bestämmelsen innebär att om inte annat följer av denna lag eller

föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, gäller dataskyddslagen.

Uppgifter om avlidna personer

4 § Vid behandling av uppgifter om avlidna personer ska följande reglering tillämpas:

1. denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen,
2. EU:s dataskyddsförordning, och
3. lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

I paragrafen regleras vad som gäller vid behandling av uppgifter om avlidna personer. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.4.

I paragrafen slås fast att lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska tillämpas vid behandling av uppgifter om avlidna personer. Även EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen ska tillämpas vid behandling av sådana uppgifter. Genom paragrafen utvidgas därmed lagens tillämpningsområde i förhållande till EU:s dataskyddsförordning. En del av bestämmelserna i de rättsakter som listas kräver den registrerades aktiva medverkan. Det gäller t.ex. artiklarna i EU:s dataskyddsförordning om den registrerades rättigheter. Dessa och andra bestämmelser som kräver den registrerades medverkan kan av naturliga skäl inte tillämpas för uppgifter om avlidna personer. Paragrafen innebär inte att efterlevande och andra ges möjlighet att göra gällande rättigheter som tillkom den avlidne när denne var i livet.

Personuppgiftsansvar

5 § Försäkringskassan är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Av paragrafen framgår att Försäkringskassan är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. I artikel 4.7 i EU:s dataskyddsförordning finns definitionen av personuppgiftsansvarig. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändamål

6 § Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att utföra verksamhet enligt 2 §.

I paragrafen anges det primära ändamålet för Försäkringskassans behandling av personuppgifter enligt lagen, dvs. uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.2.

Ändamålet återspeglar behovet av att kunna behandla personuppgifter för att kunna genomföra kraven på uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund som följer av 7 § finsam-lagen och den föreslagna 5 c § Försäkringskassans instruktion. Det primära ändamålet ger tillsammans med den sekundära ändamålsbestämmelsen (7 §), bestämmelsen om finalitetsprincipen (8 §) och bestämmelsen om syftet med lagen (1 §) en ram för den personuppgiftsbehandling som är tillåten.

Av paragrafen framgår att en grundläggande förutsättning för att behandla personuppgifter vid uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund är att behandlingen är nödvändig för detta ändamål. Kravet på nödvändighet innebär inte ett krav på att behandlingsåtgärden ska vara oundgänglig. Behandlingen kan anses nödvändig och därmed tillåten, om behandlingen leder till effektivitetsvinster (prop. 2017/18:105 s. 189). Att behandlingen skulle kunna ske manuellt, dvs. utan tekniska hjälpmedel, medför därför inte per automatik att behandlingen inte anses nödvändig. I kravet på nödvändighet ligger dock att personuppgifter inte får behandlas om syftet med behandlingen kan uppnås lika bra med andra medel, t.ex. genom att uppgifterna anonymiseras (jfr prop. 2017/18:232 s. 117).

7 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får också behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Paragrafen anger för vilka sekundära ändamål Försäkringskassan får behandla personuppgifter inom lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.3.

Personuppgifter som behandlas för primära ändamål får också behandlas för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning. Med detta avses att uppgifts-

lämnandet sker med stöd av bestämmelser som påbjuder eller tillåter utlämnande. Det kan t.ex. röra sig om en uttrycklig uppgiftsskyldighet (10 kap. 28 § OSL) eller uppgiftslämnande som sker i syfte att fullgöra serviceskyldigheten gentemot enskilda enligt förvaltningslagen (2017:900) eller som följer av skyldigheten för en myndighet att på begäran av en annan myndighet lämna uppgift som den förfogar över, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång (6 kap. 5 § OSL).

8 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får också behandlas för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med de ändamål som uppgifterna samlades in för.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om den s.k. finalitetsprincipen i EU:s dataskyddsförordning. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.4.

Bestämmelsen tydliggör att finalitetsprincipen i artikel 5.1 b i EU:s dataskyddsförordning gäller vid behandling av personuppgifter enligt lagen. Utvidgad behandling av personuppgifter enligt denna paragraf förutsätter att uppgifterna har samlats in för det primära ändamål som anges i 6 §. Bestämmelsen är utformad i nära anslutning till artikel 5.1 b i EU:s dataskyddsförordning och bör tolkas på samma sätt. Detta innebär bl.a. att behandling för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1 i EU:s dataskyddsförordning inte ska anses vara oförenlig med de ursprungliga ändamålen. Det innebär också att de omständigheter som anges i artikel 6.4 i EU:s dataskyddsförordning ska beaktas vid bedömningen av om behandlingen är förenlig med finalitetsprincipen. Bestämmelsen medför t.ex. att det kan vara tillåtet att samköra uppgifter som samlats in för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund med uppgifter från andra register under förutsättning att ändamålet med en sådan behandling inte är oförenligt med det ändamål som anges i 6 §.

Känsliga personuppgifter

9 § Sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas, om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Paragrafen reglerar möjligheten till behandling av känsliga personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

Bestämmelsen innebär ett undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter enligt artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning. I artikel 9.2 finns ett antal undantag, som trots förbudet i vissa fall tillåter behandling av personuppgifter. För behandlingen av personuppgifter i verksamheten med att följa upp rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund finns stöd i undantagen för behandling som är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse enligt artikel 9.2 g.

De personuppgifter som myndigheten får behandla med stöd av bestämmelsen är sådana som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning, dvs. personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning. Definitioner av genetiska och biometriska uppgifter samt uppgifter om hälsa finns i artikel 4.13, 4.14 och 4.15 i EU:s dataskyddsförordning.

Känsliga personuppgifter får endast behandlas om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Det innebär att behandlingen måste kunna motiveras i varje enskilt fall. Nödvändighetsrekvisitet har samma innebörd som i 6 § (jfr prop. 2017/18:105 s. 75 och 76). Med uttrycket ”ändamålet med behandlingen” avses behandling som utförs både med stöd av den primära och med stöd av den sekundära ändamålsbestämmelsen. Hänvisningen till EU:s dataskyddsförordning är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Sökbegränsningar

10 § Det är förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

Förbudet omfattar dock inte sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på personuppgifter om hälsa, om sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av denna lag.

Paragrafen reglerar sökbegränsningar avseende känsliga personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Enligt *första stycket* är det förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Bestämmelsen utgår från syftet med en sökning. Definitionen av känsliga personuppgifter finns i 9 §, som hänvisar till artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning. Sökförbudet avser alla tekniska åtgärder som innebär att uppgifter används för att strukturera eller systematisera information i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Däremot hindrar bestämmelsen inte sökningar som görs i ett annat syfte än att identifiera ett urval av individer, t.ex. för att ta fram verksamhetsstatistik eller för registervård (prop. 2017/18:105 s. 91 och 195). Bestämmelsen innebär att Försäkringskassan inte får utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på genetiska eller biometriska uppgifter eller uppgifter som avslöjar en persons politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelser eller medlemskap i en fackförening.

I *andra stycket* anges att förbudet inte omfattar sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på personuppgifter om hälsa, om sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i verksamhet som omfattas av lagen, dvs. uppföljning rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Vid sådan uppföljning kan förekomma uppgifter om individers försörjning, t.ex. om individen har beviljats en socialförsäkringsförmån och till vilken omfattning förmånen utgår. Det kan också förekomma uppgifter om att den deltagande individen har anvisats insatsen av hälso- och sjukvården. Även den omständigheten att individen överhuvudtaget deltar i en rehabiliteringsinsats kan anses vara en personuppgift om hälsa. Sådana uppgifter behövs för att kunna följa upp insatserna på ett ändamålsenligt sätt.

Förutsättningen för att det ska vara tillåtet att göra sökningar i enlighet med undantaget är att sökningen är nödvändig för att utföra en uppgift i den aktuella uppföljningen.

Åtkomst till personuppgifter

11 § Åtkomsten till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter enligt denna lag.

Åtkomsten till personuppgifter ska kontrolleras och följas upp regelbundet.

Paragrafen reglerar den interna tillgången till personuppgifter vid verksamheten med uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

Uttrycket ”var och en” i *första stycket* inkluderar såväl tillsvidareanställd personal som personer med tidsbegränsade anställningar eller uppdrag vid Försäkringskassan. Det ankommer på Försäkringskassan som personuppgiftsansvarig att aktivt ta ställning till vilket informationsbehov ett tjänsteåliggande eller uppdrag medför och tilldela den behörighet som behövs utifrån det. Myndigheten har ett ansvar för att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att personuppgifter inte sprids utanför den krets av personer som behöver ha tillgång till dessa för att kunna utföra sina arbetsuppgifter (jfr artikel 32 i EU:s dataskyddsförordning).

Enligt *andra stycket* ska Försäkringskassan kontrollera och följa upp åtkomsten till personuppgifter regelbundet. Kontroller ska genomföras systematiskt och återkommande och inte bara när Försäkringskassan av någon orsak har fått anledning att misstänka att obehörig åtkomst har förekommit. Kontroll kan t.ex. ske genom uppföljning av loggar i ett system.

Elektroniskt utlämnande av personuppgifter

12 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för elektroniskt utlämnande av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

Av *första stycket* framgår att elektroniskt utlämnande är tillåtet om det inte är olämpligt. Med elektroniskt utlämnande avses såväl utlämnande genom direktåtkomst som annat elektroniskt utlämnande, t.ex. utlämnande genom e-post. Bedömningen av om utlämnandet är olämpligt ska ske med beaktande av bestämmelser om sekretess, vad syftet med utlämnandet är, vem mottagaren är, vilka uppgifter det rör sig om samt om nödvändiga säkerhetsåtgärder är vidtagna. Elektroniskt utlämnande på andra sätt än genom direktåtkomst till andra offentliga aktörer bör som utgångspunkt anses vara lämpligt. Vid utlämnande genom direktåtkomst är större restriktivitet påkallad. Bedömningen bör då innefatta en noggrann

prövning av vilka särskilda integritetsrisker ett sådant elektroniskt utlämnande kan innebära. Myndigheten kan vid bedömningen behöva överväga typen av personuppgifter, sekretessskyddet hos mottagaren, behovet av säkerhetsåtgärder, t.ex. tekniska begränsningar för att säkerställa skyddet för den personliga integriteten, mottagarens förmåga att vidta åtgärder för att säkerställa skyddet för den personliga integriteten, mottagarens förmåga att vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder, behovet av effektivitet m.m. Att mottagaren har ett kontinuerligt eller stort behov av uppgifterna i sin verksamhet kan tala för att direktåtkomst inte är olämplig. Motsatsvis bör direktåtkomst till uppgifter som mottagaren sällan kan komma att behöva, eller som inte är av särskilt stor betydelse för mottagaren, i högre utsträckning betraktas som olämplig. Om det rör uppgifter som inte är av integritetskänslig karaktär kan detta tala för att ett utlämnande kan ske via direktåtkomst, eller om det finns ett nära samband mellan de olika verksamheterna. Även i situationer där två eller flera myndigheter är gemensamt ansvariga för att utföra en viss uppgift kan direktåtkomst komma att framstå som det mest lämpliga sättet för utlämnande. Detta kan t.ex. aktualiseras i fall där andra medlemmar i ett samordningsförbund än Försäkringskassan har behov av personuppgifter för att uppfylla kraven i sin egen uppföljningsverksamhet.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om begränsningar av möjligheterna att lämna ut personuppgifter elektroniskt.

Längsta tid för behandling

13 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter längst får behandlas under viss tid.

Paragrafen innehåller en huvudregel om längsta tid för behandlingen av personuppgifter vid verksamheten med uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Bestämmelsen motsvarar principen om lagringsminimering i artikel

5.1 e i EU:s dataskyddsförordning. Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

Första stycket innebär en skyldighet för Försäkringskassan att upphöra med behandlingen av personuppgifterna så snart de inte längre behövs med hänsyn till det ändamål för vilket de behandlas. Det är alltså ändamålet med behandlingen som avgör hur länge uppgifterna får behandlas. När det inte längre, med hänsyn till ändamålet, finns något behov av att behandla personuppgifterna ska dessa tas bort eller avidentifieras på ett sådant sätt att alla identifieringsmöjligheter försvinner. Bestämmelsen ställer krav på Försäkringskassan att kunna motivera fortsatt behandling av personuppgifter, t.ex. inför en tillsynsmyndighet.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att personuppgifter som längst får behandlas under viss tid.

Begränsning av rätten att göra invändningar

14 § Artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning om rätten att göra invändningar gäller inte vid sådan behandling som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Paragrafen innebär ett undantag från den rätt för registrerade att göra invändningar mot behandlingen av personuppgifter som regleras i artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning. Hänvisningen till EU:s dataskyddsförordning är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Uppgiftsskyldighet

27 a § *Arbetsförmedlingen samt den region och kommun som är medlem i ett samordningsförbund ska lämna de uppgifter till Försäkringskassan som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen.*

Paragrafen, som är ny, reglerar samordningsförbundens medlemmars skyldighet att lämna uppgifter till Försäkringskassan inom ramen för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Sådana uppgifter kan t.ex. vara namn och personnummer på deltagare i rehabiliteringsinsatser samt deras utbildningsbakgrund, sysselsättning och försörjning före och efter insatsen. Med uppföljning avses här såväl den lokala uppföljningen som samordningsförbunden svarar för enligt 7 § finsam-lagen som den nationella uppföljningen som Försäkringskassan ansvarar för enligt den föreslagna 5 c § Försäkringskassans instruktion.

Bestämmelsen korresponderar med 6 § i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter vid uppföljning av finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Av den bestämmelsen framgår att Försäkringskassan endast får behandla uppgifter enligt lagen om det är nödvändigt för att utföra verksamheten med att följa upp rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund.

27 b § Ett samordningsförbund ska lämna de uppgifter till Försäkringskassan som behövs för uppföljningen av den finansiella samordningen.

Paragrafen, som är ny, reglerar samordningsförbundens skyldighet att lämna uppgifter till Försäkringskassan inom ramen för uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Av den föreslagna 5 c § Försäkringskassans instruktion följer att Försäkringskassan ska ansvara för den nationella uppföljningen av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Uppgifter av vikt för denna uppföljning kan t.ex. vara tilldelade medel, budgeterade och förbrukade medel samt uppgifter om insatserna som samordningsförbunden finansierar.

9.3 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

28 kap.

Uppföljning av rehabiliteringsinsatser

4 c § Sekretess gäller hos Försäkringskassan i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen, som är ny, reglerar sekretess i verksamhet som rör uppföljning av rehabiliteringsinsatser som finansieras av samordningsförbund. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Första stycket innehåller ett så kallat rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för offentlighet. Sekretessen motsvarar det skydd som gäller enligt 28 kap. 1 § första stycket OSL.

Bestämmelsen tar sikte på sådana uppgifter som enligt 27 a och 27 b §§ finsam-lagen ska lämnas till Försäkringskassan av Arbetsförmedlingen samt regioner och kommuner som är medlemmar i samordningsförbund respektive av samordningsförbunden själva. Till det kommer sådana uppgifter som Försäkringskassan, i egenskap av medlem i samordningsförbund, förser uppföljningssystemet med.

Av *andra stycket* framgår att sekretessen gäller i högst sjuttio år för en uppgift i en allmän handling.

9. Remiss: Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun SN2026/97

Tjänsteskrivelse

2026-08-25

Kristina Augustsson | T.f
utvecklingschef

Dnr 190778

0734-647418 |

kristina.augustsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Förslag till Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande, daterat den 24 augusti 2026, och skickar det till kommunstyrelsen i Bollebygds kommun.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade i december 2024 att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta fram en arkitekturstrategi för Bollebygds kommun.

Förslaget till strategi har tagits fram i samverkan mellan en politisk styrgrupp bestående av representanter för varje parti i kommunfullmäktige och kommunens tjänstepersoner.

Den föreslagna strategin är tänkt som ett kommunövergripande, vägledande dokument. Strategin är inte juridiskt bindande utan ska fungera som stöd för långsiktiga och samordnade ställningstaganden i kommunens arbete med planering, byggande och förvaltning av den byggda miljön.

Syftet med arkitekturstrategin är att ange kommunens viljeinriktning för en hållbar och kvalitativ fysisk utveckling. Strategin riktar sig till politiker och tjänstepersoner inom plan- och bygglovsprocessen och ska stödja tidiga ställningstaganden och helhetssyn i samhällsbyggandet. Den är även tänkt att fungera som ett dialogverktyg för samtal om arkitektur, gestaltning och kvalitet i den byggda miljön, samt att

tydliggöra kommunens intentioner gentemot exempelvis arkitekter, byggherrar och projektörer

Kommunstyrelsen beslutade den 16 juni att skicka förslag på Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun på remiss till bland annat socialnämnden. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast den 30 september 2026.

Socialnämnden föreslås tillstyrka förslaget och lämna två synpunkter att beakta i beredningsprocessen.

Det finns utifrån den demografiska utvecklingen och omställningen till god och nära vård ett behov att tydliggöra att framtida bostads- och boendemiljöer behöver kunna möta den åldrande befolkningen, olika behov av tillgängliga bostäder och underlätta för människor att bo kvar i sin närmiljö även när man är äldre.

Vidare noteras att arkitekturstrategins sju strategier skulle kunna stå i strid med varandra. För att uppnå syftet och säkerställa att strategin får tänkt genomslag i samhällsutvecklingen bör det övervägas att rangordna strategierna eller i vart fall belysa hur användaren ska förhålla sig till strategierna vid en intressekonflikt.

Barnkonsekvensanalys

Beslut i ärendet bedöms inte påverka barn negativt.

Beslutsunderlag

- Förslag till Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun, tjänsteskrivelse 2026-08-25
- Förslag till Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun, yttrande 2026-08-24
- § 120 KS Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun - beslut om remiss, protokollsutdrag
- Arkitekturstrategi, remissförslag, 2026-05-08
- Arkitekturstrategi, remissfrågor

Tjänsteskrivelse

2026-08-25

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Kristina Augustsson

T.f utvecklingschef

Socialnämnden

Kristina Augustsson | T.f utvecklingschef
0734-64 74 18 | kristina.augustsson@bollebygd.se

Dnr : **190773**

Kommunstyrelsen

Yttrande angående arkitekturstrategi Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 16 juni att skicka Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun på remiss. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen den 30 september 2026.

Yttrande

Socialnämnden tillstyrker förslaget till Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun. Nämnden ser positivt på att kommunen tar fram ett gemensamt styrdokument för den fysiska utvecklingen. Socialnämnden lämnar utifrån ställda remissfrågor ett antal synpunkter att beakta i det fortsatta beredningsarbetet.

Innehåll och relevans

Befolkningsprognoser för kommunen visar att andelen äldre förväntas öka. Samtidigt pågår en nationell och regional omställning till god och nära vård där målet är att individer så långt som möjligt ska kunna bo hemma och få vård för att minska behoven av särskilda boenden. Utifrån den demografiska utvecklingen och omställningen till en god och nära vård föreslås att strategin tydliggör att framtida bostads- och boendemiljöer behöver kunna möta den åldrande befolkningen, olika behov av tillgängliga bostäder och underlätta för människor att bo kvar i sin närmiljö även när man är äldre.

Förbättringar

Styrdokumentet håller sju strategier. Nämnden noterar att strategierna skulle kunna vara oförenliga eller i vart fall kunna motverka varandra. Syftet med arkitekturstrategin är bland annat att tydliggöra kommunens intentioner gentemot exempelvis arkitekter, byggherrar och projektörer. För att uppnå syftet och säkerställa att strategin får tänkt genomslag i samhällsutvecklingen bör man överväga att rangordna strategierna eller i vart fall belysa hur användaren ska förhålla sig till strategierna vid en intressekonflikt.

I övrigt har socialnämnden inga ytterligare synpunkter på förslaget.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialnämnden

Lars-Erik Olsson
Ordförande

Rickard Olsson
Förvaltningschef

§120

KS2024/264

Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun - beslut om remiss**Beslut**

Kommunstyrelsen skickar arkitekturstrategi för Bollebygds kommun för samråd till de kommunala råden (hållbarhetsrådet, föreningsrådet, ungdomsrådet och det kommunala pensionärsrådet (KPR)), facknämnderna, partierna som är representerade i kommunfullmäktige, och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, samt ställa ut den offentligt.

Sista svarsdatum för synpunkter till kommunstyrelsen är 2026-09-30.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag i december 2024 att ta fram en arkitekturstrategi för Bollebygds kommun. Kommunstyrelsen beslutade den 27 maj 2025 (§ 76) att Bollebygds kommun ska göra ett åtagande inom ramen för åtgärdsprogrammet för miljömålen – *Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland*, punkt BK6 – Kommuner tar fram arkitekturstrategi.

Arkitekturstrategin har tagits fram som ett kommunövergripande, vägledande dokument. Den är inte juridiskt bindande utan ska fungera som stöd för långsiktiga och samordnade ställningstaganden i kommunens arbete med planering, byggande och förvaltning av den byggda miljön.

Syfte med arkitekturstrategin:

Syftet med arkitekturstrategin är att ange kommunens viljeinriktning för en hållbar och kvalitativ fysisk utveckling. Strategin riktar sig till politiker och

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

tjänstepersoner inom plan- och bygglovsprocessen och ska stödja tidiga ställningstaganden och helhetssyn i samhällsbyggandet. Den är även tänkt att fungera som ett dialogverktyg för samtal om arkitektur, gestaltning och kvalitet i den byggda miljön, samt att tydliggöra kommunens intentioner gentemot exempelvis arkitekter, byggherrar och projektörer.

Hur arkitekturstrategin har tagits fram:

Arbetet med arkitekturstrategin har genomförts i nära samverkan mellan en politisk styrgrupp och kommunens tjänstepersoner. Kommunstyrelsen beslutade den 28 januari 2025 (§ 6) att inrätta en politisk styrgrupp bestående av kommunstyrelsens arbetsutskott samt en representant från respektive övrigt parti med mandat i kommunfullmäktige. Den politiska styrgruppen har varit beslutande för strategins innehåll och haft till uppgift att säkerställa bred politisk förankring och framdrift i arbetet.

Processen har haft ett brett dialogbaserat upplägg. Medborgardialog har genomförts genom öppet seminarium, enkäter till invånare och ungdomar samt barndialog. Därutöver har workshops genomförts med politiker och tjänstepersoner. Dialogresultat och relevanta kunskapsunderlag har legat till grund för framtagandet av strategins mål, strategier och principer. Remiss och offentlig utställning innebär ett visst merarbete för förvaltningen i form av hantering och sammanställning av inkomna synpunkter. Arbetet bedöms genomföras inom befintliga ramar.

Arkitekturstrategin är ett vägledande dokument och ett dialogverktyg för samtal om arkitektur och gestaltning. För att strategin ska få genomslag i denna roll bedöms remiss och offentlig utställning vara viktiga för bred förankring och

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

kvalitet inför politiskt antagande.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen skickar arkitekturstrategi för Bollebygds kommun för samråd till de kommunala råden (hållbarhetsrådet, föreningsrådet, ungdomsrådet och det kommunala pensionärsrådet (KPR)), facknämnderna, partierna som är representerade i kommunfullmäktige, och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, samt ställa ut den offentligt. Sista svarsdatum för synpunkter till kommunstyrelsen är 2026-09-30.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 108 KSAU Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun - beslut om remiss
- Arkitekturstrategi, remissförslag, sidor, 260528
- Arkitekturstrategi - remissfrågor
- Kulturmiljöinventering Bollebygds kommun, 260413
- Dialog arkitekturstrategi, Rapport, 260515

Skickas till

Plan- och exploateringsenheten

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Arkitekturstrategi – remissfrågor

Kommunen har tagit fram ett förslag till arkitekturstrategi som nu skickas på remiss till berörda nämnder och organisationer. Syftet är att inhämta synpunkter, erfarenheter och perspektiv från verksamheter som berörs av strategin.

Remissfrågorna ska bidra till att säkerställa att strategin är relevant, tydlig och användbar i praktiken. Se remissfrågorna som ett stöd för att underlätta läsningen och tolkningen av remisshandlingen. Era synpunkter är viktiga för det fortsatta arbetet med att bearbeta och färdigställa strategin.

Frågor

Övergripande förståelse

- Hur uppfattar ni arkitekturstrategins syfte och inriktning?
- Är strategin tillräckligt tydlig för att kunna användas som vägledning i ert arbete?

Innehåll och relevans

- I vilken grad speglar strategin de frågor och utmaningar ni möter i er verksamhet?
- Saknas något centralt perspektiv eller någon viktig fråga i strategin?
- Finns det delar som upplevs otydliga eller svåra att tillämpa?

Användbarhet

- Vilket stöd ger strategin för avvägningar i planering, byggande och förvaltning?

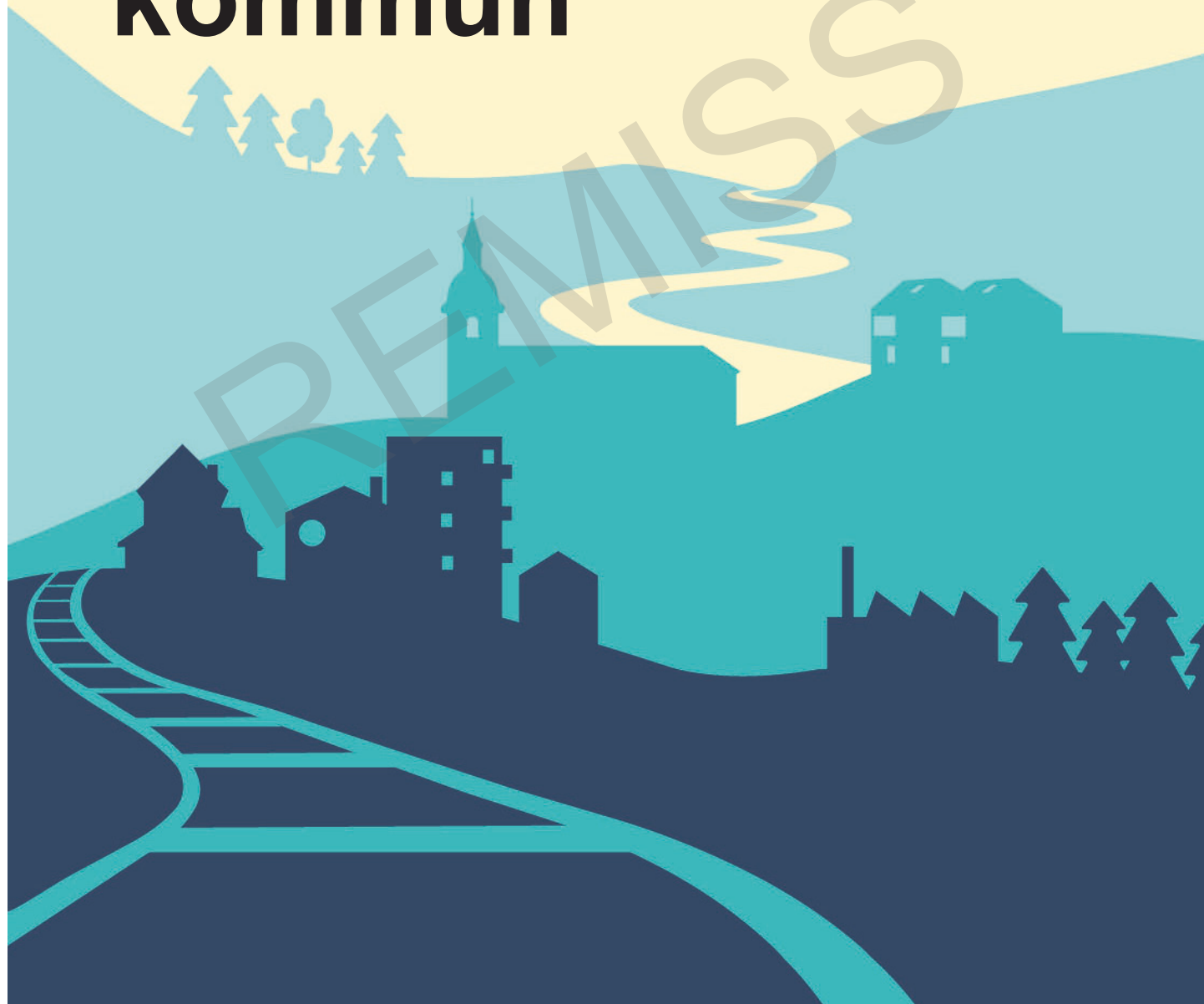
Samordning och helhet

- Bidrar strategin till en gemensam riktning för kommunens arbete med den byggda miljön?
- Hur väl fungerar strategin som ett verktyg för samverkan mellan olika verksamheter?

Förbättringar

- Hur kan strategin förbättras för att bli mer tydlig, relevant och användbar?
- Har ni konkreta förslag på ändringar eller tillägg?

Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun

Förord

Kommunstyrelsen gav kommunstyrelseförvaltningen 2024-12-10 § 191 i uppdrag att upprätta en Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun. För att förstå vilken inriktning på arkitekturstrategin som är rätt för Bollebygd har medborgardialog i olika former bedrivits.

Detta dokument sammanfattar det dialogarbete som genomförts som underlag för Bollebygds arkitekturstrategi. Syftet har varit att fånga invånarnas, politikens och förvaltningens syn på den byggda miljön i dag och i framtiden. Genom enkäter, workshops och samtal har olika perspektiv samlats in för att identifiera viktiga kvaliteter att bevara och utveckla.

Dialogen har omfattat ett öppet seminarium, medborgarenkät, ungdomsenkät, barndialog samt workshops med politiker och tjänstepersoner. Arbetet har gett en bred grund för att formulera strategins inriktning och koppla den till kommunens vision.

Titel: Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun

Diarienummer: KS2024/264

Antagen: 20xx-xx-xx

Antagen av: Kommunfullmäktige

Omfattar: Arkitekturstrategin vänder sig till kommunens verksamheter, aktörer som är intresserade av att bygga i kommunen, fastighetsägare samt allmänheten

Dokumentansvarig: Kommunstyrelsen (Politisk nivå)
Plan-och exploateringsavdelningar, Kommunstyrelseförvaltningen (Tjänstenivå)

Uppföljning: Vid behov

Illustrationer och foton: Alla illustrationer och fotonär skapade eller tagna av medarbetare på Bollebygds kommun om inget annat anges.

Ändringar: Kommunstyrelseförvaltningen har möjlighet att göra redaktionella ändringar i dokumentet.

Medverkande

Politisk styrgrupp

- Ulf Rapp (S), KS ordförande
- Daniel Persson (SD), KS 1:a vice ordföranden
- Stefan Hederdahl (M), KS 2:a vice ordföranden
- Cecilia Carlsson (KD), ledamot
- Tomas Ridell (V), ledamot
- Emma Suttinen Persson (L), ledamot
- Maria Brandt (FR), ledamot
- Fredrik Olofsson (C), ledamot
- Malin Klar (MP), ledamot

Medverkande tjänstepersoner

- Kajsa Sparrings, plan- och exploateringschef
- Anna Dahlbäck, planarkitekt och arkitekt
- Erika Eliasson, samhällsplanerare
- Andreas Andersson, samordnare park-och avfallsenheten
- Josephine Sjöblom, projektledare och lokalstrateg
- Katarina Cvijovic, trafikingenjör
- Annika Eriksson, näringslivsutvecklare
- Peter Krahll Rydberg, miljö-och hållbarhetsstrateg
- Kristina Sunebrand, folkhälsostrateg
- Cecilia Svedberg, bygglovshandläggare
- Peter Büchel, infrastrukturstrateg
- Robert Hagström, kultur-och fritidschef

Innehåll

Ordlista	6
Inledning	9
Sju strategier för god arkitektur i Bollebygds kommun	10
Varför en arkitekturstrategi?	10
Bakgrund	12
Syfte och målgrupp	12
Hur strategin ska användas	12
Process	13
Arkitekturstrategins förhållande till strategiska styrdokument	13
Strategi	17
Arkitekturen baseras på en tydlig idé	18
Arkitekturen skapar platser för möten och aktivitet	20
Arkitekturen knyter ihop samhällets olika platser	24
Arkitekturen ser och nyttjar naturen som en resurs	28
Arkitekturen anpassas till platsen	32
Arkitekturen sätter människan i centrum	38
Arkitekturen formas med omtanke för vår miljö	42
Hur gör vi?	47
Tillvägagångssätt	48
Samtalsguide	49
Processguide	50

Ordlista

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald innebär att det finns en stor variation i naturen. Variationen syftar både till att det finns flera olika typer av ekosystem och naturliga livsmiljöer, men även att dessa i sig innehåller en stor variation av arter, som i sin tur har stor genetisk variation. Den biologiska mångfalden har stor direkt effekt på ekosystemens funktion och fortvarande, vilket påverkar dess förmåga att leverera många av de ekosystemtjänster som människan är beroende av.

Byggnadsminne

Ett byggnadsminne är en byggnad som är skyddad av lag eftersom den har särskilt stort kulturhistoriskt värde. Det kan vara byggnadens arkitektur, historia eller betydelse för platsens identitet.

Dagvatten

Tillfälligt förekommande regn- och smältvatten som avrinner från markytor, tak och andra konstruktioner. Begreppet kan även inkludera uppträngande grundvatten.

Detaljplan

Genom framtagandet av en detaljplan reglerar kommunen den utpekade platsens mark- och vattenanvändning. Detaljplanen är juridiskt bindande och dess innehåll ligger till grund för beslut om bygglov och annan lovgivning.

Ekosystem

Ett ekosystem är allt levande och den miljö som finns i ett område i naturen, där alla delar jobbar tillsammans. Växter, djur, småkryp, vatten, maskar – alla delar är viktiga. Ett ekosystem kan till exempel vara ett korallrev, en skog eller området runt en stubbe.

Ekosystemtjänst

Ekosystemtjänst är ett begrepp som enligt Naturvårdsverket används som ett sätt att beskriva ekosystemens funktion och nytta för människan. Begreppet synliggör vårt beroende av fungeran-

de ekosystem, både för människans välbefinnande och överlevnad. Exempelvis behöver vår livsmedelsproduktion ekosystemtjänster såsom pollinerande insekter, bakterier och maskar som gör jorden bördig och insekter som är naturliga bekämpare av oönskade skadedjur i våra grödor.

Gaturum

Det utrymme som bildas mellan byggnader, inklusive gator, trottoarer och grönska.

Gestaltad livsmiljö

Helheten av byggnader, platser och landskap som formar människors vardagsmiljö och livskvalitet. Platser där vi lever våra liv.

Gestaltning

Hur byggnader, platser och miljöer formas genom val av skala, form, material, färg och detaljer.

Klimatanpassning

Åtgärder som syftar till att skydda miljön och människors liv, hälsa och egendom genom att samhället anpassas till de konsekvenser som ett förändrat klimat kan medföra för mark, vatten och bebyggelse

Kulturhistoriskt värde

Kulturhistoriskt värde handlar om de betydelser och berättelser som finns i byggnader, platser eller områden. Det kan handla om arkitektur, historia, identitet, patina eller andra kvaliteter som visar hur platsen har använts och utvecklats över tid. Vad som anses värdefullt kan förändras i takt med samhället.

Kulturmiljö

En kulturmiljö är en miljö eller plats som på något sätt har påverkats av människor. Kulturmiljöer kan vara allt från enskilda hus till stadsdelar, industrimiljöer och stora natur- eller jordbrukslandskap som tillsammans bildar en utmärkande karaktär. Genom kulturmiljöer får information om hur samhällen och levnadssätt har förändrats över tid.

Livscykel

Hur länge ett material eller en byggnad håller innan det måste bytas ut.

Målpunkter

Viktiga platser som människor rör sig till, till exempel skolor, centrum eller sevärdhet.

Mänsklig skala

Mänsklig skala betyder att platser och byggnader utformas med människan i fokus. Det handlar om hur en enskild person upplever miljön, hur vi rör oss, ser och känner på platsen. Detaljer och storlek anpassas efter människor, så att det känns tryggt, lätt att förstå och trivsamt. Motsatsen är när något är väldigt stort eller överväldigande, vilket kan kännas opersonligt och svårorienterat.

Offentliga rum

Platser som är tillgängliga för alla, såsom gator, torg, parker och andra gemensamma ytor.

Planlösning

Hur rummen i en byggnad är organiserade.

Platsanalys

En analys av ett specifikt geografiskt område för att förstå dess unika fysiska, sociala och kulturella förutsättningar som grund för planering och gestaltning.

Platsidentitet

De kvaliteter som gör en plats unik, såsom historia, landskap, bebyggelsestruktur, material och sociala värden.

Tidiga skeden

Tidiga skeden är den första delen av plan- och byggprocessen, till exempel när en detaljplan tas fram. Det är då de stora och viktiga besluten tas, till exempel vad som ska byggas, var det ska ligga och hur området ska fungera i stort. Fokus ligger på helheten snarare än på detaljer. Mer detaljerade frågor, som byggnaders exakta utformning, hanteras senare i processen, till exempel i bygglovsskedet.

Tillgänglighet

En tillgänglig plats är utformat på ett sätt som möjliggör för personer att tillträda oberoende av dess fysiska förmåga. Det kan också inkludera kvaliteter såsom tydlig skyltning, sittplatser längs vägen och tydliga entréer, vilket bland annat ökar områdets orienterbarhet och trivsamhet.

Inledning

Kapitlet ger en översikt av arkitekturstrategins bakgrund, syfte och användning samt hur den förhåller sig till andra styrande dokument och processer inom samhällsbyggandet.

REMISS

Varför en arkitekturstrategi?

Arkitektur handlar om hur vi formar vår omgivning, från hus och gator till torg och landskap. Den påverkar vårt vardagsliv, hur vi använder olika platser och hur vi känner när vi vistas i dem. När arkitekturen förenar funktion, hållbarhet och upplevelse skapar den värde för både människor och samhälle. Medvetna beslut gör det möjligt att bygga miljöer som står sig över tid, speglar våra värderingar och stärker kommunens identitet.

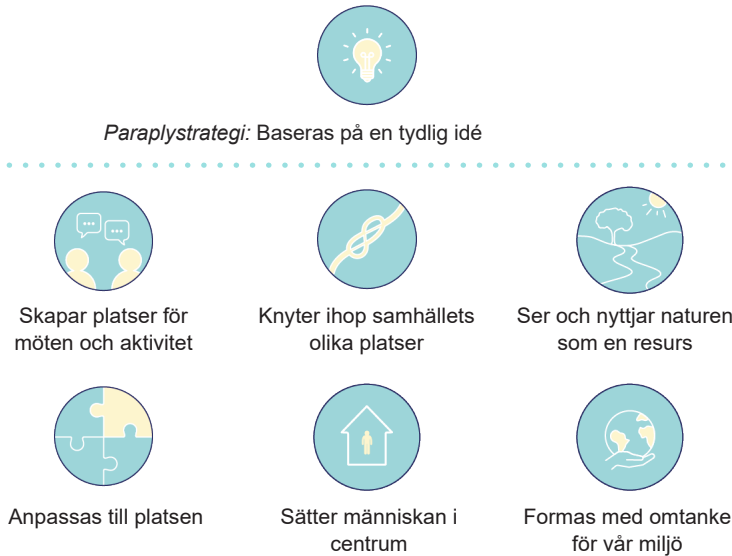
Bollebygds kommun utvecklas ständigt där både nya och etablerade områden kan förändras och växer fram. Genom medvetna val kan vi styra utveckling så att vår fysiska miljö formas i linje med kommunens mål och visioner. På så sätt utvecklas platser där människor trivs.

För att göra medvetna val i utvecklingen av våra fysiska miljöer behöver vi berätta hur Bollebygds kommun ska utvecklas. Vad som är särskilt viktigt i gestaltningen av våra byggda miljöer framgår därför i denna arkitekturstrategi.

Mycket av det som står i dokumentet kan uppfattas som självklarheter, till exempel att utforma inkluderande och användbara miljöer för alla och använda material som håller över tid. Samtidigt visar verkligheten att det är just sådana självklarheter som inte alltid tas på allvar när projekten väl genomförs, med en sämre livsmiljö som resultat.

Arkitekturstrategins sju strategier och de underliggande principerna är politiskt antagna av kommunfullmäktige. De har tagits fram i nära samarbete mellan en politisk styrgrupp och kommunens tjänstepersoner. Arbetsgruppen har bestått av tjänstepersoner som på olika sätt arbetar med kommunens byggda miljöer, till exempel bygglovshandläggare, parksamordnare och samhällsplanerare. I den politiska styrgruppen har varje parti i kommunfullmäktige haft en representant.

Sju strategier för god arkitektur i Bollebygds kommun

Bårhus vid Bollebygds kyrka
Arkitekt: Abako
(2024)

Bollebygds församlingshem
Arkitekt: Nils Andréasson arkitektkontor
(2022)

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav kommunstyrelseförvaltningen 2024-12-10 § 191 i uppdrag att upprätta en Arkitekturstrategi för Bollebygds kommun.

Arkitekturstrategin har tagits fram som ett fristående dokument, och har därmed inte behövt förhålla sig till Plan- och Bygglagens (2010:900) bestämmelser gällande process och innehåll. Arkitekturstrategin antas politiskt och fyller därför en viktig funktion, då dess riktlinjer möjliggör för att mer strategiska och långsiktiga beslut kan fattas.

En kommuntäckande kulturmiljöinventering har tagits fram som ett kunskapsunderlag till arkitekturstrategin. Syftet är att ge en uppdaterad bild av kommunens kulturmiljöer. Det ger en förståelse för kommunens identitet och vad som bör bevaras, utvecklas eller lyftas fram.

Syfte och målgrupp

Arkitekturstrategin anger Bollebygds kommuns viljeinriktning för den fysiska utvecklingen och byggandet av framtidens Bollebygd samt det arbetssätt som krävs för att nå dit. Den visar hur kommunen arbetar med arkitekturens olika skalor och fungerar som stöd för långsiktiga och hållbara beslut i planering, byggande och förvaltning.

Strategin är ett styrdokument för kommunens hållbara fysiska utveckling och ett dialogverktyg i bygg- och fastighetsutvecklingsprocesser. Den gäller hela kommunen både tätort och landsbygd och tydliggör kommunens intentioner gentemot exempelvis arkitekter, byggherrar och projektörer.

Målgruppen är främst politiker och tjänstepersoner i kommunen samt byggaktörer och arkitekter, men även medborgare och andra intresserade. Strategin bidrar också till att öka kunskapen om arkitektur och dess roll i en hållbar samhällsutveckling. Kulturmiljöinventeringen är en bilaga till strategin och ska stödja arbetet med att uppnå dess syfte.

Hur strategin ska användas

Strategin är tänkt att användas i alla skeden och delprocesser av samhällsutvecklingen, från idé och tidig planering till genomförande, förvaltning och bevarandefrågor.

Process

För att förstå vilken inriktning på arkitekturstrategin som är rätt för Bollebygd har medborgardialog i olika former bedrivits. En beskrivning av respektive moment presenteras i en separat rapport.

Följande dialogaktiviteter har utförts under arbetet med arkitekturstrategin:

- » Seminarium arkitektur
- » Medborgarenkät
- » Ungdomsenkät
- » Förankring med kommunen genom en arbetsgrupp med tjänstepersoner
- » Workshopserie med politisk styrgrupp
- » Barndialog

Arkitekturstrategins förhållande till strategiska styrdokument

I figuren till höger visas hur arkitekturstrategin förhåller sig till internationella, nationella, regionala och kommunala strategier, mål och andra handlingar. Efter illustrationen ges en kortfattad prestation av relevanta dokument, vad gäller dess innehåll och förhållande till grönplanen. Dessa har kategoriserats, från internationell till kommunal nivå.

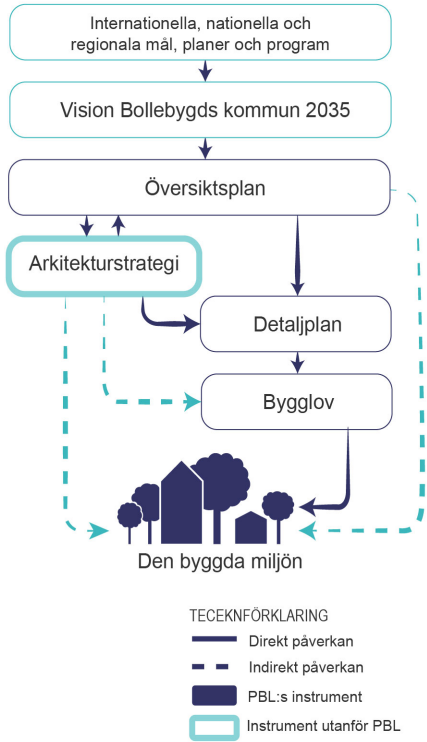
Internationell och nationell nivå

Agenda 2030

I september 2015 antog FN:s medlemsstater en global handlingsplan för hållbar utveckling, kallad Agenda 2030. Med sina 17 mål och 169 delmål tar den upp de största utmaningarna i världen, som att utrota fattigdom och hunger, bekämpa klimatförändringar och främja fred och rättvisa.

Sveriges miljömål

Sveriges miljömål kan ses som ett sätt att bidra till den ekologiska hållbarheten inom ramen för Agenda 2030. År 1999 antog Sveriges riksdag de svenska miljömålen, vars syfte beskrivs väl i Sveriges generationsmål: ”att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser”. Av de 16 miljömålen kan en arkitekturstrategi bidra särskilt till målet om en god bebyggd miljö. Genom att ha en arkitekturstrategi kan kommunen tydligt visa hur byggda miljöer ska planeras, utformas och förvaltas för att vara hållbara, attraktiva och långsiktigt funktionella.

Figur 2. Diagram om hur arkitekturstrategin förhåller sig till andra dokument.

Plan-och bygglagen

Plan-och bygglagen utgör det huvudsakliga legala verktyget för att styra god arkitektonisk kvalitet. I lagen finns enligt Boverket ett flertal bestämmelser vars kärna är att verka för en god arkitektur och gestaltad livsmiljö, även om dessa begrepp inte ordagrant återfinns i lagen. Lagen ställer däremot uttryckligen krav på att planering och byggande ska främja en ändamålsenlig struktur och estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder. Därutöver har kommunen även andra, mjuka styrmedel för genomförandet av arkitektur i alla dess skeden, från nationell till lokal nivå.

Politik för gestaltad livsmiljö

Riksdagen antog 2018 politiken för gestaltad livsmiljö, en nationell arkitekturpolicy som tar ett helhetsgrepp om hur miljöer formas och förvaltas. Politiken handlar om att arkitektur, form, design, konst och kulturarv ska bidra till ett hållbart och attraktivt samhällsbygge för alla. Den är styrande för statliga initiativ, kan vägleda kommuner och regioner och ligger i linje med Agenda 2030 och andra nationella mål. Boverket har konkretiserat detta genom att ge kommuner möjlighet att ta fram egna arkitekturstrategier.

New European Bauhaus

New European Bauhaus är ett initiativ från EU-kommissionen som lanserades 2020. Det kopplar ihop hållbarhet, estetik och inkludering för att stötta genomförandet av den europeiska gröna given. Tanken är att den gröna omställningen inte bara ska vara teknisk och klimatmässig, utan också vacker, socialt rättvis och meningsfull för människor i vardagen. Man kan säga att New European Bauhaus är motsvarigheten till politik för gestaltad livsmiljö på EU-nivå.

Regional nivå

Västra Götalandsregionens miljömål 2030 och tillhörande åtgärdsprogram

Västra Götalandsregionen antog 2013 de nationella miljömålen på regional nivå. Det innebär att regionen arbetar för att uppnå generationsmålet samt de miljökvalitets- och etappmål som riksdagen beslutade om 1999. Utöver dessa finns även 34 regionala tilläggs mål som lyfter särskilda regionala förutsättningar och behov. Åtgärdsprogrammet är en gemensam plan för regionens arbete för en hållbar utveckling. Programmet samordnas av Länsstyrelsen i samverkan med kommuner och andra aktörer för att prioritera och stärka miljöarbetet. Inom programmet har Bollebygds kommun antagit åtagandet BK6 – Kommuner tar fram arkitekturstrategi. Det innebär att kommunen har beslutat att ta fram en arkitekturstrategi och därmed tydliggör att arkitektur och den byggda miljön är viktiga frågor som ska hanteras långsiktigt och hållbart.

Boråsregionens utvecklingsstrategi

Kommunalförbundet Boråsregionen Sjuhärad tog 2021 fram en utvecklingsstrategi, som Bollebygds kommun behöver förhålla sig till i sin planering. Främst lyfts vikten av hållbara och attraktiva bostadsmiljöer, vilket är i linje med grönplanens avsikter.

Kommunal nivå

Vision Bollebygds kommun 2035

I Vision Bollebygds kommun 2035, beskrivs den framtidsbild kommunen avser att arbeta för. Här lyfts bland annat värdet av utbyggda gång- och cykelvägar, bostäder för alla och mötesplatser som kvaliteter som bidrar till invånarnas livskvalitet. Vid framtagandet av arkitekturstrategin har kommunens vision fungerat som vägvisare för hur den fysiska miljön kan utvecklas i linje med kommunens långsiktiga ambitioner.

Hållbarhetspolicy och miljöpolicy

För att vägleda hållbarhetsarbetet har Bollebygds kommun tagit fram en hållbarhetspolicy och en miljöpolicy. Hållbarhetspolicy lyfter vikten av ett gott liv, god hälsa och en ekologiskt hållbar utveckling. Miljöpolicy betonar att miljöhänsyn ska tas vid planering och byggande samt att natur-, vatten- och kulturmiljöer ska tas tillvara och utvecklas. Policydokumenten motiverar därmed framtagandet av en arkitekturstrategi som ska bidra till en långsiktigt hållbar och omsorgsfullt gestaltad livsmiljö i kommunen.

Översiktsplan

2022 antog kommunfullmäktige Bollebygds översiktsplan, som anger hur kommunens mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Planen ger vägledning för avvägningar mellan olika intressen samt för beslut om den byggda miljön. Arkitektur verkar på alla nivåer i samhällsplaneringen, från enskilda byggnader till hela områden. Arkitekturstrategin stödjer därför översiktsplanens inriktning samtidigt som den konkretiserar hur platser kan utvecklas i detalj.

Detaljplaner och lovgivning

Detaljplaner är juridiskt bindande dokument som styr kommunens mark- och vattenanvändning och ligger till grund för beslut om bland annat bygglov, vilket ger dem direkt påverkan på den fysiska miljön. Bygglov provas alltid enligt Plan- och bygglagen (PBL) och måste följa de juridiska ramar som detaljplanen sätter. Arkitekturstrategin fungerar som vägledande planeringsunderlag och inspiration för kvalitet, gestaltning och hållbar utveckling, men står aldrig över lagens krav. Genom att integreras i detaljplane- och bygglovsprocesser skapar strategin förutsättningar för en mer genomtänkt och hållbar fysisk planering.

"Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön."

Ur propositionen "Politik för gestaltad livsmiljö" (Prop. 2017/18:110) som antogs 2018 av Riksdagen.

Västra Götalandsregionens miljömål 2030

Boråsregionens utvecklingsstrategi

Strategi

Arkitekturen i Bollebygds kommun tillvaratas och utvecklas enligt följande sju strategier

Arkitekturen i Bollebygd...

Baseras på en **tydlig idé**

Skapar platser för **möten och aktivitet**

Knyter ihop samhällets olika platser

Ser och nyttjar naturen som en **resurs**

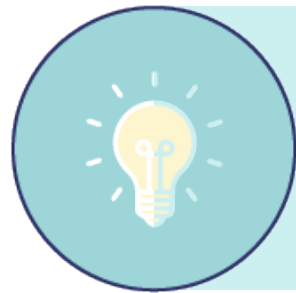
Anpassas till **platsen**

Sätter **människan i centrum**

Formas med **omtanke för vår miljö**

Arkitekturen baseras på en tydlig idé

- för att stå sig över tid

Arkitekturens kärnvärden funktion, robusthet och upplevelse behöver alltid beaktas. Alla tre behöver genomsyra projektet och vara i balans med varandra för att kunna uppnå rätt nivå. Projektens kärnvärden behöver hålla på sikt. I analysen om hur projektet bidrar genom dessa kriterier behöver det framgå hur man ser på projektets framtid på en lång tidshorisont, gärna hundra år.

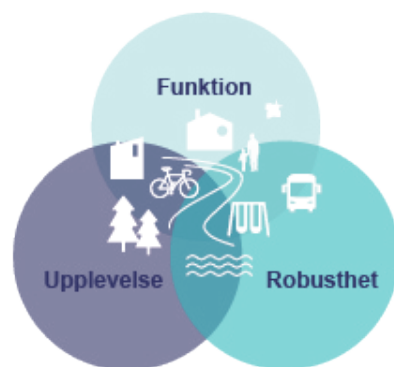
Ställningstaganden

Projektets idé beaktar alltid arkitekturens kärnvärden: funktion, robusthet och upplevelse.

Funktion handlar om hur projektet är användbar utifrån sitt syfte och målgrupp. Kanske handlar det om hur ljud- och ljusqualiteter underlättar för läsning i ett bibliotek, bostäder vars planlösningar kan förändras med enkla medel när familjen växer eller en stadskärna med tydliga stråk berättar hur man kan röra sig.

Robusthet innebär att byggnader, platser och miljöer ska utvecklas på ett hållbart sätt som tillfredsställer våra nuvarande behov utan att riskera kommande generationers möjligheter. Robusthet handlar om teknisk hållfasthet, materialval, klimatanpassning, drift och underhåll och transporter som projektet genererar. Att projektets grundidé står sig över tid bidrar också till projektets robusthet.

Vår **upplevelse** av en plats påverkas av hur färg, form och material samspelar. Arkitektur väcker våra sinnen och påverkar hur vi känner oss. Genom planering och gestaltning, både i stort och smått, kan platser upplevas som inbjudande, trygga eller livliga.

Arkitekturens kvalitet sammanfattas ofta i hållbarhet, funktion och form. Ingen dimension fungerar ensam – alla tre behövs för att beskriva gestaltningens syfte och sammanhang. Denna flerdimensionella syn speglas även tydligt i vår plan- och bygglagstiftning.

Paraplystrategi: Baseras på en tydlig idé

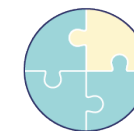
Skapar platser för möten och aktivitet

Knyter ihop samhällets olika platser

Ser och nyttjar naturen som en resurs

Anpassas till platsen

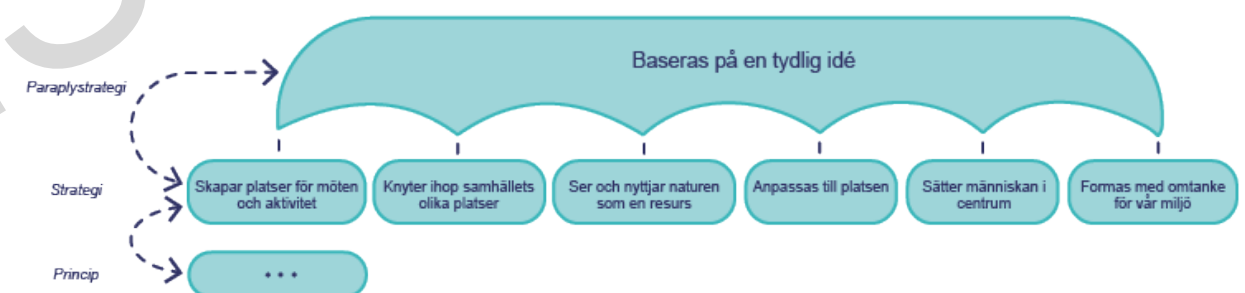

Sätter människan i centrum

Formas med omtanke för vår miljö

Arkitekturen i Bollebygd...

Hur följs det upp?

Varje strategi har underliggande principer som visar hur strategin ska uppnås i praktiken. Principerna är kopplade till ett eller flera av arkitekturens kärnvärden (funktion, robusthet och upplevelse) vilket gör det tydligt vilken effekt varje princip har. På så sätt kan man följa upp hur projektet lever upp till paraplystrategin och säkerställa att alla kärnvärden beaktas.

Läshänvisning

I dokumentet finns det en vägledande fråga i slutet av varje strategi. Frågan kan ställas för att utvärdera hur ett projekt hanterar strategin. Håll utkik i dokumentet!

Vägledande fråga!

Hur gör vi?

Vad är projektets tydliga idé utifrån robusthet, upplevelse och funktion?

Arkitekturen skapar platser för möten och aktivitet

- för att främja levande tätortsmiljöer och gemenskap

Rum och platser som bjuder in till möten och aktivitet bidrar till gemenskap, trygghet och gör vårt samhälle mer levande. Bibliotek, föreningslokaler, caféer, torg och sittbänkar är alla exempel på element som bidrar till detta. När människor ges utrymme att träffas och delta tillsammans formas platser som bygger social hållbarhet och identitet över tid.

Ställningstaganden

Gör platser trygga och levande

I våra liv finns personer vi känner väl och människor som finns i vår periferi. Människor i periferin kan vara hundägaren på promenadstråket, barnen som leker på innergården, den som alltid handlar i kvartersbutiken eller cafébesökaren vid torget. Vardagliga möten uppstår i arkitekturs rum, på bänkar vid torg, under pergolor i parker, vid entréer, gångvägar och cykelbanor och skapar liv, trygghet och gemenskap i våra offentliga miljöer.

Utforma aktiva bottenvåningar i tätortsmiljöer

Det kan vara en fönsterplats på ett café där man ser människor passera, en butik som lockar in kunder eller ett bibliotek där stora glasytor ger insyn som skapar nyfikenhet. När dessa ytor utformas med omsorg suddas gränsen mellan ute och inne ut och blir en scen för vardagsliv och spontana möten. Rörelse skapas, social interaktion uppmuntras, och platsen upplevs som trygg, inbjudande och levande, både för dem som passerar och för dem som vistas i byggnaden. En förutsättning för aktiva bottenvåningar är att lokaler finns i bottenplan, detta ska eftersträvas vid nybyggnation i lämpliga lägen.

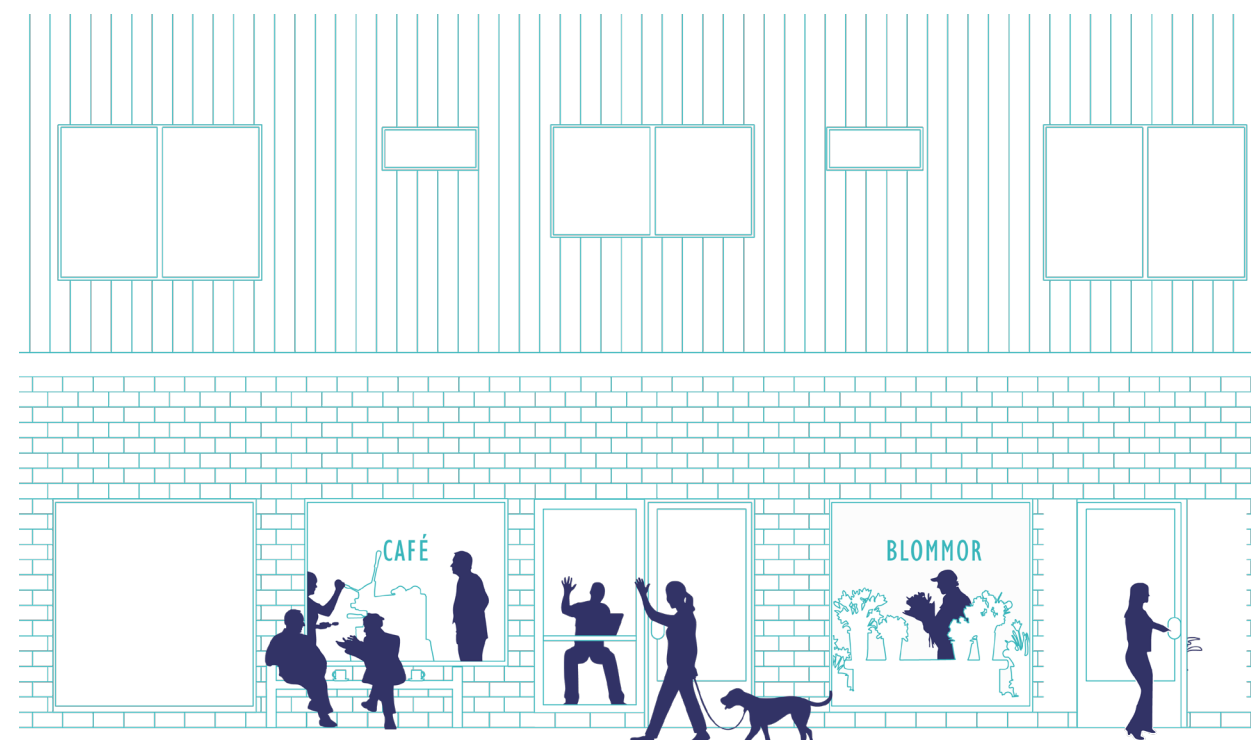
Möblemang som aktiverar gaturummet.

Gatan som mötesplats.
Exempel: Stockholmsgatan, Göteborg.

Torget som mötesplats.
Exempel: Cafébyggnad med gatumöblering.
Arkitekt: Högberg Gillner Arkitektur
(2022)

Illustrationen visar en aktiv bottenvåning med caféer och butiker som skapar liv, rörelse och trygghet i gaturummet.

Säkra tillgänglighet för alla

Offentliga platser ska kunna användas av alla oavsett ålder eller förutsättningar. Arkitekturen ska utformas så att alla människor kan röra sig, vistas och delta på lika villkor. Detta inkluderar god framkomlighet för rullstolar och barnvagnar, tydlig skyltning, belysning efter behov och kontraster som underlättar orientering. När platser är tillgängliga för alla skapas fler möten, spontan interaktion och en känsla av inkludering och gemenskap.

Planera in rätt sociala funktioner på platsen

Kommunens offentliga miljöer ska erbjuda något för alla. För den yngre eller äldre, för den som söker stillhet eller aktivitet, för den som vill mötas eller vara för sig själv. Offentliga platser utformas för planerade och spontana möten och för evenemang av olika storlek. Oavsett var i kommunen man befinner sig ska de byggda miljöerna upplevas som inbjudande och trygga.

Skola som mötesplats.
Förslag för högstadieskola i Bollebygd.
Arkitekt: Norconsult

Här samspelar ramper, bryggor, trappor och stigar för att skapa både variation och tillgänglighet. De olika rörelsesätten ger liv åt miljön samtidigt som de säkerställer att människor med olika behov kan ta sig fram och uppleva platsen på sina egna villkor.

Jubileumsparken Göteborg.
Arkitekt: Mareld arkitektur
(2016-)

Ramper som säkrar tillgänglighet
Skattegårdsparken Bollebygd

Vägledande fråga!

Arkitekturen knyter ihop samhällets olika platser

- för förbättrad hälsa, ökad självkänsla och
minskad miljöpåverkan

Sammankopplade gång- och cykelvägar gynnar både hälsa, miljö och ekonomi. Genom att gå eller cykla i stället för att använda bilen sparar vi pengar, minskar utsläpp och får vardagsmotion. När våra stråk är väl sammanlänkade blir det enkelt att ta sig fram och samtidigt hitta trevliga motionsrundor för jogging, hundpromenad eller en stunds rekreation. Tydliga, sammanhängande stråk är själva förutsättningen för att fler ska kunna och välja att gå och cykla.

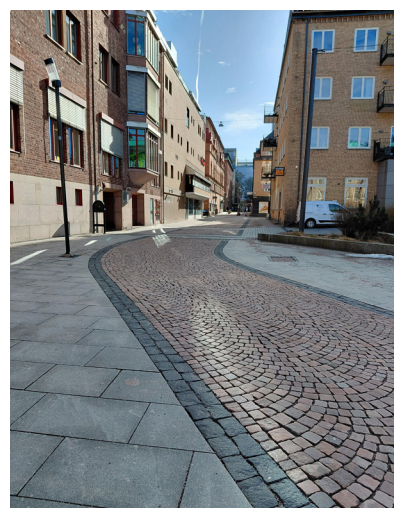
Ställningstaganden

Skapa tydliga och tillgängliga gaturum

Gaturum och gång- och cykelvägar ska vara lättorienterade och tydligt markerade, med god belysning efter sitt syfte, sittplatser och ledande markbeläggning. Detta underlättar för barn, äldre, personer med funktionsvariationer och alla som vill röra sig tryggt och självständigt.

Tillgänglig parkering

Markbeläggning som tydliggör körbana och gångyta. Holmsgatan Borås.

Gör stråk upplevelserika och trivsamma

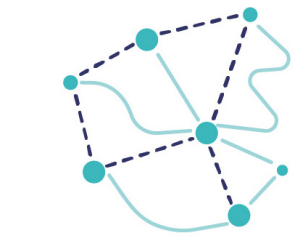
Att promenera eller cykla är roligare om färden är vacker och spännande. Genom att planera våra stråk så att vi får se härliga vyer, växtlighet eller kanske konstutsmyckning, gör att vi uppskattar turen mer. I förlängningen är vi mer benägna att välja cykel- och promenadstråket om turen är trevlig.

Sittplatser vid stråk ger möjlighet för avkoppling och vila.

Rabatt längs Stationsvägen i Bollebygd.

Förstärk befintliga stråk mellan vardagliga målpunkter

Vardagsmål är platser vi behöver nå i vår dagliga rutin, till exempel hem, skola, arbetsplats, kollektivtrafik och närservice. Att koppla samman stråk handlar om att skapa smidiga förbindelser mellan bostäder, skolor, arbetsplatser, fritidsaktiviteter och kollektivtrafik.

Locka med attraktiva rekreationsmål

Rekreationsmål lockar människor att röra sig även när de inte måste. Det kan vara ett café, utegym, konstinstallation, park eller grillplats. Dessa mål gör promenader och cykelturer roligare, hjälper till att planera turen och kan bli anledning till spontana möten och social aktivitet längs vägen.

Lekplats som rekreationsmål.
Design: New Order Arkitektur och konstnärerna
Daniel EKTA Götesson och Patrik Bengtsson
(2019)

Kulturmiljö som rekreationsmål. Hembygdsparken i Bollebygd tätort.

Sjuhäradsleden som exempel på upplevelserikt stråk.

Sport som rekreationsmål. Utegym vid Bollebygds kyrka.

Vägledande fråga!

Hur gör vi?

Hur integrerar projektet gång- och cykelstråk och kopplingar till befintliga rörelsemönster?

Arkitekturen ser och nyttjar naturen som en resurs

- för att klara klimatutmaningar, bidra med trivselkänsla och synliggöra ekosystem

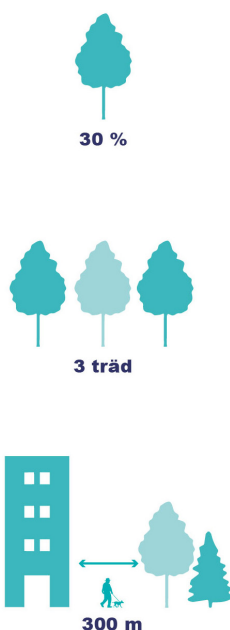
Vatten, grönska och kulturmiljö är alla resurser som bidrar till Bollebygds attraktivitet. Att nyttja dessa element som resurs innebär att värdesätta, utveckla och tillgängliggöra dem för de som bor i eller besöker kommunen.

Ställningstaganden

Berika våra byggda miljöer med gröna inslag

Medveten planering av träd, planteringar och parker gör grönska till en naturlig del av samhällets struktur. När vegetation integreras tidigt i utvecklingen av gator och stråk skapas sammanhängande miljöer som stärker långsiktig hållbarhet. Trädkronor mildrar värme, hanterar dagvatten och minskar sårbarhet vid extremväder, samtidigt som luftkvalitet, bullernivåer och biologisk mångfald förbättras.

Grönskan ger oss miljöer som är rika på variation och årstidsväxlingar. Grönskan mjukar upp hårdgjorda ytor, skapar visuella kontraster och ger utrymme för vila, rörelse och återhämtning i vardagen. Att säkerställa god tillgång till grönska är därför inte enbart en gestaltningsfråga, utan en grundläggande investering i hälsa, trivsel och livskvalitet.

3-30-300 metoden - en tumregel för grönska

Tumregeln innebär att minst tre träd ska synas från bostaden, 30 procent av kvarteret ska täckas av trädkronor och det ska högst vara 300 meter till närmaste grönområde. Regeln främjar hälsa, trivsel, biologisk mångfald och klimatanpassning.

Sedumtak

Synliggör grönska och vatten för att sprida kunskap

Gröna inslag i den byggda miljön ger människor möjlighet att lära av naturen. Genom att möta växter, träd och insekter i den byggda miljön kan vi förstå ekologi, växtcykler och samspelet mellan arter. Samtidigt inspirerar gröna inslag såsom pollinerande rabatter, gröna tak och odlingslådor till hållbar stadsplanering och ökar medvetenheten om ekosystemtjänster, biologisk mångfald och klimatpåverkan.

Insectshotell och faunadepåer i Bäckravinen, Erikstorp.

Bäckravinen i Bollebygd

Bäckravinen är en visningsplats för biologisk mångfald, med insatser som ängsytor, insektshotell, olika holkar och vedkomposter – allt för att gynna liv och lärande i naturen.

Höstfärger vid Bollebygds bibliotek.

Skyfallsgata Lindholmen, Göteborg.

Använd grönska vid klimatanpassning

Gröna inslag och genomtänkt markbeläggning i våra byggda miljöer ger viktiga ekosystemtjänster, det vill säga naturens effekter som skapar en bättre och mer robust miljö för oss. Träd ger skugga och dämpar värme under varma dagar, växter och genomsläppliga ytor tar upp regnvatten och minskar risken för översvämningar och överbelastning i dagvattensystem och pollinerande växter stärker den biologiska mångfalden. Genom att integrera grönskan klarar vi av extremväder bättre.

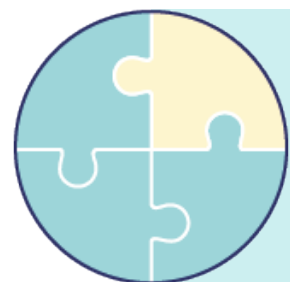
Illustrationen visar hur stadsrummet kan klimatanpassas genom flera samverkande åtgärder: träd som ger skugga och svalka genom avdunstning, ljusa material som minskar värmeupptag, samt genomsläppliga ytor som tar hand om regnvatten och möjliggör infiltration till mark och rötter. Tillsammans bidrar dessa lösningar till ett svalare, grönare och mer robust stadsmiljö vid värme och skyfall.

När det regnar blir vattenstråket synligt och leder dagvattnet genom parken, samtidigt som det skapar en lekfull miljö för att följa, utforska och leka med vattnet. Lindholmen, Göteborg.

Vägledande fråga!

Hur gör vi?
Hur integreras grönska, vatten och naturinslag för att skapa kvalitet och klimatanpassning i projektet?

Arkitekturen anpassas till platsen

- för att utveckla platsens identitet

Platsbaserad arkitektur uppmärksammar, värnar och stärker de kvaliteter som redan finns på en plats. Platsens förutsättningar och begränsningar formar förändringarna, snarare än tvärt om. Skala, form och färg blir verktyg för att skapa samspel med omgivningen, ibland genom att harmonisera, ibland genom att markera ett medvetet avsteg. Byggnader får gärna ha egna uttryck, men styrkan ligger i att detta uttryck samtidigt visar omsorg om helheten och bidrar till en sammanhållen och levande miljö.

Ställningstaganden

Gestaltningen stöttas av en platsanalys

All planering och byggnation ska utgå från en analys av platsens befintliga förutsättningar. När skala, färg och form avvägs med platsens befintliga förutsättningar uppstår ett samspel med omgivningen. Arkitekturen kan förstärka den upplevda helheten och samtidigt tillföra nya inslag som berikar platsens karaktär.

Vad är en platsanalys?

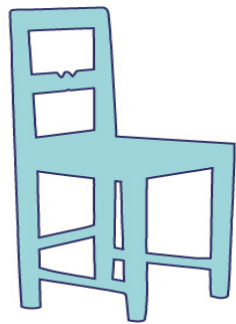
Den som ska genomföra ett projekt ska ta fram en platsanalys som ligger till grund för den gestaltningen som sedan föreslås. Det finns olika modeller för platsanalyser.

Exempel på hur en ny byggnad (i bildens mitt) anpassas till platsens äldre landshövdingehus. Byggnaden tar upp de omgivande husens nedtonade färgskala och följer fasadernas rytm. Samtidigt markerar den sin samtid genom ett modernt uttryck i fönstersättningen. Redbergsplatsen, Göteborg
Arkitekt: Okänd

Exempel på hur nyare bebyggelse (till vänster i bild) kan kontrastera mot och framhäva äldre bebyggelse (i mitten). Genom att anpassa byggnader till platsen och samtidigt låta dem skilja sig åt i uttryck kan olika tidsepoker tydliggöras och platsens historia bli mer läsbar.

Ballebomöbler är möbler från kommunens snickarstugor, tillverkade och sålda mellan 1850–1950. Som mest producerades 10 000 stolar och 1 000 soffor per år.

Hultaforss stationshus är kommunens enda byggnadsminne. Utformat i en engelskinspirerad villastil. Byggt 1907-1909. Arkitekt en är okänd.

Spegla och stärka platsens identitet

Byggnader och offentliga miljöer som reflekterar platsens historia, karaktär och lokala uttryck bidrar till en starkare platsidentitet. Projekt som visar omsorg om helheten skapar ett mervärde för människor som vistas där. Målet är att utveckla och fördjupa platsens egen karaktär, snarare än att ersätta eller sudda ut den. Då blir arkitekturen en länk mellan det gamla och det nya och skapar värde över tid.

Låt kulturmiljön och konstnärliga inslag berika identiteten

Kulturmiljö och konst berikar våra platser och stärker deras unika identitet. De berättar om platsens historia, speglar samtid och framtid, och skapar stolthet och tillhörighet hos medborgarna. Att ta tillvara dessa inslag vid ny- och ombyggnationer bygger vidare på det som gör Bollebygd unikt.

Exempel på hur placering av ny byggnad är väl anpassad till platsen. Församlingshemmet ligger lågt i landskapet konkurrerar därför inte med Prästgården. På så sätt bevaras och utvecklas platsens identitet. Bollebygds församlingshem
Arkitekt: Nils Andréasson arkitektkontor (2022)

Muralmålning
"Waiting for the sky to dry"
Allégatan, Borås
Konstnär: Lonac (2020)

Kostverk
"House of Knowledge"
Textile Fashion Center, Borås
Konstnär: Jaume Plensa (2015)

Exempel på identitetsbringande arkitektur. Byggnad som genom att kontrastera mot sin omgivning blir ett tydligt landmärke och bidrar till platsens identitet. Kuggen, Lindholmen Göteborg.
Arkitekt: Wingårdh Arkitektkontor (2011)

Exempel på utbyggnad och hur den förhåller sig till ursprungliga uttryck.
Carlanderska sjukhuset, Göteborg.
Arkitekt: White Arkitekter
(2023)

Exempel på ny byggnad förhåller sig till äldre byggnader i funktionell stil från Carlanderska sjukhuset, Göteborg.
Arkitekt: White Arkitekter
(2023)

Exempel på arkitektur som har anpassats efter platsen topografiska förutsättningar.
Brf Viva, Guldheden Göteborg.
Arkitekt: Malmström Edström arkitekter och 02Landskap
(2019)

Vägledande fråga!

Hur gör vi?
Hur är gestaltningen anpassad till platsen och bidrar till dess identitet?

Arkitekturen sätter människan i centrum

- för att skapa platser där vi trivs

Att utgå från den mänskliga skalan i arkitekturen handlar om att forma våra städer och byggnader med människan i centrum så att de känns trygga, begripliga och inbjudande. När arkitekturen tar hänsyn till hur vi människor rör oss, ser och upplever världen, skapas platser som bjuder in till möten, gemenskap och trivsel. Det handlar helt enkelt om att bygga för livet som pågår mellan husen inte bara för husen i sig.

Ställningstaganden

Skapa tydliga och lättförståeliga miljöer

En tydlig och lättförståelig miljö gör att människor känner sig trygga, välkomna och delaktiga. När platser är lätta att orientera sig i, med logiska samband mellan byggnader, gator och entréer, skapas en känsla av ordning och igenkänning. Arkitekturen kan på så sätt bidra till att människor enkelt kan förstå hur en plats hänger ihop och hur man rör sig genom den. En sådan miljö stärker både tillgängligheten och upplevelsen av trygghet oavsett om man vistas där varje dag eller för första gången.

En bottenvåning som tydligt visar var entréer finns i den byggda miljön.

Prioritera gång- och cykeltrafik

Hur gator och vägar planeras påverkar hur lätt olika trafikslag kan ta sig fram. Arkitekturen och planeringen kan skapa miljöer där människor kan förflytta sig säkert, uppmuntras till fysisk aktivitet och lätt kan koppla samman olika delar av kommunen. Om fler ska välja att gå eller cykla är det viktigt att dessa stråk är trafiksäkra, tydliga och tillgängliga. Det kan till exempel handla om att använda upphöjda övergångsställen, hastighetsreducerande åtgärder såsom trädplanteringar, tydligt markerade cykelbanor eller varierad markbeläggning som gör gång- och cykelvägar mer synliga och trivsamma.

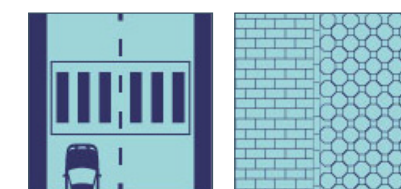
Lazise, Italien.

Exempel på hastighetsdämpande åtgärder

Detaljrika fasader

Träd och planteringar

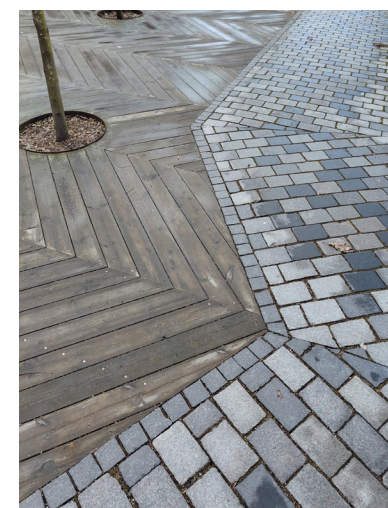

Upphöjda övergångsställen

Varierande markbeläggning

Vallastaden, Linköping.

Holmsgatan, Borås.

Frihamnen, Göteborg.

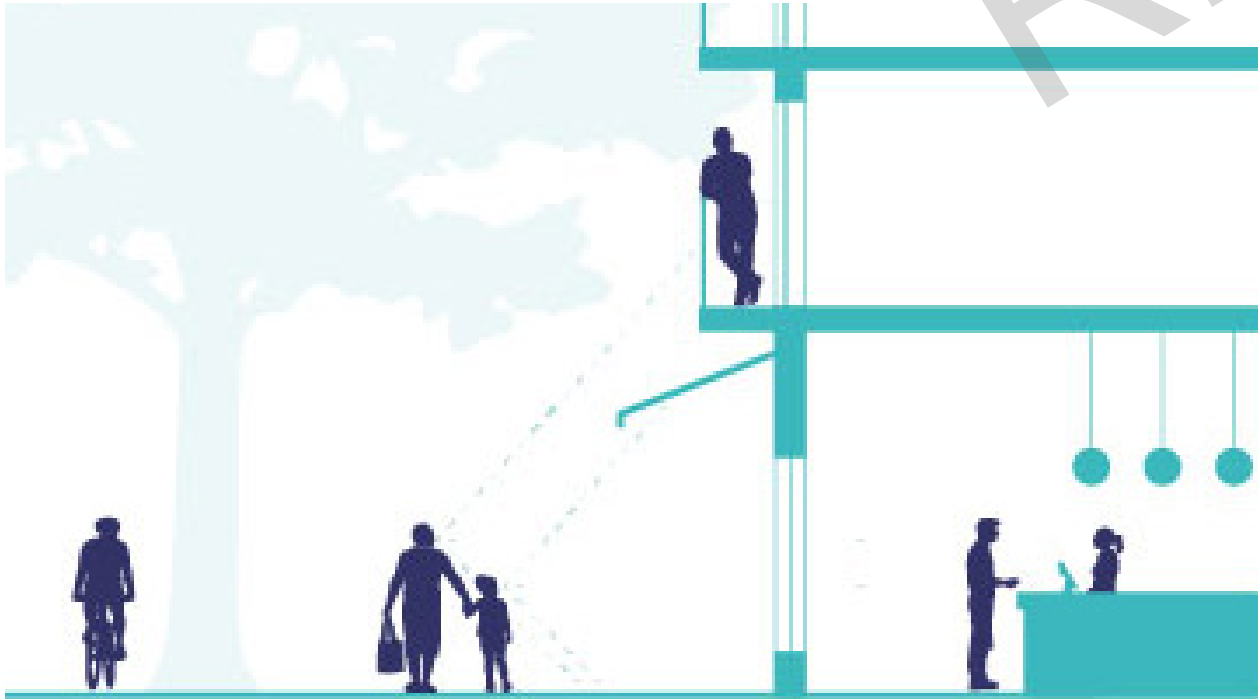
Anpassa skala, proportion och detaljer till människan

Skala och proportioner hjälper oss att förstå hur en plats kan användas. En tydlig entré visar var vi ska gå in, sittplatser som är vända mot varandra inbjuder till samtal och smala passager får oss att sänka tempot. Detaljer i ögonhöjd och inom handens räckvick gör även miljön mer upplevelserik i gångtempo. Variation i fasadernas djup och material, omsorgsfullt utformade entréer, sittvänliga murar, belysning och planteringar bidrar till en levande och mänsklig skala. När byggnader och platser utformas med omsorg om proportioner, rytm och detaljer skapas trygga, varierade och upplevelserika miljöer där människor vill vistas och återvända.

Hastighet, avstånd och arkitektur

Avstånd och hastighet påverkar hur vi upplever miljöer. När människor rör sig långsamt till exempel till fots, uppfattar vi detaljer, ansikten, kroppsspråk och ljud bäst. Vid högre hastigheter, som i bil eller på cykel, blir miljön mer översiktlig och enkel. Arkitektur kan skapa intressanta miljöer genom att anpassa skala, detaljer och synlinjer till människans sinnen. Fasader med variation och aktivitet på gatunivå ger både översikt på cirka 100 meter och nära upplevelser på omkring 25 meter skapar levande och sociala miljöer.

Platser upplevs olika av olika människor, beroende på avstånd, färdhastighet samt både platsens och människans fysiska förutsättningar.

Exempel på entré som är anpassad till mänsklig skala och som samtidigt bidrar till tydlighet i stadsrummet. Grönskan, Virginsgatan Göteborg. Arkitekt: Liljewall (2021)

Exempel på hur indelning av färger på en fasad kan påverka upplevelsen av skalan på en plats. Genom indelningen och fönsterpassningen uppfattas skalan som liten. Nordre Gate, Oslo Färgkoncept: KOI Fargestudio (2020)

Vägledande fråga!

Hur gör vi?

Hur är byggnader och miljöer utformade för att skapa trivsel och anpassas till människan?

Arkitekturen formas med omtanke för vår miljö

- för en långsiktig omsorg om vår livsmiljö

Byggsektorn står för en betydande del av Sveriges och världens utsläpp av koldioxid. Arkitekturen har därför en viktig roll i att minska klimatpåverkan och samtidigt skapa miljöer som håller, både fysiskt och upplevelsemässigt. När byggnader och platser utformas med omtanke om resurser, material och förändrade behov blir de långsiktigt hållbara. Det handlar om att nyttja och bevara det redan byggda och att göra väl avvägda när vi bygger nytt.

Ställningstaganden

Använd material som håller över tid

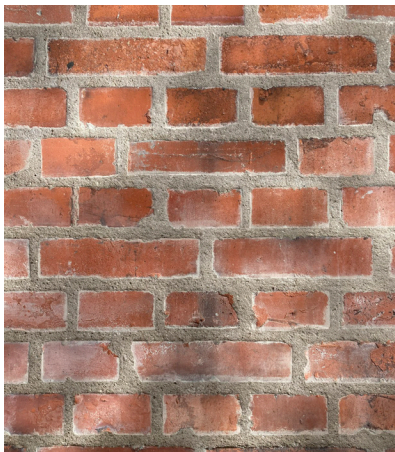
Att kunna underhålla befintliga material är att föredra framför att hela tiden ersätta material med kort livscykel. Lång livslängd har till exempel trä, natursten, metall, tegel och glas. Att använda naturmaterial kan även ge platsen eller byggnaden patina, det vill säga att materialet åldras vackert. Med genomtänkta materialval som går att återbrukas bidrar vi till smart resursanvändning, minskat klimatavtryck och byggnader som håller över tid, både i funktion och uttryck.

Kolmårdsmarmor

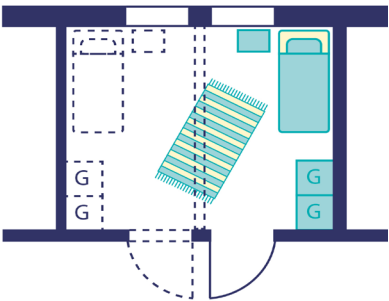
Trä

Tegel

Skapa flexibla och förändringsbara miljöer

Behov förändras över tid, och platser som kan anpassas står sig längre. Flexibilitet kan stödjas i planeringen, till exempel genom att detaljplaner utformas med ett långsiktigt perspektiv och tillåter flera möjliga användningar där det är lämpligt. Byggnader kan då byta funktion, som att en butik blir kontor eller en skola får nya verksamheter. Samtidigt kan planlösningar utformas så att interiören kan förändras över tid, till exempel att en bostad växer med familjen eller att lokaler kan kompletteras med nya funktioner. På så sätt bevaras resurser och arkitekturen fortsätter vara relevant över tid.

Ta vara på det som redan finns

Att vårda, reparera och återanvända befintliga byggnader och strukturer är ett av de mest resurseffektiva sätten att bygga hållbart. När vi utvecklar det befintliga i stället för att riva och ersätta bevaras platsens identitet och kontinuitet. När vi utvecklar det befintliga i stället för att ersätta det med nytt stärks kontinuiteten i platsens historia och vi kan känna igen oss även när miljöerna förändras.

Exempel på hur en befintlig byggnadsstruktur kan få nytt liv genom att ges ett nytt innehåll. Genom att bevara och utveckla den ursprungliga industribyggnaden tas platsens historia tillvara samtidigt som den anpassas till samtida behov.

Väveriet, Ulricehamn
Arkitekt: Cream Arkitekter
(2018)

Bygg för framtidens klimat

Klimatförändringarna kräver robusta och resilienta miljöer. Byggnader och platser som klarar extremväder, skyfall, värmeböljor och förändrade årstider stärker vår trygghet och livskvalitet. Genom att planera för god dagvattenhantering, material som tål väder och vind, och gröna miljöer som dämpar klimatpåverkan, skapas platser som står emot både tidens och klimatets påfrestningar .

Exempel på en variationsrik parkmiljö som bidrar med flera ekosystemtjänster. Parken kan omhänderta stora regnmängder, och den varierade grönskan stärker den biologiska mångfalden. Samtidigt erbjuder platsen värden för rekreation och social samvaro.
Broparken, Vallastaden Linköping
Arkitekt: White arkitekter
(2016)

Exempel på skyfallshantering i en parkmiljö. Parken är nedsänkt och kan ta emot upp till 900 kubikmeter vatten vid skyfall, vilket avlastar omkringliggande byggnader och vägnät. Vegetationen i mitten är anpassad för att klara både torka och kortare perioder av översvämning. Längs kanterna skapas ängsbevuxna kullar med träd som ramar in platsen och ger en tydlig rumslighet.
Arkitekt: 02Landskap
(2021)

Vägledande fråga!

Hur gör vi?
Hur bidrar materialval, resurshantering och flexibilitet till en långsiktig miljömässig hållbarhet?

Hur gör vi?

Kapitlet beskriver hur samverkan i samhällsbyggnadsprocessen kan bidra till god arkitektonisk kvalitet. Med utgångspunkt i PBL-processen visas hur roller, ansvar och tidiga ställningstaganden kan samordnas, samt hur Bollebygds vägledande frågor för god arkitektur kan användas som stöd genom hela processen.

Tillvägagångssätt

Den här guiden syftar till att skapa medvetenhet om allas roll i våra byggprojekt. Ett gott samarbete genom hela processen ger förutsättningar för att den arkitektoniska kvalitén ska följa hela vägen så att vi utvecklar väl gestaltade och hållbara livsmiljöer.

Våra folkvalda politiker i kommunen beslutar om samhällsutvecklingen i framtidens Bollebygd. Ofta föregås besluten av ett omfattande arbete där flera aktörer är delaktiga. I genomförandet av projektet är ytterligare fler yrkesroller involverade. I processerna ingår kommunens medarbetare, liksom byggaktörer, arkitekter, entreprenörer och andra experter inom olika områden.

Genom Sveriges planmonopol har kommunen en betydande roll i hur arkitekturen utvecklas. Uppdraget medför ett stort ansvar som innefattar både mandat och skyldigheter. Som mark- och fastighetsägare ansvarar kommunen också för att ta hand om och utveckla den byggda miljön.

Följande kapitel syftar till att kartlägga hur samverkan kan gå till i praktiken. Detta görs genom att försöka svara på vad och vilka som kommer in i processen när. Hur kan Bollebygds sju vägledande frågor för god arkitektur vara ett praktiskt stöd i denna process? Med PBL-processen som utgångspunkt sammanfattas kommunens önskan om samverkan genom följande guider:

- » **Samtalsguide:** pekar ut de frågor som alla byggaktörer behöver ställa sig oberoende av skede eller process.
- » **Processguide:** beskriver byggnadsprojekts process och hur olika aktörer deltar i den.

Samtalsguide

Använd de vägledande frågorna som en samtalsguide för arkitekturstrategin. De hjälper till att lyfta arkitekturperspektivet i projektet och utgör grunden för Bollebygds kommuns arkitekturstrategi. Frågorna ska användas som stöd, dialog och reflektion för att förtydliga hur varje projekt bidrar till helheten. Använd dem genom hela processen, från start till färdig byggnad eller plats som tas i bruk. På så sätt säkerställs den arkitektoniska kvaliteten i alla skeden. Resultatet blir en arkitekturstrategi anpassad till projektet, som kan vara allt från ett omfattande gestaltungsprogram till enklare ställningstaganden.

Sju vägledande frågor

Hur baseras projektet på en tydlig idé?

Stödfråga: Vad är projektets tydliga idé utifrån robusthet, upplevelse och funktion?

Hur skapar projektet platser för möten och aktivitet?

Stödfråga: Hur utformas projektet för att skapa levande och aktiva mötesplatser?

Hur knyter projektet ihop samhällets olika platser?

Stödfråga: Hur tar projektet hänsyn till och stärker befintliga gång- och cykelstråk samt kopplingar till omgivande rörelsemönster?

Hur ser och nyttjar projektet naturen som en resurs?

Stödfråga: Hur integreras grönska, vatten och naturinslag för att skapa kvalitet och klimatanpassning i projektet?

Hur är projektet anpassat till platsen?

Stödfråga: Hur är gestaltningen anpassad till platsen och bidrar till dess identitet?

Hur sätter projektet människan i centrum?

Stödfråga: Hur är byggnader och miljöer utformade för att skapa trivsel och anpassas till människan?

Hur formas projektet med omtanke för vår miljö?

Stödfråga: Hur bidrar materialval, resurshantering och flexibilitet i projektet till en långsiktig miljömässig hållbarhet?

Processguide

Processbilden ger en överblick över samhällsbyggnadsprocessen – från tidiga idéer till förverkligande och utveckling över tid. Den visar när frågor behöver ställas, av vem och på vilken nivå. Processen är cirkulär, vilket tydliggör att behov förändras och att arbetet är en återkommande cykel.

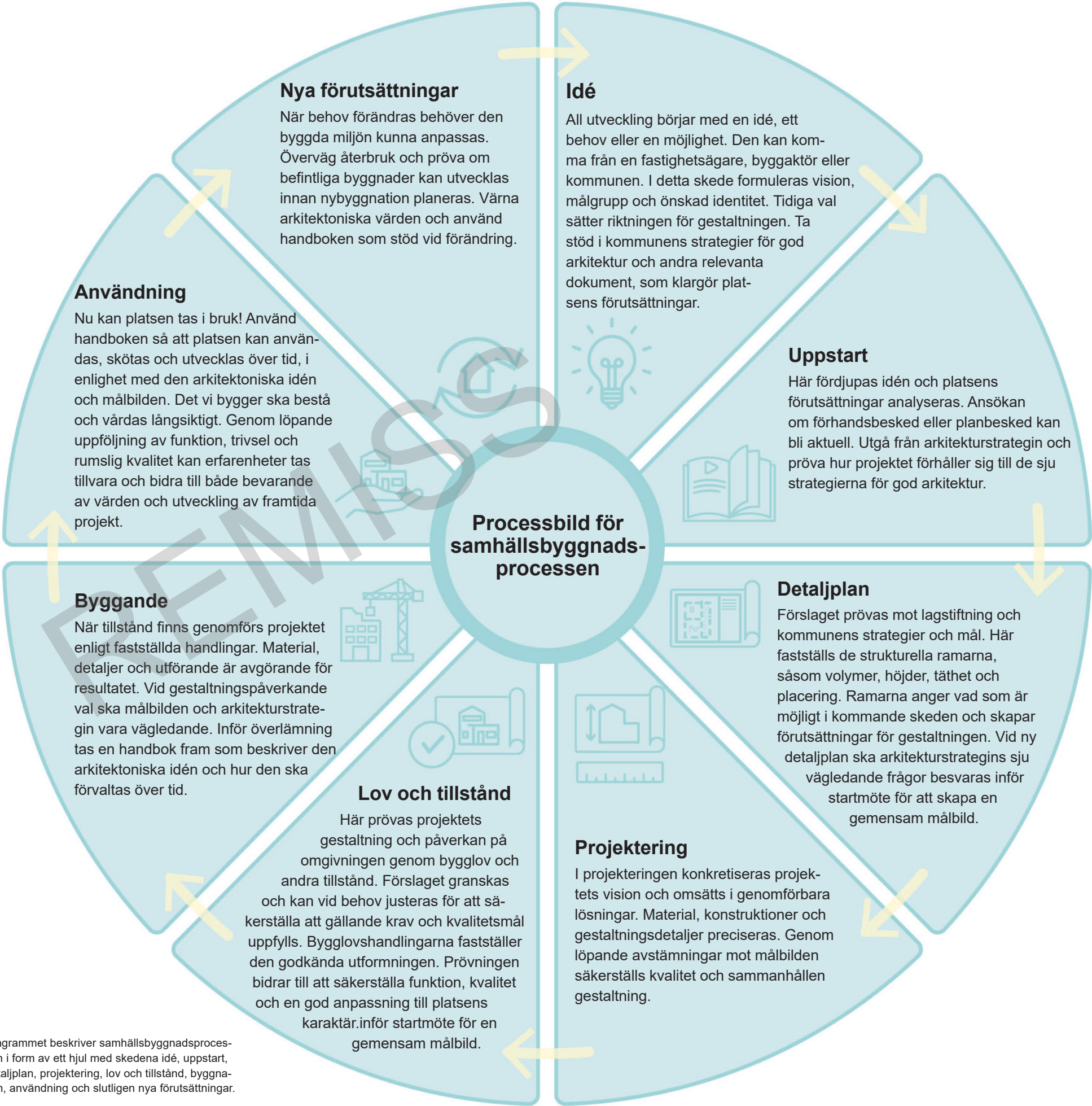
Vi illustrerar processen i form av ett hjul med skedena idé, uppstart, detaljplan, projektering, lov och tillstånd, byggande, användning och slutligen nya förutsättningar. Beroende på omfattning och karaktär på det som ska planeras eller åtgärdas kommer olika skeden av processen att beröras. En åtgärd som kräver kommunala investeringar och detaljplanläggning berörs av alla delar i processhjulet. Byggnation inom gällande detaljplan eller utanför planlagt område kan beröra färre skeden. Uppstart och detaljplanering är skeden som är viktiga för kommunen som fastighetsägare, exempelvis i samband med markanvisningar och utformning av allmän plats.

Arkitekturstrategin är ett stöd genom hela processen. Den används för att tidigt pröva och förankra arkitektoniska frågor, och fungerar sedan som vägledning vid beslut och uppföljning i varje skede. För att strategin ska få genomslag behöver frågorna hanteras vid rätt tidpunkt och med god samordning.

Kommunen och byggaktören är två centrala aktörer för en fungerande process. **Kommunen** ansvarar för intern samordning och för att följa upp att arkitekturstrategins intentioner tas tillvara. **Byggaktören** behöver tidigt och tydligt kommunicera den planerade arkitekturen och säkerställa att de arkitektoniska utgångspunkterna omsätts och följs upp i genomförandet.

Med samarbetsvilja och tydliga överlämningar mellan olika skeden når vi hela vägen fram. Tillsammans skapar vi god arkitektur!

Diagrammet beskriver samhällsbyggnadsprocessen i form av ett hjul med skedena idé, uppstart, detaljplan, projektering, lov och tillstånd, byggnation, användning och slutligen nya förutsättningar.

Bårhus vid Bollebygds kyrka
Arkitekt: Abako
(2024)

Referenslista

Bollebygds kommun. 2020. *Hållbarhetspolicy*. Tillgänglig via: www.bollebygd.se/kommunochpolitik/styrdokument/

Bollebygds kommun. 2020. *Miljöpolicy*. Tillgänglig via: www.bollebygd.se/kommunochpolitik/styrdokument/

Bollebygds kommun. 2022. *Vision Bollebygds kommun 2035*. Tillgänglig via: www.bollebygd.se/kommunochpolitik/visionbollebygd2035/

Bollebygds kommun. 2022. *Översiktsplan*. Boråsregionen. 2021. Tillgänglig via: www.bollebygd.se/byggaboochmiljo/samhallsplanering

Europeiska kommissionen. 2020. *New European Bauhaus*. Tillgänglig via: <https://new-european-bauhaus.europa.eu>

Naturvårdsverket. u.å. *Sveriges miljömål*. Tillgänglig via: www.sverigesmiljomal.se

Naturvårdsverket. 2026 *Statistik om bygg-och fastighetssektorns klimatpåverkan*. Tillgänglig via: <https://www.naturvardsverket.se>

Plan- och bygglagen (2010:900). 2010. *Svensk författningssamling*. Tillgänglig via: <https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar>

Regeringskansliet. u.å. *Globala målen och Agenda 2030*. Tillgänglig via: <https://www.regeringen.se>

Statistiska centralbyrån (SCB). u.å. Statistikdatabasen: arbetspendling, bränsleförbrukning och körsträckor. Tillgänglig via: www.statistikdatabasen.scb.se

United Nations Development Programme (UNDP). u.å. *Globala målen*. Tillgänglig via: www.globalamalen.se

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030. Tillgänglig via: www.borasregionen.se/var-verksamhet/regional-utveckling/

Västra Götalandsregionen. 2019. *Miljömål 2030*. Tillgänglig via: www.vgregion.se/om-vgr/

10. Medborgarförslag om att ÅK6 ska kunna gå till ungdomsgården SN2026/33

Tjänsteskrivelse

2026-08-17

Joel Smedberg | Verksamhetschef
IFO/FS

Dnr 190676

| joel.smedberg@bollebygd.se

Svar på medborgarförslag om ungdomsgårdens målgrupp**Förslag till beslut**

Socialnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget om att ungdomar i årskurs 6 regelbundet ska ges tillträde till ungdomsgårdens ordinarie verksamhet.

Socialnämnden beslutar samtidigt att förvaltningen fortsatt ska arbeta med särskilda introducerande och åldersanpassade insatser för årskurs 6, exempelvis genom prova på verksamhet inför övergången till årskurs 7.

Ärendet

Leia Jacobsson har den 2 februari 2026 inkommit med ett medborgarförslag med önskemål om att ungdomar i årskurs 6 ska få möjlighet att besöka ungdomsgården. Ärendet behandlades av kommunfullmäktige den 19 februari 2026 och skickades vidare till socialnämnden för handläggning och beslut.

Leia lyfter att ungdomsgården kan vara en trygg plats för gemenskap, social samvaro och meningsfull fritid. I förslaget anges också att tillgång till ungdomsgården kan bidra till att barn och unga inte hänvisas till att vistas ute i samhället utan vuxennärvaro, samt att det kan förebygga otrygghet, skadegörelse och negativ gruppbildning.

Förvaltningen delar bedömningen att barn och unga behöver trygga mötesplatser, men bedömer att ungdomsgårdens ordinarie verksamhet även fortsättningsvis bör vara riktad till äldre ungdomar från årskurs 7. Bedömningen grundar sig på

verksamhetens nuvarande uppdrag, personalsituation, trygghetsaspekter och de erfarenheter som ungdomsutvecklarna gjort vid tidigare riktade insatser för årskurs 6.

Bedömning

Förvaltningen ser positivt på det engagemang som medborgarförslaget uttrycker. Det är angeläget att barn och unga i Bollebygds kommun har tillgång till meningsfull fritid, trygga vuxna och sammanhang där de kan skapa relationer och gemenskap. De frågor som lyfts i medborgarförslaget är därför viktiga ur både ett förebyggande och främjande perspektiv.

Samtidigt bedömer förvaltningen att det inte är lämpligt att öppna ungdomsgårdens ordinarie verksamhet för årskurs 6. Ungdomsutvecklarna beskriver att det finns en tydlig skillnad i mognad mellan elever i årskurs 6 och de äldre ungdomar som i dag besöker verksamheten. De bedömer att en sammanblandning av yngre och äldre ungdomar kan medföra risker, särskilt utifrån trygghet, påverkan och möjligheten för personalen att ge stöd och närvaro på ett tillräckligt sätt.

Förvaltningen bedömer också att den nuvarande personalsituationen inte ger tillräckliga förutsättningar för att utöka den ordinarie öppna verksamheten till ytterligare en åldersgrupp med bibehållen kvalitet och trygghet.

Utbildningsförvaltningen har läst underlagen och är enig med socialförvaltningen utifrån rådande förutsättningar.

Det finns redan i dag ett åldersanpassat arbetssätt där elever i årskurs 6 ges möjlighet att bekanta sig med ungdomsgårdens miljö inför övergången till årskurs 7. Under april månad har provapå verksamhet genomförts på måndagar mellan klockan 15.00 och 17.00. Syftet har varit att skola in eleverna i gårdsmiljön inför sommaren och hösten och cirka 30 till 40 elever i årskurs 6 besökt verksamheten under dessa tillfällen.

Förvaltningen bedömer därför att det är mer ändamålsenligt att fortsatt erbjuda särskilda, avgränsade och åldersanpassade insatser för årskurs 6, snarare än att öppna ungdomsgårdens ordinarie verksamhet för gruppen. På så sätt kan kommunen möta behovet av trygg introduktion och social gemenskap, samtidigt som verksamheten kan bedrivas med hänsyn till ålder, mognad och tillgängliga personalresurser.

Efter avslutad skolgång i årskurs 6 och i samband med övergången till årskurs 7 är ungdomarna välkomna till ungdomsgårdens ordinarie verksamhet, vilket också är den ordning som har tillämpats sedan tidigare.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget bedöms ha positiva intentioner genom att främja trygghet, gemenskap och meningsfull fritid för barn i årskurs 6. Samtidigt bedöms en öppning av ungdomsgårdens ordinarie verksamhet för yngre barn kunna medföra risker kopplade till ålderskillnader, mognad och trygghet.

Förvaltningen bedömer att barnets bästa tillgodoses genom fortsatt åldersanpassade introduktionsinsatser för årskurs 6, såsom prova på-verksamhet inför övergången till årskurs 7. Detta ger barnen möjlighet att bekanta sig med verksamheten under trygga och anpassade former.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag om att ÅK6 ska kunna gå till ungdomsgården, bortredigerad, 2026/33-3
- KF 2026-02-19 § 2, Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om att ÅK6 ska kunna gå till ungdomsgården, protokollsutdrag, SN2026/33-2

Skickas till

Förslagsställaren

Kommunfullmäktige (meddelande)

Tjänsteskrivelse

2026-08-17

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Joel Smedberg

Verksamhetschef IFO/FS

Plats och tid Bollebygdskolans matsal kl. 17:00-19:00

Ledamöter

Emma Isfeldt (S) (ordförande)
Lisette Vermeulen (SD) (vice ordförande)
Fredrik Drugge (M) (2:e vice ordförande)
Ulf Rapp (S)
Lars-Erik Olsson (S)
Carina Svensson (S)
Jonny Svensson (S)
Helena Thelin (S)
Peter Rosholm (S)
Stefan Hederdal (M)
Sverre Fredriksson (M)
Göran Augustsson (M)
Ralf Lindberg (V)
Daniel Persson (SD)
Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD)
Fredrik Lind (SD)
Sören Rasmussen (SD)
Ewa Fröjd (SD)
Michael Plogell (FR)
Peter Gregorics (FR)
Stefan Larsson (FR)
Fredrik Olofsson (C)
Hannu Sutinen (L)
Patrik Karlsson (KD)
Otto Andreasson (S) ersätter Emelie Nilsson (S)
Tomas Bedö (M) ersätter Oscar Sjöo (M)
Monika Hansson (M) ersätter Anders Ejserholm (M)
Mattias Ekenberg (MP) ersätter Rose-Marie Grune (MP)

Anneli Lindström (FR) ersätter Carl Pålsson (FR)
Jessica Strandberg (KD) ersätter Rune Kennborn (KD)
Agneta Andersson (C) ersätter Yvonne Andrén (C)

Ersättare

Christina Hein (S)
Bobbo Bolin (S)
Hilja Lust (S)
Ulla Hjerling (M)
Barbro Ridell (V)
Tomas Ridell (V)
Birgitta Rasmussen (SD)
Johanna Gunnarsson (SD)
Jan Lennartzon (FR)
Emma Sutinen Persson (L)

Övriga närvarande

Monica Holmgren (Kommundirektör)
Suzanna Bengtsson (Kanslichef/kommunsekreterare)

Utses att justera

Lisette Vermeulen (SD)
Fredrik Drugge (M)

**Justeringens plats
och tid**

Digital signering , 2026-02-25 17:00

Paragrafer

§ 2

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Underskrifter

Sekreterare

Suzanna Bengtsson

Ordförande

Emma Isfeldt (S)

Justerande

Lisette Vermeulen (SD) Fredrik Drugge (M)

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla 2026-02-26. Anslaget tas ner 2026-03-20. Protokollet förvaras i kommunhuset.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§2

KS2026/24

Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om att ÅK6 ska kunna gå till ungdomsgården

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till socialnämnden för handläggning och beslut.

Ärendet

Leia Jacobsson föreslår i medborgarförslag inkommet 2026-02-02 att ungdomar i årskurs 6 ska tillåtas att gå till ungdomsgården i Bollebygd, för att ha ett ställe att gå till och kunna vara med vänner och hitta nya vänner.

Beslutsunderlag

- Medborgarförslag om att ÅK6 ska kunna gå till ungdomsgården_bortredigerad 2

Skickas till

Socialnämnden

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Medborgarförslag

Leia Jacobsson

Vi i 6an vill kunna gå till ungdomsgården

Varför vi anser att vi ska få gå till ungdomsgården trots att vi går i 6an.

Vi anser att vi borde få gå till ungdomsgården.

För det första ungdomar i 6 an som inte har någon sport eller aktivitet hamnar lätt i kriminella gäng och om man kan gå till en ungdomsgård och träffa vänner, hamnar man inte i de andra kriminella gängen. Och det underlättar också för hela samhället och det blir mycket tryggare om man kan undvika att barn hamnar i kriminella gäng.

För det andra så finns det ingenting för barn i 6an att göra mer än att hänga i byn när man är med kompisar. och på gården så kan man träffa nya vänner och hitta en gemenskap

Ni som sitter i kommunen kanske tänker att vi är alldeles för unga för att gå till ungdomsgården, men det är tvärtom om vi hittar gemenskap och gör roliga saker.

Jag anser att det är viktigt för barn i 6 an att ha ett ställe att gå till. Och kunna hänga med vänner och hitta vänner, det är ett bra sätt att ungdomar inte bara ska socialisera sig framför mobilen på snapchat, tik tok och andra sociala medier utan att gå ut till ungdomsgården och vara med vänner och att vara social.

Så jag anser att vi i 6 an ska få gå till ungdomsgården, skaffa vänner och socialisera oss och ha roligt med vänner. Och att det blir mindre gäng som hänger utanför Bollnes, och på byn vilket gör att även samhället blir mycket tryggare för alla. Bollebygd är en liten by. Det finns inte något att göra vilket leder till gäng, kloter och ungdomar som förstör rondeller lekplatser och annat. Därför anser jag att det är viktigt att 6orna ska få gå på ungdomsgården.

Från någon som vill ha ett tryggare och roligare samhälle

11. Initiativärende (FR, SD) om bemötande
inom demensomsorgen SN2026/91

Tjänsteskrivelse

2026-08-13

Annette Henriksson |
Verksamhetschef ÄO/KPV

Dnr 190634

0734647401 |
annette.henriksson@bollebygd.se

Initiativärende (FR, SD) om bemötande inom demensomsorgen**Förslag till beslut**

Socialnämnden beslutar att initiativärendet ska anses vara tillgodosett genom handlingsplanen som antogs av nämnden den 15 juni 2026 § 64 (SN2026/31) och att avsluta ärendet.

Ärendet

Socialnämndens ledamöter Anneli Lindström (FR) och Birgitta Rasmussen (SD) har väckt ett initiativärende där de föreslår att Bollebygds kommun ser över möjligheten att ansluta sig till Stjärnmärkt, en nationellt etablerad utbildningsmodell som har tagits fram av Svenskt Demenscentrum.

Socialförvaltningen bedömer att initiativärendet omfattas av den handlingsplan som togs fram efter genomlysningen av demensverksamheten och som antogs av socialnämnden den 15 juni 2026, § 64 (SN2026/31). I handlingsplanen finns åtgärden *"Säkerställa personalens kompetens i bemötandet av personer med demenssjukdom"*. Inom ramen för denna åtgärd utreder socialförvaltningen möjligheten att ansluta verksamheten till utbildningsmodellen Stjärnmärkt.

Socialförvaltningen kommer att redovisa resultatet av utredningen i samband med uppföljningen av handlingsplanen.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms inte medföra några direkta konsekvenser för barn.

Beslutsunderlag

- Initiativärende (FR, SD) om bemötande inom demensomsorgen, SN2026/91-1
- Initiativärende (FR,SD) om bemötande inom demensomsorgen, protokollsutdrag, SN 2026/91-2

Skickas till

Verksamhetschef ÄO/KPV

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Annette Henriksson

Verksamhetschef ÄO/KPV

Karolin Lindh

Från: Anneli Lindström
Skickat: den 15 juni 2026 17:45
Till: Lars-Erik Olsson; Karolin Lindh
Ämne: Fw: Initiativärende

Uppföljningsflagga: Flag for follow up
Flagga: Har meddelandeflagga

Med vänlig hälsning
Anneli Lindström

Ledamot Socialnämnden
Ledamot kommunfullmäktige
Folkets Röst i Bollebygd

Från: Karolin Lindh <karolin.lindh@bollebygd.se>

Skickat: måndag, juni 15, 2026 4:40 em

Till: Patrik Karlsson <patrik.karlsson@bollebygd.se>; Stefan Larsson <stefan.larsson@bollebygd.se>; Tomas Bedö <tomas.bedo@bollebygd.se>; Hilja Lust <hilja.lust@bollebygd.se>; Christina Hein <christina.hein@bollebygd.se>; Birgitta Rasmussen <birgitta.rasmussen@bollebygd.se>; Johanna Gunnarsson <johanna.gunnarsson@bollebygd.se>; Sverre Fredriksson <sverre.fredriksson@bollebygd.se>; Mattias Ekenberg <mattias.ekenberg@bollebygd.se>; Tomas Ridell <tomas.ridell@bollebygd.se>; Monika Hansson <monika.hansson@bollebygd.se>; Lisette Vermeulen <lisette.vermeulen@bollebygd.se>; Rickard Olsson <rickard.olsson@bollebygd.se>

Kopia: Anneli Lindström <anneli.lindstrom@bollebygd.se>; Lars-Erik Olsson <lars-erik.olsson@bollebygd.se>

Ämne: VB: Initiativärende

Från: Anneli Lindström <anneli.lindstrom@bollebygd.se>

Skickat: Måndag, 15 juni 2026 13:02

Till: Lars-Erik Olsson <lars-erik.olsson@bollebygd.se>; Karolin Lindh <karolin.lindh@bollebygd.se>

Ämne: Fw: Initiativärende

Med vänlig hälsning
Anneli Lindström

Ledamot Socialnämnden
Ledamot kommunfullmäktige
Folkets Röst i Bollebygd

Initiativärende om bemötande inom demensomsorgen

Under 2025 och 2026 har flera **Lex Sarah-anmälningar** inkommit rörande demens verksamheten på Bollegårdens särskilda boende. Anmälningarna har utretts och pekar på brister i **bemötande**, **arbetsmetoder** och **kunskap**. Situationen har även uppmärksammats i **lokal media**, vilket påverkat förtroendet för verksamheten.

Mot denna bakgrund har kommunen genomfört en **genomlysning** av demensenheten som redovisas den 15 juni 2026 för socialnämnden. Genomlysningen visar att verksamheten har styrkor, men också tydliga utvecklingsbehov kopplade till kompetens och förhållningssätt.

För att stärka kvaliteten och säkerställa en långsiktig kompetenshöjning föreslås att Bollebygds kommun ser över möjlighet att ansluta sig till **Stjärnmärkt** – en nationellt etablerad utbildningsmodell som framtagits av Svenskt Demenscentrum. Som ger personalen fördjupad kunskap om demens, bemötande och personcentrerat arbetssätt. Modellen används i många svenska kommuner och fungerar som en kvalitetssäkring för både brukare och anhöriga.

Folkets Röst i Bollebygd Anneli Lindström

Sverigedemokraterna Birgitta Rasmussen

§72

SN2026/91

Initiativärende (FR, SD) om bemötande inom demensomsorgen

Beslut

Socialnämnden beslutar att initiativärendet får väckas och godkänner förslaget.

Ärendet

Ett initiativärende om bemötande inom demensomsorgen väcks av Anneli Lindström (FR) och Birgitta Rasmussen (SD) på dagens sammanträde.

Initiativärendet lyder:

Under 2025 och 2026 har flera Lex Sarah-anmälningar inkommit rörande demens verksamheten på Bollegårdens särskilda boende. Anmälningarna har utretts och pekar på brister i bemötande, arbetsmetoder och kunskap. Situationen har även uppmärksammats i lokal media, vilket påverkat förtroendet för verksamheten.

Mot denna bakgrund har kommunen genomfört en genomlysning av demensenheten som redovisas den 15 juni 2026 för socialnämnden. Genomlysningen visar att verksamheten har styrkor, men också tydliga utvecklingsbehov kopplade till kompetens och förhållningssätt.

För att stärka kvaliteten och säkerställa en långsiktig kompetenshöjning föreslås att Bollebygds kommun ser över möjlighet att ansluta sig till Stjärnmärkt – en nationellt etablerad utbildningsmodell som framtagits av Svenskt Demenscentrum. Som ger personalen fördjupad kunskap om demens, bemötande och personcentrerat arbetssätt. Modellen används i många svenska kommuner

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

och fungerar som en kvalitetssäkring för både brukare och anhöriga.

Förslag till beslut

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om initiativärendet får väckas eller inte och finner att socialnämnden beslutar att det får väckas och godkänner förslaget.

Beslutsunderlag

- Initiativärende (FR, SD) om bemötande inom demensomsorgen

Skickas till

Förvaltningschef

Verksamhetschef ÄO/KPV

Utvecklingschef

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

13. Förordnade polishandräckning enligt 43 §
LVU och 8 kap. 7 § LBSB SN2019/96

Tjänsteskrivelse

2026-09-01

Karolin Lindh |
Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Dnr 190944

0734-64 75 45 |
karolin.lindh@bollebygd.se

Förordnande polishandräckning enligt 43 § p. 2 LVU och 8 kap. 7 § LBSB**Förslag till beslut**

Socialnämnden förordnar befogenheten att påkalla och återkalla handräckning enligt 43 § punkt 2 lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och 8 kap. 7 § lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende, LBSB, till följande personer:

Lars-Erik Olsson, ordförande socialnämnden

Patrik Karlsson, vice ordförande socialnämnden

Tomas Bedö, ledamot sociala utskottet

Daniella Bouyer- Lindén, enhetschef Individ- och familjeomsorg Barn och unga

Visar Papraniku, enhetschef Individ- och familjeomsorg Vuxen

Shaho Ghanbari, enhetschef Individ- och familjeomsorg Resurs

Sibell Törnblom, 1:e socialsekreterare Individ- och familjeomsorg Barn och unga

Josefine Persson, 1:e socialsekreterare Individ- och familjeomsorg Vuxen

Anneli Svensson, tf. verksamhetschef Individ- och familjeomsorg/funktionsstöd
(t.o.m. 2027-02-28)

Sophia Da Silva, verksamhetschef Individ- och familjeomsorg/funktionsstöd (från
2027-03-01)

Rebecka Aspsjö, sociala jouren Borås Stad

Tune Ikatti, sociala jouren Borås Stad

Hanna Bäckman, sociala jouren Borås Stad

Christine Lothe Lindgren, sociala jouren Borås Stad

Malin Lundgren, sociala jouren Borås Stad

Ari Mäläskä, sociala jouren Borås Stad

Ivona Cota, sociala jouren Borås Stad

Jenny Hoang, sociala jouren Borås Stad

Sara Karpfors, sociala jouren Borås Stad

Malin Rölander, sociala jouren Borås Stad

Marie-Louise Olsson, sociala jouren Borås Stad

Camilla Sannholm, sociala jouren Borås Stad

Hanna Olsson Klint, sociala jouren Borås Stad

Catarina Andersson, sociala jouren Borås Stad

Josephine Apelqvist, sociala jouren Borås Stad

Linda Josefsson, sociala jouren Borås Stad

Moa Bresky, sociala jouren Borås Stad

Tina Thörngren, sociala jouren Borås Stad

Annica Elf, sociala jouren Borås Stad

Melissa Halilic, sociala jouren Borås Stad

Matilda Hilding, sociala jouren Borås Stad

Shiva Shirazi, sociala jouren Borås Stad

Veronica Olsson, sociala jouren Borås Stad

Sara Fridell, sociala jouren Borås Stad

Sara Jönsson, sociala jouren Borås Stad

Louise Sivhed, sociala jouren Borås Stad

Emma Larsson, sociala jouren Borås Stad

Ina Ekström, sociala jouren Borås Stad

Natasha Markovska, sociala jouren Borås Stad

Jenny Båthsjö, sociala jouren Borås Stad

Ärendet

Enligt 43 § punkt 2 lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) kan socialnämnden, ledamöter eller tjänstemän som nämnden förordnat begära handräckning från polismyndigheten för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande enligt LVU.

Socialnämnden eller någon ledamot eller tjänsteman som nämnden har utsett kan även begära handräckning från polismyndigheten enligt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende (LBSB) för att genomföra beslut om skyddat boende enligt 3 kap.

Att socialnämnden förordnar eller utser en ledamot eller tjänsteman innebär att nämnden lämnar befogenhet som annars ligger på nämnden. Det innebär att beslutet fattas vid sidan av nämnden och i nämndens namn. Beslutet ska anmälas vid nästa ordinarie sammanträde.

Polishandräckning är ett uttryck för myndigheternas befogenhet att allvarligt ingripa i enskildas privata sfär och ska därför användas med försiktighet. Antalet personer med förordnande att besluta om polishandräckning bör därför vara begränsat. I ovanstående förslag till beslut har det därför begränsats till ett fåtal personer i kommunen. Utöver kommunens representanter föreslås att förordnande även ges till tjänstemän vid sociala jouren i Borås Stad. Detta motiveras av att Bollebygds kommun, enligt gällande avtal om social jour, har förbundit sig att ge förordnande till de personer som Borås Stad utser, för att säkerställa verksamhetens funktion.

Förvaltningen föreslår en ändring av tidigare förordnande, antaget den 25 augusti 2026, § 83. Ändringen föranleds av personalförändringar inom sociala jouren i Borås

Stad. Eftersom förordnandet innehåller namngivna personer behöver beslutet uppdateras när förändringar sker, antingen inom den egna kommunen eller inom sociala jouren. För att säkerställa att aktuella personer omfattas av förordnandet behöver ärendet därför lyftas till nämnden för beslut.

Barnkonsekvensanalys

Förordnande om polishandräckning enligt 43 § p. 2 LVU och 8 kap. 7 § LBSB innebär en ingripande åtgärd som kan orsaka oro och stress för barnet. Samtidigt kan åtgärden vara nödvändig för att säkerställa barnets skydd och för att möjliggöra en trygg och säker placering. På längre sikt bidrar detta till att minska risken för fortsatt utsatthet och främja barnets hälsa och utveckling.

Vid bedömningen ska barnets bästa vara avgörande och åtgärden ska genomföras så skonsamt som möjligt, med hänsyn till barnets ålder, mognad och rätt att komma till tals.

Beslutsunderlag

- Förordnande polishandräckning enligt 43 § LVU och 8 kap. 7 § LBSB, tjänsteskrivelse, 2026-09-31

Skickas till

Verksamhetschef, individ-och familjeomsorg/funktionsstöd

Enhetschefer, individ- och familjeomsorg

Sociala jouren Borås Stad

Utvecklingsledare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2026-09-01

Rickard Olsson

Karolin Lindh

Förvaltningschef

Utvecklingsledare/nämndsekreterare

14. Sammanställning klagomål, kvartal 2 2025 SN2026/9

Tjänsteskrivelse

2026-08-10

Karolin Lindh |
Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Dnr 190612

0734-64 75 45 |
karolin.lindh@bollebygd.se

Sammanställning av klagomål och synpunkter kvartal 2, 2026**Förslag till beslut**

Socialnämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiska kvalitetsarbete SOSFS 2011:9 5 kap ska den som bedriver socialtjänst, hälso- och sjukvård eller verksamhet enligt LSS ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. Dessa ska utredas och analyseras i syfte att se trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet. Socialförvaltningen gör en sammanställning varje kvartal. Verksamhetschefer bedömer huruvida synpunkten innebär en brist utifrån relevant lagstiftning för verksamhetsområdet.

Under kvartal 2 2026 har totalt sju klagomål och synpunkter inkommit. Ett av dessa rör inte socialnämndens verksamhet och har därför överlämnats till berörd nämnd för hantering. Av resterande sex ärenden avser fyra äldreomsorgen, varav ett utgör positiv återkoppling på verksamheten, samt två funktionsstöd, varav ett inom gruppboende och ett inom daglig verksamhet.

Det har inte inkommit några klagomål eller synpunkter avseende individ- och familjeomsorgen.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet innebär inga direkta konsekvenser för barn, men bidrar till kvalitetsuppföljning och ett förbättrat arbete med barnets bästa i fokus.

Beslutsunderlag

- Sammanställning av klagomål/synpunkter kvartal 2, 2026, SN2026/9

Skickas till

Kommunens revisorer

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Karolin Lindh

Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Handläggare
Karolin Lindh | Utvecklingsledare/nämndsekreterare
0734-64 75 45 | karolin.lindh@bollebygd.se

Dnr : **190611****Sammanställning av klagomål kvartal 2, 2026**

SN dnr	Klagomålsställare/ synpunktslämnare	Område	Klagomål/ synpunkt/beröm	Brist?	Åtgärd	In datum	Svars- datum
2026_SN_512	-	-	Klagomålet avser inte socialnämndens verksamhetsområde. Ärendet har därför vidarebefordrats till Teknik- och serviceförvaltningen för fortsatt handläggning.	-	Klagomålställaren har informerats om att ärendet har skickats vidare till rätt förvaltning.	2026-06-30	-

2026_SN_455	Anhörig	Äldreomsorgen (ÄO)	Anhörig uttrycker uppskattning för den omsorg som ges på Bollegården. Personen upplever att den boende får ett gott omhändertagande och lyfter särskilt fram att personalen alltid är vänlig och bemötande vid besök. Anhörig framför också att det inte finns något att klaga på i verksamheten.	-	-	2026-06-06	2026-06-08
2026_SN_480	Anhörig	Funktionsstöd (FS),	Anhörig framför klagomål kring	Nej	Inga åtgärder. Utredningen har varit	2026-06-02	2026-09-01

		gruppbestaden	verksamhetens kvalitet och bemötande. Klagomålet gäller bland annat bristande lyhördhet kring brukarens hälsa, felmedicinering, att överenskomna åtgärder inte genomförts trots flera möten samt brister i kommunikationen. Anhörig upplever att boendet har en fin lägenhet och ett bra läge, men att brukaren inte trivs.		omfattande. Eftersom ärendet har tagit längre tid än vanligt har enhetschef haft dialog med klagomålställaren under handläggningens gång.		
--	--	---------------	---	--	--	--	--

			Det framförs även att verksamheten inte arbetar tillräckligt professionellt utifrån brukarens behov. Anhörig uppger att besked har lämnats från kommunen om att inga förändringar kommer att göras. Anhörig lyfter att boendet inte är rätt för brukaren.				
2026_SN_481	Anhörig	Funktionsstöd (FS), daglig verksamhet	Anhörig framför synpunkter gällande verksamheten inom daglig verksamhet. Det uppges att den anhöriges	Nej	Samtal har förts med anhörig. Verksamheten har vidtagit åtgärder i form av införande av	2026-06-01	2026-06-24

		närstående inte fungerar bra tillsammans med en annan brukare och att situationen påverkar den närstående negativt. Anhörig föreslår därför att brukarna, i den mån det är möjligt, hålls åtskilda. Vidare upplever anhörig att personalen inte i tillräcklig utsträckning uppmärksammar eller hanterar situationen och		nya rutiner gällande deltagarnas inbördes interaktion. Dessa åtgärder har, såvitt hittills kan bedömas, haft avsedd effekt och fungerar tillfredsställande.		
--	--	---	--	--	--	--

			ifrågasätter om detta beror på brister i arbetssätt eller verksamhetens styrning. Anhörig lyfter även vikten av att personalen regelbundet påminns om innebörden av tystnadsplikt. Slutligen framförs synpunkter på skillnader i engagemang inom personalgruppen. Anhörig upplever att vissa medarbetare är mycket engagerade i sitt				
--	--	--	--	--	--	--	--

			arbete och i brukarna, medan andra uppfattas som mindre intresserade av både brukarnas behov och arbetsuppgifterna.				
2026_SN_467	Anhörig	Äldreomsorgen (ÄO)	Anhörig framför synpunkt gällande tillsyn, omsorg och den fysiska miljön på boendet. Det uppges att flera av personalen befann sig samlade på en avdelning utan brukare närvarande, medan den anhöriges närstående satt	Ja	Ingen utredning inleds inom klagomåls- och synpunktshanteringen. Synpunkten bedöms vara relevant för det pågående utvecklingsarbetet utifrån genomlysningen av Bollegårdens demensverksamhet och omhändertas därför inom den	2026-05-20	Ingen återkoppling

		ensam i rullstol och sov i en mörk korridor utan personal i närheten. Vidare framförs synpunkter på ordningen och städningen i brukarens rum, där bland annat täcke låg på en stol, lakan saknades i sängen och toaletten upplevdes som smutsig. Anhörig framför synpunkten utan önskemål om återkoppling.	processen. Åtgärder hanteras vidare genom nämndens handlingsplan, SN2026/31. Enhetschef har haft samtal med berörd personal i anslutning till händelsen. Vidare har verksamhetschef haft samtal med berörd anhörig.		
--	--	---	---	--	--

2026_SN_411	Anhörig	Äldreomsorgen (ÄO)	Anhörig framför klagomål kring hanteringen av den närståendes personliga tillhörigheter, där flera inköpta redskap och apparater uppges saknas. Anhörig upplever även brister i rutiner och ordningen i medicinskåpet. Vidare uttrycks oro över att den närstående inte får tillräckligt stöd för att bibehålla sin	Nej	Enhetschef har informerat personalen om hur de personliga tillhörigheterna ska hanteras, exempel att föremålen ska återplaceras i den enskildes lägenhet efter användning efter diskning. Medicinskåpet har setts över och åtgärdats. Enhetschef har haft en dialog med fysioterapeut kring den närståendes förflyttnings- och träningsbehov för att	2026-04-28	2026-04-28
-------------	---------	--------------------	---	-----	---	------------	------------

			funktionsförmåga. Anhörig efterfrågar rutiner och en bättre hantering av personliga tillhörigheter.		bedöma om ytterligare fallriskbedömning.		
2026_SN_272	Oklart	Äldreomsorgen (ÄO)	Synpunkter gällande utformning av nytt äldreboende. Förslag att tidigt involvera boende, anhöriga och personal i planeringen av nytt äldreboende för att ta tillvara erfarenheter och skapa delaktighet. Önskemål om	Nej	Socialförvaltningen omhändertar synpunkterna inför kommande planering av nytt äldreboende när det blir aktuellt.	2026- 04-09	2026-04-13

			genomtänkta lokaler anpassade för personer med kognitiv svikt samt satsningar på sinnesrum, tillgängliga trädgårdar, aktivitetsrum och andra miljöer som främjar livskvalitet, aktivitet och social gemenskap. Vidare lyfts att detta även skulle kunna bidra till en bättre arbetsmiljö och ökad attraktivitet som arbetsplats.				
--	--	--	--	--	--	--	--

BOLLEBYGDS KOMMUN

15. Redovisning av ej verkställda beslut,
kvartal 2 2025 SN2026/5

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Socialförvaltningen

Dnr 190705

Karolin Lindh |

Utvecklingsledare/nämndsekreterare

0734-64 75 45 | karolin.lindh@bollebygd.se

Redovisning av ej verkställda beslut kvartal 2, 2026**Förslag till beslut**

Socialnämnden beslutar att godkänna redovisningen av ej verkställda beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade under perioden 2026-04-01 – 2026-06-30.

Ärendet

Socialnämnden ska rapportera alla gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader dagen för beslut till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och kommunens revisorer enligt 34 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) och 28 f § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Beslut som inte har verkställts på nytt efter att verkställigheten av någon anledning har avbrutits ska också rapporteras. Besluten ska rapporteras varje kvartal tills de är verkställda eller avslutats av annan anledning.

För varje beslut ska socialnämnden ange tidpunkten för beslutet, vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för fördröjningen.

Vidare ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige enligt 34 kap. 3 § SoL och 28 h § LSS.

Rapporteringen ska ske en gång per kvartal.

Totalt har fyra ej verkställda beslut rapporterats till IVO. Av dessa hade tre beslut redan verkställts före rapporteringsperioden och kunde därför avslutas i direkt anslutning till rapporteringen.

Barnkonsekvensanalys

Barnperspektivet beaktas i varje enskilt ärende som rör barn. Då ett beslut om insats inte kan verkställas inom rimlig tid övervägs andra insatser eller alternativa lösningar för att tillgodose den enskildes behov oavsett om insatsen gäller barn, familj, ungdom eller vuxen. Detta för att minimera eventuella negativa konsekvenser för den enskilde.

Beslutsunderlag

- Statistikrapport över ej verkställda beslut – kvartal 2, skapad 2026-08-18, SN2026/5

Skickas till

Kommunfullmäktige (meddelande)

Kommunens revisorer

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Karolin Lindh

Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Dnr : **190704****Statistikrapport - Redovisning av ej verkställda beslut, kvartal 2 2026**

Typ av insats	Beslutsdatum	Datum för när verkställigheten avbröts	Skäl för dröjsmål	Lagrum
Kontaktperson	2026-04-10		Hos kommunen, svårigheter att hitta kontaktperson	9 § 4 LSS
Öppenvårdsverksamhet (inkl. familjebehandlande insatser)	2026-01-26		Hos kommunen, otydlighet eller brister i den egna organisationen (t.ex. tekniska system, ansvar, interna arbetet)	11 kap. 1 § SoL
Öppenvårdsverksamhet	2026-01-15		Hos den enskilde,	11 kap. 1

(inkl. familjebehandlande insatser)			hälsotillstånd är/har varit ett hinder merparten av väntetiden	§ SoL
Öppenvårdsverksamhet (inkl. familjebehandlande insatser)	2026-02-04		Hos den enskilde, annat	11 kap. 1 § SoL

Fetstil = nya beslut som ej rapporterats om tidigare

BOLLEBYGDS KOMMUN

16. Sammanträdestider för socialnämnden,
presidium och sociala utskottet samt övriga
möten 2027 SN2026/102

Tjänsteskrivelse

2026-08-06

Karolin Lindh |
Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Dnr 190581

0734-34 75 45 |
karolin.lindh@bollebygd.se

Sammanträdestider för socialnämnden, sociala utskottet och presidium 2027 och övriga möten**Förslag till beslut**

Socialnämnden fastställer sammanträdesplanen för socialnämnden, sociala utskottet och presidium för 2027 enligt förvaltningens förslag.

Socialnämnden beslutar att genomföra en workshop avseende risk- och väsentlighetsanalysen som underlag för internkontrollplanen 2028 den 19 oktober 2027 kl. 09.00-13.00.

Socialnämnden beslutar att genomföra en introduktions- och utbildningsdag för sociala utskottet den 19 januari 2027 kl. 09.00-12.00 samt en introduktions- och utbildningsdag för socialnämnden den 30 mars 2027 kl. 09.00-16.00.

Ärendet

Enligt socialnämndens rutin för planering av sammanträden, fastställd den 14 oktober 2022, ska beslut om nästkommande års sammanträdesplan fattas av socialnämnden senast i september. Socialförvaltningen har därför upprättat ett förslag till sammanträdesplan för 2027.

Enligt förslaget förläggs socialnämndens sammanträden huvudsakligen till tisdagar. Vid tre sammanträdestillfällen föreslås dock sammanträdena hållas på onsdagar. Presidieberedningarna föreslås i huvudsak genomföras på tisdagar, men vid två

tillfällen föreslås de i stället hållas på onsdagar. Sociala utskottets sammanträden föreslås i huvudsak förläggas till tisdagar. Ett sammanträde föreslås dock hållas på en måndag.

Förslaget har tagits fram med hänsyn till kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträdesplanering samt tidpunkter för uppföljningsrapporter och andra återkommande ärenden.

Med anledning av att en ny mandatperiod inleds år 2027 föreslås socialnämnden hålla ett extra sammanträde den 5 januari 2027. Syftet med sammanträdet är att välja ledamöter och ersättare till sociala utskottet samt att fastställa eller revidera de styrdokument som berör nämndens verksamhet inför den nya mandatperioden.

Enligt socialnämndens reglemente, fastställt av kommunfullmäktige den 18 mars 2021 (§ 36), ska sociala utskottet utses av socialnämnden och bestå av tre ledamöter och två ersättare från nämnden.

Socialförvaltningen föreslår följande datum:

Presidium	Socialnämnden	Sociala utskottet
Tisdag 13.00	Tisdag 13.00	Tisdag 09.00
22 december 2026	5 januari	-
13 januari (onsdag)	26 januari	26 januari
9 februari	23 februari	23 februari
9 mars	23 mars	23 mars
6 april	21 april (onsdag)	20 april
11 maj	25 maj	25 maj
1 juni	16 juni (onsdag)	15 juni
10 augusti	24 augusti	24 augusti
7 september	21 september	21 september
6 oktober (onsdag)	19 oktober	18 oktober (måndag)

9 november	24 november (onsdag)	23 november
7 december	21 december	21 december

Övriga möten

Förvaltningen föreslår att socialnämnden genomför arbetet med risk- och väsentlighetsanalysen inför internkontrollplanen 2028 genom en workshop den **19 oktober 2027 kl. 09.00-13.00.**

Med anledning av den nya mandatperioden föreslår förvaltningen även att nämndens förtroendevalda erbjuds utbildning om socialnämndens uppdrag, styrning, verksamhetsområden och relevant lagstiftning. Utbildningsinsatserna genomförs av förvaltningens tjänstepersoner, som bidrar med kunskap och erfarenhet från sina respektive ansvarsområden.

Föreslagna utbildningstillfällen:

- **19 januari 2027 kl. 09.00-12.00:** Introduktions- och utbildningsdag för samtliga ledamöter och ersättare i sociala utskottet.
- **30 mars 2027 kl. 09.00-16.00:** Introduktions- och utbildningsdag för samtliga ledamöter och ersättare i socialnämnden.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet avser fastställande av socialnämndens sammanträdesplan för 2027. Beslutet är av administrativ karaktär och reglerar nämndens arbetsformer och mötesstruktur. Beslutet bedöms inte medföra några direkta konsekvenser för barn och unga. Någon fördjupad barnkonsekvensanalys har därför inte bedömts nödvändig. En fungerande planering av nämndens sammanträden bidrar dock till en effektiv handläggning och styrning av verksamheten, vilket indirekt kan främja barns och ungas rättigheter och behov.

Beslutsunderlag

- Sammanträdestider för socialnämnden, sociala utskottet och presidium 2027, daterad 2026-08-06
- Sammanträdestider för socialnämnden, sociala utskottet och presidium 2027 – förslag, daterad 2026-08-06

Skickas till

Nämndsekreterare

Kommunsekreterare (för kännedom)

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Karolin Lindh

Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Socialförvaltningen

Dnr : **190582**

Karolin Lindh | Utvecklingsledare/nämndsekreterare

0734-64 75 45 | karolin.lindh@bollebygd.se

Sammanträdestider för socialnämnden, sociala utskottet och presidium 2027

Presidium	Socialnämnden	Sociala utskottet	Hänsyn
Tisdag 13.00	Tisdag 13.00	Tisdag 09.00	
22 december (2026)	5 januari	-	
13 januari (onsdag)	26 januari	26 januari	Flytt till onsdag p.g.a. KS
9 februari	23 februari	23 februari	Årsrapport
9 mars	23 mars	23 mars	Uppföljningsrapport februari
6 april	21 april (onsdag)	20 april	Flytt till onsdag p.g.a. KS
11 maj	25 maj	25 maj	Uppföljningsrapport april
1 juni	16 juni (onsdag)	15 juni	Flytt till onsdag p.g.a. KS
10 augusti	24 augusti	24 augusti	
7 september	21 september	21 september	Uppföljningsrapport augusti (delår)
6 oktober	19 oktober	18 oktober	Flytt till onsdag

(onsdag)		(måndag)	p.g.a. KS Flytt till måndag p.g.a risk- och konsekvensanalys
9 november	24 november (onsdag)	23 november	Uppföljningsrapport oktober Flytt till onsdag p.g.a. KS
7 december	21 december	21 december	

20. Redovisning av delegeringsbeslut till socialnämnden, augusti 2026 SN2026/1

Tjänsteskrivelse

2026-09-14

Karolin Lindh |
Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Dnr SN2026/1-33

0734-64 75 45 |
karolin.lindh@bollebygd.se

Redovisning av delegeringsbeslut, augusti 2026**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner redovisningen av delegeringsbeslut.

Ärendet

Socialnämnden har överlämnat sin beslutanderätt till utskott, förtroendevalda och tjänstepersoner i kommunen enligt socialnämndens antagna delegeringsordning 25 augusti 2026, § 80.

Dessa beslut ska redovisas till socialnämnden. Redovisningen innebär inte att socialnämnden ska ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot kan socialnämnden återkalla lämnad delegering.

En lista över beslut som fattats med stöd av delegeringsordningen under perioden 2026-08-01– 2026-08-31 lämnas som beslutsunderlag. En sammanställning över beslut från sociala utskottets sammanträde från föregående månad lämnas också.

Nedan presenteras en sammanfattning av antal beslut/ärenden i följande områden/ärendegrupper;

Augusti 2026

	Bifall	Avslag*	Övrigt*	Totalt
IFO Barn och unga	3	-	34	37
IFO Vuxen (missbruk, sociala kontrakt, boendestöd)	-	-	13	13
Ekonomiskt bistånd	47	29	13	89
Ordförandebeslut	-	-	-	0
Socialt utskott	1	-	2	3
Äldreomsorg	54	1	-	56
Funktionsstöd	3	1	-	4

*Avslag innefattar även delavslag, vilket innebär att den enskilde får en del av insatsen som hen har ansökt om. Avslag/delavslag kan bland annat bero på att den enskilde kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt, t.ex. av annan huvudman eller insats.

*Övrigt innefattar bland annat beslut om; att avsluta/inleda utredning/insats, överväganden om fortsatt vård/insats, m.m. För fullständig redovisning se bifogad sammanställning.

Beslutsunderlag

- Redovisning av delegeringsbeslut, SN2026
- Sammanställning beslut socialt utskott, SN2026

Skickas till

Socialförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2026-09-14

Rickard Olsson

Karolin Lindh

Förvaltningschef

Utvecklingsledare/nämndsekreterare

Handläggare
Karolin Lindh | Utvecklingsledare/nämndsekreterare
0734-64 75 45 | karolin.lindh@bollebygd.se

Dnr : **SN2026/1-34**

Redovisning av delegeringsbeslut, augusti 2026

Socialnämnden har överlämnat sin beslutanderätt till utskott, förtroendevalda och tjänstepersoner i kommunen enligt socialnämndens antagna delegeringsordning 25 augusti 2026, § 80.

Dessa beslut ska redovisas till socialnämnden. Redovisningen innebär inte att socialnämnden ska ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot kan socialnämnden återkalla lämnad delegering. Delegeringslistor och beslut finns tillgängliga hos socialförvaltningen.

Följande delegationsbeslut redovisas för nämnden:

Delegeringsbeslut Individ- och familjeomsorg – 2026-08-01 – 2026-08-31

Besluts id	Datum	Beslut	Beslutsfattare
40588	2026-08-04	Vux Beslut förfrågan besvarad	Ssek
40589	2026-08-04	Vux Beslut förfrågan besvarad	Ssek

40590	2026-08-04	Vux Utredning enligt 14 kap 2 § SoL, inleds	Ssek
40591	2026-08-03	BoU ÖKL Överklagandet kommit in i rätt tid	EC
40592	2026-08-05	BoU ÖKL Omprövning, beslut ändras ej	EC
40593	2026-08-05	Bou Utredning avslutas utan åtgärd	EC
40594	2026-08-05	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	EC
40595	2026-08-06	BoU Utredning inleds	Ssek
40596	2026-08-06	Vux Beslut förfrågan besvarad	Ssek
40597	2026-08-06	Vux Beslut förfrågan besvarad	Ssek
40598	2026-08-06	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40599	2026-08-07	BoU Utredning inleds	Ssek
40600	2026-08-07	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40601	2026-08-07	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 § , inleds	Ssek
40602	2026-08-07	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 § , inleds	Ssek
40603	2026-08-07	BoU Utredning inleds	Ssek
40604	2026-08-07	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40605	2026-08-07	E ÖKL Överklagandet kommit in i rätt tid	Ssek
40608	2026-08-07	E ÖKL Överklagandet kommit in i rätt tid	Ssek

40610	2026-08-07	BoU Utredning inleds	Ssek
40611	2026-08-07	BoU Utredning inleds	Ssek
40612	2026-08-10	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40613	2026-08-10	BoU Öppenvård 11 kap 1 § SoL, beviljas	1:e Ssek
40614	2026-08-10	BoU Öppenvård 11 kap 1 § SoL, beviljas	1:e Ssek
40616	2026-08-12	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40617	2026-08-13	Gem Utredning inleds ej pga återtagen ansökan	1:e Ssek
40618	2026-08-13	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40619	2026-08-13	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40620	2026-08-13	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40621	2026-08-13	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 § avslutas, ansökan återtagen	Ssek
40622	2026-08-14	BoU Utredning inleds	1:e Ssek
40623	2026-07-27	BoU Vård utanför eget hem enligt 11 kap. 1 § SoL, avslutas	VC
40624	2026-08-14	Ekonomiskt bistånd mot återbetalning enligt 33 kap 2 § , beviljas	EC
40625	2026-08-14	E Avstå från krav på ersättning enligt 33 kap 6 § SoL, avslag	EC
40626	2026-08-14	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40627	2026-08-14	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek

40628	2026-08-13	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 §, inleds	Ssek
40629	2026-08-18	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 §, inleds	Ssek
40630	2026-08-18	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40631	2026-08-19	Vux Utredning enligt 14 kap 2 § SoL, inleds ej	EC
40632	2026-08-19	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40633	2026-08-19	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40634	2026-08-19	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40635	2026-08-19	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40636	2026-08-19	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40637	2026-08-19	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40638	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40639	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40640	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40641	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40642	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40643	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40644	2026-08-20	Vux Beslut förfrågan besvarad	Ssek

40645	2026-08-20	Vux Beslut förfrågan besvarad	1:e Ssek
40646	2026-08-20	Vux Beslut förfrågan besvarad	1:e Ssek
40647	2026-08-20	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40648	2026-08-20	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40649	2026-08-20	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40650	2026-08-20	Vux Beslut förfrågan besvarad	1:e Ssek
40651	2026-08-20	Vux Beslut förfrågan besvarad	1:e Ssek
40652	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40653	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40654	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40655	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40656	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40657	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40658	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40659	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40660	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40661	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek

40662	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40663	2026-08-21	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 § , inleds	Ssek
40664	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40665	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40666	2026-08-21	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40667	2026-08-14	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 § , inleds	Ssek
40668	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40669	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40670	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40671	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40672	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40673	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40674	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40675	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40676	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40679	2026-08-24	BoU Utredning inleds	Ssek
40680	2026-08-24	BoU Utredning inleds	Ssek

40681	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40682	2026-08-24	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40683	2026-08-24	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 §, inleds	Ssek
40684	2026-08-25	BoU Förlängning av pågående insats	Ssek
40685	2026-08-25	BoU Förlängning av pågående insats	Ssek
40686	2026-08-25	LVU Övervägande av umgängesbegränsning enligt 14 § 1 pt LVU	SU
40687	2026-08-25	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40688	2026-08-25	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40689	2026-08-25	LVU Övervägande av umgängesbegränsning enligt 14 § 1 pt LVU	SU
40690	2026-08-25	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40691	2026-08-18	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 §, inleds	Ssek
40692	2026-08-25	Vux Beslut förfrågan besvarad	1:e Ssek
40693	2026-08-25	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40694	2026-08-25	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40695	2026-08-25	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40696	2026-08-25	BoU Placering HVB enligt 11 kap 1 SoL	EC
40697	2026-08-26	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek

40698	2026-08-26	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40699	2026-08-25	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40700	2026-08-26	BoU Utredning inleds	1:e Ssek
40701	2026-08-26	BoU Utredning inleds	1:e Ssek
40702	2026-08-26	BoU Utredning inleds	Ssek
40703	2026-08-26	BoU Utredning inleds	Ssek
40704	2026-08-26	BoU Utredning inleds	1:e Ssek
40705	2026-08-25	BoU Vård utanför eget hem enligt 11 kap. 1 § SoL, beviljas	EC
40706	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40707	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40708	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40709	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40710	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40711	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40712	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40713	2026-08-26	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40714	2026-08-27	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek

40715	2026-08-27	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40716	2026-08-27	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40717	2026-08-27	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40718	2026-08-27	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40719	2026-08-27	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40720	2026-08-27	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek
40721	2026-08-21	E Utredning ekonomiskt bistånd 14 kap 2 §, inleds	Ssek
40722	2026-08-27	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40723	2026-08-28	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40724	2026-08-28	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40725	2026-08-28	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	1:e Ssek
40726	2026-08-28	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40727	2026-08-28	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40728	2026-08-28	BoU Utredning inleds	Ssek
40729	2026-08-31	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, avslag	Ssek
40730	2026-08-31	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40731	2026-08-31	BoU Utredning avslutas med åtgärd	1:e Ssek

40732	2026-08-31	Bou Utredning avslutas utan åtgärd	1:e Ssek
40733	2026-08-31	E Bistånd enligt 12 kap 1 § SoL, bifall	Ssek
40734	2026-08-31	BoU Beslut att inte inleda utredning enligt 14 kap 2 § SoL	1:e Ssek

Delegeringsbeslut Äldreomsorg/Funktionsstöd – 2026-08-01 – 2026-08-31

Besluts id	Datum	Beslut	Beslutsfattare
18390	20260803	Hemtjänst bifall	Ssek
18391	20260803	Korttidsplats bifall	EC
18392	20260803	Hemtjänst bifall	Ssek
18393	20260803	Korttidsplats bifall	Ssek
18394	20260804	Hemtjänst bifall	Ssek
18395	20260804	Hemtjänst bifall	Ssek
18396	20260804	Trygghetslarm bifall	Ssek
18397	20260805	Hemtjänst bifall	Ssek
18398	20260806	Hemtjänst bifall	Ssek
18399	20260806	Korttidsplats bifall	Ssek
18401	20260806	Hemtjänst bifall	Ssek
18402	20260807	Hemtjänst bifall	Ssek
18403	20260807	Korttidsplats bifall	EC
18404	20260810	Hemtjänst bifall	Ssek
18406	20260811	Korttidsplats bifall	Ssek
18407	20260811	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18408	20260811	Hemtjänst bifall	Ssek
18409	20260813	Trygghetslarm bifall	Ssek
18410	20260813	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18411	20260814	Särskilt boende bifall	EC
18412	20260814	Hemtjänst bifall	Ssek

18413	20260814	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18414	20260817	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18415	20260817	Särskilt boende bifall	EC
18416	20260817	Särskilt boende bifall	EC
18417	20260817	Hemtjänst bifall	Ssek
18418	20260817	Hemtjänst bifall	Ssek
18419	20260818	Hemtjänst bifall	Ssek
18420	20260818	Korttidsplats bifall	Ssek
18421	20260819	Dagverksamhet bifall	Ssek
18422	20260820	Korttidsplats bifall	Ssek
18424	20260820	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18425	20260820	Trygghetslarm bifall	Ssek
18426	20260821	Trygghetslarm bifall	Ssek
18427	20260821	Hemtjänst bifall	Ssek
18428	20260821	LSS bifall korttidsvistelse	EC
18429	20260824	Hemtjänst bifall	Ssek
18430	20260824	Hemtjänst bifall	Ssek
18431	20260824	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18432	20260825	Trygghetslarm bifall	Ssek
18433	20260825	Hemtjänst bifall	Ssek
18435	20260825	Hemtjänst bifall	Ssek
18436	20260826	Hemtjänst bifall	Ssek
18437	20260826	Korttidsplats bifall	Ssek
18438	20260826	Korttidsplats bifall	Ssek
18439	20260826	Hemtjänst bifall	Ssek
18440	20260826	Hemtjänst bifall	Ssek
18443	20260825	Bostad med särskilt stöd SoL bifall	SU
18445	20260827	Hemtjänst bifall	Ssek
18446	20260827	Hemtjänst bifall	Ssek
18447	20260827	Särskilt boende bifall	EC
18448	20260827	Hemtjänst bifall	Ssek
18449	20260828	Dagverksamhet bifall	Ssek
18450	20260828	Korttidsplats avslag	1:e Ssek
18451	20260828	Korttidsplats bifall	EC

18452	20260828	Hemtjänst bifall	Ssek
18453	20260831	LSS bifall korttidsvistelse	EC
18454	20260831	Korttidsplats bifall	1:e Ssek
18456	20260831	LSS bifall kontaktperson	EC
18457	20260831	LSS avslag kontaktperson	EC

Delegeringsbeslut övriga – 2026-06-18 – 2026-08-31

Besluts id	Datum	Beslut	Beslutsfattare
SN2023/40	2026-06-18	4.4.7 Ansöka om samt återrapportera statsbidrag	EC
SN2026/89	2026-08-26	11.1 Avsluta utredning med beslut om ej missförhållande, risk för missförhållande, missförhållande, påtaglig risk för allvarligt missförhållande eller allvarligt missförhållande enligt lex Sarah	FC

Förkortningar

Ordf.	Ordförande i socialnämnden
SU	Socialt utskott
FC	Förvaltningschef
VC	Verksamhetschef
EC	Enhetschef
1:e Ssek	1:e Socialsekreterare
Ssek	Socialsekreterare

Handläggare
Karolin Lindh | Utvecklingsledare/nämndsekreterare
0734-64 75 45 | karolin.lindh@bollebygd.se

Dnr : **SN2026/1-32**

Sammanställning beslut, socialt utskott 2026-08-25

Instans	Socialnämndens sociala utskott
Tid och plats	Tisdag den 25 augusti 2026, kl. 09.00-09.40, Kommunhuset Molnet
Beslutande	Patrik Karlsson (KD) Tomas Bedö (M)
Tjänstepersoner	Daniella Lindén, Enhetschef IFO, Barn och unga Sibell Törnblom, 1:e Socialsekreterare IFO, Barn och unga Visar Papraniku, Enhetschef IFO, Vuxen Josefine Persson, 1:e Socialsekreterare IFO, Vuxen Zheng Zheng, Socialsekreterare IFO, Vuxen Karolin Lindh, Sekreterare
Justering	Tisdag den 25 augusti 2026, omedelbart efter att sammanträdet avslutats
Justerare	Tomas Bedö (M)

Ärendenummer	Ärende	Beslut
--------------	--------	--------

§ 38	Övervägande om umgängesbegränsning enligt 14 § 1 p LVU	Noterar
§ 39	Övervägande om umgängesbegränsning enligt 14 § 1 p LVU	Noterar
§ 40	Beslut om insats i form av Förstärkt stöd på internat i extern regi i samband med gymnasiestudier, enligt 11 kap. 1 § SoL	Beviljar
§ 41	Anmälningssärenden	Noterar

Lars-Erik Olsson (S)
Ordförande

Karolin Lindh
Sekreterare